

דוחות ליום 30 בספטמבר 2013

(לא מבוקרים)

תוכן העניינים:

7	1. דוח תמציתי של הדירקטוריון
113	2. נתונים כספיים עיקריים
114	3. סקירת הנהלה
126	4. הצהרות המנכ"ל והחשבונאי הראשי
129	5. תמצית הדוחות הכספיים

דוח הדירקטוריון | תוכן העניינים

חלק א' - הסביבה העסקית

5	התפתחויות עיקריות במשק
7	התפתחויות בשוק ההון
8	חקיקה ופיקוח

חלק ב' - התפתחות עסקי הבנק

23	התוצאות העסקיות
28	התפתחויות עיקריות בנכסים, בהתחייבויות ובהון
34	מצב הנזילות ומדיניות גיוס המקורות
35	פעילות הבנק בשוק ההון

חלק ג' - תאור עסקי הבנק בחתך מגזרים ותחומי פעילות

36	מגזרי פעילות
60	חברות מוחזקות

חלק ד' - חשיפה לסיכונים - ניהול ומדידה

60	החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם
93	"באזל 2"
103	"באזל 3"

חלק ה' - גילוי ובקרה

107	מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
108	גילוי בדבר תהליך אישור הדוחות הכספיים
110	המבקר הפנימי
110	בקורות ונהלים לגבי דיווח כספי

חלק ו' - מידע נוסף

111	עניינים אחרים
112	שינויים בהנהלת הבנק

דוח תמציתי של הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2013

דירקטוריון הבנק מתכבד להגיש בזה את הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים של הבנק והחברות המאוחדות שלו ליום 30 בספטמבר 2013, שאושרו על ידי הדירקטוריון בישיבה שהתקיימה ביום 26 בנובמבר 2013.

הדוחות הכספיים ערוכים על פי הנחיות המפקח על הבנקים, ולפי כללי החשבונאות שיושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31.12.2012. לפיכך, יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוח השנתי לשנת 2012.

חלק א' - הסביבה העסקית

1. התפתחויות עיקריות במשק

מרבית האינדיקטורים הכלכליים מצביעים על המשך מגמת הצמיחה במשק גם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013, אם כי בקצב מתון מזה שנרשם בשנים 2011 - 2012 (סקירה מפורטת על המשבר הכלכלי - לרבות התפתחויות שליליות שנרשמו בתקופת הדוח במדינות מסוימות המשתייכות ל"גוש הירור" - נכללה בפרק 10א(4), להלן).

על פי אומדנים מוקדמים עלה התוצר המקומי הגולמי ברבע השלישי של שנת 2013 בשיעור של כ- 2.2%, בחישוב שנתי, בהמשך לעליה בשיעור של 3.3% שנרשמה בנתון זה בששת החודשים הראשונים של השנה ועליה בשיעור של 3.1% בשנת 2012. על פי אומדנים אלה, עתיד התוצר לגדול בשנת 2013 בשיעור של כ- 3.4%, בדומה לאשתקד, והתוצר לנפש (המנכה משיעור הצמיחה את הגידול באוכלוסיה) עתיד לעלות בשיעור של כ- 1.5%.

המדד המשולב לבחינת מצב המשק עלה בחודש ספטמבר 2013 בשיעור של 0.3% והשלים עליה מצטברת בשיעור של 2.5% בתשעת החודשים הראשונים של השנה, בדומה לעליה שנרשמה בנתון זה בשנת 2012.

על פי נתוני המגמה ירד מדד הייצור התעשייתי ברבע השלישי של שנת 2013 בשיעור של 5.7%, בחישוב שנתי, בהמשך לירידה בשיעור של 6.4%, בחישוב שנתי, שנרשמה בנתון זה ברבע הקודם. הירידה במדד נובעת, בעיקר, מקיטון בתפוקת ענפי הטכנולוגיה (בניכוי ענפים אלו ירד מדד הייצור התעשייתי ברבע השלישי של השנה בשיעור של 4.3% בלבד).

ההוצאה לצריכה פרטית לנפש עלתה ברבע השלישי של שנת 2013 בשיעור של 5.6%, בחישוב שנתי, בהמשך לעליה בשיעור של 4.9% שנרשמה בנתון זה ברבע הקודם, ועליה בשיעור של 0.9% בכל שנת 2012.

מכירות רשתות השיווק עלו, לפי נתוני המגמה, ברבע השלישי של שנת 2013 בשיעור של 1.3%, בהמשך לעליה בשיעור של 3.1%, שנרשמה בנתון זה ברבע הקודם.

הגירעון המסחרי של ישראל הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 בסך של כ- 40.7 מיליארד ש"ח, המהווה ירידה בשיעור של כ- 25.3% בהשוואה לנתוני הגירעון שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד.

יבוא הסחורות הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 בסך של כ- 191.6 מיליארד ש"ח, ירידה בשיעור של 9.4% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, בעיקר עקב ירידה בשיעור של 9.0% שנרשמה ביבוא חומרי גלם - המהווה כ- 38.3% מכלל היבוא, ירידה בשיעור של 15.0% ביבוא חומרי אנרגיה - המהווה כ- 21.4% מכלל היבוא, ירידה בשיעור של 20.4% ביבוא מוצרי השקעה - המהווה כ- 12.0% מכלל היבוא, ויציבות ביבוא יהלומים גולמיים ומלוטשים - המהווה כ- 11.1% מכלל היבוא. מאידך, נרשמה עליה בשיעור של 1.0% ביבוא מוצרי צריכה - המהווה כ- 16.4% מכלל היבוא.

עם זאת, מצביעים נתוני המגמה (בניכוי עונתיות) על עליה בשיעור של 4.0%, בחישוב שנתי, בהיקף יבוא הסחורות (למעט יהלומים, אניות ומטוסים וחומרי אנרגיה) ברבע השלישי של שנת 2013, בהמשך לעליה בשיעור של 4.2% שנרשמה בנתון זה ברבע הקודם.

יצוא הסחורות הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 בכ- 150.9 מיליארד ש"ח, ירידה בשיעור של 3.9% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, בעיקר עקב ירידה בשיעור של 5.5% שנרשמה ביצוא התעשייתי - המהווה כ- 80.5% מכלל היצוא. מאידך, נרשמה עליה בשיעור של 4.1% ביצוא היהלומים - המהווה כ- 16.9% מסך היצוא.

גם נתוני המגמה מצביעים על ירידה בשיעור של 17.4%, בחישוב שנתי, ביצוא הסחורות (למעט אניות, מטוסים ויהלומים) ברבע השלישי של השנה, בהמשך לירידה בשיעור של 18.4% שנרשמה בנתון זה ברבע הקודם.

מספר הלינות במלונות התיירות הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה בכ- 16.8 מיליון לינות, עליה בשיעור של 1.0% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. העליה שנרשמה במספר הלינות מוסברת, בעיקר, בגידול בשיעור של כ- 4.0% במספר הלינות של תושבי ישראל, שקוזה בקיטון בשיעור של כ- 2.9% במספר לינות התיירים.

הכנסות המדינה ממיסים עלו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 בשיעור של 9.3% לעומת התקופה המקבילה אשתקד והסתכמו בכ- 180.4 מיליארד ש"ח.

העליה בהכנסות המדינה נובעת מגידול בשיעור של 8.3% בהכנסות ממיסים ישירים, שהסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 בכ- 88.3 מיליארד ש"ח, גידול בשיעור של 10.1% בהכנסות ממיסים עקיפים לסך של כ- 88.0 מיליארד ש"ח, וגידול בשיעור של 10.8% בהכנסות מאגרות - לסך של כ- 4.1 מיליארד ש"ח.

הגירעון בפעילות הממשלה הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 בסך של כ- 14.1 מיליארד ש"ח, לעומת גירעון בסך של 20.3 מיליארד ש"ח שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד.

יצוין בהקשר זה, כי ביום 29 ביולי 2013 אושרה המסגרת התקציבית לשנים 2013 ו- 2014, הכוללת קיצוץ נרחב בהוצאות הממשלה וצעדים פיסקאליים משמעותיים בתחום המיסוי (ראה גם פרק ז'ב' להלן), מחד - וקביעת יעד גירעון חריג לשנת 2013 בסך של כ- 45.6 מיליארד ש"ח, המהווה 4.65% מהתוצר המקומי הגולמי, מאידך.

מניתוח מרכיבי הגירעון עולה, כי מרביתו (בסך של 11.2 מיליארד ש"ח), נובע מהפעילות המקומית של הממשלה (ללא מתן אשראי), ויתרתו (בסך של 2.9 מיליארד ש"ח) נובע מפעילות הממשלה בחו"ל.

על פי נתוני המגמה לחודש ספטמבר 2013, הסתכם שיעור הבלתי מועסקים במשק בכ- 6.0% מכוח העבודה האזרחי, המהווה ירידה בשיעור של 0.5 נקודות האחוז ביחס לנתון שנרשם בסוף שנת 2012. שיעור ההשתתפות בכח העבודה הסתכם בחודש אוגוסט 2013 ב- 63.4%, המהווה ירידה בשיעור של 0.3 נקודות האחוז ביחס לנתון שנרשם בסוף שנת 2012.

בתשעת החודשים הראשונים של השנה עלה מדד המחירים לצרכן בשיעור של 1.8%, המדד "בניכוי מחירי הדיור" עלה בשיעור של 1.3%, והמדד "בניכוי ירקות ופירות" עלה בשיעור של 1.7%.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 המשיך בנק ישראל ביישום המדיניות המוניטרית, שננקטה על ידו בשנת 2012 והפחית את הריבית במכרז המוניטרי ב- 0.75 נקודות האחוז לשיעור נמוך של 1.0% בלבד, על רקע ההתחזקות שנרשמה בשער החליפין של השקל לעומת המטבעות הזרים מתחילת שנת 2013 (ראה פרוט להלן), הפחתות בשיעורי הריבית שהונהגו על ידי בנקים מרכזיים רבים בעולם (ובכללם הבנק המרכזי של אירופה), והחשש מהשלכות המשבר העולמי על המשק המקומי.

ציפיות האינפלציה של הציבור לשנה הקרובה (הנגזרות מהפרש שבין תשואת אגרות החוב "הצמודות" לתשואת אגרות החוב ה"שקליות"), הסתכמו בסוף תשעת החודשים הראשונים של שנת 2013, בשיעור של כ- 2.3%, המהווה עליה בשיעור של 0.1 נקודות האחוז ביחס לנתון שנרשם בסוף שנת 2012 (2.2%). ציפיות אלו נמצאות בתחום יעד האינפלציה שנקבע על ידי הממשלה (3% - 1%).

אמצעי התשלום במשק הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2013 בסך של 145.5 מיליארד ש"ח, המהווה עליה בשיעור של 14.9% לעומת היקפם בתחילת השנה.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013, נרשמה התחזקות בשער החליפין של השקל לעומת מרבית המטבעות הזרים העיקריים: ביחס לדולר של ארה"ב התחזק השקל בשיעור של 5.2%, ביחס לליין היפני בשיעור של 16.4%, ביחס ללירה שטרלינג בשיעור של 5.5%, וביחס לאירו בשיעור של 3.0%.

2. התפתחויות בשוק ההון

תשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 התאפיינו בעלויות שערים שנרשמו הן בשוק המניות המקומי (על רקע מגמה חיובית שנרשמה במרבית השווקים בעולם), והן בשוק אגרות החוב (הממשלתיות וה"קונצרניות"), בכל מגזרי ההצמדה.

עלויות השערים בשוק ההון המקומי הושפעו מהגורמים הבאים:

- המגמה החיובית שנרשמה בשוקי ההון בארה"ב, על רקע אינדיקטורים המצביעים על מגמת התאוששות בכלכלת ארה"ב.
- הפחתת שיעורי הריבית המוניטרית על ידי בנק ישראל.
- עליה בפעילות המשקיעים הזרים.

בסיכום תשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 נרשמו עלויות שערים בכל מדדי המניות: מדד "ת"א 25" עלה בשיעור של כ- 6.7%, מדד "ת"א 100" עלה בשיעור של כ- 8.9% ומדד "ת"א 75" עלה בשיעור של כ- 19.3%.

המחזור היומי הממוצע במניות וניירות ערך המירים הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה בכ- 1,131 מיליון ש"ח, המהווה עליה בשיעור של 7.6% לעומת הנתון שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד.

היקפי הסכומים שגויסו מהציבור בשוק הראשוני על ידי החברות - באמצעות הנפקת מניות, אופציות, אגרות חוב ואגרות חוב להמרה - הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 בכ- 32.9 מיליארד ש"ח, המהווה ירידה בשיעור של כ- 2.4% לעומת הנתון שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד.

בשוק אגרות החוב הממשלתיות נרשם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 גיוס הון בסך של כ- 10.6 מיליארד ש"ח, נטו, לעומת כ- 10.8 מיליארד ש"ח, נטו, שגויסו על ידי הממשלה בתקופה המקבילה אשתקד.

שערי אגרות החוב הממשלתיות הצמודות למדד עלו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 בשיעור של כ- 1.3%, ואגרות החוב הלא צמודות עלו בשיעור של כ- 1.9%.

התשואות לפדיון ברוטו, באגרות החוב הממשלתיות הצמודות למדד, נעו בסוף חודש ספטמבר 2013 בשיעורים שבין (-0.1%) באגרות החוב "קצרות הטווח", לכ- 2.5% באגרות החוב "הארוכות".

בתשעת החודשים הראשונים של השנה גדל מרכיב תיק הנכסים של הציבור המושקע באפיק "קרנות הנאמנות" בסך של כ- 42.5 מיליארד ש"ח, לעומת סך של כ- 13.3 מיליארד ש"ח שגויסו באפיק השקעה זה בתקופה המקבילה אשתקד.

התפלגות הסכומים שגויסו בקרנות הנאמנות, בחתך אפיקי השקעה מצביעה על גיוס בסך של 18.9 מיליארד ש"ח בקרנות ה"אג"ח, כ- 21.6 מיליארד ש"ח גויסו בקרנות ה"כספיות", כ- 1.8 מיליארד ש"ח גויסו בקרנות ה"מנייתיות" וכ- 0.5 מיליארד ש"ח גויסו בקרנות ה"שקליות". מאידך, נרשמו פדיונות בסך של כ- 0.3 מיליארד ש"ח ב"קרנות חו"ל".

3. חקיקה ופיקוח

א. ציות לחוקי המס בארה"ב ("FATCA") Foreign Account Tax Compliance Act

במטרה להגביר את הפיקוח והאכיפה על נתינים אמריקאיים המנהלים חשבונות כספיים מחוץ לגבולות ארה"ב, תיקנו שלטונות המס בארה"ב בחודש מרס 2010 את חוקי המס המקומיים - לרבות שינוי משטר הדיווח של מוסדות פיננסיים זרים, לשלטונות המס בארה"ב.

בהתאם לכללים חדשים אלו, יידרשו המוסדות הפיננסיים הזרים (ובכללם הבנק), לחתום על הסכמים עם שלטונות המס האמריקאים (ה-"I.R.S"), במסגרתם יתחייבו מוסדות אלו לזהות את כלל החשבונות המתנהלים בבנק עבור אנשים פרטיים וישויות הנמצאים בבעלות ישירה או עקיפה של נתינים אמריקאיים, לדווח עליהם לשלטונות המס האמריקאיים, ולנכות מס מלקוחות שלא יספקו את המידע והמסמכים הנדרשים.

מוסדות פיננסיים זרים שלא יחתמו על ההסכמים האמורים, יהיו צפויים לניכוי מס בשיעורים גבוהים מתקבולם שיתקבלו ממקורות אמריקאיים (הן בגין נכסיהם והן בגין נכסי לקוחותיהם).

בחודש ינואר 2013 פורסמו על ידי שלטונות המס האמריקאיים כללים ליישום החוק, שייכנסו לתוקף (ברובם) במחצית השניה של שנת 2014.

במקביל, הודיע משרד האוצר בחודש אוגוסט 2012, על הקמת צוות בראשות הממונה על הכנסות המדינה בכדי לבחון דרכים אפשריות ליישום התקנות הנגזרות מחקיקת המס הנ"ל בישראל, "לרבות בחינת האפשרות ליישום כללי המס החדשים, כאמור, באמצעות הסכם ביטורלי בין ישראל לארה"ב, העשוי להקל על הגופים הפיננסיים בישראל ליישם את החקיקה, כאמור".

הבנק נערך ליישום כללי הדיווח החדשים. במסגרת זו הוקמה בבנק, בשיתוף עם חברת האם, ועדת היגוי הלומדת את הנושא ופועלת ליישום תהליכי עבודה ופיתוח מערכות מידע, שיאפשרו לבנק לעמוד בדרישות הנגזרות מהוראות החקיקה החדשות.

ב. הסדרת הפעילות בנגזרים (רפורמת "Dodd Frank")

בחודש יולי 2010 אושרה בארה"ב רפורמה רחבה: "The Dodd - Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act" (להלן: "הרפורמה"), שנועדה להסדיר את פעילות הבנקים והמוסדות הפיננסיים בארה"ב, וכן את פעילותם של מוסדות פיננסיים הפועלים מחוץ לארה"ב ונותנים שירותים פיננסיים למוסדות אמריקאיים.

בשנת 2012 פורסמו בארה"ב כללים מפורטים ליישום הוראות הרפורמה, ובכלל זה הנחיות שנועדו להפחית את סיכוני האשראי וסיכונים מערכתיים אחרים, הנובעים מהפעילות בשוק המכשירים הנגזרים.

במסגרת הנחיות אלו נקבע כי עסקאות בנגזרים שנקשרו עם מוסדות פיננסיים אמריקאיים ייסלקו באמצעות "סולקים מרכזיים", הנמנים עם הבנקים הגדולים והמרכזיים.

ההנחיות שנקבעו בכללים ייכנסו לתוקף במהלך שנת 2014. הבנק נערך, בשיתוף עם חברת האם, להסדרת פעילות הסליקה בנגזרים בעסקאות שייקשרו עם מוסדות אמריקאיים, בהתאם להנחיות שנקבעו ב"רפורמה".

ג. הוראות ניהול בנקאי תקין בנושא: "ניהול סיכונים"

בפרק 2' ו-1' יח' בדוח לשנת 2012, נכלל מידע לגבי שתי הוראות ניהול בנקאי חדשות בנושא "ניהול סיכונים", שפורסמו ביום 23 בדצמבר 2012, כדלקמן:

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 310 בנושא: "ניהול סיכונים".

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 311 בנושא "ניהול סיכוני אשראי".

ההוראות צפויות להיכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2014. במסגרת הפיקוח שמקיים בנק ישראל על תהליך יישום ההוראות, נדרשו התאגידים הבנקאיים לגבש עד ליום 1 ביולי 2013, תכנית מפורטת ליישום הכללים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 311, לרבות לוחות הזמנים ליישום ההוראה והשינויים הצפויים במדיניות, במבנה הארגוני ובמערכות המידע של הבנק ולהציג את התכנית שגובשה לבנקישראל, לא יאוחר מאותו מועד.

ביום 30 ביוני 2013 המציא הבנק לבנק ישראל תכנית ליישום ההנחיות שנכללו בהוראה, הכוללת התייחסות לפערים הקיימים בין ההנחיות שנכללו בהוראה, לבין מתכונת העבודה הקיימת בבנק, האורגנים שיהיו אחראים ליישום היבטי ההוראה השונים ולוחות הזמנים הצפויים ליישום ההוראה.

הבנק נערך ליישום ההוראות ולגיבוש תכנית העבודה כנדרש על ידי בנק ישראל, במועדים שנקבעו.

במסגרת זו מופו, בתקופת הדוח ולאחריה, הפערים הקיימים בין המתכונת לניהול הסיכונים הנהוגה כיום בבנק, לבין ההנחיות שנכללו בהוראות החדשות. הפערים התייחסו למכלול ההיבטים הקיימים בהוראות, לרבות: מדיניות, תהליכי עבודה, בקרה, מערכות מידע, דיווח, מבנה ארגוני וכו'. בסיום שלב זה הוכנה תכנית מפורטת שתיתן מענה לכל הפערים שמופו, והוחל בעדכון והתאמת מסמכי המדיניות והנהלים הרלוונטיים.

ד. חקיקה בתחום העמלות הבנקאיות

1. הצוות לבחינת התחרותיות במערכת הבנקאית

בפרק 2' יז' בדוח לשנת 2012, נכלל מידע לגבי דוח הביניים שפרסמה "הועדה לבחינת התחרות במערכת הבנקאית" (להלן: "הועדה"), שהוקמה על ידי משרד האוצר ובנק ישראל בעקבות המלצות שנכללו בדו"ח "הועדה לבחינת שירותים חברתיים כלכליים" ("ועדת טרכטנברג").

הועדה המליצה על הרחבת המידע הבנקאי הנמסר ללקוחות התאגידים הבנקאיים, הרחבת אוכלוסיית הלקוחות שיוגדרו כ"עסקים קטנים", הכנסת עמלות חדשות לפיקוח, והפחתת החסמים המעכבים ניווד לקוחות בין הבנקים". ביום 19 במרס 2013, פורסמו המלצות הסופיות של הועדה.

בהמשך לפרסום המלצות הועדה הפיץ בנק ישראל ביום 31.10.2013 טיוטת תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין, המיישמת את אחת המלצות המרכזיות של הועדה.

על פי התיקון המוצע יחויבו התאגידים הבנקאיים לשלוח ללקוחותיהם הודעה תקופתית מפורטת, הכוללת נתונים על פעילות הלקוח, פירוט תשלומיו והכנסותיו מהבנק, ודירוג האשראי שלו (המהווה מעין "תעודת זהות בנקאית"). להערכת בנק ישראל, השימוש ב"תעודת הזהות הבנקאית" כאמור, ישפר את יכולת הלקוחות לעקוב אחר הפעילות בחשבונותיהם ועשוי להגביר את התחרות במתן השירותים למשקי הבית והעסקים הקטנים במערכת הבנקאית, ומחוצה לה.

עד כה טרם אושר התיקון האמור, וטרם נקבעה המתכונת הסופית ל"תעודת הזהות הבנקאית". בשלב מוקדם זה, לא ניתן לאמוד את ההשלכות שיהיו לתיקון להוראה (כשיאושר) על פעילות הבנק במגזר הקמעונאי, אם בכלל.

2. הפחתת עמלות ל"יחידים" ו"עסקים קטנים"

בעקבות המלצות הועדה פרסם בנק ישראל ביום 28 בנובמבר 2012 תיקון לכללי הבנקאות במסגרתו נאסר על התאגידים הבנקאיים לגבות עמלות מסוימות והופחת שיעורן של עמלות אחרות, לרבות:

- איסור על גביית עמלות ניהול בגין חשבונות עובר ושב של לקוחות שהוגדרו כ"עסקים קטנים".
- בוטלה האפשרות לגבות עמלה בגין כרטיס מידע ובגין כרטיס למשיכת מזומן.
- המגבלה המוטלת על גביית עמלות בגין "טיפול באשראי ובטוחות" תורחב, והיא תכלול את כל ההלוואות שהיקפן אינו עולה על 100,000 ש"ח (במקום 50,000 ש"ח).

הכללים החדשים נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2013, ומיושמים על ידי הבנק החל ממועד זה.

להערכת הבנק ישום הכללים החדשים, צפוי להקטין את הכנסות הבנק מגביית עמלות בסך של כ- 10-15 מיליון ש"ח, לשנה.

3. חקיקה בנושא: "עמלות ניהול חשבונות עובר ושב"

בהמשך להמלצות הועדה, ובמסגרת הצעדים הננקטים על ידי בנק ישראל המכוונים להפחתת עלויות הניהול של חשבונות עובר ושב ללקוחות הבנקים (בדגש על "יחידים", ו"עסקים קטנים"), פעל בנק ישראל בתקופת הדוח לגיבוש מספר מהלכי חקיקה, בתחום זה, כדלקמן:

• שינוי הגדרת "עסק קטן"

כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) שפורסמו בשנת 2008, הגדירו "עסק קטן", כ: "יחיד או תאגיד שמחזור העסקים שלהם אינו עולה על 1 מיליון ש"ח".

במטרה להפחית את העלויות לניהול חשבונות עובר ושב של העסקים הקטנים פרסם בנק ישראל ביום 24 ביולי 2013 תיקון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) (תיקון מס' 2), התשע"ג - 2013, במסגרתו הורחבה הגדרת "עסק קטן", והוחלה גם על לקוחות עסקיים (לרבות יחידים), שמחזור העסקים השנתי שלהם אינו עולה על חמישה מיליון ש"ח (במקום מיליון ש"ח, במקור). במקביל, נדרשו התאגידים הבנקאיים למסור לכל לקוח המבקש לפתוח חשבון בנק, את מלוא המידע הנגזר מתעריפון "עסק קטן".

התיקון לכללי הבנקאות, נכנס לתוקף ביום 1 באוגוסט 2013, ומיושם על ידי הבנק החל ממועד זה. להערכת הנהלת הבנק התיקון להגדרת "עסק קטן", כאמור, אינו צפוי לפגוע משמעותית בהכנסות הבנק מעמלות ניהול חשבונות עובר ושב.

• שינוי הגדרת "לקוח יחיד"

במקביל לשינוי בהגדרת "עסק קטן", כאמור לעיל, פורסמה בחודש יולי 2013 "הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 19), התשע"ג - 2013", המציעה למעט מהגדרת "לקוח יחיד", לקוחות יחידים עסקיים (שיסווגו, לאחר אישור התיקון, כ"עסקים קטנים" ויחל עליהם התעריפון הנגזר מסיוג זה).

• שינויים במתכונת גביית עמלות ניהול חשבונות עובר ושב:

ביום 7 ביולי 2013 הפיץ בנק ישראל טיוטת תיקון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשס"ח - 2008, הכוללת הצעות לשינויים בשיטת חישוב עמלות הניהול של חשבונות עובר ושב, ולהפחתת עלויותיהן, כדלקמן:

- הפחתת "עמלת המינימום" לניהול חשבון עובר ושב

בכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) שפורסמו בשנת 2008, נקבע כי העלות המינימלית לניהול חשבון עובר ושב בידי "יחיד" ו"עסק קטן" - לא תפחת מ"שתי פעולות פקיד" (כהגדרתן בתעריפון המלא). במסגרת טיוטה התיקון לכללי העמלות שהופצה על ידי בנק ישראל כאמור, מוצע להפחית את "עמלת המינימום" משתי פעולות פקיד לפעולת פקיד אחת.

- הנהגת "מסלולי עמלות"

על פי החקיקה הנוהגת היום, מחוייבים לקוחות הבנק בעמלות ניהול של חשבונות עובר ושב, בהתבסס על היקף הפעולות שבוצעו על ידם בפועל (שיטת: "PAY AS YOU GO").

במסגרת טיוטת החוק שהופצה כאמור, יידרשו התאגידים הבנקאיים להציע לכלל לקוחותיהם שיטה אלטרנטיבית לגביית עמלת ניהול של חשבונות עובר ושב - המבוססת על תשלום חודשי קבוע ומוסכם מראש (להלן: "שיטת המסלולים").

במסגרת זו יידרשו הבנקים להציע ללקוחותיהם שני מסלולי תשלום חודשיים סטנדרטיים, כדלקמן:

- "המסלול הבסיסי" - שיכלול פעולת "פקיד" אחת, ו-10 פעולות ב"ערוץ ישיר".
- "המסלול המורחב" - שיכלול 10 פעולות "פקיד", ו-50 פעולות ב"ערוץ ישיר".

בנוסף, יותר לבנקים להציע ללקוחותיהם מסלול נוסף: "מורחב פלוס" (שאינו נמנה על המסלולים הסטנדרטיים), ויכלול את כל הפעולות המוצעות ב"מסלול המורחב" ושירותים נוספים לפי שיקול דעתו של התאגיד הבנקאי בתעריף קבוע ומוסכם מראש.

המסלולים יוצעו לכלל הלקוחות שיוכלו לבחור באחת מבין השיטות (הקיימת או החדשה), או באחד המסלולים, כרצונם, ולשנות את החלטתם, בכל עת, בכפוף למסירת הודעה מראש.

במקביל, יידרשו התאגידים הבנקאיים להציג לכל לקוח שביקש להצטרף ל"שיטת המסלולים", את העמלות ששולמו על ידו בגין ניהול חשבונות בשיטה הקיימת (בהתבסס על החיוב הרבעוני האחרון). בנוסף, יידרשו התאגידים הבנקאיים להמשיך ולמסור לכל לקוח שהצטרף ל"שיטת המסלולים", מידע שוטף (במסגרת משלוח ההודעות הרבעוניות), לגבי היקף הפעולות שבוצעו על ידו בחשבון, והעלות האלטרנטיבית שבה היה מחוייב, לו היה בוחר להישאר במסלול החיוב הקיים.

להערכת בנק ישראל השימוש בכלים חדשים אלו (היוצרים תשתית נוחה להשוואת עלויות בין הבנקים השונים), יגדיל, בטווח הקצר, את השקיפות בתחום זה ויסייע ללקוחות בקבלת החלטה מושכלת - ויוביל, בשלבים הבאים, להגדלת התחרות בין הבנקים ולהוזלת עלויות הניהול של חשבונות העובר ושב ללקוחות המערכת הבנקאית.

התיקונים שנכללו בטיטת התיקון לכללי הבנקאות, כאמור, עתידים להכנס לתוקף (לאחר שיושלמו הליכי החקיקה) ביום 1 בינואר, 2014. הבנק נערך ליישום ההנחיות שנכללו בתיקון לכללי הבנקאות, לרבות גיבוש התעריפים למסלולי העמלות הסטנדרטיים, במועד המוצע לכניסתם לתוקף.

להערכת הנהלת הבנק, הפחתת "עמלת המינימום" צפויה להקטין את הכנסות הבנק מגביית עמלות הניהול של חשבונות עובר ושכ, בכ-10-5 מיליון ש"ח לשנה.

מאידך, מכיוון שמסלולי העמלות הסטנדרטיים המוצעים בתיקון לכללי הבנקאות כאמור, טרם גובשו, לא ניתן להעריך בשלב מוקדם זה, את ההשלכות שיהיו לתעריפים שייקבעו בגין מסלולים אלו, על הפעילות הבנקאית ותוצאותיו הכספיות של הבנק בעתיד.

ה. הוראה בנושא: "גילוי על סיכון האשראי בבניו ונדל"ן"

על רקע ההתפתחויות שחלו בשוק הנדל"ן בשנים האחרונות, פרסם בנק ישראל ביום 12 בפברואר 2013 תיקון להוראות הדיווח לפיקוח על הבנקים, בנושא: "סיכון האשראי הכולל בבניו ונדל"ן בישראל".

ההוראה מתאימה את דרישות הדיווח הקיימות, למתכונת הגילוי הנהוגה בבנקים בארה"ב וכוללת הנחיות המרחיבות את דרישות הדיווח הקיימות בנושא זה, לרבות:

- דרישה לסווג את האשראי בענף זה לפי אופי הבטחון (כגון: דיור, מסחר, תעשייה וכו').
- דרישה לסווג את האשראי לפי סטטוס הבטחון (כגון: נדל"ן "בניו", ונדל"ן "שבנייתו טרם הסתיימה").
- דרישה לכלול בדיווח גם נתונים לגבי אשראי שניתן ללקוחות שאינם עוסקים בענף הבינוי והנדל"ן, ובלבד שאשראים אלה מובטחים באופן משמעותי על ידי שיעבוד מקרקעין.

ההנחיות שנכללו בהוראה ייכנסו לתוקף ביום 1.1.2014. הבנק נערך ליישום ההנחיות שנכללו בהוראה במועד כניסתן לתוקף.

ו. הוראה בנושא: "גילוי על פקדונות"

ביום 13 בינואר 2013, פרסם בנק ישראל תיקון להוראות הדיווח לציבור בנושא: "גילוי על פקדונות", במטרה להתאים את דרישות הגילוי הקיימות, למתכונת הגילוי המקובלת בתאגידים בנקאיים באירופה ובארה"ב.

התיקון להוראה כולל הנחיות המרחיבות את הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים בנושא זה, לרבות:

- המידע לגבי הפקדונות יכלול הבחנה בין פקדונות נושאי ריבית, לכאלו שאינם נושאים ריבית.
- התאגידים הבנקאיים יידרשו לכלול מידע על התפלגות הפקדונות בחתך מדרגות מפקידים.
- הביאור על פקדונות הציבור יכלול מידע על התפלגות הפקדונות בחתך מקור הפקדון (כגון: "אנשים פרטיים", "תאגידים" ו"גופים מוסדיים").

ההנחיות שנכללו בהוראה ייכנסו לתוקף החל מהדיווח לשנת 2013. על אף האמור לעיל, נדרשו התאגידים הבנקאים להרחיב את המידע שייכלל בדיווחים הרבעוניים בשנת 2013, ולכלול בהם גם נתונים המתייחסים להיקף הפקדונות שגויסו מגופים מוסדיים. המידע הנדרש נכלל בביאור 4 בתמצית הדוחות הכספיים.

הבנק נערך ליישום יתר ההנחיות שנכללו בתיקון להוראה במועד שנקבע לכניסתן לתוקף.

ז. חקיקה בנושא: "הלוואות לדיור"

1. העלאת משקל החשיפה לסיכון בהלוואות לדיור

בפרק 2 כ"ב(2), בדוח לשנת 2012, נכלל מידע לגבי טיוטת הוראה שהופצה על ידי בנק ישראל ביום 18 בפברואר 2013, במסגרתה הוצע להחמיר את משקל הסיכון שנקבע ל"הלוואות לדיור", בשל הגידול שחל (להערכת בנק ישראל), בסיכונים הגלומים בתיק האשראי לדיור המתנהל במערכת הבנקאית.

ביום 29 במרס 2013 פרסם בנק ישראל הוראה מחייבת בנושא זה, הכוללת הנחיות המחמירות את כללי המדידה של סיכון האשראי בתחום ה"הלוואות לדיור", לרבות:

- משקל הסיכון של הלוואות לדיור שניתנו החל מיום 1 בינואר 2013 ומימנו למעלה מ- 45% משווי הנכס, יועלה מ- 35%, ל- 75% - 50%.
- התאגידים הבנקאיים יחויבו לשמר הפרשה מינימלית להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי בגין הלוואות לדיור (שלא נערכה בגין הפרשה להפסדי אשראי לפי "עומק הפיגור"), בשיעור שלא יפחת מ- 0.35% (בתוקף מיום 1 באפריל, 2013).

מאידך, הותר לתאגידים הבנקאיים להפחית את יחס ההמרה ל"שווה ערך אשראי" (מקדם CFF) בגין "ערבויות לרוכשי דירות" המתייחסות לעסקאות מכר שבהן הדירה נמסרה למשתכן, מ- 20% ערב פרסום ההוראה, ל- 10% בלבד (בעקבות השינוי ביחס ההמרה בגין הערבויות לרוכשי דירות, כאמור, עודכנה ביום 30 במאי 2013, הגדרת החבות בגין "ערבויות לרוכשי דירות", גם בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 313-I-315).

הבנק מיישם את ההנחיות החדשות שנכללו בהוראה ממועד כניסתן לתוקף (1.4.2013). יישום הדרישה לקיום "רף מינימלי" של הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי בגין הלוואות לדיור, כאמור, הגדילה את ההוצאות בגין הפסדי אשראי של הבנק בתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 בסך של כ- 4 מיליון ש"ח.

2. תיקון נוסחת עמלת פירעון מוקדם בהלוואות לדיור

התחשיב לפיו נקבעת "עמלת פירעון מוקדם" בהלוואות לדיור הנפרעות לפני המועד שנקבע בחוזה ההלוואה, מבוסס על הנוסחה שנקבעה ב"צו הבנקאות (עמלות פירעון מוקדם), התשס"ב - 2002" (להלן: "הצו"). העמלה המחושבת לפי נוסחה זו, נגזרת מהפער שבין שיעור הריבית שנקבע ללווה ביום מתן ההלוואה, לבין שיעור הריבית הממוצע הנהוג בתאגיד הבנקאי ביום הפירעון המוקדם. מכיוון שתחשיב זה כולל מרכיב המתייחס ל"פרמיית הסיכון" שנקבעה ללווה ביום מתן ההלוואה (שאינו גורם המשפיע על שינויי הריבית שחלו בין המועד שבו ניתנה ההלוואה, למועד הפירעון המוקדם), הגיע בנק ישראל למסקנה שיש לנטרל מרכיב זה מהנוסחה שנקבעה ב"צו".

לפיכך, פרסם בנק ישראל ביום 19 במרס 2013 תיקון ל"צו", הקובע שהתחשיב ייקח בחשבון את הריבית הממוצעת שהייתה נהוגה בתאגיד הבנקאי ביום מתן ההלוואה (במקום הריבית שנקבעה בפועל ללווה). התיקון ל"צו" נכנס לתוקף בתום 90 יום ממועד פרסומו, והוחל על כל הפרעונות המוקדמים שיבוצעו ממועד כניסת התיקון לצו לתוקף.

מאומדנים מוקדמים שנערכו על ידי הנהלת הבנק, עולה כי התיקון לצו צפוי להקטין את הכנסות הבנק מגביית "עמלת פירעון מוקדם" בשיעור של כ- 20% - 15% (הכנסות הבנק מגביית עמלת פירעון מוקדם הסתכמו בשנת 2012 בכ- 6 מיליון ש"ח).

3. תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 318 בנושא: "מאגר מידע על בטחונות"

לאור התפתחות תחום הלוואות לדיור במערכת הבנקאית ובמסגרת הצעדים להסדרת תחום זה, פרסם בנק ישראל ביום 5 באוגוסט 2013 תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 318 בנושא: "מאגר מידע על בטחונות", המסדיר את רישום הבטחונות המשועבדים לתאגידים הבנקאיים בגין הלוואות לדיור. בהתאם להנחיות שנכללו בתיקון להוראה, נדרשו התאגידים הבנקאיים להקים מאגר מידע ממוחשב מפורט, לגבי כל אחד מהנכסים ששועבדו לטובתם בגין הלוואות לדיור. ההנחיות שנכללו בתיקון להוראה יחולו על כל העסקאות שיאושרו החל מיום 1 ביולי 2014, ואילך. הבנק נערך ליישום ההנחיות שנכללו בתיקון להוראה במועד כניסתן לתוקף.

4. תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 451 בנושא: "פיגורים והתראה לפני נקיטת הליכים"

במסגרת הצעדים הננקטים להסדרת תחום ההלוואות לדיור, ובהמשך להנחיות שנכללו בחוק "הלוואות לדיור, התשנ"ה - 1992" (להלן: "החוק"), (במסגרתן התחייבה המדינה להקים "ועדה ממשלטת מיוחדת" שתפעל להקלה בהחזרי הלוואות לדיור של חייבים שנקלעו לקשיים כלכליים), פרסם בנק ישראל ביום 1 במאי 2013, תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 451 (להלן: "ההוראה"), בנושא: "פיגורים והתראה לפני נקיטת הליכים", הכולל הנחיות ליישום ההוראות שנכללו בחוק.

במסגרת התיקון להוראה יידרשו התאגידים הבנקאיים להמציא ללווים המתקשים בפרעון הלוואות לדיור (לפני נקיטת הליכים כנגדם), הודעה מפורטת שתכלול מידע לגבי:

- ה"ועדה המיוחדת" מטרתה, והרכבה.
- זכותו של הלווה לפנות לוועדה בבקשה לסיוע, לרבות נהלי הגשת הבקשה והמסמכים שילוו אותה.
- כוונתו של התאגיד הבנקאי לפתוח בהליכים למימוש הנכס הממושכן, שיימסר ללקוחות בפרק זמן סביר לפני תחילת ההליכים, כאמור.

התיקונים להוראה נכנסו לתוקף ביום 1 באוגוסט 2013, ומיושמים על ידי הבנק החל ממועד זה. להערכת הנהלת הבנק, ליישום ההוראה לא יהיו השלכות מהותיות על פעילות הבנק בתחום ההלוואות לדיור.

5. הרחבת ההגבלות על מתן הלוואות לדיור

לאור הגידול הנמשך בהיקף תיק ההלוואות לדיור במערכת הבנקאית, הנמצא כיום בסביבת ריבית נמוכה (וכולל הלוואות הנושאות ריבית בשיעורים משתנים, בשיעור ניכר), ולאור החשש ששינויים בסביבת הריבית יחשפו את התאגידים הבנקאיים לסיכונים אשראי מהותיים, פרסם בנק ישראל ביום 29 באוגוסט 2013 הנחיות המרחיבות את המגבלות הקיימות בתחום זה, לרבות:

- תאגידים בנקאיים לא יאשרו הלוואות לדיור, שמרכיב ההחזר החודשי בגינן עולה על מחצית "כושר החזר" של הלווה (במקביל יועלה משקל הסיכון של הלוואות לדיור שמרכיב החזר החודשי בגינן עולה על 40% מ"כושר החזר" של הלווה, לשיעור של 100%).
- מרכיב ה"ריבית משתנה" בהלוואה לדיור לא יעלה על שני שלישי מהיקף ההלוואה (בכל תדירות שינוי של "ריבית העוגן").
- תאגידים בנקאיים לא יאשרו הלוואות לדיור, שמועד פרעון הסופי עולה על 30 שנה.

הכללים החדשים חלים על כל ההלוואות לדיור שאושרו החל מיום 1 בספטמבר 2013, ויושמו על ידי הבנק החל ממועד זה.

ח. הידוק הפיקוח על "חשבונות ללא תנועה"

לנוכח העליה שנרשמה בשנים האחרונות בהיקף היתרות של "חשבונות ללא תנועה" שהצטברו במערכת הבנקאית, והחשש שחלק מחשבונות אלו נמצאים בבעלות לקוחות פעילים שהקשר עימם לא אבד - הפיץ בנק ישראל בחודש אפריל 2013, טיוטת תיקוני חקיקה שנועדו להגביר את הפיקוח על "חשבונות ללא תנועה" ולצמצם את היקפם, לרבות:

- טיוטת תיקון לחוק הבנקאות ולהוראות ניהול בנקאי תקין, המרחיבה את החובה המוטלת על התאגידים הבנקאיים לאתר "חשבונות ללא תנועה", תוך שימוש באמצעי תקשורת ומדיה שונים וחיוכם לשוב ולחזור על פעולות האיתור בתדירות שנתית, לפחות.
 - הצעה לצמצם את השימוש שעושים התאגידים הבנקאיים בכספים שמקורם ב"חשבונות ללא תנועה" (במטרה להפחית את התועלת הנצמחת לתאגידים הבנקאיים מחשבונות אלו), באמצעות שינוי המסלול בו מושקעים כספים אלו - מ"פקדונות בנקאיים", ל"מלוות ממשלתיים".
 - הצעה לכלול בדוח הכספי השנתי דיווח על היקף החשבונות ללא תנועה.
- עד כה טרם הושלמו תהליכי החקיקה בנושא, ולא ניתן להעריך, בשלב זה, אם ההנחיות הכלולות בטיטת התיקון לחוק תישארנה בעינן בתום תהליכי החקיקה. עם זאת, להערכת הנהלת הבנק, גם אם תישמנה מלוא ההנחיות המוצעות כלשונן, לא צפויה פגיעה מהותית בתוצאות העסקיות של הבנק בעתיד.

ט. תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 314

- ההוראות החדשות בנושא: "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשות להפסדי אשראי", שנכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2011 - ייתרו למעשה את כללי הסיווג והמדידה של חובות בעייתיים הכלולים בהוראת ניהול בנקאי תקין 314, במתכונתה הנוכחית.
- לפיכך, פרסם בנק ישראל ביום 30 באפריל 2013 מתכונת חדשה להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 314, בנושא: "הערכה נאותה של סיכוני אשראי ומדידה נאותה של חובות", המתווה עקרונות ליישום תהליכים נאותים להערכה ולמדידה של סיכון אשראי ושל בקרה על סיכון אשראי, ובכללם:
- תאגיד בנקאי יקיים תהליכים נאותים להערכת סיכוני אשראי, וישם בקרות אפקטיביות המתאימות להיקף, לאופי ולמורכבות פעילות האשראי בתאגיד הבנקאי.
- התהליכים והבקרות הפנימיות, כאמור, נועדו להבטיח רמה נאותה של הפרשות להפסדי אשראי ויהיו באחריות ההנהלה והדירקטוריון של התאגיד הבנקאי.
- הדירקטוריון יפקח על יישום עקרון זה באמצעות קיום תהליך שיטתי ועקבי לקביעת הפרשות להפסדי אשראי שיפותח על ידי ההנהלה, בהנחיית הדירקטוריון ובאמצעות קבלת דיווחים תקופתיים על מצב תיק האשראי, לרבות חובות בעייתיים, סיווגם, וההפרשות להפסדי אשראי בגינם.
- במסגרת תהליך זה יידרשו התאגידים הבנקאיים לקיים מערכת בקרה פנימית שתכלול תהליך מובנה ל"סקירת אשראי בלתי תלויה", שתהיה באחריות יחידה ייעודית איכותית, שתסקור את תיק האשראי של הבנק ותבחן את יישום הקריטריונים לדירוג פנימי.
- הטמעת מערכת מידע שתשמש לסיווג מהימן של חובות, על בסיס הערכת סיכון האשראי. המערכת תעשה שימוש בנתוני דירוג האשראי לצורך הערכת סיכון האשראי של הלווה (בהתבסס על הערכת דרגת הסיכון שלו) ולצורך קביעת מאפייני הסיכון של תיק האשראי בכללותו. פיתוח מודל הדירוג יהיה באחריות היחידה לניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי.

- התאגיד הבנקאי יישם תהליך כולל לתיקוף כל המודלים הפנימיים המשמשים להערכת סיכוני אשראי, לרבות: דירוג האשראי, מדידת סיכון האשראי (ללקוחות ספציפיים, ולתיק האשראי בכללותו), מבחני קיצון המופעלים על תיק האשראי, והיבטים מסוימים של סיכון האשראי המשמשים בחישוב הלימות ההון - המבוססים על שימוש נרחב בשיקול דעת. בכדי לבסס את איכות ואפקטיביות המודל, נדרשים התאגידים הבנקאיים לתקף את המודל באמצעות שימוש במבחני קיצון והשוואה בין תחזית המודל לתוצאות שהתקבלו בפועל (backtesting). תהליך התיקוף יהיה באחריות גורם בלתי תלוי ביחידות העסקיות.
 - תהליך הערכת סיכוני האשראי וקביעת ההפרשות להפסדי אשראי, יתבסס על שיטת עבודה עקבית לטיפול בהפסדי האשראי, שתכלול: מדיניות, נהלים, מערכות מידע יעודיות ובקורות על תהליך הערכת סיכוני האשראי וקביעת ההפרשות להפסדי אשראי.
 - הנתונים שיופקו באמצעות מערכת המידע, יהוו בסיס להערכת איכות תיק האשראי של התאגיד הבנקאי ונאותות ההפרשות להפסדי אשראי. בנוסף, מידע זה ישמש את הדירקטוריון לצורך מעקב ופיקוח על תיק האשראי של הבנק.
 - תאגיד בנקאי יקיים הפרשה כוללת להפסדי אשראי (על בסיס פרטני ועל בסיס קבוצתי), בהיקף שיספיק לכיסוי כל הפסדי האשראי הגלומים בתיק האשראי.
 - תהליך קביעת ההפרשות להפסדי אשראי יתבסס, בין היתר, על שיקול דעת והערכות סבירות של עובדים מנוסים בתחום האשראי. על פי טיוטת ההוראה, לא ניתן יהיה להסתפק ביישום הכללים המנחים שפורסמו על ידי בנק ישראל בנושא זה, ויהיה צורך להתבסס גם על שיקול הדעת של דרגים מתאימים בהנהלה, שייקח בחשבון שינויים שונים שחלו בתנאים הסביבתיים - שעשויים להשפיע על איכות תיק האשראי ועל הפסדי האשראי הגלומים בתיק זה.
 - התאגיד הבנקאי יידרש לקיים תהליך אחיד להערכת סיכוני אשראי, שימש בכל אחד מהיישומים המתבססים על תהליך זה, לרבות: הערכת סיכוני האשראי, הדיווח החשבונאי, והלימות ההון (לרבות הגילוי הנדרש בנדבך מס' 3 להוראות "באזל 2"). קיום עקרון זה יחזק את המהימנות והעקביות של תוצרי התהליך, ויקטין את הפוטנציאל לטעות או הטיה אפשרית בהערכת סיכון האשראי, בכל אחד מהיישומים. עקרון זה ימומש באמצעות שימוש במערכות ובנתונים משותפים בתהליך - עבור כל אחד מהיישומים הנ"ל.
- ההנחיות שנכללו בהוראה ייכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2014. הבנק לומד את ההנחיות החדשות שנכללו בהוראה ונערך ליישומן במועד כניסתן לתוקף.

1. הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון-מניעת כפל תשלום בגין ניהול חשבון עובר ושב), התשע"ב-2012.

ההצעה הונחה על שולחן הכנסת ביום 23 בינואר 2012. על פי הצעת החוק ייאסר על התאגידים הבנקאיים לגבות מלקוחותיהם עמלות מסוימות בגין שירותים בסיסיים בחשבון עובר ושב, המפורטות בכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשס"ח - 2008. הצעת החוק גורסת כי החקיקה הקיימת מאפשרת לבנקים לגבות "כפל תשלום" בגין שירות זה (ניהול חשבון עובר ושב), ומציעה לפיכך, לקבוע עמלה אחת בלבד בגין שירות זה. עד כה טרם התגבשה הצעת חוק זו לכלל חקיקה מחייבת. לפיכך, לא ניתן להעריך, בשלב זה, את השלכותיה על פעילות הבנק ותוצאותיו הכספיות.

יא. הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא: "ניהול סיכון הריבית"

במסגרת עדכון הוראות ניהול בנקאי תקין, והתאמתו למסגרת העבודה ולסטנדרטים שנקבעו על ידי "ועדת באזל", פרסם בנק ישראל ביום 30 במאי 2013, הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה, בנושא: "ניהול סיכון הריבית".

ההוראה קובעת עקרונות וסטנדרטים לניהול סיכון הריבית (המהווה גורם סיכון מרכזי בפעילות הבנקאית השוטפת), לרבות גידור החשיפה לסיכון זה - במטרה להתאים את החשיפה הפוטנציאלית לספיגת הפסדים בשל התממשות סיכון הריבית, לתיאבון לסיכון של התאגיד הבנקאי.

ההוראה מבוססת על עקרונות "מסמך באזל", בנושא: "סיכון ריבית" שפורסמו בשנת 2008, וכוללת עקרונות וקווים מנחים לניהול סיכון הריבית, לרבות:

- האסטרטגיה והמדיניות לניהול סיכון הריבית יאושרו על ידי הדירקטוריון, וייסקרו על ידו בתדירות שנתית, לפחות. המדיניות תכלול קווי סמכות ואחריות לניהול סיכון הריבית.
- ניהול סיכון הריבית ויישום המדיניות שנקבעה יהיו באחריות הנהלת הבנק, ויכללו: הטמעת נהלים, יישום כללים ושימוש בכלים מתאימים, לרבות:
 - מגבלות על נטילת הסיכון.
 - קיום מערכות נאותות למדידת סיכון הריבית.
 - דיווח מקיף על סיכון הריבית וניהולו.
 - קיום בקרות פנימיות אפקטיביות.
- איכות הניהול של סיכון זה, תפוקה על ידי הדירקטוריון בתדירות רבעונית.
- האחריות לתכנון המתודולוגיה למדידת סיכון הריבית ותפעולה, תוטל על פונקציה בלתי תלויה שתהיה מופקדת גם על הניטור והבקרה של הסיכון.
- המדיניות לניהול סיכון הריבית תתאם את אופי הפעילות של התאגיד הבנקאי ומידת מורכבותה ותכלול התייחסות למכשירים העסקיים המותרים בשימוש, אסטרטגיות הגידור והגבלות על נטילת פוזיציות.
- השימוש במוצרים חדשים (לרבות אסטרטגיות גידור), יחל רק לאחר שזוהו כלל הסיכונים הגלומים בהם ויונתנה באישור מקדמי של הדירקטוריון.
- השימוש במכשירים נגזרים למטרת גידור החשיפה לסיכון הריבית, יותנה בצבירת ידע ונסיון הולם בכחירת השלכות השימוש במכשירים אלו על סיכונים אחרים של התאגיד הבנקאי, ובאישור מקדמי של הדירקטוריון.
- מדידת סיכון הריבית תבוצע באמצעות מערכות מידע ממוכנות שיספקו להנהלת התאגיד הבנקאי מידע על ההשלכות הצפויות משינויים בריבית הנובעים מ"תמחור מחדש", שינויים ב"עקום התשואה" ושינויים ב"מרווחי הריבית" - הן על הרווחים העתידיים והן על השווי הכלכלי של התאגיד הבנקאי. המערכת תספק מדדים לרמות החשיפה של התאגיד הבנקאי לסיכון הריבית ותאפשר איתור חשיפות חריגות.
- התאגיד הבנקאי ימדוד את חשיפתו לסיכון הריבית הן בגישת ה"רווחים" (השפעת השינויים בריבית על התוצאות הכספיות העתידיות של הבנק), והן בגישת ה"שווי הכלכלי" (השפעת השינויים בריבית על שווי ההוגן של הבנק). מדידת החשיפה לסיכון הריבית תכלול שימוש בסימולציות המדמות מסלולים עתידיים של שיעורי הריבית ושינויים צפויים בפעילות העסקית של הבנק.

- מדידת החשיפה לסיכון הריבית תבוסס על הנחות לגבי השינויים הצפויים בשיעורי הריבית, שיתבססו על תרחישים סבירים אפשריים ויאושרו על ידי הנהלת הבנק והדירקטוריון בתדירות שנתית, לפחות.
 - ניהול סיכון הריבית יכלול מגבלות וקווים מנחים במטרה להגביל את היקף ההפסדים שעלולים להיגרם עקב התממשות התרחישים לשינויים בשיעורי הריבית. המגבלות יתאמו את גודלו של התאגיד הבנקאי ומידת המורכבות של פעילותו וייתייחסו לסיכון הריבית הכולל, תוך הבחנה בין סיכון הריבית בתיק הבנקאי לסיכון בתיק למסחר.
 - תהליך ניהול סיכון הריבית יכלול שימוש במבחני קיצון שיתאמו את פרופיל הסיכון של התאגיד הבנקאי והתנאים הכלכליים הקיימים. במסגרת קביעת תרחישי קיצון אלו, יובאו בחשבון גם תרחישים המדמים קריסת הנחות ופרמטרים מרכזיים בניהול הסיכון, וגם תרחישים מסוג "המקרה הגרוע ביותר".
 - הדירקטוריון והנהלה יבחנו את תכנון תרחישי הקיצון בתדירות שנתית לפחות, ואת תוצאותיהם בתדירות רבעונית לפחות.
 - ניהול חשיפת הריבית יבוצע באמצעות מערכת מידע ניהולית נאותה. המערכת תספק מידע לגבי היקף החשיפה לסיכונים ריבית ביחס למגבלות שנקבעו (הן ביחס להנחות המודל והן ביחס לתרחישי קיצון), ועל רגישות הפוזיציה הנוכחית לשינויים בשיעורי הריבית.
 - בהתאם להוראה יידרש התאגיד הבנקאי להמציא דיווח מיידי למפקח על הבנקים, בכל עת שיעלה חשש לפגיעה בשוויו הכלכלי בשיעור העולה על 20% - בשל תרחיש המדמה זעזוע סטנדרטי בשיעור הריבית.
 - תהליך ניהול סיכון הריבית יכלול בקרה פנימית נאותה שתסייע לניהול אפקטיבי של סיכון זה, לדיווח פיננסי אמין ולציות לחוקים ולכללי המדיניות שנקבעו על ידי התאגיד הבנקאי.
- ההנחיות שנכללו בהוראה החדשה ייכנסו לתוקף ביום 1 ביולי 2014. הבנק לומד את ההנחיות שנכללו בהוראה החדשה ונערך ליישומן במועד כניסתן לתוקף.

י.ב. חקיקה בתחום המיסים

בעקבות הגידול החריג שנרשם בנתוני הגירעון התקציבי (ראה פרק 2 לעיל), והחשש מהשלכותיו האפשריות על יציבות המשק המקומי, קיבלה הממשלה ביום 13 במאי 2013 (במסגרת הדיונים לאישור מסגרת התקציב לשנים 2013 - 2014) החלטות בשורת צעדים פיסקאליים, ובכללם:

- העלאת שיעור מס ערך מוסף ב- 1%, לשיעור של 18% (בתוקף מיום 2.6.2013).

- העלאת שיעור המס המוטל על חברות מ- 25%, ל- 26.5% (בתוקף מיום 1.1.2014).

ביום 2.6.2013 פורסם צו מס ערך מוסף, במסגרתו הועלה השיעור מס ערך מוסף מ- 17% ל- 18%. בעקבות העדכון בשיעור מס ערך מוסף, כאמור (כמו גם בשיעור מס השכר החל החל תאגידים בנקאיים), חישב הבנק מחדש את התחייבויותיו לתשלום זכויות עובדים מסוימות. עדכון החישוב כאמור, הגדיל את הפרשות הבנק ליום 30.9.2013 בגין התחייבויות אלו בסך של כ- 3 מיליון ש"ח.

מאידך, העליה בשיעור מס הרווח החל על מוסדות בנקאיים (שנכללה אף היא בצו), הגדילה את שיעור המס הסטטוטורי החל על הבנק משיעור של 35.9%, ל- 36.4%. לפיכך, עדכן הבנק בתקופת הדוח את שיעורי המס לפיהם מחושבות הפרשות למסים נדחים בדוחות הכספיים. עדכון הפרשות כאמור, הקטין את הוצאות המס בתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30.9.2013 בסך של כ- 4 מיליון ש"ח.

בהמשך למהלכים אלו וכחלק מהליך החקיקה לאישור תקציב המדינה, אישרה הכנסת ביום 29.7.2013 את החוק לשינוי סדרי עדיפויות (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2014 - 2013), התשע"ג - 2013, במסגרתו הועלה, בין היתר, שיעור המס החל על חברות מ-25%, ל-26.5% (בתוקף מיום 1.1.2014). לפיכך, צפוי שיעור המס הסטטורי החל על הבנק לעלות במועד זה משיעור של 36.4% כיום, ל-37.7%.

בעקבות העדכון בשיעור מס החברות, כאמור, חישב הבנק מחדש, ברבע השלישי של שנת 2013, את ההפרשות למסים נדחים, בהתאם לשיעורי המס הסטטטורי המעודכנים שיחולו עליו בעתיד. עדכון ההפרשות למסים נדחים, כאמור, הקטין את הוצאות המס של הבנק בתקופות של תשעה ושלושה חודשים שנסתיימו ביום 30.9.2013 בסך של כ-9 מיליון ש"ח.

יג. הוראת ניהול בנקאי בנושא: "מדיניות התגמול"

להערכת גופי פיקוח בינלאומיים, המשבר הכלכלי שפרץ בשנת 2008 ופגע בבנקים רבים בעולם נגרם, בין היתר, בשל הסדרי תגמול לא נאותים שכללו תמריצים המעודדים נטילת סיכונים חריגים. בעקבות ממצאים אלו, החליטו גופי פיקוח אלו, לפעול להסדרת תחום זה באמצעות דרישה לקביעת "מדיניות תגמול" נאותה, שתהווה מרכיב מרכזי בממשל התאגידי של התאגידים הבנקאיים.

לאור האמור לעיל, פרסם בנק ישראל ביום 19 בנובמבר 2013, הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה בנושא: "מדיניות התגמול בתאגידים הבנקאיים", המבוססת על מסמכי "הפורום ליציבות פיננסית" (FSF\FSB), שפורסמו בשנת 2009, הכוללת עקרונות והנחיות שנועדו להבטיח שהסדרי התגמול הנהוגים בתאגידים הבנקאיים, יתאמו למסגרת ניהול הסיכונים ולמטרות ארוכות הטווח שלהם, לרבות:

- מדיניות התגמול תתייחס לכלל עובדי הבנק (לרבות: "נושאי משרה", "עובדים מרכזיים", כהגדרתם בהוראה) ותחול על כלל התגמולים המשולמים בבנק, לרבות תגמולים קבועים (המבוססים על הסכם ההעסקה של העובד) ותגמולים משתנים (המותנים בביצועים משתנים שהוגדרו מראש).
 - מדיניות התגמול תתייחס למכלול ההיבטים הכרוכים בתגמולים המשולמים לעובדי התאגיד הבנקאי ובכללם:
 - תיאור מנגנוני התגמול המתייחסים לקבוצות שונות של עובדים (כגון: "נושאי משרה", "עובדים מרכזיים", וכו').
 - תיאור הגורמים המרכזיים המעורבים בתכנון, אישור, יישום וניטור הסכמי התגמול.
 - העקרונות לחישוב מרכיבי התגמול המשתנה, לרבות תיאור המנגנונים שיגבילו את היקפו של מרכיב זה בכל עת שמתעורר חשש לפגיעה באיתנות התאגיד הבנקאי והונו.
 - מדיניות התגמול תיערך על בסיס רב שנתי ותאשר על ידי הדירקטוריון בתדירות תלת שנתית, לפחות (לרבות הקריטריונים להערכת הביצועים ומדידתם). הדירקטוריון יוודא שמדיניות התגמול עולה בקנה אחד עם מדיניות ניהול הסיכונים הנהוגה בתאגיד הבנקאי ואינה מעודדת לקיחת סיכונים חורגים מתיאבון הסיכון של התאגיד הבנקאי.
- בנוסף, יאשר הדירקטוריון את תנאי התגמול של נושאי משרה בכירה ואת עקרונות התגמול של יתר עובדי הבנק. הדיון שיערך בדירקטוריון בנושא זה, יבוסס על המלצותיה של "ועדת תגמול" דירקטוריונית, כמפורט להלן.
- הדירקטוריון ימנה "ועדת תגמול" (שמרבית חבריה יהיו דירקטורים חיצוניים), שתהיה אחראית על תכנון מדיניות התגמול, לרבות:

- גיבוש מדיניות וקריטריונים לתגמול שיתאמו את התרבות הארגונית של התאגיד הבנקאי ואת המטרות והאסטרטגיה ארוכת הטווח שלו.
 - גיבוש עקרונות תגמול מאוזנים, העולים בקנה אחד עם תיאבון הסיכון של התאגיד הבנקאי וימנעו פגיעה באיתנותו ויציבותו של התאגיד הבנקאי.
 - הערכת מנגנוני התגמול ובדיקה שמנגנונים אלה מביאים בחשבון את כלל הסיכונים בתאגיד הבנקאי ואת השלכותיהם על רמות ההון והנזילות שלו.
 - בדיקת רגישות מנגנוני התגמול לאירועים עתידיים, באמצעות עריכת תרחישים.
 - בדיקת התאמת מנגנון התגמול למדיניות התגמול, להוראות בנק ישראל, לפרופיל הסיכון של התאגיד הבנקאי ולמטרותיו (שתיערך בתדירות שנתית, לפחות).
- מדיניות התגמול של תאגיד בנקאי החבר ב"קבוצה בנקאית", תגזר ממדיניות התגמול של החברה האם, (שתהיה אחראית על יישום "מדיניות תגמול קבוצתית" וקיום בקרות נאותות על מדיניות התגמול בחברות הבת הבנקאיות הנמצאות בתכולת ההוראה).
- במקביל, נדרש דירקטוריון החברה הבת להתחשב במדיניות התגמול הקבוצתית, ככל שהיא מתיישבת עם טובתה של החברה הבת.
- מוצע להחיל מנגנוני תגמול נפרדים על עובדים העוסקים בניהול סיכונים בקרה וביקורת (לרבות: פונקציות ציות, משאבי אנוש ודיווח כספי).
- מדידת הביצועים של עובדים אלו תבוסס על השגת יעדים ביחידות בהן הם משמשים ולא תהיה תלויה בביצועי היחידות העסקיות המפוקחות או מנוטרות על ידם. לפיכך, שיעור התגמול המשתנה (ראה הרחבה להלן) המוענק לעובדים אלו, ביחס לתגמול הקבוע, יהיה נמוך יותר מהשיעור המקביל בקבוצות עובדים אחרות.
- מוצע לקבוע מנגנוני תגמול נפרדים ל"עובדים מרכזיים" (המוגדרים כעובדים שפעילותם עשויה להשפיע על פרופיל הסיכון של התאגיד הבנקאי).
- מנגנוני התגמול לעובדים אלה יכללו קריטריונים ומגבלות לחישוב "תגמול משתנה", ובכללם:
- התגמול המשתנה יתחשב בסיכונים אליהם חשוף התאגיד הבנקאי ויכלול מנגנונים שיתאימו את סכומי התגמול להתממשות הסיכונים (לרבות: מנגנון לדחיית התשלומים עד למועד התממשות הסיכון, הארכת תקופת המדידה של הביצועים והקטנת רגישות מודל התגמול לביצועים קצרי טווח).
 - העובדים המרכזיים יידרשו שלא ליצור הסדרי גידור פרטיים, שעשויים לבטל את השפעת הרגישות לסיכון הגלומה במנגנון התגמול המשתנה.
 - התגמול המשתנה יושתת על קריטריונים הלוקחים בחשבון את ביצועי העובדים, את תרומת היחידות העסקיות בהן הם משמשים לערך הכולל של התאגיד הבנקאי, ואת ביצועי התאגיד הבנקאי בכללותו.
- קריטריונים אלו יכללו הן משתנים פיננסיים, (כגון: רווח מותאם לסיכון ועלות ההון), והן משתנים לא פיננסיים, לרבות עמידה ביעדים כלליים בתחום ניהול הסיכונים ובתחום הציות לחקיקה. הערכת הביצועים תתבסס על מדדי ביצוע ארוכי טווח.

- מדיניות התגמול תכלול מרכיבים שיאפשרו גמישות מירבית בפעילות התאגיד הבנקאי, בין היתר, באמצעות הגבלת שיעור התגמול המשתנה מכלל התגמול (באופן שיאפשר לתאגיד הבנקאי שלא לשלם כלל תגמול משתנה, במקרים מסויימים).
 - לפיכך, נקבע בהוראה "רף עליון" ליחס שבין סכום התגמול המשתנה לסכום "התגמול הקבוע" בשיעור שלא יעלה על 100% (למרות האמור לעיל, רשאי הדירקטוריון לאשר במקרים חריגים להעלות את "הרף העליון" לתגמול המשתנה, לשיעור שלא יעלה על 200% מהתגמול הקבוע).
 - התגמול המשתנה יכלול "מנגנוני דחיה", ובכללם: דחיית חלק מסכום התגמול המשתנה (בשיעור שלא יפחת מ-50%), בשנה בה הוכרה הזכאות לתגמול, ופריסת יתרת התגמול שנדחה לתקופה שלא תפחת משלוש שנים, בכפוף להתאמה לביצועים הפיננסיים והלא פיננסיים שהתממשו בדיעבד בתקופת הדחיה.
 - ייאסר על התאגידים הבנקאיים לשלם תגמול ל"עובדים מרכזיים" באמצעות תאגיד או גוף אחר שבו הם מועסקים.
 - תגמול בגין סיום העסקה, בהיקף העולה על השיעור שנקבע בהסכמי ההעסקה הנהוגים בתאגיד הבנקאי, יסווג כ"תגמול משתנה". לפיכך, תשלום תגמול זה יותנה בבחינת הביצועים בפועל לאורך תקופת העבודה ובקיום מנגנונים מאזנים, כגון: דחיית התגמול העודף לתקופה שלא תפחת משלוש שנים, והתאמתו לביצועים שהתממשו בדיעבד (על פי הבהרות שפורסמו על ידי בנק ישראל, ביום 27 באוגוסט 2013 - מנגנון ההתאמה לתגמול זה, יופעל רק במצבי קיצון שיוגדרו מראש).
 - המנגנון לחישוב תגמול משתנה לעובדים העוסקים בשיווק או בכירה, יותאם למדיניות ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי ויכיל מרכיבים מאזנים שימנעו מתן שירות לא הוגן ללקוחות הבנק.
 - התאגידים הבנקאיים נדרשו לקיים מנגנוני בקרה בתחום "מדיניות התגמול", ובכללם:
 - קיום בקרות שיבטיחו שהסכמי התגמול ומנגנוני התגמול מיושמים בהתאם למדיניות שנקבעה.
 - מנגנוני התגמול יגובשו בשיתוף עם גורמי ניהול הסיכונים, הבקרה והביקורת (שיהיו בלתי תלויים ובעלי סמכות מתאימה).
 - ההסכמים ומנגנוני התגמול יכללו תיעוד מתאים, לרבות: הקריטריונים לביצוע ותוצאותיהם, בחינת אפקטיביות המנגנונים, ועמידתם בדרישות הוראות בנק ישראל.
 - מדיניות התגמול ואופן יישומה ייבחנו על ידי הביקורת הפנימית בתדירות דו-שנתית, לפחות.
 - ההנחיות והעקרונות שנכללו בהוראה נכנסו לתוקף ביום פרסום ההוראה (19.11.2013). עם זאת, נכללו בהוראה "הוראות מעבר", המאפשרות אימוץ הדרגתי של ההוראה, כדלקמן:
 - הותר לתאגידים הבנקאיים לעדכן את מדיניות התגמול שלהם, בהתאם לעקרונות שנקבעו בהוראה, עד ליום 30.6.2014, לכל המאוחר.
 - העקרונות שנקבעו בהוראה ייושמו על הסדרי תגמול פרטניים (שנחתמו עם עובדים מרכזיים קודם לפרסום ההוראה), במדורג עד ליום 31.12.2016, לכל המאוחר. עם זאת, ההנחיות שנכללו בהוראה לא יחולו על זכויות שצברו עובדים אלו קודם לפרסום ההוראה.
- הבנק נערך בשיתוף עם החברה האם לגיבוש מדיניות תגמול נאותה, התואמת את הכללים שנקבעו בהוראה. לאור מורכבות ההוראה וריבוי האורגנים המעורבים ביישומה, לא ניתן להעריך, בשלב זה, את ההשלכות שיהיו ליישום ההנחיות שנכללו בהוראה על הסכמי התגמול ומדיניות התגמול הנהוגים בבנק.

יד. הוראת ניהול בנקאי בנושא: "הפחתה או תוספת בשיעורי הריבית"

הפרקטיקה הנוהגת במערכת הבנקאית כוללת מתן הטבות בשיעורי הריבית הנקובים על הלוואות ופקדונות ללקוחות מסוימים (בהתאם למאפיינים העסקיים של לקוחות אלו).

עם זאת, הטבות אלו כרוכות בהתניות הגורמות לעיתים לפגיעתן עוד לפני תום תקופת חוזה הלוואה או הפקדון (כגון: במקרים בהם שיעור הריבית החוזי אינו קבוע, אלא נגזר ממשנתה שוק אחר), או כאשר פקדון מחודש לתקופה נוספת, בסמוך למועד הסיום של הפקדון המקורי.

לדעת בנק ישראל, פרקטיקה זו מקשה על הלקוחות (בדגש על "יחידים" ו"עסקים קטנים"), להעריך את תשואת המוצרים הבנקאיים, ומקשה על השוואת מחירי המוצרים בבנקים השונים ועל ניהול משא ומתן אפקטיבי. לפיכך, פרסם בנק ישראל ביום 9 בספטמבר 2013, הוראת ניהול חדשה, בנושא: "הפחתה או תוספת בשיעורי הריבית".

בהתאם להנחיות שנכללו בהוראה, יידרשו התאגידיים הבנקאיים לקבע את ההטבות בשיעורי הריבית הניתנות ל"יחידים" ו"עסקים קטנים" (כהגדרתם ב"כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשס"ח - 2007"), לרבות הטבות בגין מוצרים בנקאיים הנושאים ריבית בשיעור משתנה, ופקדונות המתחדשים מעת לעת בהתאם לתנאים החוזיים שנקבעו במועד קשירת העסקה בין הבנק ללקוחותיו.

ההנחיות שנכללו בהוראה יחולו על פקדונות והלוואות שיאושרו החל מיום 1 בינואר 2014, ואילך. הבנק נערך ליישום ההנחיות שנכללו בהוראה, במועד כניסתן לתוקף.

לדעת הנהלת הבנק, לא ניתן לאמוד, בשלב זה, את ההשלכות שיהיו להוראה על תוצאותיו הכספיות של הבנק בעתיד. עם זאת צפוי שיישום ההוראה יגרום להפחתת מרווחי הריבית בבנק.

טו. טיוטת הוראת ניהול בנקאי בנושא: "גילוי עלות השירותים בניירות ערך"

מבדיקות שנערכו על ידי בנק ישראל נמצא כי קיים פער גדול בין העמלות התעריפיות בתחום "ניירות ערך" לבין העמלות הנגבות בפועל, המקשה על הלקוחות להשוות בין מחירי השירותים הנהוגים בבנקים השונים, בתחום זה.

במסגרת צעדי ההסדרה שננקטים על ידי בנק ישראל בנושא זה, הפיץ בנק ישראל ביום 16 באוקטובר 2013 טיוטת הוראת ניהול בנקאי חדשה, בנושא: "גילוי עלות שירותים בניירות ערך", המיועדת להגביר את השקיפות ואת יכולת הלקוחות לנהל משא ומתן אפקטיבי לגבי עלות השירותים בתחום זה.

בהתאם להנחיות שנכללו בטיטת ההוראה יידרשו התאגידיים הבנקאיים להציג ללקוחות המבצעים פעולות בניירות ערך (ישראלים או זרים), מידע השוואתי באשר לשיעורי העמלות הממוצעים שגבה הבנק מלקוחות אחרים שביצעו עסקאות דומות. המידע יוצג ללקוחות במסגרת ההודעות הנשלחות אליהם ובאמצעות פרסום באתר האינטרנט של הבנק.

ההנחיות שנכללו בטיטת ההוראה ייכנסו לתוקף (בכפוף לאישור ההוראה) ביום 1 באפריל 2014. הבנק נערך ליישום הנחיות אלו במועד המוצע לכניסתן לתוקף.

בשלב מוקדם זה לא ניתן לאמוד את ההשלכות שיהיו ליישום הנחיות אלו על תוצאותיו הכספיות של הבנק בעתיד. עם זאת, להערכת הנהלת הבנק צפוי שיישום הנחיות אלו (לכשיאושרו), יפחית את הכנסות הבנק מהשירותים הניתנים על ידו בתחום ניירות הערך.

טז. הצעת תיקוני חקיקה בשוק ההון בנושא: "קרן פקדונות ומלוות (קפ"מ)"

במסגרת פעולות הרשות לניירות ערך להגדלה ולגיוון היצע המוצרים בשוק ההון (לרבות השקת מוצרים שיוכלו להתחרות בפקדונות הבנקאיים), הפיצה הרשות לניירות ערך בחודש יוני 2013 נייר עמדה, הכולל הצעה להשקת מוצר חדש: "קרן פקדונות ומלוות" (קפ"מ), המבוסס על מוצר קיים אחר: "קרן נאמנות כספית", בתוספת תכונות ייחודיות שיקנו לו חלק מהמאפיינים הקיימים כיום רק בפקדונות הבנקאיים הלא צמודים לזמן קצר (קפ"מ), ובכללם:

- הקרן תוגדר כ"קרן מועדים קבועים" שניתן יהיה לרכוש ולמכור את יחידותיה אחת לשבוע, ביום קבוע. מאפיין זה יפחית את אי הודאות בניהול נכסי הקרן ויקטין את התנודתיות האפשרית במחירי הקרן.
 - מאפייני הקרן יאפשרו השגת תשואה נומינלית חיובית ברמת ודאות גבוהה, ויספקו גם אינדיקציה לגבי "אומדן התשואה השנתית" העתידית הגלומה בנכסי הקרן (בדומה לתשואה הקבועה המובטחת בפקדונות הבנקאיים). נתונים אלו יפורסמו אחת לשבוע ויאפשרו למשקיעים להעריך את כדאיות ההשקעה ביחס לתשואות האלטרנטיביות המוצעות בפקדונות הבנקאיים.
 - בכדי להגדיל את נגישות המשקיעים למוצר החדש, מוצע לאפשר גם לפקידי ההשקעות בבנקים (שאינם יועצי השקעות מוסמכים), לשווק את המוצר - באמצעות החרגתו מ"חוק הייעוץ".
- אישור המוצר המוצע כרוך בהליכי חקיקה רבים שעד כה טרם הושלמו. לפיכך, לא ניתן לאמוד, בשלב מוקדם זה, את ההשלכות שיהיו להשקת המוצר החדש על תוצאותיו הכספיות של הבנק בעתיד.
- עם זאת, להערכת הנהלת הבנק, לשימוש נרחב במוצר זה (ככל שיאושרו המלצות הרשות לניירות ערך, כלשונן), עלולות להיות השלכות על ניהול הסיכונים בבנק (לרבות סיכוני נזילות), ועל עלות גיוס הפקדונות.

חלק ב' - התפתחות עסקי הבנק

4. התוצאות העסקיות

רווח ורווחיות

הרווח הנקי של הבנק הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 בסך של 136 מיליון ש"ח, לעומת 128 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, המהווה עליה בשיעור של 6.3%.

תשואת הרווח הנקי על ההון העצמי הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של השנה בשיעור של 9.8%, בדומה לנתון שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת תשואה בשיעור של 10.8% בכל שנת 2012.

הגורמים העיקריים שהשפיעו על התוצאות העסקיות של הבנק בתשעת החודשים הראשונים של השנה, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, היו:

- ירידה בהכנסות הריבית, נטו, מ- 543 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012, ל- 539 מיליון ש"ח בתקופת הדוח.
- עליה בהכנסות המימון שאינן מריבית, מ- 5 * מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012, ל- 80 מיליון ש"ח בתקופת הדוח.
- עליה בהוצאות בגין הפסדי אשראי, מ- 28 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012, ל- 70 מיליון ש"ח בתקופת הדוח.
- עליה בהכנסות מעמלות, מ- 270 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012, ל- 274 מיליון ש"ח בתקופת הדוח.

* סווג מחדש

- עליה בהוצאות התפעוליות והאחרות, מ- 593 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2012, ל- 624 מיליון ש"ח בתקופת הדוח.
- ברבע השלישי של שנת 2013 רשם הבנק רווח נקי בסך של 35 מיליון ש"ח, לעומת 44 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - ירידה בשיעור של 20.5%. הגורמים העיקריים שהשפיעו על התוצאות העסקיות ברבע השלישי של שנת 2013 - בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד היו:
- עליה בהכנסות הריבית, נטו, מ- 185 מיליון ש"ח ברבע השלישי של שנת 2012, ל- 186 מיליון ש"ח בתקופת הדוח.
- עליה בהוצאות בגין הפסדי אשראי, מ- 14 מיליון ש"ח ברבע השלישי של שנת 2012, ל- 36 מיליון ש"ח בתקופת הדוח.
- עליה בהכנסות מעמלות, מ- 89 מיליון ש"ח ברבע השלישי של שנת 2012, ל- 96 מיליון ש"ח בתקופת הדוח.
- עליה בהוצאות התפעוליות והאחרות, מ- 191 מיליון ש"ח ברבע השלישי של שנת 2012, ל- 203 מיליון ש"ח בתקופת הדוח.
- ירידה בשיעור המס האפקטיבי, מ- 30.2% ברבע השלישי של שנת 2012, ל- 18.6% בתקופת הדוח.
- תשואת הרווח הנקי על ההון הסתכמה ברבע השלישי של שנת 2013 בשיעור של 7.7%, לעומת 10.4% בתקופה המקבילה אשתקד.

* סווג מחדש

הכנסות והוצאות

- ההכנסות מריבית, נטו**, הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב- 539 מיליון ש"ח, לעומת 543 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - ירידה בשיעור של 0.7%. הירידה בהכנסות מריבית, נטו, מוסברת על ידי:
- ירידה בסך של כ- 3 מיליון ש"ח בתרומת ה"הון הפעיל", בעיקר במגזר השקלי הצמוד למדד.
 - ירידה בשיעור של 0.15 נקודות האחוז במרווח הריבית, ממרווח בשיעור של 2.66% אשתקד, למרווח בשיעור של 2.51% בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013.
- השפעת גורמים אלו מותנה על ידי עליה בשיעור של 6.5% ביתרה הממוצעת של הנכסים המניבים. להלן נתונים לגבי התפתחות הכנסות הריבית, נטו - בחתך מגזרי פעילות:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2013	2012	2013	2012	
מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	
143	157	49	49	משקי בית
236	227	81	81	עסקים קטנים
43	42	15	15	בנקאות מסחרית
82	*84	27	*30	בנקאות עסקית
29	*36	10	*10	בנקאות פרטית
6	(3)	4	-	ניהול פיננסי
539	543	186	185	

* סווג מחדש בגין השינוי בהגדרת תכולתם של מגזרי הפעילות - ראה פרק א'8 להלן וביאור ד'1 בתמצית הדוחות הכספיים.

הכנסות המימון שאינן מריבית, נטו הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה בסך של 80 מיליון ש"ח, לעומת 5** מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול בהכנסות המימון שאינן מריבית נובע, בעיקר, מעליה בסך 24 מיליון ש"ח ברווחים ממימוש אגרות חוב (בעיקר בתיק אגרות החוב הזמינות למכירה) ומירידה בסך של 19 מיליון ש"ח במרכיב ההפרשה לירידת ערך של השקעות בניירות ערך מסוימים שנרשמה בתקופה המקבילה אשתקד (לאחר שירידה זו סווגה כ"ירידת ערך בעלת אופי שונה מזמני").

כמו כן, רשם הבנק בתקופת הדוח הכנסה ממכירת חברה מוחזקת בסך 8 מיליון ש"ח, בגין הסכם פשרה שנחתם בתקופת הדוח בין הבנק לבין צד ג', במסגרתו יושבה מחלוקת שנתגלעה בין הצדדים, בעקבות ההסכם למכירת החברה המוחזקת שנחתם בעבר ולטענת הבנק לא קויים במלואו על ידי הצד הנגדי (לפרטים נוספים ראה פרק 17 להלן). במסגרת הסכם הפשרה התחייב הצד הנגדי לשלם לבנק תמורה נוספת בסך 8 מיליון ש"ח, בתמורה למיצוי טענות הבנק כלפיו. לפיכך, זקף הבנק בתקופת הדוח את סכום התמורה הנוספת, כאמור, כהכנסה בדוח הרווח והפסד.

בנוסף, נרשמה בבנק בתקופת הדוח עליה בסך של 37 מיליון ש"ח ברווחים מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים. ההכנסות בגין מרכיב זה נובעות מחוסר הקבלה בין עקרונות הרישום החשבונאי של "נכסי הבסיס" בגין עסקאות במכשירים נגזרים (הנמדדים על "בסיס צבירה"), לבין השיטה לחישוב שוויים של המכשירים הנגזרים ששימשו לכיסוי נכסי הבסיס (הנמדדים על "בסיס השווי ההוגן"). הפערים ברישום החשבונאי, כאמור לעיל, מהווים "הפרשי עיתוי" שיזקפו בדוחות הרווח והפסד של הבנק בתקופות הבאות.

להלן נתונים לגבי המרכיבים העיקריים של סעיף "הכנסות המימון שאינן מריבית", בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד:

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2013	2012	2013	2012	
מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	
(15)	** (4)	(11)	** (4)	הוצאות נטו, מפעילות במכשירים נגזרים*
56	32	3	10	רווחים ממימוש ניירות ערך, נטו
-	7	-	-	דיבידנדים שהתקבלו מניירות ערך
-	(19)	-	(1)	הפרשה לירידת ערכם של ניירות ערך
31	(11)	8	(10)	הפרשי שער
8	-	-	-	רווח ממכירת חברה מוחזקת
80	5	-	(5)	סך הכל

* מזה הכנסות (הוצאות) בגין התאמות ל"שווי ההוגן" של מכשירים נגזרים שהסתכמו בתקופות של תשעה ושלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 בסך של 31 מיליון ש"ח ו- (2) מיליון ש"ח, בהתאמה (בתקופות המקבילות אשתקד - הוצאות בסך 6 מיליון ש"ח ו- 11 מיליון ש"ח, בהתאמה), והוצאות בגין הפרשי שער שנצברו על נגזרים בתקופות של תשעה ושלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 בסך של 34 מיליוני ש"ח ו- 7 מיליוני ש"ח, בהתאמה (בתקופות המקבילות אשתקד הכנסות בסך 14 מיליון ש"ח, ו- 13 מיליון ש"ח, בהתאמה).

** סווג מחדש.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי, נטו הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב- 70 מיליון ש"ח, לעומת 28 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד (ברבע השלישי של השנה הסתכמו ההוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של 36 מיליון ש"ח, לעומת 14 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד).

להלן נתונים לגבי התפתחות ההוצאות בגין הפסדי אשראי, בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד:

לתשעה חודשים שנסתיימו		לתשעה חודשים שנסתיימו		הוצאות בגין הפסדי אשראי
ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר		
2012	2013	2012	2013	
מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	
13	37	33	69	- על בסיס פרטני
1	(1)	(5)	1	- על בסיס קבוצתי*
14	36	28	70	סך הכל

* לרבות מחיקות (גביות) חשבונאיות, נטו בגין חובות נחותים שההוצאה להפסדי אשראי בגינם מוערכת על בסיס קבוצתי, שהסתכמו בתקופות של תשעה ושלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 בסך של 3 מיליון ש"ח ו- 1 מיליון ש"ח, בהתאמה (בתקופות המקבילות אשתקד: 6 מיליון ש"ח ו- 2 מיליון ש"ח, בהתאמה), בניכוי גביית חובות שנמחקו בעבר, שהסתכמו בתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 בסך של 18 מיליון ש"ח ו- 5 מיליון ש"ח, בהתאמה (בתקופות המקבילות אשתקד- 27 מיליון ש"ח, ו- 11 מיליון ש"ח, בהתאמה).

ההוצאות בגין הפסדי אשראי שנרשמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013, כאמור - עולות בכ- 25 מיליון ש"ח על האומדן המקורי שנחזה על ידי הבנק.

האומדן המקורי התבסס על נתוני החובות הבעייתיים שדווחו בתום שנת 2012, וכלל תחזית לשינויים בפרמטרים שונים המהווים מרכיב בחישוב ההפרשות להפסדי אשראי, כגון: תחזית הגידול באשראי (לרבות אשראי בעייתי), תחזית הגידול בתקופת הפיגור של החובות הבעייתיים, והשפעת מרכיב ההיוון על ההפרשה התקופתית להפסדי אשראי.

הגידול בהוצאה בגין הפסדי אשראי, ביחס לאומדן המוקדם, כאמור, נובע מעליה בהיקף ההפרשות בשל הפסדי אשראי הנמדדות על בסיס פרטני, ומוסברת בהפרשות גבוהות שנרשמו בתקופת הדוח בגין מספר מצומצם של לקוחות עסקיים שחלה הרעה בכושר ההחזר שלהם. השפעת גורם זה קוזזה על ידי הגורמים הבאים:

- שיעור מחיקות החובות הבעייתיים בתקופת הדו"ח היה נמוך מהתכנון המקורי, והפחית את ההוצאות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי.
- היקף הסכומים שנגבו בגין חובות שנמחקו בעבר בתשעת החודשים הראשונים של השנה - היה גבוה מהאומדן המקורי.

עם זאת, שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי ביחס להיקף תיק האשראי של הבנק - אינו חורג משיעורי ההפרשות ה"רב - שנתיים" המקובלים במערכת הבנקאית. לפיכך, ומכיוון שבתקופת הדוח נרשמה ירידה בהיקף החובות הבעייתיים בבנק, מעריכה הנהלת הבנק שלא חל שינוי מהותי באיכות תיק האשראי בבנק בתקופת הדוח.

להלן נתונים לגבי התפתחות הוצאות בגין הפסדי אשראי, בחתך מגזרי פעילות:

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2012*	2013	2012*	2013	
מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	
(3)	(4)	(4)	(3)	משקי בית
(3)	8	-	22	עסקים קטנים
8	8	11	7	בנקאות מסחרית
12	24	21	44	בנקאות עסקית
14	36	28	70	סך הכל

שיעור הוצאה בגין הפסדי אשראי ביחס ליתרת האשראי לציבור, נטו (מאזני) הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב- 0.53%, לעומת 0.23% בתקופה המקבילה אשתקד והוצאה בשיעור של 0.21% בכל שנת 2012. הגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי נובע, הן מעליה בהפרשות להפסדי אשראי בגין מספר מצומצם של לקוחות עסקיים שחלה ירידה בכושר ההחזר שלהם והן מעליה בהוצאות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי.

ברבע השלישי של השנה נרשמה עליה בסך של 22 מיליון ש"ח בהוצאות בגין הפסדי אשראי, לסך של 36 מיליון ש"ח. העליה בהוצאות בגין הפסדי אשראי ברבע השלישי של השנה נובעת בעיקר מגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי הנמדדות על בסיס פרטני במגזר העסקי ובמגזר עסקים קטנים.

היתרה המצטברת של ההפרשה להפסדי אשראי "על בסיס קבוצתי" הסתכמה ליום 30.9.2013 בסך של 269 מיליון ש"ח, והיא מהווה כ- 1.16% מסיכון האשראי הכולל לציבור באותו מועד (30.9.2012 ו- 31.12.2012 - 1.13%). לפרטים נוספים לגבי היקף וסיווג החובות הבעייתיים ולגבי מדדי איכות תיק האשראי של הבנק ליום 30.9.2013 - ראה פרק 10א(6) להלן.

ההכנסות מעמלות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב- 274 מיליון ש"ח, לעומת 270* מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - עליה בשיעור של 1.5%. הגידול בהכנסות מעמלות מוסבר, בעיקר, בגידול בעמלות מכרטיסי אשראי, שקוזז בירידה בסך של כ- 1 מיליון ש"ח בעמלות מ"דמי ניהול חשבון" ומ"טיפול באשראי ובטחונות", הנובעת מיישום המגבלות החדשות שהוטלו על גביית עמלות אלו - החל מיום 1 בינואר 2013 (ראה פרק 3ד' לעיל).

ברבע השלישי של השנה נרשמה עליה בשיעור של 7.9% בהכנסות מעמלות, לסך של 96 מיליון ש"ח.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב- 624 מיליון ש"ח, לעומת 593 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - עליה בשיעור של 5.2%. העליה בהוצאות התפעוליות נובעת בעיקר, מגידול בשיעור של 8.3% בהוצאות השכר, הנובע מהעלאות שכר שוטפות ומעליה במרכיב ההפרשות למענקי שכר.

ברבע השלישי של השנה נרשמה עליה בשיעור של 6.3% בהוצאות התפעוליות, לסך של 203 מיליון ש"ח. העליה בהוצאות התפעוליות ברבע השלישי של השנה מוסברת בעליה בשיעור של 11.6% בהוצאת השכר ונובעת מהגורמים שתרמו לגידול בתשעת החודשים הראשונים של השנה.

* סווג מחדש

ההפרשה למיסים על הרווח לפני מיסים הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב- 64 מיליון ש"ח, לעומת 68 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור ההפרשה למיסים ביחס לרווח מפעולות רגילות בתקופת הדוח הסתכם ב- 32.2%, לעומת 34.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

הירידה בשיעור ההפרשה למיסים מוסברת בקיטון בסך של כ- 13 מיליון ש"ח בהוצאות המס, הנובע מעדכון ההפרשות למיסים נדחים שנרשם בתקופת הדוח, בשל העליה בשיעור של 1% במס הרווח ובשל העליה הצפויה בשיעור של 1.5% במס החברות, החל מיום 1.1.2014 (ראה פרק זיב', לעיל). השפעת מרכיב זה קוזזה, מאידך, בגידול של כ- 0.9 נקודות האחוז בשיעור המס הסטטוטורי החל על הבנק.

5. התפתחויות עיקריות בנכסים, בהתחייבויות ובהון

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים (במיליוני ש"ח):

שיעור השינוי (ב-%) לעומת						
31.12.2012	30.9.2012	31.12.2012	30.9.2012	30.9.2013		
3.2	4.9	*26,534	26,095	27,370	סך כל המאזן	
(34.5)	(34.7)	3,672	3,681	2,405	מזומנים ופקדונות בבנקים	
22.2	28.5	5,486	5,216	6,703	ניירות ערך	
5.2	6.4	16,629	16,433	17,492	אשראי לציבור, נטו	
2.6	4.0	22,254	21,946	22,832	פקדונות הציבור	
(11.6)	(11.6)	923	923	816	כתבי התחייבות נדחים	
(0.7)	4.7	1,889	1,791	1,876	הון עצמי	

מזומנים ופקדונות בבנקים

להלן נתונים לגבי התפתחות יתרות המזומנים והפקדונות בבנקים, בחתך בסיסי הצמדה:

שיעור השינוי	31 בדצמבר 2012	30 בספטמבר 2013	
אחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(72.2)	2,399	666	שקל לא צמוד
199.4	171	512	שקל צמוד מדד
11.3	1,102	1,227	מטבע חוץ
(34.5)	3,672	2,405	סך הכל

הירידה ביתרות המזומנים והפקדונות בבנקים (בעיקר במגזר השקלי הלא צמוד), נובעת מהסטת עודפי מזומנים להשקעות בתיק ניירות הערך של הבנק (בעיקר באגרות חוב ממשלתיות).

* סווג מחדש בגין השינוי בהוראות הדיווח לציבור בנושא: "קיצוז נכסים והתחייבויות", שישם לראשונה בתקופת הדוח - ראה ביאור ד'1, ו-11 (2) בתמצית הדוחות הכספיים.

ניירות ערך

להלן נתונים לגבי התפתחות ההשקעות בניירות ערך:

שיעור השינוי	31 בדצמבר 2012	30 בספטמבר 2013	
אחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(0.3)	299	298	אגרות חוב מוחזקות לפדיון
23.8	5,153	6,381	ניירות ערך זמינים למכירה
(29.4)	34	24	ניירות ערך למסחר
22.2	5,486	6,703	סך הכל

העליה ביתרות תיק ניירות הערך הזמינים למכירה, נובעת ברובה מהסטת עודפי נזילות מסעיף "מזומנים ופקדונות בבנקים" להשקעות בניירות ערך (בעיקר אגרות חוב ממשלתיות).

להלן נתונים לגבי התפלגות השקעות הבנק באגרות חוב הכלולות בתיק "הזמין למכירה", בחתך ענפי משק ודירוג אשראי, והרווחים (הפסדים) הצבורים בגינם:

ליום 30.9.2013				דירוג האג"ח**	ענף פעילות
הפסדים שטרם מומשו	רווחים שנצברו	שווי הוגן	עלות מותאמת		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		
א. אגרות חוב לא ממשלתיות					
(1) אגרות חוב סחירות					
-	12	530	518	AA- עד AA+	שירותים פיננסיים ועסקיים
-	-	4	4	A	מסחר
-	-	19	19	A+	אנרגיה
-	4	212	208	AAA	חשמל ומים
-	1	29	28	A עד A+	תעשייה
-	17	794	777		
(2) אגרות חוב שאינן סחירות					
-	8	80	72	AA- עד AAA	חשמל ומים
-	1	11	10	AA	נדל"ן
-	-	15	15		מסחר
-	1	20	19		תעשייה
-	10	126	116		
-	27	920	893		סך הכל אגרות חוב לא ממשלתיות
-	75	5,450	5,375		ב. אגרות חוב ממשלתיות*
-	102	6,370	6,268		סך הכל אגרות חוב בתיק הזמין למכירה

* היתרה כוללת אגרות חוב של ממשלת ישראל.
** אגרות החוב דורגו על ידי חברות דרוג ישראליות.

ליום 30.9.2012

				ענף פעילות	
הפסדים שטרם מומשו	רווחים שנצברו	שווי הוגן	עלות מותאמת	דירוג האג"ח**	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		
א. אגרות חוב לא ממשלתיות					
(1) אגרות חוב סחירות					
4	18	729	715	CCC- AA+	שירותים פיננסיים ועסקיים
1	-	21	22	BBB+ A+	מסחר
-	1	122	121	AA-AAA-	חשמל ומים
3	-	26	29	A A+	תעשייה
-	-	8	8	AA+	תקשורת
8	19	906	895		
(2) אגרות חוב שאינן סחירות					
-	7	160	153	AA- AAA	חשמל ומים
-	1	12	11	AA	נדל"ן
5	-	16	21		תעשייה
5	8	188	185		
13	27	1,094	1,080		סך הכל אגרות חוב לא ממשלתיות
-	75	3,760	3,685		ב. אגרות חוב ממשלתיות*
13	102	4,854	4,765		סך הכל אגרות חוב בתיק הזמין למכירה

ליום 31.12.2012

				ענף פעילות	
הפסדים שטרם מומשו	רווחים שנצברו	שווי הוגן	עלות מותאמת	דירוג האג"ח**	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		
א. אגרות חוב לא ממשלתיות					
(1) אגרות חוב סחירות					
-	14	638	624	CCC AA+	שירותים פיננסיים ועסקיים
-	-	18	18	A A+	מסחר
-	4	199	195	AA-AAA	חשמל ומים
-	-	8	8	AA+	תקשורת
1	1	28	28	AA- AA+	תעשייה
1	19	891	873		
(2) אגרות חוב שאינן סחירות					
-	8	162	154	AA-AAA	חשמל ומים
-	1	12	11	AA	נדל"ן
1	-	19	20		תעשייה
1	9	193	185		
2	28	1,084	1,058		סך הכל אגרות חוב לא ממשלתיות
-	119	4,057	3,938		ב. אגרות חוב ממשלתיות*
2	147	5,141	4,996		סך הכל אגרות חוב בתיק הזמין למכירה

* היתרה כוללת אגרות חוב של ממשלת ישראל.
** אגרות החוב דורגו על ידי חברות דרוג ישראליות.

להלן התפלגות ההפסדים שנצברו וטרם מומשו בגין אגרות חוב אלו בחתך של שיעור ההפסד מתוך עלות ההשקעה ופרק הזמן שבו נצברו הפסדים אלו:

30 בספטמבר 2013					שיעור ההפסד ביחס לעלות
תקופת צבירת ההפסדים					
סך הכל	מעל 12 חודשים	מ-9 ועד 12 חודשים	מ-6 ועד 9 חודשים	עד 6 חודשים	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	א. אגרות חוב לא ממשלתיות 20% TV
-	-	-	-	-	ב. אגרות חוב ממשלתיות 20% TV
-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	סך כל ההפסדים שנצברו

30 בספטמבר 2012					שיעור ההפסד ביחס לעלות
תקופת צבירת ההפסדים					
סך הכל	מעל 12 חודשים	מ-9 ועד 12 חודשים	מ-6 ועד 9 חודשים	עד 6 חודשים	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
8	7	1	-	-	א. אגרות חוב לא ממשלתיות 20% TV
5	5	-	-	-	20%-40%
13	12	1	-	-	
-	-	-	-	-	ב. אגרות חוב ממשלתיות 20% TV
-	-	-	-	-	
13	12	1	-	-	סך כל ההפסדים שנצברו

31 בדצמבר 2012					שיעור ההפסד ביחס לעלות
תקופת צבירת ההפסדים					
סך הכל	מעל 12 חודשים	מ-9 ועד 12 חודשים	מ-6 ועד 9 חודשים	עד 6 חודשים	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
2	2	-	-	-	א. אגרות חוב לא ממשלתיות 20% TV
2	2	-	-	-	
-	-	-	-	-	ב. אגרות חוב ממשלתיות 20% TV
-	-	-	-	-	
2	2	-	-	-	סך כל ההפסדים שנצברו

על פי הוראות בנק ישראל וכללי חשבונאות מקובלים יש לזקוף ל"קרן הון" הפסדים שטרם מומשו, כאמור לעיל - רק אם הפסדים אלו הינם בעלי אופי "זמני", הפסדים בעלי אופי "שאינו זמני" - ייזקפו לדוח הרווח והפסד. לצורך החלטה לגבי אופי ההפסדים שנצברו בגין אגרות החוב, כאמור - מתבססת הנהלת הבנק על המבחנים הבאים:

- דירוג אגרות החוב לרבות שינויים שחלו בדירוג האגרות.
 - שיעור ירידת ערך אגרות החוב ביחס לעלותן (גם בהתחשב בהתפתחויות שחלו לאחר תאריך המאזן).
 - משך הזמן בו היה שווי אגרות החוב נמוך מעלותן.
 - התשואה לפדיון של אגרת החוב ביחס לטווח הפדיון ולתשואות המקובלות בענף.
 - התנודתיות בשווי ההוגן של אגרות החוב.
 - מצבו הכלכלי של מנפיק אגרת החוב ויכולתו לעמוד בהתחייבויותיו.
 - כוונת ויכולת הבנק להחזיק באגרות החוב הנ"ל עד למועד פדיון.
 - סיווג אגרת החוב (או אי סווגה), כ"חוב בעייתי".
 - אירועי כשל תשלום שנרשמו בגין אגרות החוב.
- אגרות החוב הנ"ל נרכשו על ידי הבנק במטרה להחזיק בהן עד לפדיון או עד למועד בו עליית שוויין ההוגן - תאפשר לבנק לממשן ברווח. בכוונתו וביכולתו של הבנק להחזיק באגרות חוב הנ"ל עד ששוויין ההוגן ישוב ויעלה, או עד למועד פדיון.

לאור המגמה החיובית ששררה בשוק אגרות החוב בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 (המשתקפת בירידת שיעורי התשואה לפדיון הגלומים בתיק אגרות החוב), לא נכללו בתיק אגרות החוב הזמין למכירה ליום 30 בספטמבר 2013, הפסדים שטרם מומשו, לעומת הפסדים שטרם מומשו בסך של 2 מיליון ש"ח שנכללו בתיק זה ביום 31.12.2012 (30.9.2012 - הפסדים בסך 13 מיליון ש"ח). לפיכך, יישום המבחנים לסיווג הפסדים שטרם מומשו, כאמור, התייתר בתקופת הדו"ח (בתקופות של תשעה ושלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012, ובשנת 2012 - סיווג הבנק הפסדים שנצברו בתיק אגרות החוב בסך של 16 מיליון ש"ח, 1 מיליון ש"ח, ו-17 מיליון ש"ח, בהתאמה, כ"הפסדים בעלי אופי שונה מזמני", ורשם בגינם הפרשה לירידת ערך בדוח הרווח והפסד).

אשראי לציבור

להלן נתונים לגבי התפתחות יתרת האשראי לציבור, נטו - בחתך מגזרי פעילות:

שיעור השינוי	31.12.2012	30.9.2013	
	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	
13.9	4,585	5,224	משקי בית
7.7	5,438	5,857	עסקים קטנים
8.0	*1,948	2,103	בנקאות מסחרית
(7.6)	*4,586	4,236	בנקאות עסקית
-	72	72	בנקאות פרטית
5.2	16,629	17,492	סך כל האשראי לציבור

לפרטים נוספים באשר להיקף וסיווג החובות הבעייתיים בבנק ליום 30.9.2013 - ראה פרק 10א(6) להלן, וביאור 3 בתמצית הדוחות הכספיים.

* סווג מחדש בגין השינוי בהגדרת תכולתם של מגזרי הפעילות - ראה פרק 8א' להלן, וביאור 11' בתמצית הדוחות הכספיים.

פקדונות הציבור

להלן נתונים לגבי התפתחות פקדונות הציבור בחתך מגזרי פעילות:

שיעור השינוי	31.12.2012	30.9.2013	
אחוזים	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	
1.2	6,005	6,079	משקי בית
12.4	2,801	3,148	עסקים קטנים
(10.5)	1,281	1,146	בנקאות מסחרית
1.3	*4,147	4,200	בנקאות עסקית
3.0	*8,020	8,259	בנקאות פרטית
2.6	22,254	22,832	סך כל פקדונות הציבור

הון הבנק ליום 30.9.2013 הסתכם ב- 1,876 מיליון ש"ח, ירידה בשיעור של כ- 0.7% בהשוואה ליתרתו ביום 31.12.2012. הירידה בהון נובעת מחלוקת דיבידנד בסך של 120 מיליון ש"ח בתקופת הדוח, ומירידה בסך של 29 מיליון ש"ח בערכה של הקרן ההונית מ"התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה", שקוזזו על ידי הרווח השוטף שרשם הבנק בתקופת הדוח.

יחס ההון לסך המאזן ליום 30.9.2013 הסתכם בכ- 6.9%, בדומה לנתון שנרשם ביום 30.9.2012, ולעומת 7.1% ביום 31.12.2012.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 30.9.2013 (על פי הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211 - 201, המהוות את מכלול מסגרת העבודה ליישום כללי "באזל 2" בתאגידים הבנקאיים בישראל) - הסתכם בשיעור של 14.6%, לעומת 15.0% ביום 31.12.2012. יחס זה עולה הן על השיעור המינימלי - 9%, שנקבע על ידי בנק ישראל, והן על "רף המינימום" שנקבע על ידי דירקטוריון הבנק (בשיעור של 13%). יחס ההון לרכיבי סיכון "ברובד הראשון" (כהגדרתו בהוראות בנק ישראל) ליום 30.9.2013 - מסתכם בשיעור של 10.4% (31.12.2012 - 10.5%).

לתאריך המאזן מהווים כתבי ההתחייבות הנדחים (שניתן להכיר בהם כ"הון משני") - כ- 36.7% בלבד מ"ההון הראשוני" של הבנק (כהגדרתו בהוראות בנק ישראל), לעומת יחס מכסימלי בשיעור של 50% המותר על פי הוראות בנק ישראל. כתבי ההתחייבות הנ"ל דורגו על ידי חברת "Standard & Poor's" - מעלות", (להלן: "חברת הדירוג") בדירוג "A+" (נמוך בדרגה אחת מדירוג המנפיק של הבנק) - בהתאם למתודולוגיה של חברת הדירוג הבינלאומית "Standard & Poor's".

יצוין בהקשר זה, כי במסגרת הערכות המערכת הבנקאית לאימוץ מסגרת עבודה מעודכנת לדרישות הון (כללי "באזל 3"), פרסם בנק ישראל ביום 28 במרס 2012 הוראה בנושא: "מסגרת באזל 3 - יחסי הון ליבה מינימליים". על פי ההוראה, יידרשו התאגידים הבנקאיים לקיים יחס "הון ליבה" (המוגדר כ"הון העצמי", "ברובד הראשון") מינימלי לרכיבי הסיכון שלהם, שלא יפחת מ- 9.0% (על פי כללי המדידה של "באזל 3") ולעמוד ביעד זה לא יאוחר מיום 1.1.2015. יחס "הון הליבה" לרכיבי סיכון של הבנק ליום 30.9.2013 (המחושב על פי כללי "באזל 2") - מסתכם ב- 10.4% (31.12.2012 - 10.5%). מחישובים ראשוניים שנערכו על ידי הבנק עולה כי יישום כללי המדידה שנקבעו בהנחיות "באזל 3" צפוי להקטין את יחס הון הליבה של הבנק במועד כניסתם לתוקף, בכ- 0.4 נקודות האחוז (לפרטים נוספים על ההשלכות הצפויות בגין יישום כללי "באזל 3" על יחס הלימות ההון הבנק - ראה פרק 12 להלן).

* סווג מחדש בגין השינוי בהגדרת תכולתם של מגזרי הפעילות - ראה פרק 8' להלן, וביאור ד'1 בתמצית הדוחות הכספיים.

6. מצב הנזילות ומדיניות גיוס המקורות

כללי

על רקע ההתמתנות שנרשמה במגמת האינפלציה בשנת 2012 ובתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013, ולאור החששות מהחרפת המשבר הכלכלי המתחולל בחלק ממדינות "גוש היורו" (ראה גם פרק 10א(4) להלן) - והשלכותיו האפשריות על הפעילות הכלכלית המקומית, המשיך בנק ישראל ביישום המדיניות שננקטה על ידו בשנת 2012, והפחית את הריבית במכרז המוניטרי ב-0.75 נקודות האחוז לשיעור נמוך של 1.0% (31.12.2012 - 1.75%).

להלן נתונים לגבי האינדיקטורים הכלכליים שאיפיינו את תשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 :

- יציבות בסביבת האינפלציה. בתקופת הדוח עלה מדד המחירים לצרכן בשיעור מתון של 1.8%, בלבד. היציבות שנרשמה בנתון זה מצביעה על ההתמתנות שחלה במגמת הביקושים במשק.
- התחזקות בשער החליפין של השקל ביחס למרבית המטבעות הזרים - שהתבטאה בירידה בשיעור של עד כ-16%, שנרשמה בשער השקל לעומת המטבעות הזרים המרכזיים.
- ירידה בשיעור של 0.75 נקודות האחוז בריבית במכרז המוניטרי של בנק ישראל, הנגזרת מהמשך יישום המתווה המוניטרי שהונהג על ידי בנק ישראל בשנת 2012. בתום תשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכם שיעור הריבית במכרז המוניטרי בשיעור של 1.0% (31.12.2012 - 1.75%).
- יציבות בהיקפי הגיוס באמצעות אגרות חוב על ידי ממשלת ישראל: בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 גייסה הממשלה מהציבור באמצעות אגרות חוב ממשלתיות סך של כ-10.6 מיליארד ש"ח, לעומת 10.8 מיליארד ש"ח שגויסו על ידה בתקופה המקבילה אשתקד.
- עליה קלה בציפיות האינפלציה של הציבור - שהסתכמו בתום תשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 בשיעור של 2.3%, לעומת כ-2.2% בתחילת השנה.

הבנק

מדיניות גיוס המקורות בבנק מכוונת ליצירת תשתית למקורות מימון יציבים ורווחיים לאורך זמן. מקור המימון העיקרי לפעילות הבנק הינו ציבור הלקוחות בסניפי הבנק השונים הפרוסים בכל רחבי הארץ וכוללים לקוחות מסחריים ועסקיים, מלכ"רים, לקוחות קמעונאיים ומשקי בית.

פקדונות - הבנק פועל להרחבת בסיס הלקוחות הבינוניים והקטנים - במטרה לייצור תשתית למקורות מימון יציבים, בין היתר באמצעות העמקת הפעילות עם חוסכים בהפקדות חודשיות, פעילות התורמת לקשר ארוך טווח עם הלקוח ולתזרים שוטף של הפקדות בתכניות חסכון.

יתרת פקדונות הציבור ליום 30.9.2013 הסתכמה ב-22,832 מיליון ש"ח, ומהווה עליה בשיעור של כ-2.6% מתחילת השנה. מניתוח השינויים בפקדונות הציבור בחתך מגזרי הצמדה עולה, כי הגידול נובע, בעיקר, מעליה בשיעור של 2.2% בפקדונות במגזר השקלי הלא צמוד.

כתבי התחייבות נדחים - במסגרת המדיניות לגיוון תמהיל המקורות ולשיפור יחס הלימות ההון שלו, גייס הבנק בשנים קודמות כתבי התחייבות נדחים. היקף כתבי התחייבות הנדחים ליום 30.9.2013 מסתכם ב- 816 מיליון ש"ח (31.12.2012 - 923 מיליון ש"ח).

כתבי התחייבות דורגו על ידי חברת "מעלות - S&P" (להלן: "חברת הדירוג"), בדירוג "A+", הנמוך בדרגה אחת מהדירוג שנקבע ליתר התחייבויות של הבנק ("AA-"). הפער בדירוג נגזר ממתודולוגיית הדירוג של חברת הדירוג הבינלאומית "S&P" (חברת האם של "מעלות - S&P"), לפיה יפחת דירוג כתבי התחייבות הנדחים בדרגה אחת מתחת לדירוג המנפיק.

דירוג כתבי התחייבות של הבנק, עודכן על ידי חברת מעלות לאחרונה ביום 15.1.2013 - ואשרר את הדירוג שנקבע בעבר לכתבי התחייבות אלו (באופן דירוג: "יציב"). לפרטים נוספים באשר למגבלות החדשות שיחולו בעתיד על הנפקת כתבי התחייבות נדחים, בעקבות כניסתם לתוקף של כללי "באזל 3", החל מיום 1 בינואר 2014 - ראה פרק ג'12 להלן.

היבט נוסף במדיניות גיוס המקורות - הינו ניהול סיכון הנזילות בבנק. במסגרת זו, ועל רקע התנודתיות הגבוהה שנרשמה בשוק ההון המקומי והשלכותיה האפשריות על המגזר הפיננסי (ראה פרק 2 לעיל) - מיישם הבנק מדיניות המכוונת לשמר יחסי נזילות גבוהים בבנק. שיעור הנכסים הנזילים בבנק (מזומנים, פקדונות בבנקים לתקופה של עד שלושה חודשים וניירות ערך סחירים) מכלל הנכסים בבנק, ליום 30.9.2013 - הסתכם בכ- 30.5%, לעומת כ- 31.9% ביום 31.12.2012. הבנק מודד באופן שוטף פרמטרים שונים המשמשים להערכת מדדי הנזילות השונים - בין היתר, באמצעות מודלים שפותחו בבנק.

7. פעילות הבנק בשוק ההון

פעילות הבנק בניירות ערך

הבנק מבצע פעילות בניירות ערך עבור לקוחותיו וכן עבור עצמו לכיסוי התחייבויותיו בגין פקדונות הציבור ולשימושי הון פעיל. היקף תיק ניירות הערך שהחזיק הבנק ליום 30.9.2013 עבור עצמו ועבור לקוחותיו, הסתכם בכ- 19.3 מיליארד ש"ח (31.12.2012 - כ- 15.5 מיליארד ש"ח).

היקף תיק ניירות הערך שמחזיק הבנק עבור לקוחותיו ליום 30.9.2013 הסתכם בכ- 12.9 מיליארד ש"ח, המהווה גידול בשיעור של כ- 28.6% לעומת יתרתו ביום 31.12.2012. היקף העמלות מעסקי לקוחות בניירות ערך הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 בכ- 13 מיליון ש"ח, לעומת כ- 15 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ניהול השקעות

הבנק מנהל תיקי השקעות ללקוחותיו באמצעות חברה כלולה: תכלית דיסקונט - ניהול תיקים בע"מ (להלן: "תכלית"), המוחזקת על ידי הבנק בשיעור של 31% מאמצעי ההון שלה.

היקף תיקי ההשקעות שנוהלו על ידי "תכלית" ביום 30.9.2013 מסתכם בכ- 4.5 מיליארד ש"ח, המהווה עליה בשיעור של כ- 12.0% לעומת היקפם ביום 31.12.2012.

חלק ג' - תאור עסקי הבנק בחתך מגזרים ותחומי פעילות

8. מגזרי פעילות

א. כללי

על פי הכללים שנקבעו בהוראות בנק ישראל הוגדר "מגזר פעילות" כמרכיב בתאגיד הבנקאי שמתקיימים בו שלושה מאפיינים:

- המרכיב עוסק בפעילויות עסקיות אשר מהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות.
- תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי ההנהלה והדירקטוריון, לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים למגזר והערכת ביצועיו.
- קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.

בעקבות התכנית לשינוי המבנה הארגוני בחטיבות האשראי בבנק, שעיקרה הסטת חלק מהפעילות המסחרית של הבנק (שנוהלה בעבר במסגרת ה"חטיבה הקמעונאית"), לחטיבה ה"עסקית - מסחרית", סווגה הפעילות העסקית של הבנק לשישה מגזרי פעילות, כמפורט להלן:

• **מגזרים הנמצאים באחריות ה"חטיבה הקמעונאית":**

מגזר משקי בית - במסגרת זו נכללים השירותים שמעניק הבנק בתחומי הבנקאות ושוק ההון ללקוחות הפרטיים של הבנק, שסממני פעילותם אופייניים לאלו של משקי בית, לרבות אשראי בהיקף שאינו עולה על 300 אלפי ש"ח, ופקדונות בהיקף שאינו עולה על 500 אלפי ש"ח. כמו כן נכללה במגזר זה פעילות הבנק בתחום ההלוואות לדיור.

מגזר עסקים קטנים - במסגרת זו נכללים השירותים שמעניק הבנק בתחומי הבנקאות ושוק ההון ללקוחות עסקיים (יחידים ותאגידים), שהיקף האשראי שניתן להם אינו עולה, בדרך כלל, על 7 מיליון ש"ח.

מגזר בנקאות פרטית - במסגרת זו נכללים השירותים בתחומי הבנקאות ושוק ההון שמספק הבנק ללקוחותיו (יחידים ותאגידים), בעלי עושר פיננסי בינוני ומעלה (בדרך כלל לקוחות שהיקף חסכונותיהם והשקעותיהם עולה על 500 אלפי ש"ח), למעט פעילות מסוימת בתחום ניהול החשיפה לסיכונים, שעיקרה גיוס פקדונות מתאגידים (בעיקר גופים מוסדיים) (עד ליום 31.3.2013 נכללה הפעילות הנ"ל, במגזר זה).

• **מגזרים הנמצאים באחריות החטיבה ה"עסקית - מסחרית":**

מגזר בנקאות מסחרית - במסגרת זו נכללים שירותי בנקאות שמספק הבנק ללקוחותיו העסקיים בעלי היקף פעילות בינוני (יחידים ותאגידים), שהיקף האשראי שניתן להם עולה, בדרך כלל, על 7 מיליון ש"ח, ואינם משתייכים למגזר הבנקאות העסקית.

מגזר בנקאות עסקית - במסגרת זו נכללים שירותי הבנקאות שמספק הבנק לתאגידים גדולים שהיקף האשראי שניתן להם עולה, בדרך כלל, על 40 מיליון ש"ח וחברות ציבוריות. כן כולל המגזר את פעילות הבנק בתחום הנדל"ן (קבלנות ביצוע ונדל"ן מניב), ללקוחות שהיקף האשראי שניתן להם עולה, בדרך כלל, על 7 מיליון ש"ח, והפעילות בתחום "ליווי הכניה" (לרבות מימון "קבוצות רכישה" שהיקף פעילותן עולה על 10 יחידות דיור). בנוסף, כולל מגזר זה, גם פעילות מסוימת בתחום ניהול החשיפות לסיכונים, שעיקרה גיוס פקדונות מתאגידים (בעיקר גופים מוסדיים) (עד ליום 31.3.2013 נכללה פעילות זו במגזר: "בנקאות פרטית").

• פעילות אחרת:

מגזר ניהול פיננסי - במסגרת זו נכללת הפעילות הפיננסית שאינה משויכת ללקוחות הבנק (כגון: פעילות בתיק ניירות הערך של הבנק).

• סיווג מחדש

(1) בעקבות השינויים שנערכו במבנה הארגוני בבנק במחצית הראשונה של שנת 2012 (ראה פרק 3'ט' בדוח לשנת 2012) והשינויים בתכולת מגזרי הפעילות, שנגזרו ממהלך זה, ערך הבנק במחצית השניה של שנת 2012 סקר הוצאות מקיף בכל יחידות הבנק, לצורך עדכון התפלגות סכומי ההוצאות בבנק, בחתך מגזרי פעילות. לפיכך, סווגו מחדש נתוני ההשוואה לתקופות של שלושה חודשים שנסתיימו ביום 30.9.2012, על מנת להתאים את חלוקת ההוצאות בחתך מגזרי הפעילות, לתוצאות שהתקבלו בסקר.

עם זאת, מכיוון שתוצאות הסקר מבוססות על הנחות ואומדנים שונים, ייתכן כי בעתיד, לאחר שהתוצאות שהתקבלו ייבחנו ויונתחו לאורך זמן, יחולו שינויים בסיווגן של תוצאות אלו.

(2) פעילות הבנק בתחום ניהול הסיכונים, כוללת בין היתר, גיוס פקדונות מתאגידים (בעיקר גופים מוסדיים). עד ליום 31.3.2013 נכללה פעילות זו במגזר "בנקאות פרטית". בעקבות החלטת הבנק לכלול פעילות זו במגזר "בנקאות עסקית", סווגו מחדש נתוני ההשוואה ליום 31.12.2012 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שנסתיימו ביום 30.9.2012 על מנת לשקף את תוצאות הפעילות בשני מגזרים אלו, בהתאם להחלטה שנתקבלה, כאמור.

ב. ניתוח התוצאות הכספיות של מגזרי הפעילות

להלן תמצית הנתונים לגבי הרווח הנקי בבנק, בחתך מגזרי פעילות, בתקופות של תשעה ושלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013, בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד:

	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	שינוי	2012*	2013	שינוי	2012*	2013
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
משקי בית	(2)	11	9	(21)	31	10
עסקים קטנים	(5)	34	29	(9)	75	66
בנקאות מסחרית	-	-	-	3	5	8
בנקאות עסקית	(9)	7	(2)	(17)	29	12
בנקאות פרטית	-	2	2	(5)	7	2
ניהול פיננסי	7	(10)	(3)	57	(19)	38
סך הכל	(9)	44	35	8	128	136

* סווג מחדש בגין השינוי בהגדרת תכולתם של מגזרי הפעילות - ראה סעיף א' לעיל, וביאור ד' בתמצית הדוחות הכספיים.

(1) מגזר משקי הבית

מגבלות חקיקה תקינה ופיקוח החלות על המגזר

- לפרטים נוספים באשר לעבודת הצוות לכחינת הגברת התחרותיות בענף הבנקאות, והשלכותיה האפשריות על פעילות הבנק במגזר זה - ראה פרק 3ד' לעיל.
- לפרטים נוספים באשר לטיטוט ההוראה החדשה של בנק ישראל בנושא: "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי", והשלכותיה האפשריות על התוצאות הכספיות של הבנק במגזר זה - ראה פרק 10א' (11) להלן וביאור 1ה' (3) בתמצית הדוחות הכספיים.
- לפרטים נוספים באשר להוראות החדשות של בנק ישראל בנושא: "הלוואות לדיר", והשלכותיהן על פעילות הבנק ועל התוצאות הכספיות של הבנק במגזר זה, ראה פרק 3ד' לעיל.
- לפרטים נוספים באשר לשינויי החקיקה המוצעים בתחום העמלות, והשלכותיהן האפשריות על התוצאות הכספיות של הבנק במגזר זה - ראה פרק 3ד' לעיל.
- לפרטים נוספים באשר לשינויי החקיקה המוצעים על ידי רשות ניירות ערך בנושא: "קרן פקדונות ומלוות", והשלכותיהם האפשריות על עלות גיוס הפקדונות במגזר זה - ראה פרק 3טז' לעיל.

התפתחויות בשווקים של המגזר

למידע נוסף על פעילות הבנק בתחום "ההלוואות לדיר" בתקופת הדו"ח, ראה פרק 10א' (5) להלן.

שינויים טכנולוגיים מהותיים

פעילות הבנק בתחום ההלוואות לדיר לרבות תהליכי העבודה והדיווחים הנגזרים מפעילות זו, מבוססים על מערכת מידע מקומית שנרכשה על ידי הבנק בעבר מספק חיצוני. לאור תהליכי ההסדרה ושינויי החקיקה התכופים המאפיינים תחום זה בשנים האחרונות - נדרש הבנק להשקיע משאבים רבים בעדכונה ותחזוקתה של מערכת מידע זו.

לפיכך, ולאור האסטרטגיה הנוהגת בבנק בתחום המחשוב, המבוססת על הטמעת מערכות מידע מרכזיות הנמצאות בשימוש החברה האם, והפחתת השימוש במערכות מקומיות, החליטה הנהלת הבנק בשלהי שנת 2012 להיערך לביצוע פרויקט, במסגרתו יוסבו תהליכי העבודה ובסיסי הנתונים בתחום ההלוואות לדיר, ממערכת המידע המקומית, למערכת המחשב המרכזית המשמשת את החברה האם בתחום זה.

ההיערכות המעשית לביצוע הפרויקט החלה ברבעון השני של שנת 2013 ומבוצעת על ידי צוותים משותפים לבנק (בהיבטים העסקיים) ולחברה האם (בהיבטי מערכות המידע). בשלבים הראשונים של הפרויקט נותחו הפערים שבין תהליכי העבודה והמוצרים הקיימים בבנק לבין האיפיונים ותכולת מערכת המידע החדשה.

בתקופת הדוח אופיינו תהליכי העבודה הייחודיים לבנק בתחום זה, והוגדרה השפעתם על הדרישות ממערכת המידע הייעודית. לאחר שלב זה הוחל בהתאמת מערכת המידע הייעודית לדרישות הבנק. התהליך צפוי להסתיים בתום שנת 2013.

הפרויקט צפוי להסתיים במחצית השנייה של שנת 2014. בתום התהליך תעמוד לרשות הבנק מערכת מידע מתקדמת המהווה חלק אינטגרלי ממערכת המחשב המרכזית ותקנה לבנק כלים נוספים שיאפשרו גמישות רבה יותר בפיתוח תחום זה בעתיד.

(1) מגזר משקי הבית (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות

להלן תמצית התוצאות הכספיות של מגזר "משקי הבית" לתקופות שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013, וניתוח מרכיביו, בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד.

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013					
מגזר "משקי בית"					
החלק מכלל הבנק	סך הכל	שוק ההון	הלוואות לדיור	בנקאות ופיננסים	
אחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
	125	-	65	60	הכנסות ריבית נטו - מחיצוניים
	18	-	(48)	66	- בין מגזרי
26.5	143	-	17	126	
1.3	1	1	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
23.3	144	1	17	126	סך הכל הכנסות מימון
32.1	88	5	3	80	הכנסות מעמלות
26.0	232	6	20	206	סך ההכנסות
-	(3)	-	5	(8)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
35.7	223	14	26	183	הוצאות תפעוליות ואחרות
6.0	12	(8)	(11)	31	רווח (הפסד) לפני מיסים
3.1	2	(3)	(4)	9	הפרשה למיסים
7.4	10	(5)	(7)	22	רווח נקי (הפסד)
	3.6	*	*	14.1	תשואה להון (אחוזים)
18.2	4,930	10	2,664	2,256	יתרה ממוצעת של נכסים
24.5	6,196	-	-	6,196	יתרה ממוצעת של התחייבויות
20.0	3,465	20	1,444	2,001	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
7.8	1,004	1,004	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
	103	-	17	86	מרכיבי הכנסות הריבית:
	40	-	-	40	מרווח ריבית מפעילות באשראי
	143	-	17	126	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות סה"כ הכנסות ריבית

* לא רלוונטי

(1) מגזר משקי הבית (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך)

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012

מגזר "משקי בית"					
החלק מכלל הבנק	סך הכל	שוק ההון	הלוואות לדיור	בנקאות ופיננסים	
אחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
	120	-	64	56	הכנסות ריבית נטו - מחיצוניים
	37	-	(48)	85	- בין מגזרי
28.9	157	-	16	141	
20.0	1	*1	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
28.8	158	1	16	141	סך הכל הכנסות מימון
33.3	90	*5	2	83	הכנסות מעמלות
30.4	248	6	18	224	סך ההכנסות
-	(4)	-	4	(8)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
34.4	204	*14	23	*167	הוצאות תפעוליות ואחרות
24.5	48	(8)	(9)	65	רווח (הפסד) לפני מיסים
25.0	17	(3)	(3)	*23	הפרשה למיסים
24.2	31	(5)	(6)	42	רווח נקי (הפסד)
	13.3	**	**	29.5	תשואה להון (אחוזים)
17.1	4,360	10	*2,292	*2,058	יתרה ממוצעת של נכסים
25.4	6,042	-	-	6,042	יתרה ממוצעת של התחייבויות
17.9	3,109	23	1,168	*1,918	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
6.8	816	816	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
					מרכיבי הכנסות הריבית:
	108	-	16	92	מרווח ריבית מפעילות באשראי
	49	-	-	49	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
	157	-	16	141	סה"כ הכנסות ריבית

ההכנסות במגזר "משקי בית" הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 בסך של 232 מיליון ש"ח, לעומת 248 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - ירידה בשיעור של 6.5%. הירידה בהכנסות נובעת מקיטון בסך של 2 מיליון ש"ח בהכנסות מעמלות ומקיטון בסך של 14 מיליון ש"ח בהכנסות המימון, נטו, עקב ירידה במרווחי הריבית הן בתחום האשראי והן בתחום הפקדונות. בסיכום תשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 נרשם במגזר זה רווח בסך של 10 מיליון ש"ח, לעומת רווח בסך של 31 מיליון ש"ח שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח הנקי נובעת מהירידה בהכנסות, כאמור.

* סווג מחדש בגין השינוי בהגדרת תכולתם של מגזרי הפעילות - ראה סעיף א' לעיל וביאור ד1' לתמצית הדוחות הכספיים.
** לא רלוונטי.

(1) מגזר משקי הבית (המשך)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013

מגזר "משקי בית"				
בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון	סך הכל	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
22	20	-	42	הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
22	(15)	-	7	- בין מגזרי
44	5	-	49	הכנסות מימון שאינן מריבית
-	-	-	-	סך הכל הכנסות מימון
44	5	-	49	הכנסות מעמלות
27	1	2	30	סך ההכנסות
71	6	2	79	הכנסות בגין הפסדי אשראי
(4)	-	-	(4)	הוצאות תפעוליות ואחרות
58	9	5	72	רווח (הפסד) לפני מיסים
17	(3)	(3)	11	הפרשה למיסים
4	(1)	(1)	2	רווח נקי (הפסד)
13	(2)	(2)	9	

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012

מגזר "משקי בית"				
בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון	סך הכל	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
15	22	-	37	הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
29	(17)	-	12	- בין מגזרי
44	5	-	49	הכנסות מימון שאינן מריבית
-	-	*1	1	סך הכל הכנסות מימון
44	5	1	50	הכנסות מעמלות
26	1	*1	28	סך ההכנסות
70	6	2	78	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(4)	1	-	(3)	הוצאות תפעוליות ואחרות
*53	*7	*5	65	רווח (הפסד) לפני מיסים
21	(2)	(3)	16	הפרשה למיסים
7	(1)	(1)	5	רווח נקי (הפסד)
14	(1)	(2)	11	

ההכנסות במגזר "משקי בית" הסתכמו ברבע השלישי של שנת 2013 בסך של 79 מיליון ש"ח, לעומת 78 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, המהווה עליה בשיעור של 1.3%, בעיקר עקב גידול בסך של 2 מיליון ש"ח בהכנסות מעמלות במגזר זה.

בסיכום הרבע השלישי של שנת 2013 נרשם במגזר זה רווח בסך 9 מיליון ש"ח, לעומת *11 מיליון ש"ח ברבע המקביל אשתקד. הירידה ברווח הנקי נובעת מעליה בהוצאות התפעוליות.

* סווג מחדש בגין השינוי בהגדרת תכולתם של מגזרי הפעילות - ראה סעיף א' לעיל וביאור ד'1 בתמצית הדוחות הכספיים.

(2) מגזר עסקים קטנים

מגבלות חקיקה תקינה ופיקוח החלות על המגזר

- לפרטים נוספים באשר לטיטוט ההוראה החדשה של בנק ישראל בנושא: "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי", והשלכותיה האפשריות על רווחיות הבנק במגזר זה - ראה פרק 10א(11) להלן, וביאור 1ה(3) בתמצית הדוחות הכספיים.
- לפרטים נוספים באשר לשינויי החקיקה המוצעים על ידי הרשות לניירות ערך בנושא: "קרן פקדונות ומלוות", והשלכותיהם האפשריות על עלות גיוס הפקדונות במגזר זה - ראה פרק 3טז' לעיל.
- לפרטים נוספים באשר לשינויי החקיקה המוצעים על ידי בנק ישראל: בתחום העמלות הבנקאיות והשלכותיהם האפשריות על התוצאות הכספיות של הבנק במגזר זה - ראה פרק 3ד' לעיל.

תמצית התוצאות הכספיות

להלן תמצית התוצאות הכספיות של מגזר "עסקים קטנים" בתקופות שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 וניתוח מרכיביו, בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד:

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013

מגזר "עסקים קטנים"					
החלק מכלל	משכנתאות		בנקאות		
הבנק	סך הכל	שוק ההון	מסחריות	ופיננסים	
אחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
	268	-	14	254	הכנסות ריבית נטו - מחיצוניים
	(32)	-	(7)	(25)	- בין מגזרי
43.8	236	-	7	229	
-	-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
38.1	236	-	7	229	סך הכל הכנסות מימון
69.0	120	1	1	118	הכנסות מעמלות
39.9	356	1	8	347	סך ההכנסות
31.4	22	-	(1)	23	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
37.8	236	5	4	227	הוצאות תפעוליות ואחרות
49.2	98	(4)	5	97	רווח (הפסד) לפני מיסים
50.0	32	(2)	2	32	הפרשה למיסים
48.5	66	(2)	3	65	רווח נקי (הפסד)
	18.1	*	12.0	19.3	תשואה להון (אחוזים)
21.1	5,708	4	405	5,299	יתרה ממוצעת של נכסים
12.8	3,228	-	-	3,228	יתרה ממוצעת של התחייבויות
26.4	4,575	7	342	4,226	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
2.4	305	305	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
	215	-	7	208	מרכיבי הכנסות הריבית:
	21	-	-	21	מרווח ריבית מפעילות באשראי
	236	-	7	229	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
					סה"כ הכנסות ריבית

* לא רלבנטי

(2) מגזר עסקים קטנים (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך)

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012

מגזר "עסקים קטנים"					
החלק מכלל הבנק	סך הכל	שוק ההון	משכנתאות מסחריות	בנקאות ופיננסים	
אחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
	273	-	17	256	הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים - בין מגזרי
	(46)	-	(9)	(37)	
41.8	227	-	8	219	הכנסות מימון שאינן מריבית
-	-	-	-	-	
41.4	227	-	8	219	סך הכל הכנסות מימון הכנסות מעמלות
42.6	115	1	1	113	
41.9	342	1	9	332	סך ההכנסות
-	-	-	(1)	1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי הוצאות תפעוליות ואחרות
38.1	226	5	4	*217	
59.2	116	(4)	6	114	רווח (הפסד) לפני מסים
60.3	41	(1)	2	*40	הפרשה למסים
58.6	75	(3)	4	74	רווח נקי (הפסד)
	23.7	**	14.8	25.5	תשואה להון (אחוזים)
20.4	5,201	4	*450	*4,747	יתרה ממוצעת של נכסים
12.2	2,890	-	-	2,890	יתרה ממוצעת של התחייבויות
25.0	4,335	8	365	*3,962	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
2.1	252	252	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
	203	-	8	195	מרכיבי הכנסות הריבית:
	24	-	-	24	מרווח ריבית מפעילות באשראי
	227	-	8	219	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
					סה"כ הכנסות ריבית

ההכנסות במגזר "עסקים קטנים" הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 בסך של 356 מיליון ש"ח, לעומת 342 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - עליה בשיעור של 4.1%. העליה בהכנסות נובעת מגידול בשיעור של 4.0% בהכנסות מריבית, ומעליה בשיעור של 4.3% בהכנסות מעמלות.

בסיכום תשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 נרשם במגזר זה רווח בסך 66 מיליון ש"ח, לעומת *75 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - המהווה ירידה בשיעור של 12.0%. הקיטון ברווח הנקי על אף העליה שנרשמה בהכנסות, כאמור, נובעת מעליה בסך של 22 מיליון ש"ח בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

* סוג מחדש - בגין השינוי בהגדרת תכולתם של מגזרי הפעילות - ראה סעיף א' לעיל, וביאור ד' בתמצית הדוחות הכספיים.
** לא רלוונטי.

(2) מגזר "עסקים קטנים" (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013				
מגזר "עסקים קטנים"				
סך הכל	שוק ההון	משכנתאות מסחריות	בנקאות ופיננסים	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
89	-	5	84	הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
(8)	-	(2)	(6)	- בין מגזרי
81	-	3	78	
-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
81	-	3	78	סך הכל הכנסות מימון
44	-	-	44	הכנסות מעמלות
125	-	3	122	סך ההכנסות
8	-	(1)	9	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
76	1	1	74	הוצאות תפעוליות ואחרות
41	(1)	3	39	רווח (הפסד) לפני מיסים
12	(1)	1	12	הפרשה למיסים
29	-	2	27	רווח נקי
לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012				
מגזר "עסקים קטנים"				
סך הכל	שוק ההון	משכנתאות מסחריות	בנקאות ופיננסים	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
94	-	4	90	הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
(13)	-	(1)	(12)	- בין מגזרי
81	-	3	78	
-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
81	-	3	78	סך הכל הכנסות מימון
39	-	-	39	הכנסות מעמלות
120	-	3	117	סך ההכנסות
(3)	-	(2)	(1)	הכנסות בגין הפסדי אשראי
72	1	*2	*69	הוצאות תפעוליות ואחרות
51	(1)	3	49	רווח (הפסד) לפני מיסים
17	-	1	*16	הפרשה למיסים
34	(1)	2	33	רווח נקי (הפסד)

ההכנסות במגזר "עסקים קטנים" הסתכמו ברבע השלישי של שנת 2013 בסך של 125 מיליון ש"ח, לעומת 120 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - עליה בשיעור של 4.2%. העליה בהכנסות נובעת מגידול בשיעור של 12.8% בהכנסות מעמלות.

בסיכום הרבע השלישי של שנת 2013 נרשם במגזר זה רווח בסך 29 מיליון ש"ח, לעומת *34 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ירידה בשיעור של 14.7%. הירידה ברווח הנקי, למרות הגידול שנרשם בהכנסות, נובעת מעליה בסך של 11 מיליון ש"ח בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

* סווג מחדש בגין השינוי בהגדרת תכולתם של מגזרי הפעילות - ראה סעיף א' לעיל וביאור 1 ד' בתמצית הדוחות הכספיים.

(3) מגזר הבנקאות המסחרית

מגבלות חקיקה תקינה ופיקוח החלות על המגזר

לפרטים נוספים באשר לטיטוט ההוראה החדשה של בנק ישראל בנושא: "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי" והשלכותיה האפשריות על התוצאות הכספיות של הבנק במגזר זה - ראה פרק 10א'(11) להלן, וביאור 1ה'(3) בתמצית הדוחות הכספיים.

תמצית התוצאות הכספיות

להלן תמצית התוצאות הכספיות של מגזר ה"בנקאות המסחרית" לתקופות שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 וניתוח מרכיביהן, בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד.

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013					
מגזר "בנקאות מסחרית"					
החלק מכלל הבנק אחוזים	סך הכל מיליוני ש"ח	שוק ההון מיליוני ש"ח	משכנתאות מסחריות מיליוני ש"ח	בנקאות ופיננסים מיליוני ש"ח	
	56	-	6	50	הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
	(13)	-	(3)	(10)	- בין מגזרי
8.0	43	-	3	40	
-	-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
6.9	43	-	3	40	סך הכל הכנסות מימון
5.8	16	-	-	16	הכנסות מעמלות
6.6	59	-	3	56	סך ההכנסות
10.0	7	-	-	7	הוצאות בגין הפסדי אשראי
6.4	40	1	2	37	הוצאות תפעוליות ואחרות
6.0	12	(1)	1	12	רווח (הפסד) לפני מיסים
6.3	4	-	-	4	הפרשה למיסים
5.9	8	(1)	1	8	רווח נקי (הפסד)
	5.2	*	5.7	5.4	תשואה להון (אחוזים)
7.7	2,077	1	173	1,903	יתרה ממוצעת של נכסים
5.0	1,259	-	-	1,259	יתרה ממוצעת של התחייבויות
11.9	2,061	2	204	1,855	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
6.6	856	856	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
					מרכיבי הכנסות הריבית:
	39	-	3	36	מרווח ריבית מפעילות באשראי
	4	-	-	4	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
	43	-	3	40	סה"כ הכנסות ריבית

* לא רלבנטי

(3) מגזר הבנקאות המסחרית (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך)

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012					
מגזר "בנקאות מסחרית"					
החלק מכלל הבנק	סך הכל	שוק ההון	משכנתאות מסחריות	בנקאות ופיננסים	
אחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
	63	-	4	59	הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים - בין מגזרי
	(21)	-	(2)	(19)	
7.7	42	-	2	40	הכנסות מימון שאינן מריבית
-	-	-	-	-	
7.7	42	-	2	40	סך הכל הכנסות מימון הכנסות מעמלות
5.6	15	1	-	14	
7.0	57	1	2	54	סך ההכנסות
39.3	11	-	-	11	הוצאות בגין הפסדי אשראי
6.6	39	1	2	*36	הוצאות תפעוליות ואחרות
3.6	7	-	-	7	רווח לפני מיסים
2.9	2	-	-	*2	הפרשה למיסים
3.9	5	-	-	5	רווח נקי
	3.4	**	-	3.8	תשואה להון (אחוזים)
7.1	1,819	1	*109	*1,709	יתרה ממוצעת של נכסים
4.6	1,082	-	-	1,082	יתרה ממוצעת של התחייבויות
10.8	1,871	2	100	*1,769	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
5.2	614	614	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
					מרכיבי הכנסות הריבית:
	37	-	2	35	מרווח ריבית מפעילות באשראי
	5	-	-	5	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
	42	-	2	40	סה"כ הכנסות ריבית

ההכנסות במגזר "בנקאות מסחרית" הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 בסך של 59 מיליון ש"ח, לעומת 57 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - עליה בשיעור של 3.5%. העליה בהכנסות נובעת הן מגידול בסך של 1 מיליון ש"ח בהכנסות מעמלות, והן מגידול בשיעור של 2.4% בהכנסות המימון, בעיקר עקב עליה בהכנסות מריבית בתחום האשראי.

בסיכום תשעת החודשים הראשונים של שנת 2013, נרשם במגזר זה רווח בסך 8 מיליון ש"ח, לעומת *5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח הנקי, נובע הן מהעליה בהכנסות, כאמור, והן מירידה בסך של 4 מיליון ש"ח בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

* סווג מחדש בגין השינוי בהגדרת תכולתם של מגזרי הפעילות, ראה סעיף א' לעיל וביאור ד' בתמצית הדוחות הכספיים.
** לא רלוונטי.

(3) מגזר "בנקאות מסחרית" (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013				
מגזר "בנקאות מסחרית"				
סך הכל	שוק ההון	משכנתאות מסחריות	בנקאות ופיננסים	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
19	-	2	17	הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
(4)	-	(1)	(3)	- בין מגזרי
15	-	1	14	
-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
15	-	1	14	סך הכל הכנסות מימון
5	(1)	-	6	הכנסות מעמלות
20	(1)	1	20	סך ההכנסות
8	-	-	8	הוצאות בגין הפסדי אשראי
13	-	1	12	הוצאות תפעוליות ואחרות
(1)	(1)	-	-	הפסד לפני מיסים
(1)	-	(1)	-	הפרשה למיסים
-	(1)	1	-	רווח נקי (הפסד)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012				
מגזר "בנקאות מסחרית"				
סך הכל	שוק ההון	משכנתאות מסחריות	בנקאות ופיננסים	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
24	-	2	22	הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
(9)	-	(1)	(8)	- בין מגזרי
15	-	1	14	
-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
15	-	1	14	סך הכל הכנסות מימון
6	1	-	5	הכנסות מעמלות
21	1	1	19	סך ההכנסות
8	-	-	8	הוצאות בגין הפסדי אשראי
14	1	*1	12	הוצאות תפעוליות ואחרות
(1)	-	-	(1)	הפסד לפני מיסים
(1)	-	*-	*(1)	הפרשה למיסים
-	-	-	-	רווח נקי

ההכנסות במגזר "בנקאות מסחרית" הסתכמו ברבע השלישי של שנת 2013 בסך של 20 מיליון ש"ח, לעומת 21 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - ירידה בשיעור של 4.8%, הנובעת מקיטון בסך של 1 מיליון ש"ח בהכנסות מעמלות.

בסיכום הרבע השלישי של שנת 2013, נרשם במגזר זה רווח זניח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. * סווג מחדש - בגין השינוי בהגדרת תכולתם של מגזרי הפעילות - ראה סעיף א' לעיל, וביאור ד' בתמצית הדוחות הכספיים.

(4) מגזר הבנקאות העסקית

מגבלות חקיקה תקינה ופיקוח החלות על המגזר

לפרטים נוספים באשר לטיטוט ההוראה החדשה של בנק ישראל בנושא: "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי" והשלכותיה האפשריות על התוצאות הכספיות של הבנק במגזר זה - ראה פרק 10א(11) להלן וביאור 1 וה(3) בתמצית הדוחות הכספיים.

תמצית התוצאות הכספיות

להלן תמצית התוצאות הכספיות של מגזר ה"בנקאות העסקית" בתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 וניתוח מרכיביו - בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד.

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013					
מגזר "בנקאות עסקית"					
החלק מכלל הבנק	סך הכל	שוק ההון	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	
אחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
	80	-	57	23	הכנסות ריבית נטו - מחיצוניים
	2	-	(21)	23	- בין מגזרי
15.2	82	-	36	46	
7.5	6	-	-	6	הכנסות מימון שאינן מריבית
14.2	88	-	36	52	סך הכל הכנסות מימון
9.1	25	3	15	7	הכנסות מעמלות
12.7	113	3	51	59	סך ההכנסות
62.9	44	-	(7)	51	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
8.0	50	3	20	27	הוצאות תפעוליות ואחרות
9.5	19	-	38	(19)	רווח (הפסד) לפני מיסים
10.9	7	-	14	(7)	הפרשה למיסים
8.8	12	-	24	(12)	רווח נקי (הפסד)
	2.7	*	10.5	*	תשואה להון (אחוזים)
16.1	4,375	2	1,747	2,626	יתרה ממוצעת של נכסים
18.2	4,608	-	417	4,191	יתרה ממוצעת של התחייבויות
32.0	5,549	7	2,904	2,638	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
54.3	7,001	7,001	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
					מרכיבי הכנסות הריבית:
	75	-	34	41	מרווח ריבית מפעילות באשראי
	7	-	2	5	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
	82	-	36	46	סה"כ הכנסות ריבית

* לא רלבנטי

(4) מגזר הבנקאות העסקית (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך)

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012

מגזר "בנקאות עסקית"					
החלק מכלל הבנק אחוזים	סך הכל מיליוני ש"ח	שוק ההון מיליוני ש"ח	נדל"ן מיליוני ש"ח	בנקאות ופיננסים מיליוני ש"ח	
	78	-	63	*15	הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
	6	-	(29)	*35	- בין מגזרי
15.5	84	-	34	50	
200.0	10	-	-	10	הכנסות מימון שאינן מריבית
17.2	94	-	34	60	סך הכל הכנסות מימון
9.3	25	*3	15	7	הכנסות מעמלות
14.6	119	3	49	67	סך ההכנסות
75.0	21	-	10	11	הוצאות בגין הפסדי אשראי
9.1	54	2	22	*30	הוצאות תפעוליות ואחרות
22.4	44	1	17	26	רווח לפני מיסים
22.1	15	-	6	*9	הפרשה למיסים
22.7	29	1	11	17	רווח נקי
	6.0	**	4.6	7.0	תשואה להון (אחוזים)
18.1	4,619	2	*1,805	*2,812	יתרה ממוצעת של נכסים
17.3	4,106	-	421	*3,685	יתרה ממוצעת של התחייבויות
36.5	6,343	*9	3,198	*3,136	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
55.8	6,655	*6,655	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
					מרכיבי הכנסות הריבית:
	77	-	32	45	מרווח ריבית מפעילות באשראי
	7	-	2	*5	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
	84	-	34	50	סה"כ הכנסות ריבית

ההכנסות במגזר "בנקאות עסקית" הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 בסך של 113 מיליון ש"ח, לעומת 119* מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - ירידה בשיעור של 5.0%. הירידה בהכנסות נובעת הן מקיטון בסך של 4 מיליון ש"ח בהכנסות המימון שאינן מריבית, והן מקיטון בסך של 2 מיליון ש"ח בהכנסות מריבית.

בסיכום תשעת החודשים הראשונים של שנת 2013, נרשם במגזר זה רווח בסך של 12 מיליון ש"ח, לעומת 29* מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - ירידה בשיעור של 58.6%. הקיטון שנרשם ברווח הנקי נובע הן מהירידה בהכנסות, כאמור, והן מעליה בסך של 23 מיליון ש"ח בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

* סווג מחדש בגין השינוי בהגדרת תכולתם של מגזרי הפעילות - ראה סעיף א' לעיל וביאור ד' בתמצית הדוחות הכספיים.
 ** לא רלוונטי.

(4) מגזר הבנקאות העסקית (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013				
מגזר "בנקאות עסקית"				
סך הכל	שוק ההון	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
29	-	18	11	הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
(2)	-	(6)	4	- בין מגזרי
27	-	12	15	
1	-	-	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
28	-	12	16	סך הכל הכנסות מימון
9	2	5	2	הכנסות מעמלות
37	2	17	18	סך ההכנסות
24	-	-	24	הוצאות בגין הפסדי אשראי
17	1	7	9	הוצאות תפעוליות ואחרות
(4)	1	10	(15)	רווח (הפסד) לפני מיסים
(2)	1	3	(6)	הפרשה למיסים
(2)	-	7	(9)	רווח נקי (הפסד)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012				
מגזר "בנקאות עסקית"				
סך הכל	שוק ההון	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
26	-	23	*3	הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
4	-	(11)	*15	- בין מגזרי
30	-	12	18	
1	-	-	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
31	-	12	19	סך הכל הכנסות מימון
7	*1	5	*1	הכנסות מעמלות
38	1	17	20	סך ההכנסות
12	-	9	3	הוצאות בגין הפסדי אשראי
16	-	8	*8	הוצאות תפעוליות ואחרות
10	1	-	9	רווח לפני מיסים
3	-	-	*3	הפרשה למיסים
7	1	-	6	רווח נקי

ההכנסות במגזר "בנקאות עסקית" הסתכמו ברבע השלישי של שנת 2013 בסך של 37 מיליון ש"ח, לעומת *38 מיליון ש"ח ברבע המקביל אשתקד - ירידה בשיעור של 2.6%. הירידה בהכנסות נובעת מקיטון בסך של 3 מיליון ש"ח בהכנסות הריבית, וקוזז בגידול בסך של 2 מיליון ש"ח בהכנסות מעמלות. בסיכום הרבע השלישי של שנת 2013, נרשם במגזר זה הפסד בסך של 2 מיליון ש"ח, לעומת רווח בסך של *7 מיליון ש"ח שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח הנקי נובעת מהקיטון שנרשם בהכנסות, כאמור, ועליה בסך של 12 מיליון ש"ח בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

* סווג מחדש בגין השינוי בהגדרת תכולתם של מגזרי פעילות - ראה סעיף א' לעיל, וביאור ד' בתמצית הדוחות הכספיים.

(5) מגזר ה"בנקאות הפרטית"

מגבלות חקיקה תקינה ופיקוח החלות על המגזר

- לפרטים נוספים באשר להליכי החקיקה בארה"ב בנושא: "הרחבת הדיווח של מוסדות פיננסיים זרים לשלטונות המס בארה"ב", והשלכותיהם האפשריות על פעילות הבנק במגזר זה, ראה פרק 3א' לעיל.
- לפרטים נוספים באשר לשינויי החקיקה המוצעים על ידי הרשות לניירות ערך בנושא: "קרן פקדונות ומלוות (קפ"מ)", והשלכותיהם האפשריות על עלות גיוס הפקדונות במגזר זה - ראה פרק 3(טז) לעיל.
- לפרטים נוספים באשר לשינויי החקיקה המוצעים על ידי בנק ישראל בתחום העמלות הבנקאיות, והשלכותיהם האפשריות על התוצאות הכספיות של הבנק במגזר זה - ראה פרק 3ד' לעיל.

תמצית התוצאות הכספיות

להלן תמצית התוצאות הכספיות של מגזר ה"בנקאות הפרטית" בתקופות שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 וניתוח מרכיביו - בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד:

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013				
מגזר "בנקאות פרטית"				
החלק מכלל הבנק	סך הכל	שוק ההון	בנקאות ופיננסים	
אחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
	(88)	-	(88)	הכנסות ריבית נטו - מחיצוניים
	117	-	117	- בין מגזרי
5.4	29	-	29	
-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
4.7	29	-	29	סך כל הכנסות המימון
9.1	25	9	16	הכנסות מעמלות
6.0	54	9	45	סך ההכנסות
-	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
8.5	53	18	35	הוצאות תפעוליות ואחרות
0.5	1	(9)	10	רווח (הפסד) לפני מיסים
-	(1)	(4)	3	הפרשה למיסים
1.5	2	(5)	7	רווח נקי (הפסד)
	*	*	*	תשואה להון (אחוזים)
0.4	119	13	106	יתרה ממוצעת של נכסים
30.0	7,588	-	7,588	יתרה ממוצעת של התחייבויות
1.2	200	31	169	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
28.9	3,724	3,724	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
	3	-	3	מרכיבי הכנסות הריבית:
	26	-	26	מרווח ריבית מפעילות באשראי
	29	-	29	מרווח מפעילות בפקדונות
				סה"כ הכנסות ריבית

* לא רלבנטי

(5) מגזר הבנקאות הפרטית (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך)

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012				
מגזר "בנקאות פרטית"				
החלק מכלל הבנק	סך הכל	שוק ההון	בנקאות ופיננסים	
אחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
	(109)	-	*(109)	הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
	145	-	*145	- בין מגזרי
6.6	36	-	36	
-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
6.6	36	-	36	סך כל הכנסות המימון
9.3	25	*9	16	הכנסות מעמלות
7.5	61	9	52	סך ההכנסות
-	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
8.6	51	18	33	הוצאות תפעוליות ואחרות
5.1	10	(9)	19	רווח (הפסד) לפני מיסים
4.4	3	(3)	*6	הפרשה למיסים
5.5	7	(6)	13	רווח נקי (הפסד)
	**	**	**	תשואה להון (אחוזים)
0.5	130	14	*116	יתרה ממוצעת של נכסים
30.9	7,331	-	*7,331	יתרה ממוצעת של התחייבויות
1.4	240	*36	*204	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
30.1	3,584	*3,584	-	יתרה ממוצעת של נירות ערך
				מרכיבי הכנסות הריבית:
	3	-	3	מרווח ריבית מפעילות באשראי
	33	-	*33	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
	36	-	36	סה"כ הכנסות ריבית

ההכנסות במגזר "בנקאות פרטית" הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 בסך של 54 מיליון ש"ח, לעומת *61 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - המהווה ירידה בשיעור של 11.5%, בעיקר עקב קיטון בשיעור של 19.4% בהכנסות הריבית, הנובע מירידת מרווחי הריבית בתחום הפקדונות.

בסיכום תשעת החודשים הראשונים של שנת 2013, נרשם במגזר זה רווח בסך של 2 מיליון ש"ח, לעומת רווח בסך *7 מיליון ש"ח שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד, המהווה ירידה בשיעור של 71.4%. הירידה ברווח הנקי נובעת מהקיטון בהכנסות, כאמור.

* סווג מחדש בגין השינוי בהגדרת תכולתם של מגזרי פעילות - ראה סעיף א' לעיל, וביאור ד' בתמצית הדוחות הכספיים.
** לא רלוונטי

(5) מגזר "בנקאות פרטית" (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013			מגזר "בנקאות פרטית"	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	הכנסות מימון, נטו - מחיצוניים
מגזר "בנקאות פרטית"							
סך הכל	שוק ההון	בנקאות ופיננסים					
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(27)	-	(27)					הכנסות מימון, נטו - מחיצוניים
37	-	37					- בין מגזרי
10	-	10					הכנסות מימון שאינן מריבית
-	-	-					סך הכל הכנסות מימון
10	-	10					הכנסות מעמלות
8	3	5					סך ההכנסות
18	3	15					הוצאות בגין הפסדי אשראי
-	-	-					הוצאות תפעוליות ואחרות
17	6	11					רווח (הפסד) לפני מיסים
1	(3)	4					הפרשה למיסים
(1)	(2)	1					רווח נקי (הפסד)
2	(1)	3					

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012			מגזר "בנקאות פרטית"	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	הכנסות מימון, נטו - מחיצוניים
מגזר "בנקאות פרטית"							
סך הכל	שוק ההון	בנקאות ופיננסים					
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(35)	-	*(35)					הכנסות מימון, נטו - מחיצוניים
45	-	*45					- בין מגזרי
10	-	10					הכנסות מימון שאינן מריבית
-	-	-					סך הכל הכנסות מימון
10	-	10					הכנסות מעמלות
9	*3	*6					סך ההכנסות
19	3	16					הוצאות בגין הפסדי אשראי
-	-	-					הוצאות תפעוליות ואחרות
17	6	11					רווח (הפסד) לפני מיסים
2	(3)	5					הפרשה למיסים
-	(1)	*1					רווח נקי (הפסד)
2	(2)	4					

ההכנסות במגזר "בנקאות פרטית" הסתכמו ברבע השלישי של שנת 2013 בסך של 18 מיליון ש"ח, לעומת 19* מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - המהווה ירידה בשיעור של 5.3%. הירידה בהכנסות נובעת בעיקר מקטון בסך של 1 מיליון ש"ח בהכנסות מעמלות. בסיכום הרבע השלישי של שנת 2013, נרשם במגזר זה רווח בסך של 2 מיליון ש"ח, בדומה לרווח שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד.

* סווג מחדש בגין השינוי בהגדרת תכולתם של מגזרי פעילות - ראה סעיף א' לעיל, וביאור ד' בתמצית הדוחות הכספיים.

6) מגזר "ניהול פיננסי"

הרווח במגזר ניהול פיננסי הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 בסך של 38 מיליון ש"ח, לעומת הפסד בסך 19 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השיפור בתוצאות הכספיות במגזר זה נובע, בעיקר, מעליה בסך של 9 מיליון ש"ח בהכנסות הריבית, ומעליה בסך 79 מיליון ש"ח בהכנסות המימון שאינן מריבית. הגידול בהכנסות הריבית נובע בעיקר מעליה ביתרות הממוצעות של הנכסים המניבים במגזר זה. הגידול בהכנסות המימון שאינן מריבית נובע בעיקר מהגורמים הבאים:

- עליה בסך של 51 מיליון ש"ח ברווחים שמומשו ושטרם מומשו מניירות ערך (מזה, כ- 19 מיליון ש"ח בגין הפרשה לירידת ערכן של אגרות חוב מסוימות שנרשמה בתקופה המקבילה אשתקד, ו- 8 מיליון ש"ח בגין תוספת לתקבולים ממכירת חברה מוחזקת שנמכרה על ידי הבנק בעבר, ונזקפה כהכנסה בדוחות כספיים אלו, לאור הסכם פשרה שנחתם בתקופת הדוח - ראה פרק 17 להלן).
- עליה בסך של 37 מיליון ש"ח ברווחים מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים.

ג. פעילות במוצרים

המידע הכלול בפרק זה מפרט את תוצאות הפעילות של הבנק בחתך מוצרים מסוימים ומהווה מידע משלים - לתוצאות הפעילות בחתך מגזרי פעילות. המידע המפורט להלן מתייחס לפעילות ב"שוק ההון" וב"משכנתאות".

1) "שוק ההון"

לפרטים נוספים באשר לפעילות הבנק ב"שוק ההון" - ראה פרק 7 לעיל.

תמצית התוצאות הכספיות

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013					
"שוק ההון"					
משקי בית	עסקים	בנקאות מסחרית	בנקאות עסקית	בנקאות פרטית	סך הכל
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	1
1	-	-	-	-	1
5	1	-	3	9	18
6	1	-	3	9	19
-	-	-	-	-	-
14	5	1	3	18	41
(8)	(4)	(1)	-	(9)	(22)
(3)	(2)	-	-	(4)	(9)
(5)	(2)	(1)	-	(5)	(13)
*	*	*	*	*	*
10	4	1	2	13	30
-	-	-	-	-	-
20	7	2	7	31	67
1,004	305	856	7,001	3,724	12,890
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
- בין מגזרי

הכנסות מימון שלא מריבית

סך הכל הכנסות מימון
הכנסות מעמלות

סך ההכנסות

הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות

הפסד לפני מיסים
הפרשה למיסים

הפסד

תשואה להון (אחוזים)

יתרה ממוצעת של נכסים

יתרה ממוצעת של התחייבויות

יתרה ממוצעת של נכסי סיכון

יתרה ממוצעת של ניירות ערך

מרכיבי הכנסות הריבית:

מרווח ריבית מפעילות באשראי

מרווח ריבית מפעילות בפקדונות

סה"כ הכנסות ריבית

* לא רלוונטי

(1) פעילות בשוק ההון (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך)

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012						
"שוק ההון"						
משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות מסחרית	בנקאות עסקית	בנקאות פרטית	סך הכל	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	-	הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
-	-	-	-	-	-	- בין מגזרי
-	-	-	-	-	-	
1	-	-	-	-	-	הכנסות מימון שלא מריבית
1	-	-	-	-	-	סך הכל הכנסות מימון
19	*9	*3	1	1	1	הכנסות מעמלות
20	9	3	1	1	1	סך ההכנסות
-	-	-	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
40	18	2	1	5	*14	הוצאות תפעוליות ואחרות
(20)	(9)	1	-	(4)	(8)	רווח (הפסד) לפני מיסים
(7)	(3)	-	-	(1)	(3)	הפרשה למיסים
(13)	(6)	1	-	(3)	(5)	רווח נקי (הפסד)
**	**	**	**	**	**	תשואה להון (אחוזים)
31	14	2	1	4	10	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
78	*36	*9	2	8	23	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
11,921	*3,584	*6,655	614	252	816	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
						מרכיבי הכנסות הריבית:
-	-	-	-	-	-	מרווח ריבית מפעילות באשראי
-	-	-	-	-	-	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
-	-	-	-	-	-	סה"כ הכנסות ריבית

* סווג מחדש בגין השינוי בהגדרת תכולתם של מגזרי הפעילות - ראה סעיף א' לעיל וביאור ד'1 בתמצית הדוחות הכספיים.
** לא רלוונטי.

(1) פעילות בשוק ההון (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013

"שוק ההון"						
משקי בית	עסקים	בנקאות	בנקאות	בנקאות	סך הכל	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מסחרית	עסקית	פרטית	מיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	-	הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
-	-	-	-	-	-	- בין מגזרי
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	הכנסות מימון שלא מריבית
-	-	-	-	-	-	סך הכל הכנסות מימון
2	-	(1)	2	3	6	הכנסות מעמלות
2	-	(1)	2	3	6	סך ההכנסות
-	-	-	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
5	1	-	1	6	13	הוצאות תפעוליות ואחרות
(3)	(1)	(1)	1	(3)	(7)	רווח (הפסד) לפני מיסים
(1)	(1)	-	1	(2)	(3)	הפרשה למיסים
(2)	-	(1)	-	(1)	(4)	הפסד

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012

"שוק ההון"						
משקי בית	עסקים	בנקאות	בנקאות	בנקאות	סך הכל	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מסחרית	עסקית	פרטית	מיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	-	הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
-	-	-	-	-	-	- בין מגזרי
-	-	-	-	-	-	
*1	-	-	-	-	1	הכנסות מימון שלא מריבית
1	-	-	-	-	1	סך הכל הכנסות מימון
*1	-	1	*1	*3	6	הכנסות מעמלות
2	-	1	1	3	7	סך ההכנסות
-	-	-	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
*5	1	1	-	6	13	הוצאות תפעוליות ואחרות
(3)	(1)	-	1	(3)	(6)	רווח (הפסד) לפני מיסים
(1)	-	-	-	(1)	(2)	הפרשה למיסים
(2)	(1)	-	1	(2)	(4)	רווח נקי (הפסד)

* סווג מחדש בגין השינוי בהגדרת תכולתם של מגזרי פעילות בבנק - ראה סעיף א' לעיל, וביאור ד' בתמצית הדוחות הכספיים.

(2) פעילות במשכנתאות

העסקיים הקטנים וללקוחות המסחריים).

מגבלות חקיקה תקינה ופיקוח

לפרטים נוספים באשר להוראות החדשות של בנק ישראל בנושא: "הלוואות לדיור" והשלכותיהן על פעילות הבנק ותוצאותיו הכספיות - ראה פרק צ' להלן.

שינויים טכנולוגיים מהותיים

לפרטים נוספים באשר לפרויקט בתחום המיחשוב שהושק בתקופת הדוח, במסגרתו מוסבת מערכת המידע המקומית בתחום ההלוואות לדיור, למערכת המחשב המרכזית של החברה האם - ראה סעיף ב' (1), לעיל.

תמצית התוצאות הכספיות

להלן תמצית התוצאות הכספיות בתחום ה"משכנתאות" בתקופת שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013, בחתך מגזרי פעילות, וניתוח מרכיביו, בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד.

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013				
"משכנתאות"				
משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות מסחרית	סך הכל	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
65	14	6	85	הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
(48)	(7)	(3)	(58)	- בין מגזרי
17	7	3	27	
-	-	-	-	הכנסות מימון שלא מריבית
17	7	3	27	סך הכל הכנסות מימון
3	1	-	4	הכנסות מעמלות
20	8	3	31	סך ההכנסות
5	(1)	-	4	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
26	4	2	32	הוצאות תפעוליות ואחרות
(11)	5	1	(5)	רווח (הפסד) לפני מיסים
(4)	2	-	(2)	הפרשה למיסים
(7)	3	1	(3)	רווח נקי (הפסד)
*	12.0	5.7	*	תשואה להון (אחוזים)
2,664	405	173	3,242	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
1,444	342	204	1,990	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
-	-	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
17	7	3	27	מרכיבי הכנסות הריבית:
-	-	-	-	מרווח ריבית מפעילות באשראי
17	7	3	27	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
-	-	-	-	סה"כ הכנסות ריבית

* לא רלוונטי

(2) פעילות ב"משכנתאות" (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך)

לתשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2012				
"משכנתאות"				
מסקי בית	עסקים קטנים	בנקאות מסחרית	סך הכל	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
64	17	4	85	הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
(48)	(9)	(2)	(59)	- בין מגזרי
16	8	2	26	
-	-	-	-	הכנסות מימון שלא מריבית
16	8	2	26	סך הכל הכנסות מימון
2	1	-	3	הכנסות מעמלות
18	9	2	29	סך ההכנסות
4	(1)	-	3	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
23	4	2	29	הוצאות תפעוליות ואחרות
(9)	6	-	(3)	רווח (הפסד) לפני מיסים
(3)	2	-	(1)	הפרשה למיסים
(6)	4	-	(2)	רווח נקי (הפסד)
*	14.8	*	*	תשואה להון (אחוזים)
2,299	452	110	2,861	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
1,168	365	100	1,633	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
-	-	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
				מרכיבי הכנסות הריבית:
16	8	2	26	מרווח ריבית מפעילות באשראי
-	-	-	-	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
16	8	2	26	סה"כ הכנסות ריבית

ההכנסות מהפעילות בתחום המשכנתאות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 בסך של 31 מיליון ש"ח, לעומת 29 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בסיכום תשעת החודשים הראשונים של שנת 2013, רשם הבנק הפסד מהפעילות בתחום זה בסך של 3 מיליון ש"ח, לעומת הפסד בסך של 2 מיליון ש"ח שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד.

* לא רלוונטי

(2) פעילות ב"משכנתאות" (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך)

לשלושה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2013			
"משכנתאות"			
מסקי בית	עסקים קטנים	בנקאות מסחרית	סך הכל
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
20	5	2	27
(15)	(2)	(1)	(18)
5	3	1	9
-	-	-	-
5	3	1	9
1	-	-	1
6	3	1	10
-	(1)	-	(1)
9	1	1	11
(3)	3	-	-
(1)	1	(1)	(1)
(2)	2	1	1

הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
- בין מגזרי

הכנסות מימון שלא מריבית
סך הכל הכנסות מימון
הכנסות מעמלות
סך ההכנסות

הכנסות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות
רווח (הפסד) לפני מיסים
הפרשה למיסים
רווח נקי (הפסד)

לשלושה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2012			
"משכנתאות"			
מסקי בית	עסקים קטנים	בנקאות מסחרית	סך הכל
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
22	4	2	28
(17)	(1)	(1)	(19)
5	3	1	9
-	-	-	-
5	3	1	9
1	-	-	1
6	3	1	10
1	(2)	-	(1)
*7	*2	*1	10
(2)	3	-	1
(1)	1	*-	-
(1)	2	-	1

הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
- בין מגזרי

הכנסות מימון שלא מריבית
סך הכל הכנסות מימון
הכנסות מעמלות
סך ההכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות
רווח (הפסד) לפני מיסים
הפרשה למיסים
רווח נקי (הפסד)

ההכנסות מהפעילות בתחום המשכנתאות הסתכמו ברבע השלישי של שנת 2013 בסך של 10 מיליון ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

בסיכום הרבע השלישי של שנת 2013, רשם הבנק רווח מהפעילות בתחום זה בסך של 1 מיליון ש"ח, בדומה לרווח שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד.

* סווג מחדש בגין השינוי בהקצאת הוצאות בחתך מגזרי פעילות בבנק - ראה סעיף א' לעיל.

9. חברות מוחזקות

תכלית דיסקונט - ניהול תיקים בע"מ

הבנק מחזיק ב- 31% מאמצעי ההון של חברת תכלית דיסקונט - ניהול תיקים בע"מ (להלן: "תכלית"), מכח הסכם למיזוג סטוטוטורי שנערך בין תכלית לבין חברה בת לשעבר של הבנק ונכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2012. לאור האמור לעיל, פעילות הבנק בתחום ניהול תיקי השקעות מבוצעת, החל מיום 1 בינואר 2012, באמצעות "תכלית". סך כל המאזן של תכלית ליום 30.9.2013 מסתכם בסך של כ- 41 מיליון ש"ח והונה העצמי מסתכם בסך של 20 מיליון ש"ח (31.12.2012 - 37 מיליון ש"ח, ו- 18 מיליון ש"ח, בהתאמה). חלק הבנק ברווחי חברת "תכלית" בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2013 הסתכם בכ- 1 מיליון ש"ח, לעומת רווח לא מהותי שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד. לאחר תאריך המאזן החליטה החברה לשנות את שמה מ- "תכלית דיסקונט - ניהול תיקים בע"מ", ל"תפנית דיסקונט - ניהול תיקי השקעות בע"מ". ההחלטה תכנס לתוקף לאחר קבלת אישור מתאים מרשם החברות, שעדיין לא התקבל.

חברות מוחזקות אחרות

השפעתן של יתר החברות המוחזקות של הבנק: ב.מ.ד. חיתומים ויזום השקעות בע"מ, מרביט סוכנות לביטוח (1996) בע"מ, מרכנתיל נכסים בע"מ וגולדן גייט ברידג' פאנד - אינה מהותית ביחס לפעילות הבנקאית בקבוצה.

חלק ד' - חשיפה לסיכונים - ניהול ומדידה

10. החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

פעילות הבנק במכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים - כרוכה בנטילת וניהול סיכונים שהעיקריים שבהם הם: סיכונים אשראי, סיכונים שוק, סיכונים נזילות וסיכונים תפעוליים. תהליך ניהול הסיכונים כולל: הגדרת הסיכונים, מדידתם וקביעת מגבלות לחשיפה לסוגי הסיכונים השונים. במסגרת ניהול הסיכונים השוטף מתבסס הבנק על תחזיות והערכות להתפתחויות שוטפות בתחומי: אינפלציה, שינוי שער חליפין, שינוי ריבית ומגמות כלכליות בענפי המשק השונים.

א. סיכונים אשראי

סיכון האשראי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מהאפשרות שהצד הנגדי לעסקה לא יעמוד בהתחייבויותיו (באופן חלקי או מלא). ככלל, הבנק רואה את עצמו כ"בנק אוניברסלי" המשרת את כל מגזרי הפעילות בתחום מתן האשראי - לרבות: עסקי, מסחרי וקמעונאי. עם זאת, לאור הנסיון וההתמחות שצבר הבנק במהלך השנים, הושם דגש בשנים האחרונות על התמקדות הבנק בפלחי לקוחות המשתייכים למגזר הקמעונאי (משקי בית, שכירים, עסקים קטנים), ולמגזר המסחרי. מדיניות הטיפול בסיכונים האשראי בבנק נועדה להביא, בין היתר, לשיפור באיכות תיק האשראי וגידור הסיכונים הגלומים בו. מדיניות האשראי כוללת קווים מנחים ומגבלות לגבי היבטים שונים של תהליכי חיתום וניהול תיק האשראי. סקירה נרחבת לגבי האסטרטגיות והתהליכים, המבנה האירגוני, מערכות הדוח והמדידה הכרוכים בניהול סיכון האשראי - נכללה בדין וחשבון של הבנק לשנת 2012.

בפרק זה נכלל מידע כמותי לגבי היבטים שונים הגלומים בניהול סיכון האשראי, כדלקמן:

1. גילוי כמותי לסיכון האשראי -

(א) להלן מידע לגבי התפלגות סיכון האשראי ברוטו לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי:

**31.12.2012		**30.9.2012		**30.9.2013		סיכון האשראי
יתרות ממוצעות ⁽¹⁾ מיליוני ש"ח	יתרות לסוף השנה מיליוני ש"ח	יתרות ממוצעות ⁽¹⁾ מיליוני ש"ח	יתרות לסוף התקופה מיליוני ש"ח	יתרות ממוצעות ⁽¹⁾ מיליוני ש"ח	יתרות לסוף התקופה מיליוני ש"ח	
19,663	20,310	19,501	20,093	20,515	19,870	הלוואות*
5,254	5,441	5,208	5,155	6,052	6,668	אגרות חוב
79	79	79	80	82	87	נגזרים O.T.C. ⁽²⁾
5,545	5,412	5,578	5,482	5,400	5,323	סיכון אשראי אחר ⁽³⁾
1,066	1,049	1,071	1,100	1,081	1,111	אחרים ⁽⁴⁾
31,607	32,291	31,437	31,910	33,130	33,059	סך הכל סיכון האשראי

- (1) הממוצע חושב על פי היתרות בסופי רבעון.
 (2) סיכון האשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי "שווה ערך אשראי" (לאחר השפעת קיזוזים והכפלה במקדם תוספת - ADD ON).
 (3) כולל התקשרויות למתן אשראי וחשיפות חוץ מאזניות אחרות. חשיפות לסיכון אשראי חוץ מאזניות מוצגות לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (מקדמי CCF).
 (4) כולל בעיקר: מזומנים, השקעות במניות ורכוש קבוע.
 * לרבות פקדונות בבנקים.
 ** יתרות סיכון אשראי והיתרות הממוצעות לאותו תאריך מוצגות על בסיס "יתרות החוב הרשומות" של האשראי כמשמעותן בהוראות בנק ישראל בנושא "חובות בעייתיים".

(ב) מידע לגבי התפלגות חשיפות האשראי לציבור בחתך אזור גיאוגרפי.

פרטים נוספים לגבי התפלגות האשראי בחתך איזור גיאוגרפי, נכללים בתוספת ד' בסקירת ההנהלה.

(ג) מידע לגבי התפלגות חשיפות האשראי בחתך הצד הנגדי לאשראי.

30.9.2013						סוג הישות
סך הכל	סיכון אשראי		אגרות חוב	הלוואות*		
מיליוני ש"ח	אחרים ⁽³⁾ מיליוני ש"ח	אחר ⁽²⁾ מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
6,023	-	1	-	5,577	445	ריבונות
544	-	34	8	375	127	סקטור ציבורי
2,222	-	23	28	601	1,570	תאגידים בנקאיים
10,530	-	3,524	40	115	6,851	תאגידים
1,025	-	-	-	-	1,025	בכטחון נדל"ן מסחרי
3,345	-	749	4	-	2,592	קמעונאיות ליחידים
5,323	-	775	-	-	4,548	עסקים קטנים
2,936	-	217	7	-	2,712	הלוואות לדיור
1,111	1,111	-	-	-	-	נכסים אחרים
33,059	1,111	5,323	87	6,668	19,870	סך הכל

- (1) סיכון האשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי "שווה ערך אשראי" (לאחר השפעת קיזוזים והכפלה במקדם תוספת - ADD ON).
 (2) כולל התקשרויות למתן אשראי וחשיפות חוץ מאזניות אחרות. חשיפות לסיכון אשראי חוץ מאזניות מוצגות לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (מקדמי CCF).
 (3) כולל בעיקר: מזומנים, השקעות במניות ורכוש קבוע.
 * יתרות הלוואות מוצגות על בסיס, "יתרות החוב הרשומות", כמשמעותן בהוראות בנק ישראל בנושא: "חובות בעייתיים".

1. גילוי כמותי לסיכון האשראי (המשך)

(ג) מידע לגבי התפלגות חשיפות האשראי בחתך הצד הנגדי לאשראי (המשך)

30.9.2012

סוג הישות	סיכון אשראי					סך הכל
	הלוואות*	אגרות חוב	נגזרים ⁽¹⁾	אחר ⁽²⁾	אחרים ⁽³⁾	
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ריבנויות	1,900	3,891	-	1	-	5,792
סקטור ציבורי	161	346	9	22	-	538
תאגידים בנקאיים	1,432	791	16	20	-	2,259
תאגידים	6,806	127	45	3,774	-	10,752
בבטחון נדל"ן מסחרי	1,013	-	-	-	-	1,013
קמעונאיות ליחידים	2,204	-	3	720	-	2,927
עסקים קטנים	4,205	-	1	750	-	4,956
הלוואות לדיור	2,372	-	6	195	-	2,573
נכסים אחרים	-	-	-	-	1,100	1,100
סך הכל	20,093	5,155	80	5,482	1,100	31,910

31.12.2012

סוג הישות	סיכון אשראי					סך הכל
	הלוואות*	אגרות חוב	נגזרים ⁽¹⁾	אחר ⁽²⁾	אחרים ⁽³⁾	
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ריבנויות	2,106	4,189	-	1	-	6,296
סקטור ציבורי	147	442	14	40	-	643
תאגידים בנקאיים	1,245	696	14	20	-	1,975
תאגידים	6,668	114	41	3,637	-	10,460
בבטחון נדל"ן מסחרי	1,041	-	-	-	-	1,041
קמעונאיות ליחידים	2,283	-	2	706	-	2,991
עסקים קטנים	4,405	-	1	796	-	5,202
הלוואות לדיור	2,415	-	7	212	-	2,634
נכסים אחרים	-	-	-	-	1,049	1,049
סך הכל	20,310	5,441	79	5,412	1,049	32,291

(1) סיכון האשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי "שווה ערך אשראי" (לאחר השפעת קיזוזים והכפלה במקדם תוספת "ADD ON").

(2) כולל התקשרויות למתן אשראי וחשיפות חוץ מאזניות אחרות. חשיפות לסיכון אשראי חוץ מאזניות מוצגות לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (מקדמי CCF).

(3) כולל בעיקר: מזומנים, השקעות במניות ורכוש קבוע.
* יתרות הלוואות מוצגות על בסיס, "יתרות החוב הרשומות", כמשמעותן בהוראות בנק ישראל בנושא: "חובות בעייתיים".

1. גילוי כמותי לסיכון האשראי (המשך)

(ד) מידע לגבי התפלגות תזרימי המזומנים העתידיים בגין חשיפת האשראי בחתך תקופה חוזית לפרעון⁽¹⁾

30.9.2013					סוג האשראי
סך כל תזרימי מזומנים	ללא תקופת פרעון ⁽²⁾	מעל חמש שנים	משנה ועד חמש שנים	עד שנה	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
22,372	294	3,776	6,665	11,637	הלוואות**
6,773	-	1,357	2,381	3,035	אגרות חוב
87	7	40	8	32	נגזרים ⁽³⁾
5,323	1,176	14	962	3,171	סיכון אשראי אחר ⁽⁴⁾
1,111	669	-	-	442	אחרים ⁽⁵⁾
35,666	2,146	5,187	10,016	18,317	סך כל חשיפת האשראי

30.9.2012					סוג האשראי
סך כל תזרימי מזומנים	ללא תקופת פרעון ⁽²⁾	מעל חמש שנים	משנה ועד חמש שנים	עד שנה	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
22,446	277	3,337	6,022	12,810	הלוואות**
5,428	-	1,906	3,109	413	אגרות חוב
80	9	44	15	12	נגזרים ⁽³⁾
5,482	916	15	1,291	3,260	סיכון אשראי אחר ⁽⁴⁾
1,100	690	-	-	410	אחרים ⁽⁵⁾
34,536	1,892	5,302	10,437	16,905	סך כל חשיפת האשראי

(1) בטבלה זו מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין החשיפות, בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפרעון החוזי של כל תזרים.

(2) כולל נכסים בסך 91 מיליון ש"ח שזמן פרעונם עבר (30.9.2012 - 111 מיליון ש"ח).

(3) סיכון אשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי "שווה ערך אשראי" (לאחר השפעת קיזוזים והכפלה במקדם תוספת - ADD ON).

(4) כולל התקשרויות למתן אשראי וחשיפות חוץ מאזניות אחרות. סיכון אשראי חוץ מאזני מוצג לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (מקדמי CCF).

(5) כולל בעיקר: מזומנים, השקעות במניות ורכוש קבוע.

* לרבות פקדונות בכניקים.

** היתרות מוצגות על בסיס "יתרות החוב הרשומות".

1. גילוי כמותי לסיכון האשראי (המשך)

(ד) מידע לגבי התפלגות תזרימי המזומנים העתידיים בגין חשיפת האשראי בחתך תקופה חוזית לפרעון⁽¹⁾ (המשך)

31.12.2012					סוג האשראי
סך כל תזרימי מזומנים	ללא תקופת פרעון ⁽²⁾	מעל חמש שנים	משנה ועד חמש שנים	עד שנה	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
22,566	293	3,276	6,057	12,940	הלוואות***
5,592	-	1,940	2,805	847	אגרות חוב
79	14	43	7	15	נגזרים ⁽³⁾
5,424	970	14	1,176	3,264	סיכון אשראי אחר ⁽⁴⁾
1,049	656	-	-	393	אחרים ⁽⁵⁾
34,710	1,933	5,273	10,045	17,459	סך כל חשיפת האשראי

(1) בטבלה זו מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין החשיפות, בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפרעון החוזי של כל תזרים.

(2) כולל נכסים בסך 110 מיליון ש"ח שזמן פרעונם עבר.

(3) סיכון אשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי "שווה ערך אשראי" (לאחר השפעת קיזוזים והכפלה במקדם תוספת - ADD ON).

(4) כולל התקשרויות למתן אשראי וחשיפות חוץ מאזניות אחרות. סיכון אשראי חוץ מאזני מוצג לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (מקדמי CCF).

(5) כולל בעיקר: מזומנים, השקעות במניות ורכוש קבוע.

* לרבות פקדונות בבנקים

** היתרות מוצגות על בסיס: "יתרות החוב הרשומות".

(ה) מידע לגבי חשיפות אשראי שסווגו כ"חובות בעייתיים":

נתונים ופירוטים לגבי חובות בעייתיים, ויתרת ההפרשות להפסדי אשראי נכללו בביאור 3 בתמצית הדוחות הכספיים ובתוספת ג' לסקירת ההנהלה.

(ו) מידע לגבי התפלגות אשראי בעייתי בחתך אזור גאוגרפי:

נתונים לגבי התפלגות אשראי בעייתי בחתך אזור גאוגרפי נכללו בתוספת ד' לסקירת ההנהלה.

(ז) מידע לגבי התנועה בהפרשות להפסדי אשראי:

נתונים לגבי התנועה בהפרשות להפסדי אשראי נכללו בביאור 3 בתמצית הדוחות הכספיים.

2. מידע לגבי תיקי אשראי המטופלים בשיטה הסטנדרטית בחתך משקלות סיכון ומקדמי סיכון.

(1) לפני הפחתת סיכון האשראי (2)(1)

*30.9.2013

סך הכל	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	סוג הישות
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
6,023	-	1	-	-	-	110	5,912	ריבנויות
543	-	15	-	528	-	-	-	סקטור ציבורי
2,222	-	25	-	938	-	1,259	-	תאגידים בנקאיים
10,357	136	10,221	-	-	-	-	-	תאגידים
1,019	6	1,013	-	-	-	-	-	בבטחון נדל"ן מסחרי
3,279	32	8	3,239	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
5,224	98	16	5,110	-	-	-	-	עסקים קטנים
2,933	-	129	239	193	2,372	-	-	הלוואות לדיור
1,111	2	719	-	-	-	-	390	נכסים אחרים
32,711	274	12,147	8,588	1,659	2,372	1,369	6,302	סך הכל

*30.9.2012

סך הכל	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	סוג הישות
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
5,792	-	1	-	-	-	-	5,791	ריבנויות
537	-	9	-	528	-	-	-	סקטור ציבורי
2,259	-	28	-	1,784	-	447	-	תאגידים בנקאיים
10,582	43	10,539	-	-	-	-	-	תאגידים
1,004	-	1,004	-	-	-	-	-	בבטחון נדל"ן מסחרי
2,878	10	15	2,853	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
4,870	39	100	4,731	-	-	-	-	עסקים קטנים
2,571	1	76	132	-	2,362	-	-	הלוואות לדיור
1,100	1	749	-	-	-	-	350	נכסים אחרים
31,593	94	12,521	7,716	2,312	2,362	447	6,141	סך הכל

(1) סיכון אשראי חוץ מאזני מוצג לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (מקדמי CCF).

(2) סיכון אשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי שווה ערך אשראי (לאחר קיזוזים והכפלה במקדם תוספת (ADD ON)).

* חשיפות האשראי מוצגות על בסיס "יתרות החוב נטו" של האשראי.

2. מידע לגבי תיקי אשראי המטופלים בשיטה הסטנדרטית בחתך משקלות סיכון ומקזזי סיכון (המשך)

(1) לפני הפחתת סיכון האשראי ⁽²⁾⁽¹⁾ (המשך)

*31.12.2012

סוג הישות	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	סך הכל
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ריבנויות	6,293	2	-	-	-	1	-	6,296
סקטור ציבורי	-	-	-	629	-	12	-	641
תאגידים בנקאיים	-	407	-	1,543	-	25	-	1,975
תאגידים	-	-	-	-	-	10,247	54	10,301
בבטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	-	1,026	6	1,032
קמעונאיות ליחידים	-	-	-	-	2,911	13	10	2,934
עסקים קטנים	-	-	-	-	4,969	100	41	5,110
הלוואות לדיוור	-	-	2,438	-	110	82	1	2,631
נכסים אחרים	323	-	-	-	-	724	2	1,049
סך הכל	6,616	409	2,438	2,172	7,990	12,230	114	31,969

(2) לאחר הפחתת סיכון האשראי ⁽²⁾⁽¹⁾

*30.9.2013

סוג הישות	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	סך הכל
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ריבנויות	6,124	110	-	-	-	1	-	6,235
סקטור ציבורי	-	-	-	315	-	15	-	330
תאגידים בנקאיים	-	1,283	-	962	-	24	-	2,269
תאגידים	-	-	-	-	-	9,359	132	9,491
בבטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	-	1,003	5	1,008
קמעונאיות ליחידים	-	-	-	-	2,493	7	28	2,528
עסקים קטנים	-	-	-	-	3,493	14	88	3,595
הלוואות לדיוור	-	-	2,365	193	236	129	-	2,923
נכסים אחרים	390	-	-	-	-	719	2	1,111
סך הכל	6,514	1,393	2,365	1,470	6,222	11,271	255	29,490

(1) סיכון אשראי חוץ מאזני מוצג לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (מקדמי CCF).

(2) סיכון אשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג כמונחי שווה ערך אשראי (לאחר קיזוזים והכפלה ב"מקדם תוספת" (ADD ON).

* חשיפות האשראי מוצגות על בסיס "יתרות החוב נטו" של האשראי.

2. מידע לגבי תיקי אשראי המטופלים בשיטה הסטנדרטית בחתך משקלות סיכון ומקדמי סיכון (המשך)

(2) לאחר הפחתת סיכון האשראי ⁽²⁾⁽¹⁾ (המשך)

*30.9.2012

סוג הישות	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	סך הכל
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ריבנויות	5,992	-	-	-	-	1	-	5,993
סקטור ציבורי	-	-	-	327	-	9	-	336
תאגידים בנקאיים	-	490	-	1,797	-	28	-	2,315
תאגידים	-	-	-	-	-	9,762	43	9,805
בבטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	-	992	-	992
קמעונאיות ליחידים	-	-	-	-	2,169	14	9	2,192
עסקים קטנים	-	-	-	-	3,290	90	35	3,415
הלוואות לדיור	-	-	2,355	-	132	75	1	2,563
נכסים אחרים	350	-	-	-	-	749	1	1,100
סך הכל	6,342	490	2,355	2,124	5,591	11,720	89	28,711

*31.12.2012

סוג הישות	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	סך הכל
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ריבנויות	6,572	2	-	-	-	1	-	6,575
סקטור ציבורי	-	-	-	350	-	12	-	362
תאגידים בנקאיים	-	445	-	1,567	-	25	-	2,037
תאגידים	-	-	-	-	-	9,488	52	9,540
בבטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	-	1,015	6	1,021
קמעונאיות ליחידים	-	-	-	-	2,211	12	9	2,232
עסקים קטנים	-	-	-	-	3,445	92	37	3,574
הלוואות לדיור	-	-	2,432	-	111	80	1	2,624
נכסים אחרים	323	-	-	-	-	724	2	1,049
סך הכל	6,895	447	2,432	1,917	5,767	11,449	107	29,014

(1) סיכון אשראי חוץ מאזני מוצג לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (מקדמי CCF).
 (2) סיכון אשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי שווה ערך אשראי (לאחר קיוזים והכפלה ב"מקדם תוספת" (ADD ON).

* חשיפות האשראי מוצגות על בסיס "יתרות החוב נטו" של האשראי.

3. הפחתת סיכון האשראי

גילוי כמותי לגבי ישויות אשראי המכוסות על ידי בטחון פיננסי כשיר וערבביות.

30.9.2013

כיסוי לחשיפת סיכון האשראי באמצעות ⁽¹⁾						
סוג היישות	סיכון אשראי	סיכון אשראי	בטחון	ערבביות ⁽³⁾	סך הכל	חשיפה, נטו
	"רשום" ⁽⁴⁾	"נטו" ⁽⁵⁾	כשיר ⁽²⁾	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ריבנויות	6,023	6,023	-	212	212	6,235
סקטור ציבורי	544	543	(1)	(212)	(213)	330
תאגידים בנקאיים	2,222	2,222	-	47	47	2,269
תאגידים	10,530	10,357	(822)	(44)	(866)	9,491
בבטחון נדל"ן מסחרי	1,025	1,019	(11)	-	(11)	1,008
קמעונאיות ליחידים	3,345	3,279	(751)	-	(751)	2,528
עסקים קטנים	5,323	5,224	(1,626)	(3)	(1,629)	3,595
הלוואות לדיור	2,936	2,933	(10)	-	(10)	2,923
נכסים אחרים	1,111	1,111	-	-	-	1,111
סך הכל	33,059	32,711	(3,221)	-	(3,221)	29,490

30.9.2012

כיסוי לחשיפת סיכון האשראי באמצעות ⁽¹⁾						
סוג היישות	סיכון אשראי	סיכון אשראי	בטחון	ערבביות ⁽³⁾	סך הכל	חשיפה, נטו
	"רשום" ⁽⁴⁾	"נטו" ⁽⁵⁾	כשיר ⁽²⁾	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ריבנויות	5,792	5,792	-	201	201	5,993
סקטור ציבורי	538	537	-	(201)	(201)	336
תאגידים בנקאיים	2,259	2,259	-	56	56	2,315
תאגידים	10,752	10,582	(727)	(50)	(777)	9,805
בבטחון נדל"ן מסחרי	1,013	1,004	(12)	-	(12)	992
קמעונאיות ליחידים	2,927	2,878	(686)	-	(686)	2,192
עסקים קטנים	4,956	4,870	(1,449)	(6)	(1,455)	3,415
הלוואות לדיור	2,573	2,571	(8)	-	(8)	2,563
נכסים אחרים	1,100	1,100	-	-	-	1,100
סך הכל	31,910	31,593	(2,882)	-	(2,882)	28,711

(1) לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (הכפלה במקדמי CCF).

(2) בטחונות שקוזזו מסיכון מאזני או חוץ מאזני, ולאחר הכפלה במקדמי בטחון (HAIRCUTS).

(3) החשיפה בגין הערבות - סווגה לקבוצת השייך של נתון הערבות.

(4) היתרות מוצגות בניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני הפרשות להפסדי אשראי.

(5) היתרות מוצגות על בסיס "יתרות חוב, נטו".

3. הפחתת סיכון האשראי (המשך)

גילוי כמותי לגבי ישויות אשראי המכוסות על ידי בטחון פיננסי כשיר וערביות (המשך)

31.12.2012						
כיסוי לחשיפת סיכון האשראי ⁽¹⁾ באמצעות						
סוג היישות	סיכון אשראי	סיכון אשראי	בטחון	ערביות ⁽³⁾	סך הכל	חשיפה נטו
	"רשום" ⁽⁴⁾	"נטו" ⁽⁵⁾	כשיר ⁽²⁾	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ריבוניות	6,296	6,296	-	279	279	6,575
סקטור ציבורי	643	641	-	(279)	(279)	362
תאגידים בנקאיים	1,975	1,975	-	62	62	2,037
תאגידים	10,460	10,301	(705)	(56)	(761)	9,540
בבטחון נדל"ן מסחרי	1,041	1,032	(11)	-	(11)	1,021
קמעונאיות ליחידים	2,991	2,934	(702)	-	(702)	2,232
עסקים קטנים	5,202	5,110	(1,530)	(6)	(1,536)	3,574
הלוואות לדיר	2,634	2,631	(7)	-	(7)	2,624
נכסים אחרים	1,049	1,049	-	-	-	1,049
סך הכל	32,291	31,969	(2,955)	-	(2,955)	29,014

- (1) לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (הכפלה במקדמי CCF).
- (2) בטחונות שקוזזו מסיכון מאזני או חוץ מאזני, ולאחר הכפלה במקדמי בטחון (HAIRCUTS).
- (3) החשיפה בגין הערבות - סווגה לקבוצת השייך של נתן הערבות.
- (4) היתרות מוצגות בניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני הפרשות להפסדי אשראי.
- (5) היתרות מוצגות על בסיס "יתרות חוב, נטו".

4. המשבר הפיננסי והיראלי בעולם - והשלכותיו על המשק והבנקאות בישראל

(א) המשבר בעולם

מזה כשש שנים מתמודד המשק העולמי עם משבר פיננסי וכלכלי חמור בעצמה ובהיקף שלא נראו ב-80 השנים האחרונות.

שורשיו של המשבר נעוצים במדיניות אשראי מקלה שנהגה בשוק המשכנתאות בארה"ב בעשור שקדם לשנת 2008, ואיפשרה מתן משכנתאות ללווים בעלי כושר החזר נחות (לוו"SUB - PRIME"). מדיניות זו, בצרוף מדיניות מוניטרית מרחיבה שננקטה על ידי הבנק המרכזי בארה"ב מתחילת העשור - גרמו בהדרגה להיווצרות "בועת נדל"ן".

עם התפוצצות "בועת הנדל"ן", נגרמו הפסדים כבדים לגופים פיננסיים שהשקיעו במכשירי הון המבוססים על שוק הנדל"ן - עד כדי קריסת מוסדות פיננסיים מובילים (כגון: בנקי ההשקעות "בר סטרנס" ו"ליהמן ברדרס"), והכרח להזרים כספי מדינה למוסדות פיננסיים רבים אחרים ולגופים עסקיים במטרה לאפשר להם לעמוד בהתחייבויותיהם.

סימני המשבר ממשיכים לתת את אותותיהם במשקים רבים במדינות המערב גם כיום, לרבות: שיעורי צמיחה נמוכים, שיעורי אבטלה גבוהים, גרעונות תקציביים, ומצבת חובות גבוהה (הנובעת בעיקר מהזרמת כספי ממשלה לגופים עסקיים החל משנת 2008, במטרה למנוע את קריסתם של גופים אלה).

בעקבות העליה החדה והמתמשכת במצבת החובות של ארה"ב, כאמור, ולנוכח החששות מפני קשיים פוליטיים שעלולים למנוע מהמשל האמריקני לעמוד בהתחייבויותיו - החליטה סוכנות הדירוג S&P להוריד ביום 5.8.2011 לראשונה את דירוג האשראי של ארה"ב, מתחת לדירוג "AAA" - לדירוג "AA+".

המשבר הכלכלי העולמי והזרמות הכספים הכבדות שבוצעו על ידי ממשלות המערב, במטרה למנוע את התפתחות המשבר נתנו את אותותיהם גם במדינות מסוימות המשתייכות ל"גוש היורו", שחלקן (יוון, אירלנד, פורטוגל וקפריסין) נמצאות בקשיים כלכליים כבדים, עד כדי סכנה לחדלות פרעון בהעדר סיוע חיצוני, ועל מדינות אחרות (לרבות: ספרד ואיטליה) רובצת מצבת חובות כבדה, המעוררת חששות כבדים באשר ליכולתן לעמוד בהתחייבויותיהן בטווח הבינוני. ההרעה במצבן הכלכלי של מדינות אלו לוותה בהורדת דירוג החוב שלהן על ידי סוכנויות דירוג האשראי הבינלאומיות (כשל ההידרדרות הנמשכת במצבן הכלכלי של חלק מהמדינות החברות ב"גוש היורו", כאמור, והשלכותיהן האפשריות גם על המשקים החזקים בגוש זה, החליטה חברת הדירוג "פיץ", ביום 13.7.2013, להפחית את דירוג האשראי המושלם שהיה לצרפת, לדירוג "AA+"). בהמשך לצעד זה ולאור השפל הנמשך בשיעורי הצמיחה של המשק הצרפתי, החליטה סוכנות הדירוג "S&P", ביום 8.11.2013 להפחית את דירוג האשראי של צרפת בשתי דרגות נוספות, לדירוג "AA-".

לאור התפתחויות שליליות אלו, נקט הבנק המרכזי האירופאי בפעולות שנועדו לסייע בייצוב כלכלותיהן של משקים אלו, ובכללן:

א. השקת "קרן חילוץ" שתסייע למדינות הנמצאות בקשיים מיידיים ל"מחזר" את חובותיהן. במקביל נדרשו המדינות שנזקקות לסיוע החירום, לקצץ בהוצאותיהן בשיעורים חדים, בכדי להקטין את גרעונותיהן - על אף ההשלכות השליליות הנגזרות מצעדים אלה על התוצר המקומי הגולמי ועל רמת החיים באותן מדינות.

ב. הכפפת חלקים ניכרים מהמערכת הבנקאית ב"גוש היורו", לפיקוחו הישיר של הבנק המרכזי האירופי (במקום לבנקים המרכזיים במדינות בהן רשומים בנקים אלה).

ג. הנהגת מדיניות מוניטרית מרחיבה, במסגרתה הפחית הבנק המרכזי האירופאי ביום 7.11.2013 את הריבית המוניטרית לרמת שפל היסטורית בשיעור של 0.25%, בלבד.

על אף האמור לעיל, התברר כי צעדי ההתייעלות הנ"ל היוו פיתרון חלקי בלבד לחלק מהמדינות שנמנו לעיל, לפיכך נדרשו מדינות אלו לכלול בתכנית החילוץ שלהן צעדי חירום נוספים, לרבות הטלת מס על חלק מ"פקדונות הציבור" שהופקדו בתאגידים הבנקאיים הפועלים בשטחן והטלת מגבלות על פקדונות בנקאיים אחרים. חשיפת האשראי של הבנק למדינות אלו מסתכמת ליום 30.9.2013 בסך של 6 מיליון ש"ח (31.12.2012 - 4 מיליון ש"ח).

(ב) המשבר בישראל

התמשכות המשבר הכלכלי העולמי, מחד וצעדים שננקטו על ידי הרגולטור המקומי במטרה להסדיר את פעילותן של חברות הפועלות בשווקים צרכניים מסוימים (כגון: "שוק התקשורת" ו"שוק ההון"), מאידך - פגעו בתכניותיהן העסקיות של חברות הפועלות במדינות שכלכלותיהן נפגעו במשבר העולמי (בעיקר בענפי הנדל"ן) ובשווקים שנפתחו לתחרות משמעותית בעקבות צעדי ההסדרה על ידי הרגולציה המקומית (בעיקר בתחום התקשורת). חברות רבות הפועלות בענפים אלו מימנו את פעילותן (או את השקעותיהן בחברות הפועלות בתחומים אלה), באמצעות הנפקת אגרות חוב בשוק ההון.

בעקבות הפגיעה במבנה ההכנסות והתכניות העסקיות של חברות אלו, דיווחו חברות רבות על הרעה במצבן הכספי (עד כדי רישום הערת "עסק חי" בדוחותיהן הכספיים), וחלקן אף הודיע כי לא יהיה ביכולתן לפרוע את חובן למחזיקי אגרות החוב.

בהעדר מקורות מימון אלטרנטיביים נאלצו אותן חברות ונושיהן לגבש הסדרים חלופיים שכללו: מחיקת חובות משמעותית ופריסת יתרת החוב לתקופות ארוכות יותר, ואף העברת הבעלות בחברות שנכנסו לקשיים לידי הנושים.

התפתחויות אלו העיבו על הפעילות בשוק ההון המקומי והגבירו את החששות באשר ליכולתן של חברות אחרות המתמודדות עם קשיים דומים לשקם את פעילותן העסקית ולעמוד בהתחייבויותיהן כלפי מחזיקי אגרות החוב.

לפיכך, נרשמו במהלך שנת 2012 ובתקופת הדוח ירידות שערים חדות בשעריהן של אגרות החוב שהנפיקו חברות אלו והן נסחרות בתשואות המשקפות חשש ממשי ל"חדלות פרעון" של אותן חברות - גורם המקשה עליהן למחזר את חובותיהן בשוק ההון, או לגייס אשראי בנקאי נוסף. לאור האמור לעיל, מתגברים החששות שחברות נוספות יאלצו לגבש הסדרי חוב שיכללו פגיעה משמעותית בזכויותיהם של מחזיקי אגרות החוב.

אם אכן יתממשו התרחישים שתוארו לעיל, קיים חשש שהתפתחויות שליליות אלו, ישליכו גם על יכולתן של חברות אלו לפרוע את חובותיהן למערכת הבנקאית.

(ג) השלכות המשבר על הבנק

לאור ההתפתחויות הכלכליות בעולם (לרבות משבר החובות במדינות "גוש היורו" והורדת דירוג האשראי של ארה"ב, כאמור) והשלכותיהן על המשק בישראל ועל חברות מקומיות שפעילותן חשופה לשווקים ולמדינות, כאמור ולאור ההתפתחויות השליליות שנרשמו במספר ענפי משק מקומיים, כמפורט לעיל - בוחנת הנהלת הבנק באופן שוטף את חשיפות האשראי של הבנק ללקוחות בעלי רמת מינוף גבוהה וללקוחות הפועלים בענפי משק ובמדינות שחלה עליה ברמת הסיכון שלהם.

(ד) חשיפה למוסדות פיננסיים זרים

לאור השלכות המשבר הכלכלי על המוסדות הפיננסיים ברחבי העולם והחששות ליציבות של מוסדות פיננסיים מסוימים, בוחנת הנהלת הבנק באופן שוטף את חשיפת הבנק לבנקים ומוסדות פיננסיים בחו"ל, ומקיימת דיונים לגבי היקף החשיפה והתאמתה להתפתחויות בבנקאות העולמית.

התאמת החשיפה נשקלת תוך בחינת הפרמטרים הבאים:

- היקף החשיפה של הבנק למוסד הפיננסי, בכלל - וביחס להונו העצמי, בפרט.
- דירוג האשראי של המוסד הפיננסי (ככלל, הבנק מבצע עסקאות הכרוכות בחשיפת אשראי, רק עם מוסדות פיננסיים זרים המדורגים בדירוג "השקעה" ומעלה).
- דירוג האשראי של המדינה בה פועל המוסד הפיננסי.
- ניסיון העבר שנצבר בבנק לגבי המוסד הפיננסי.

היקף חשיפת האשראי המכסימלי לכל מוסד פיננסי זר, נקבע על ידי דירקטוריון הבנק. חריגות ממגבלה זו נבחנות על ידי הנהלת הבנק, עבור כל מוסד פיננסי, בתדירות יומית.

בעקבות המשבר הכלכלי העולמי, פרסם בנק ישראל הוראה, לפיה נדרשו התאגידים הבנקאיים לכלול בדוח הדירקטוריון מידע כמותי ואיכותי לגבי חשיפת האשראי של התאגידים הבנקאיים הפועלים בישראל, למוסדות פיננסיים זרים (כהגדרתם בהוראה).

לתאריך 30.9.2013 מסתכמת חשיפת האשראי של הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾ בסך של 957 מיליוני ש"ח (30.9.2012 - 440 מיליוני ש"ח; 31.12.2012 - 480 מיליוני ש"ח), כמפורט להלן:

30 בספטמבר 2013			דירוג אשראי חיצוני
סיכון אשראי כולל ⁽⁴⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
56	-	56	AAA עד AA-
855	18	837	A+ עד A-
2	-	2	BBB+ עד BB-
44	34	10	ללא דירוג
957	52	905	סך כל חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים זרים

30 בספטמבר 2012			דירוג אשראי חיצוני
סיכון אשראי כולל ⁽⁴⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
181	22	159	AAA עד AA-
224	4	220	A+ עד A-
20	20	-	BBB+ עד BB-
15	10	5	ללא דירוג
440	56	384	סך כל חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים זרים

31 בדצמבר 2012			דירוג אשראי חיצוני
סיכון אשראי כולל ⁽⁴⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
293	22	271	AAA עד AA-
145	4	141	A+ עד A-
19	19	-	BBB+ עד BB-
23	9	14	ללא דירוג
480	54	426	סך כל חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים זרים

- (1) לרבות: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים, דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים שבשליטת הגופים הנ"ל.
 (2) פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב ונכסים אחרים כגון מכשירים נגזרים.
 (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי לרבות ערבויות להבטחת חובות של צד ג'.
 (4) יתרת הפקדונות שהופקדו במוסדות פיננסיים זרים הרשומים במדינות מסוימות הכלולות בתכנית החרום הכלכלית שבגובה עבון באיחוד האירופאי וקרן המטבע הבינלאומית, הסתכמה ליום 30.9.2013 בסך של 2 מיליוני ש"ח (31.12.2012 - 3 מיליוני ש"ח; 30.9.2012 - 7 מיליוני ש"ח).

הערות:

1. המדינות העיקריות בהן רשומים המוסדות הפיננסיים הזרים הינן: קנדה, ארה"ב, גרמניה ודנמרק. החשיפה המכסימלית של הבנק ליום 30 בספטמבר 2013, ביחס לקבוצת מוסדות זרים הפועלים באותה מדינה, אינה עולה על 15% מ"בסיס ההון" של הבנק (כהגדרתו בהוראות בנק ישראל).
2. דירוג האשראי של המוסדות הפיננסיים הזרים המפורטים מעלה נערך על ידי חברת הדירוג הבינלאומית: "Standard & Poor's" (ליום 30.9.2012 ו- 31.12.2012 - על ידי חברת הדירוג: "Moody's"). דירוגי האשראי מעודכנים על ידי חברת הדירוג, בדרך כלל, בתדירות שנתית. לפיכך, ולאור ההתפתחויות האחרונות במגזר הבנקאות, ייתכנו פערים בין הדירוג האחרון שנערך על ידי חברת הדירוג - לבין הערכת הבנק.
3. כל חשיפות האשראי המאזני למוסדות פיננסיים זרים, כמפורט לעיל - כלולות בדוחות הכספיים בסעיף "פקדונות בבנקים", "השקעות בניירות ערך" ו"נכסים אחרים". חשיפות האשראי המפורטות מעלה, נכללו בדוח על "סיכון האשראי הכולל לציבור, לפי ענפי משק", שבסקירת ההנהלה.

5. סיכויי אשראי בהלוואות לדיור

כאמור בפרק 2 כב', בדוח לשנת 2012, ובפרק 3' לעיל - התאפיין שוק הדיור בשנים האחרונות בגידול בביקושים ובהיקף הביצועים של הלוואות לדיור, שגרמו לעליות מחירים שנגזרו ממחסור בהיצע הדירות ביחס לביקושים אלו. העליה שנרשמה בהיקף הלוואות לדיור (ובכלל זה עליה בהיקף הכספי הממוצע של הלוואות אלה), חורגת משיעורי הצמיחה במשק ומשיעורי העליה ברמת החיים ובהכנסות של משקי הבית. לאור האמור לעיל, קיים חשש שתהליכים אלו עלולים לפגוע באיכות תיק האשראי לדיור ולהגדיל את חשיפת המערכת הבנקאית לסיכויי אשראי.

לפיכך, הגביר הבנק את הפיקוח על האשראי בתחום זה. הצעדים שנקטו על ידי הבנק, כוללים:

- הגבלת היקף הלוואות שניתנות ב"בטחון דירת מגורים" (אך לא למטרת מגורים), באופן ששיעורן לא יעלה על 15% מיתרת האשראי לדיור.
- הגבלת היקפי הלוואות העלולות להטיל מעמסה על הלווה, כמתחייב מהוראה מנהלית שפורסמה על ידי בנק ישראל (ראה פרק 3' 5), לעיל), לפיה נאסר על התאגידים הבנקאיים לאשר הלוואות שמרכיב החוזר הגלום בהן עולה על 50% מ"כוסר החוזר" של הלווה (יצוין בהקשר זה, כי הבנק אינו נוהג לאשר בדרך כלל הלוואות לדיור, שמרכיב החוזר החודשי הצפוי בגינן עולה על 35% מהכנסות הלווה).
- הגבלת היקפי הלוואות המממנות שיעורים ניכרים משווי הנכס המשועבד, כמתחייב מהנחיות שפורסמו על ידי בנק ישראל בנושא זה.
- הגבלת סיכון הריבית בהלוואה לדיור, כמתחייב מההגבלות המנהליות שהוטלו על ידי בנק ישראל בנושא זה, לפיהן הוגבל מרכיב הלוואות ב"ריבית משתנה" (כהגדרתה בהוראה המנהלית שפרסם בנק ישראל), לשיעור שלא יעלה על שני שליש מההיקף הכולל של מסגרות הלוואות שאושרו החל מיום 1.9.2013 (או לשיעור שלא יעלה על 33% בהלוואות הנושאות "ריבית משתנה" - המתעדכנת בתדירות גבוהה מחמש שנים).
- שימוש ב"מקדמי בטחון" (מבחיני עמידות) בתהליך אישור מסגרת הלוואה. דהיינו, בטרם אישור מסגרת הלוואה, בוחן הבנק את השלכות הצפויות בגין שינויים תיאורטיים במשתני השוק (בעיקר עליה בשיעור של 2-3 נקודות האחוז בשיעור הריבית השנתי) - על כושר החוזר של הלווה.
- שימוש שוטף בתרחישים תיאורטיים, לרבות תרחישי קיצון, לצורך ניתוח רגישות לגבי השינויים הצפויים בחשיפת הבנק לסיכויי אשראי - כנגזרת מהשינויים בפרמטרים הנבדקים.

- קיום מעקבים שוטפים אחר ההתפתחויות בשוק הדיור, לרבות: שינויים במחירי הנכסים, שינויים בהיקף ההחזרים החודשיים של ההלוואות, וכו'.
 - עריכת הסדרים נקודתיים ללקוחות המתקשים לעמוד בהחזרים התקופתיים הנגזרים מהסכמי ההלוואות המקוריים.
- בעקבות ההתפתחויות בשוק הדיור, כאמור, פורסמה על ידי בנק ישראל הוראה, לפיה נדרשים התאגידים הבנקאיים לכלול בדוחותיהם השנתיים והרבעוניים גילוי לגבי סיכון האשראי בגין ההלוואות לדיור, והפעולות שנקטו על ידי התאגיד הבנקאי במסגרת ניהול סיכון זה.
- בנוסף, יכלול הגילוי נתונים כמותיים לגבי חשיפת האשראי לדיור ומאפיינים שונים המצביעים על איכות תיק האשראי לדיור של התאגיד הבנקאי.

היקף תיק ההלוואות לדיור של הבנק ליום 30.9.2013 מסתכם ב- 2,846 מיליון ש"ח (31.12.2012 - 2,489 מיליון ש"ח). היקף ההלוואות לדיור שבוצעו על ידי הבנק בתשעת החודשים הראשונים של השנה מסתכם ב- 621 מיליון ש"ח, מזה כ- 57 מיליון ש"ח בגין הלוואות שמוחזרו (בתקופה המקבילה אשתקד כ- 529 מיליון ש"ח וכ- 60 מיליון ש"ח, בהתאמה).

להלן נתונים, לגבי מאפייני סיכון מסוימים של תיק ההלוואות לדיור של הבנק:

31.12.2012	30.9.2013	
%	%	
5.2	4.6	שיעור ההלוואות לדיור שמימנו למעלה מ-75% משווי הנכס ⁽¹⁾
14.5	11.1	שיעור ההלוואות לדיור, שהחזר החודשי, בכל אחת מהן, עולה על 35% מהכנסת הלווה
80.1	81.7	שיעור ההלוואות לדיור בריבית משתנה, מסך תיק ההלוואות לדיור ⁽²⁾

1. בחישוב היחס לא נכללו התחייבויות למתן הלוואות שטרם נוצלו.
2. בחישוב היחס נכללו הלוואות בהן תדירות שינוי הריבית עולה על חמש שנים.

לאור התהליכים שתוארו לעיל, בשוק הדיור בכלל, ובהלוואות לדיור בפרט, פרסם בנק ישראל הנחיה, במסגרתה נדרשו התאגידים הבנקאיים לבחון תקופתית את תיק ההלוואות לדיור שלהם, להעריך אם חלו שינויים באיכות תיק זה ולתת ביטוי להערכה זו במסגרת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי.

הבנק מיישם את הנחיות בנק ישראל ממועד כניסתו לתוקף, לרבות הערכה שוטפת של ההפסדים הגלומים בתיק ההלוואות לדיור, בשל פגיעה אפשרית באיכות תיק זה, הנובעת מהתהליכים שתוארו לעיל.

אומדן ההפסדים מתבסס על תרחישים עתידיים אפשריים הכוללים: ירידה בהכנסה הפנויה של הלווים, גידול בסכומי החזר השוטפים של הלווים הנגזר מעליה צפויה בשיעור ה"ריבית המשתנה", וירידה בשווי הנכסים המשועבדים. להערכת הבנק ההפסד האפשרי הגלום בתיק האשראי של הבנק, הנגזר מתרחישים אלו, מסתכם ליום 30.9.2013 בסך של כ- 3 מיליון ש"ח. הבנק ערך הפרשה בגין הפסד אפשרי זה וכלל אותה במסגרת הפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי ליום 30.9.2013.

בהמשך לצעדים אלו, ולאור ההתפתחויות שארעו בשוק הדיור, כמפורט לעיל, שהגדילו, להערכת בנק ישראל, את הסיכון הגלום בתיק האשראי לדיור במערכת הבנקאית, נדרשו התאגידים הבנקאיים על ידי בנק ישראל לשמר הפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי בגין הלוואות אלו בשיעור שלא יפחת מ- 0.35% מיתרת תיק ההלוואות לדיור (לא כולל הלוואות לדיור שבגינן נערכה הפרשה להפסדי אשראי "לפי עומק הפיגור"). החל מיום 1 באפריל 2013 (ראה פרק 3(1) לעיל). הבנק מיישם את ההנחיה מהמועד שנקבע לכניסתה לתוקף יישום ההנחיה הגדיל את הפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי בתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30.9.2013 בסך של כ- 4 מיליון ש"ח.

6. מידע לגבי: "חובות בעייתיים"

(א) התפלגות החובות הבעייתיים:

1. סיכון אשראי בעייתי - בחתך סיווג החוב

30 בספטמבר 2013			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
421	6	415	חובות פגומים
70	1	69	סיכון אשראי נחות
356	55	301	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
847	62	785	סך הכל סיכון אשראי בעייתי*
180	3	177	בניכוי הפרשה להפסדי אשראי
667	59	608	סיכון אשראי בעייתי, נטו
19	-	19	* מזה חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 יום ומעלה

30 בספטמבר 2012			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
551	6	545	חובות פגומים
42	1	**41	סיכון אשראי נחות
287	80	**207	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
880	87	793	סך הכל סיכון אשראי בעייתי*
142	5	137	בניכוי הפרשה להפסדי אשראי
738	82	656	סיכון אשראי בעייתי, נטו
24	-	24	* מזה חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 יום ומעלה

31 בדצמבר 2012			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
551	6	545	חובות פגומים
42	-	**42	סיכון אשראי נחות
260	60	**200	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
853	66	787	סך הכל סיכון אשראי בעייתי*
148	3	145	בניכוי הפרשה להפסדי אשראי
705	63	642	סיכון אשראי בעייתי, נטו
21	-	21	* מזה חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 יום ומעלה

** סווג מחדש

6. מידע לגבי: "חובות הבעייתיים" (המשך)

(א) התפלגות החובות הבעייתיים (המשך)

2. נכסים שאינם מבצעים

30 בספטמבר 2013		
מאזני	חוץ מאזני	סך הכל
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
362	6	368
-	-	-
362	6	368
חובות פגומים ⁽¹⁾		
נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו		
סך הכל נכסים שאינם מבצעים		
30 בספטמבר 2012		
מאזני	חוץ מאזני	סך הכל
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
367	6	373
-	-	-
367	6	373
חובות פגומים ⁽¹⁾		
נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו		
סך הכל נכסים שאינם מבצעים		
31 בדצמבר 2012		
מאזני	חוץ מאזני	סך הכל
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
377	6	383
-	-	-
377	6	383
חובות פגומים ⁽¹⁾		
נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו		
סך הכל נכסים שאינם מבצעים		

(ב) מדדי איכות תיק האשראי:

להלן נתונים לגבי יחסים פייננסיים מסוימים המשמשים להערכת איכות תיק האשראי של הבנק, הנגזרים מנתוני החובות הבעייתיים שנמדדו על פי הכללים שבחוראות החדשות:

31.12.2012	30.9.2012	30.9.2013	
%	%	%	
3.1	*3.2	2.3	• שיעור יתרת האשראי הפגום, מתוך סך האשראי לציבור ⁽²⁾
0.1	0.1	0.1	• שיעור יתרת האשראי ⁽³⁾ בפיגור של 90 יום ומעלה (שאינו פגום), מתוך סך האשראי לציבור
2.0	2.0	2.1	• שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ⁽³⁾ , מתוך סך האשראי לציבור ⁽²⁾
3.8	3.3	3.0	• שיעור סיכון האשראי המסחרי הבעייתי ⁽³⁾ מתוך סך סיכון האשראי לציבור
19.3	*18.4	28.0	• שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ⁽³⁾ מתוך האשראי הפגום
0.2	0.2	0.5	• שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי, מהיתרה הממוצעת של האשראי ⁽³⁾
0.1	0.1	0.3	• שיעור המחיקות, נטו, מיתרת האשראי הממוצעת ⁽³⁾
6.2	6.4	14.8	• שיעור המחיקות, נטו, מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי ⁽³⁾

(1) חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
 (2) הנתונים מתייחסים ליתרת החוב הרשומה של האשראי לציבור.
 (3) הנתונים מתייחסים לאשראי לציבור בלבד.

* הוצג מחדש

7. ריכוזיות אשראי

בפרק 12א(7)ד' בדוחות ליום 31.12.2012 נכלל מידע בדבר חשיפת הבנק לסיכונים הנובעים מריכוזיות אשראי.

להלן נתונים לגבי חשיפת הבנק לסיכוני "ריכוזיות אשראי" ליום 30.9.2013:

- חבות הלווה הגדול ביותר, מהווה כ- 9.4% מאמצעי ההון של הבנק (31.12.2012 - 9.9%*). שיעור זה נמוך בכ- 37.3% מהמגבלה שנקבעה על ידי בנק ישראל (בשיעור של 15%).
- חבות קבוצת הלווים הגדולה ביותר מהווה כ- 12.4% מאמצעי ההון של הבנק (31.12.2012 - 15.5%). שיעור זה נמוך בכ- 50.3% מהמגבלה שנקבעה על ידי בנק ישראל (בשיעור של 25%).
- "סך חבויות האשראי הגדולות", מהווה כ- 55.8% מאמצעי ההון של הבנק (31.12.2012 - 72.6%). שיעור זה נמוך בכ- 53.5% מהמגבלה שנקבעה על ידי בנק ישראל (בשיעור של 120%).

לאור המגמות השליליות שנרשמו בשווקים הפיננסיים בעולם, והחשש מההשלכות האפשריות שעלולות להיות להתרחשויות אלו ולאירועים שליליים צפויים אחרים על המשק הישראלי, הופצה על ידי בנק ישראל הנחיה - על פיה נדרשו התאגידים הבנקאיים לכלול בדוחותיהם הרבעוניים והשנתיים החל מיום 30.9.2011 ועד ליום 30.9.2013 נתונים כספיים בגין חבויות של קבוצות לווים, שהיקף כל אחת מהן עולה על 15% מאמצעי ההון של הבנק (כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313).

ליום 30.9.2013 לא הייתה בבנק אף קבוצות לווים, שהיקף חשיפת האשראי של הבנק בגינה עולה על 15% מאמצעי ההון שלו. (ליום 31.12.2012 הייתה בבנק קבוצת לווים אחת ("קבוצת לווים בנקאית"), שענתה על קריטריון זה, והיקף החשיפה המאזנית של הבנק בגינה לאותו מועד הסתכם בסך 400 מיליון ש"ח, המהווה גם את סיכון האשראי הכולל בגין קבוצה זו).

8. סיכון אשראי בגין מימון ממונף (LEVERAGED FINANCE)

סיכון אשראי ממונף מוגדר על ידי הבנק כחשיפה הנובעת ממתן "אשראי למימון רכישת אמצעי שליטה" (כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 323), שפרעונו מבוסס בעיקרו על התאגיד הנרכש. להלן נתונים לגבי חשיפת הבנק למימון ממונף, בחתך ענפי משק:

31.12.2012	30.9.2013	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
68	63	מסחר
45	30	נדל"ן; • פעילות בישראל
26	23	• פעילות בחו"ל
139	116	

9. ריכוזיות ענפית

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 315 (להלן "ההוראה"), קובעת, בין היתר, מגבלות לגבי "ריכוזיות חבות ענפית לציבור" של התאגידים הבנקאיים.

ההוראה קובעת כי חבות לציבור (כהגדרתה בהוראות בנק ישראל) בענף כלשהו (למעט ענף "אנשים פרטיים"), העולה בלמעלה מ- 20% על סך החבויות לציבור של התאגיד הבנקאי - תחשב כ"חבות חריגה", ותחייב לפיכך, עריכת הפרשה נוספת להפסדי אשראי, בגין מרכיב זה בדוחות הכספיים.

* הוצג מחדש

עם זאת, הותר לתאגידים הבנקאיים המקיימים "עודף יחס הון מזערי" (כהגדרתו בהוראה), לנכות מ"החבות החריגה" בענף הבניה, לצורך חישוב ההפרשה הנוספת להפסדי אשראי, כאמור - ככל מ"עודף יחס הון המזערי".

ליום 30.9.2013 מסתכם שיעור החבות הענפי של ענף הבניה בבנק, ביחס לסך חבויות הציבור (כהגדרתם בהוראות בנק ישראל) בשיעור של 18.90%, נמוך בשיעור של 1.10 נקודות האחוז מהמגבלה שנקבעה בהוראה (31.12.2012 - ז'ה).

10. הרחבת הגילוי בנושא איכות האשראי וההפרשות להפסדי אשראי

בעקבות עדכון לדרישות הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל ההפרשות להפסדי אשראי שפורסמו בחודש יולי 2010 על ידי גוף התקינה החשבונאי בארה"ב (FASB), פרסם בנק ישראל ביום 25 במרס 2012 עדכון להוראות הדיווח לציבור, המאמץ את הכללים שפורסמו בארה"ב בנושא זה וכולל המלצות להרחבת הגילוי הניתן על ידי התאגידים הבנקאים בנושא זה - לרבות היבטים כמותיים והיבטים איכותיים, כדלקמן:

• היבטים כמותיים:

- בדיווח על האשראי לציבור בחתך ענפי משק, ייכלל מידע נוסף לרבות:
 - מידע בגין חובות של ממשלות ובנקים.
 - מידע נפרד לגבי חובות המדורגים ב"דירוג השקעה".
- הגילוי הכמותי הנכלל בביאורים לדוחות הכספיים, יורחב ויכלול בין היתר:
 - מידע לגבי ההפרשות להפסדי אשראי, בחתך מגזרים עיקריים: "מסחרי", "דיר", "פרטי", "בנקים וממשלות".
 - מידע נוסף לגבי יתרות האשראי, "חובות בעייתיים", "חובות פגומים" ו"חובות שאורגנו מחדש" - בחתך ענפי משק עיקריים.
 - דיווח נרחב בנושא: "חובות פגומים", לרבות: היתרה החוזית של החובות הפגומים, היתרה הממוצעת של החובות הפגומים והכנסות הריבית שנרשמו בגינם (תוך התייחסות נפרדת להכנסות ריבית שנרשמו על בסיס מזומן).
 - דיווח נרחב בנושא: "חובות שאורגנו מחדש", לרבות: היקף החוזים שאורגנו מחדש בתקופת הדיווח (לרבות נתוני יתרות החוב לפני הארגון מחדש, ולאחריו), ומידע לגבי היקף הארגונים מחדש שבוצעו בשנים קודמות וכשלו בתקופת הדיווח.
 - דיווח נרחב בנושא "הלוואות לדיר", לרבות: הלוואות לדיר בחתך סוגי שיעבוד, ובחתך שיעור המימון שניתן משווי הנכס הנרכש.

• היבטים איכותיים:

- מעבר לאמור לעיל, נכללה בהוראה דרישה להרחיב גם את הדיווח האיכותי הנכלל בביאורים לדוחות הכספיים לגבי חובות בעייתיים, כדלקמן:
- הרחבת הגילוי לגבי מדיניות קביעת ההפרשות להפסדי אשראי, בהתייחס למגזרי אשראי מרכזיים. הגילוי יתייחס למאפייני הסיכון הרלוונטיים לכל מגזר אשראי ולשינויים שחלו במדיניות קביעת ההפרשות להפסדי אשראי במגזרים השונים, במידה והיו כאלה.

- גילוי למדיניות המחיקות החשבונאיות.
- גילוי למתאם שבין היקף החובות שאורגנו מחדש, ובין ההפרשות להפסדי אשראי במגזרי האשראי העיקריים ולהשפעת הכשלים שנרשמו בתקופת הדיווח בגין חובות שאורגנו מחדש בשנים קודמות, על היקף ההפרשות להפסדי אשראי, בכל אחד ממגזרי האשראי.
- הכללים שנקבעו בהוראה מיושמים על ידי התאגידים הבנקאיים, במדורג, כדלקמן:
- הגילוי לגבי הנתונים המאזניים הנוספים, נכלל בדוחות הכספיים החל מיום 31.12.2012, ואילך.
- יתר הכללים נכנסו לתוקף החל מהדיווח הכספי ליום 31.3.2013 וכלולים בתמצית הדוחות הכספיים לתקופת הדיווח הנוכחית (למעט הגילוי הנדרש לגבי חובות המדורגים ב"דרגת השקעה" - שייכנס לתוקף ביום 31.12.2014).
- הבנק יישם את ההנחיות שנכנסו לתוקף ביום 31.12.2012 (וכלל אותן במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2012 ואילך), וביום 1.1.2013 (וכלולות במסגרת תמצית דוחות הביניים הכספיים לתקופת דיווח זו), ונערך ליישום יתר ההנחיות שנכללו בהוראה במועד שנקבע לכניסתן לתוקף.

11. טיוטת הוראה בנושא: "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי"

ביום 18.2.2010 פרסם בנק ישראל "הוראת שעה" (להלן: "הוראת השעה"), הקובעת את הכללים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי בשנים 2011 - 2012.

על פי כללים אלו, חישוב ה"הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי", נגזר ממכפלת יתרות החוב הרשומות של האשראים הכלולים בתכולת "הוראת השעה" (המפולחות בחתך "ענפי משק"), ב"מקדם הפרשות להפסדי אשראי" (כמפורט לעיל), עבור כל אחד מענפי המשק, כאמור - תוך אבחנה בין אשראי בעייתי (בסיווג "נחות", או "השגחה מיוחדת"), ואשראי אחר ("תקין").

"מקדמי הפרשות להפסדי אשראי" נקבעים עבור כל אחד מענפי המשק ובגין כל אחד מסוגי האשראי כאמור לעיל, בהתבסס על "טווח הפרשות" להפסדי אשראי אפשריים (המחושב על בסיס נתוני ה"מחיקות החשבונאיות" (עד לשנת 2010 - ה"הפרשות לחובות מסופקים") השנתיים שדווחו על ידי הבנק, בגין כל אחד מענפי המשק, משנת 2008 ואילך). "מקדמי הפרשות להפסדי אשראי" שנקבעו כאמור, אמורים לשקף את האמדן הטוב ביותר (בתוך "טווח ההפרשות"), עבור שיעורי ההפסדים הבלתי מזוהים, הגלומים בתיק האשראי לכל אחת מהקבוצות שפורטו לעיל.

לאור הניסיון שנצבר עד כה בחישוב ההפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי, ומכיוון שתוקף "הוראת השעה" פג בתום שנת 2012, הפיץ בנק ישראל ביום 10 באפריל 2013, טיוטת הוראה חדשה בנושא: "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי" (להלן: "ההוראה החדשה").

ההוראה החדשה מאמצת את המתודולוגיה שנקבעה ב"הוראת השעה" (לפיה, חישוב ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי, נגזר ממכפלת יתרות החוב הרשומות של האשראי לציבור ב"מקדמי הפרשות להפסדי אשראי", הנקבעים לכל ענף משק, ולכל סוג אשראי, וכוללת עדכונים להנחיות ולפרמטרים שנכללו ב"הוראת השעה", לרבות:

- טווח ההפרשות יחושב לתקופה שלא תעלה על חמש שנים קלנדרית (בדוח שנתי), או ארבע שנים קלנדריות (בדוח ביניים).

- ב"הוראת השעה" נדרשו התאגידים הבנקאיים לוודא בכל מועד דיווח, שהיקף "ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי", אינו נופל מיתרת ההפרשה הנוספת והכללית לאותו מועד, המחושבת על פי הכללים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 315 - ולהגדיל את סכום ההפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי, בכל עת שתנאי זה אינו מתקיים.

על פי הכללים המוצעים בטיטוט ההוראה החדשה, יידרשו התאגידים הבנקאיים לקיים מבחן זה עד ליום 31.12.2014, בלבד.

- על אף האמור לעיל, יוכלו תאגידים בנקאיים המחשבים את יחס הלימות ההון שלהם בהתבסס על "מודל פנימי", לפנות למפקח על הבנקים בבקשה להתיר להם לחשב את הפרשותיהם ל"הפסדי האשראי על בסיס קבוצתי", בהתבסס על מערכות המידע המשמשות אותם לחישוב ההפרשות להפסדי אשראי לפי גישת ה"מודל הפנימי". כתנאי מוקדם לקבלת אישור המפקח יתבקשו התאגידים הבנקאיים להראות שתהליכי ההפרשה להפסדי אשראי הקיימים אצלם עומדים בתנאי סף איכותיים, לרבות:

- קיום מתאם מלא בין שיטת ההפרשה להפסדי אשראי הנהוגה בתאגיד הבנקאי, לבין הוראות הדיווח לציבור, בנושא זה.

- קיום בקורות אפקטיביות על תהליך הדיווח הכספי בנושא: "ההפרשה להפסדי אשראי".

בנוסף, צורך להוראה נספח, הכולל הבהרות נוספות, דרישות תיעוד ומתודולוגיה חדשה שתשמש הן לחישוב מרכיבים מסוימים בהפרשה, והן לתיקוף ועריכת בדיקות סבירות להפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי, לרבות:

- פיתוח תהליך מובנה שישמש לחישוב "מרכיב ההתאמה" הנכלל ב"מקדם ההפרשה להפסדי אשראי", וישקף את שיעור ההפסד הגלום בתיק האשראי, הן בגין גורמים סביבתיים (לרבות: התפתחויות שליליות בשווקים, התפתחויות פוליטיות וכו'), והן בגין התפתחויות כמותיות ואיכותיות שחלו בתיק האשראי (לרבות: התפתחות החובות הבעייתיים, התפתחות המחיקות והגביות, חריגות ממגבלות רגולטריות וממדיניות הבנק, התפתחויות איכותיות שחלו בנהלי הבנק, בהנהלת הבנק, בבקרת האשראי, ובקרב העובדים העוסקים בניהול האשראי וכו').

- הרחבת דרישות התיעוד בתהליך קביעת "ההפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי". התיעוד יכלול הן היבטים איכותיים הכרוכים בתהליך ההפרשה, והן היבטים כמותיים - לרבות נתונים ויחסים פיננסיים התומכים ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי הכלולה בדוחות הכספיים. במסגרת הדרישה להרחבת התיעוד, כאמור, מוצע לחייב את ההנהלה להכין "מסמך מסכם" מפורט, שיכלול: הסברים, נתונים ובדיקות סבירות שיבססו את הקשר שבין התפתחויות שחלו בתיק האשראי של התאגיד הבנקאי (והמערכת הבנקאית), לבין השינויים שחלו בהיקף ההפרשות להפסדי אשראי, לרבות:

- פירוט רב שנתי של יתרות החובות הבעייתיים (המפולחות בחתך: "סוגי החובות הבעייתיים"), ושיעורם מתיק האשראי.

- ההתפתחויות שחלו ב"מרכיב ההתאמה" בגין גורמים סביבתיים.

- ההתפתחויות שחלו ב"מקדם ההפרשות להפסדי אשראי" ביחס לממצע הרב שנתי של שיעור המחיקות החשבונאיות.

- הקשר שבין "מקדם ההפרשה להפסדי אשראי", לבין שיעור המחיקות החשבונאיות בשנה האחרונה.

- הקשר שבין ההוצאה התקופתית בגין הפסדי אשראי, לבין המחיקות החשבונאיות נטו, באותה תקופה.

- התפתחות יחסים ואינדיקטורים שונים הנוגעים לחובות הבעיתיים ולהפרשות בגין הפסדי אשראי, ביחס לנתונים המקבילים במערכת הבנקאית.
 - ה"מסמך המסכם" יוגש לעיון ועדת הביקורת והדירקטוריון, כבסיס לדיון שיתקיים בנושא החובות הבעייתיים וההפרשות להפסדי אשראי, במסגרת התהליך התקופתי לאישור הדוחות הכספיים.
 - הכללים והנחיות שנכללו בטיטת ההוראה ובנספח שצורף אליה, כאמור, ייכנסו לתוקף במדורג, כדלקמן:
 - ההנחיות שנכללו בגוף ההוראה ועוסקות בעיקר בעדכון המועדים שנקבעו ב"הוראת השעה", ייכנסו לתוקף רטרואקטיבית, מיום 1 בינואר 2013.
 - ההנחיות הכלולות בנספח להוראה ודנות בעיקר בדרישות התייעוד שיידרשו התאגידים לקיים ובשיטות לחישוב ותייעוד "מקדם ההתאמה" - ייכנסו לתוקף ביום 31.12.2013.
- הבנק יישם בתקופת הדיווח את ההנחיות שכניסתן צפויה להיכנס לתוקף, רטרואקטיבית, מיום 1 בינואר 2013, ונערך ליישום ההנחיות שנכללו בנספח, במועד שנקבע לכניסתן לתוקף. לאור מורכבות ההנחיות שנכללו בנספח והצורך להטמיע בסיס נתונים חדש שיבסס את תהליך ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי, לא ניתן להעריך, בשלב זה, את ההשלכות שיהיו ליישום ההנחיות שנכללו בנספח, על התוצאות הכספיות של הבנק במועד יישומן.

ב. סיכוני שוק

1. כללי

סיכון שוק מוגדר כסיכון לפגיעה בהכנסות הבנק וברווחיותו בשל שינויים אפשריים בשווי ההון של הנכסים וההתחייבויות (מאזני חוץ מאזני) הנובעים משינויים במחירי השוק, כגון: שינוי בשיעור האינפלציה, שינוי בשיעור ריבית, שינוי בשערי חליפין, שינויים בשוק ההון וכו'.

מדיניות ניהול סיכוני השוק נועדה להקטין את רמת הסיכון הפיננסי הנוצר בפעילות השוטפת של הבנק מחד גיסא, ולהגדלת רווחי הבנק כתוצאה מביצוע חשיפות יזומות ומבוקרות, מאידך.

סקירה מפורטת לגבי: האסטרטגיות והתהליכים, המבנה הארגוני, מערכות הדיווח והבקרה ומדיניות הגידור של ניהול סיכוני השוק, נכללה בדיון וחשבון של הבנק לשנת 2012.

הבנק מחשב את הקצאת ההון הנדרשת בגין החשיפה לסיכוני שוק בהתאם ל"גישה הסטנדרטית", המפורטת בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 208.

במסגרת הדיון שנערך בפרק זה, נעשה שימוש במקומות שונים, במושג: "הון". יובהר כי בכל המקרים (אלא אם צוין במפורש אחרת) - הכוונה הינה להגדרה ה"חשבונאית" של המושג (כפי שנכללה בדוחות הכספיים של הבנק).

הערך בסיכון (VAR)

בהתאם להוראות בנק ישראל, נדרש הבנק לנהל את החשיפה לסיכוני שוק באמצעות מערכת מידע המבוססת על מודל פנימי. המערכת מודדת את חשיפת הבנק לסיכוני שוק באמצעות אומדן VAR (VALUE AT RISK). ה-VAR אומד את ההפסד המקסימלי הצפוי לבנק בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת בטחון סטטיסטית קבועה מראש.

הבנק מפעיל מערכת מיחשוב מתקדמת לניהול ומדידת סיכוני שוק המבצעת אומדן VAR בשיטה הפרמטרית, בתדירות שבועית.

ערך ה- VAR בבנק ליום 30 בספטמבר 2013, בשיטה הפרמטרית ברמת מובהקות של 99% לתקופה עתידית של 10 ימים, הינו כ- 18 מיליון ש"ח (30.9.2012 ו- 31.12.2012 - 16 מיליון ש"ח). הבנק קבע מגבלות לערך המכסימלי של ההפסד העתידי (על פי אומדן ה- VAR) - ביחס להון העצמי, בשיעור של 3.5% מההון. בתקופת הדוח לא נרשמו חריגות ממגבלה זו.

בנוסף, עורך הבנק אומדנים לגבי השפעה אפשרית של שינויים קיצוניים במשתני השוק (STRESSTESTS) - על השווי ההוגן של ה"הון הכלכלי של הבנק". המגבלות שנקבעו לערך המכסימלי של ההפסד הכלכלי האפשרי בגין תרחישים אלו - מסתכמות בשיעור של 12.5% מההון העצמי של הבנק. בתקופת הדוח לא נרשמו חריגות ממגבלה זו.

2. סיכון בסיס

סיכון הבסיס מוגדר כחשיפת הבנק להפסד שעלול להיגרם עקב שינויים באינפלציה ובשערי החליפין. הסיכון נמדד ביחס להפרש שבין הנכסים לבין ההתחייבויות הפיננסיות של הבנק (ה"הון הפעיל") בכל אחד ממגזרי ההצמדה.

מדיניות הבנק לגבי סיכונים הבסיס הכרוכים בניהול תיק הנכסים הממומן ממקורות ההון הפעיל הכלכלי שלו, קובעת כי: %(-20) עד 120% מהון זה יושקעו בנכסים צמודי מדד, בין %(-10) עד 25% יושקעו בנכסים במט"ח ובצמודי מט"ח והיתרה הנגזרת תוחזק בשקלים לא צמודים.

ההחלטות לגבי השקעת ההון הפעיל במגזרים השונים מתקבלות, במסגרת המגבלות שנקבעו, בהתבסס על ניתוח, בקרה ותחזיות לגבי התפתחויות כלכליות במשק, שיעורי הריבית במגזרים השונים ושינויים צפויים במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של השקל. הבנק נעזר, לצורך ניהול סיכונים הבסיס, במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.

להלן ריכוז נתוני החשיפה לסיכון בסיס (בבנק בלבד) בהתאם למגזרי ההצמדה השונים (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2012		30 בספטמבר 2012		30 בספטמבר 2013		
חשיפה	חשיפה	חשיפה	חשיפה	חשיפה	חשיפה	
חשבונאית	"כלכלית"	חשבונאית	"כלכלית"	חשבונאית	"כלכלית"	
504	756	329	**512	338	594	שקל לא צמוד
901	886	912	**920	1,068	1,087	שקל צמוד מדד
10	25	49	**65	21	34	מט"ח וצמוד מט"ח
1,415	1,667	1,290	1,497	1,427	1,715	סה"כ החשיפה לסיכון בסיס

* ניהול החשיפה לסיכונים בסיס מבוצע על פי נתוני ה"חשיפה הכלכלית". המרכיבים העיקריים של הפרש שבין החשיפה ה"כלכלית", לבין ה"חשיפה החשבונאית" (המוגדרת: כפער שבין יתרות הנכסים וההתחייבויות הכספיים, על פי כללי מדידה חשבונאית מקובלים) - הינם כדלקמן:

1. הפרשות מסוימות, כגון: הפרשות בגין זכויות עובדים, נטו - לא נכללו ב"חשיפה הכלכלית".
2. הלוואות צמודות למדד שסווגו כ"חובות פגומים", סווגו למגזר הלא צמוד (במקום לבסיס הנגזר מחוזה הלוואה).
3. מכשירים פיננסיים המכילים אופציה גלומה, סווגו למגזרי ההצמדה השונים על פי מודלים לתמחור אופציות.
4. פקדונות שבסיס ההצמדה שלהם אינו קבוע לאורך כל תקופת הפקדון, מסווגים למגזר ההצמדה ששימש לתמחור הפקדון.
5. הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי (בגין "חובות תקינים") נטו, לא נכללה ב"חשיפה הכלכלית".

** הוצג מחדש

ניתוח רגישות לשינויים בשער החליפין:

ניתוח הרגישות נערך לגבי תרחישים תיאורטיים של שינויים בשערי החליפין של המטבעות העיקריים, בטווח שבין +10%, ל-10%. הניתוח בוחן את השפעת התרחישים הנ"ל על הון הבנק ליום 30.9.2013, בהתבסס על היתרות הכספיות של הנכסים וההתחייבות באותם מטבעות (לרבות פעילות במכשירים חוץ מאזניים) ליום 30.9.2013, בתוספת התאמות מסוימות (בעיקר בגין "חובות פגומים"). להלן ריכוז התוצאות של ניתוח הרגישות (במיליוני ש"ח):

	-10%	-5%	5%	10%	
	*	*	*	*	דולר
	*	*	*	*	יורו
	*	*	*	*	לירה שטרלינג
	*	*	*	*	פרנק שוויצרי
	*	*	*	*	יין יפני
	-	-	-	-	
	(1)	(1)	1	3	השפעת אופציות**
	(1)	(1)	1	3	השפעה כוללת

* סכום נמוך מ- 0.5 מיליון ש"ח.

** לא כולל אופציות גלומות.

3. סיכוני ריבית

כללי

סיכון הריבית מוגדר כסיכון לפגיעה ברווחי הבנק או בהונן, בגין תזוזות בשערי הריבית. בנוסף, שינויים בשיעורי הריבית, כאמור, עלולים להשפיע גם על השווי הכלכלי של התאגיד הבנקאי, נכסיו, התחייבויותיו, וערכם של המכשירים החוץ מאזניים.

חישוב נכסי הסיכון והקצאת ההון בגין החשיפה לסיכון הריבית, נערך בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 208, לגבי "התיק הסחיר" של הבנק.

התיק הסחיר של הבנק כולל את תיק אגרות החוב למסחר של הבנק וכן עסקאות עתידיות המבוצעות למטרת מסחר (עסקאות IRS, עסקאות אקדמה במט"ח ואופציות מטבע שנרכשו). חישוב הקצאת ההון בגין החשיפה לסיכון הריבית נערך בהתאם לשיטת "התקופות לפרעון". סקירה מפורטת לגבי האסטרטגיות והתהליכים, המבנה הארגוני, מערכות הדיווח והמדידה ומדיניות הגידור של ניהול סיכוני הריבית, נכללה בדיון וחשבון של הבנק לשנת 2012.

מידע כמותי

להלן ריכוז נתונים על פערי המח"מ במגזרי ההצמדה השונים והשפעתם על חשיפת הריבית של הבנק:

31 בדצמבר 2012			30 בספטמבר 2013			
מט"ח**	צמוד מדד	לא צמוד	מט"ח**	צמוד מדד	לא צמוד	
0.98	3.18	0.51	0.78	2.66	0.52	מח"מ הנכסים (שנים)
(1.01)	(4.71)	(0.36)	(0.76)	(3.79)	(0.36)	מח"מ ההתחייבויות (שנים)
(0.03)	(1.53)	0.15	0.02	(1.13)	0.16	פער המח"מ (שנים)
0.2	3.0	-	0.3	1.7	-	ההפסד המכסימלי, ביחס להון* (ב-%)

* בגין תזוזה בשיעור של 1 נקודת האחוז בעקום הריבית.

** לרבות צמוד מט"ח

באמצעות המח"מ (משך חיים ממוצע) ניתן למדוד את הרגישות של הנכסים וההתחייבויות לשינויים בריבית. חישובי מח"מ הנכסים וההתחייבויות של מכשירים פיננסיים בעלי מספר תקופות פרעון אופציונליות, מבוססים על הנחות לגבי מועדי הפרעון של אותם מכשירים. להלן פרטים על סוגי המכשירים הנ"ל, ההנחות לגביהם, והשפעתם על המח"מ של אותם מכשירים:

1. חלק מהאשראי הצמוד למדד במערך המשכנתאות ניתן לפרעון מוקדם - ללא תשלום עמלת פרעון. עם זאת, לאור נסיון העבר חלק גדול מאשראי זה לא יפרע גם במקרה של ירידת ריבית. הצגת תזרימי המזומנים בגין אשראי זה - בהתבסס על מודל המערך את תקופת הפרעון הצפויה של האשראי, על פי ניסיון העבר - היתה מגדילה את מח"מ הנכסים במגזר הצמוד בכ- 2 חודשים.
2. מועד הפרעון של תוכניות חסכון כולל תחזית לפרעון מוקדם ע"י החוסכים, ב"תחנות יציאה". הצגת תזרימי המזומנים, בהתבסס על תחזית זו, הייתה מקטינה את משך החיים הממוצע של ההתחייבויות בכ- 2 חודשים.

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

כללי

בהתאם להוראות שפורסמו על ידי בנק ישראל, נדרשו הבנקים לכלול בדוח הדיסקטוריון מידע לגבי היקף הנכסים וההתחייבויות החשופים לשינויים בשיעור הריבית, על בסיס שוויים ההוגן - ולכלול ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים הפחותיים בשיעור הריבית, על שוויים ההוגן של מכשירים פיננסיים אלה.

עקרונות המודל

מאחר ולרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק", מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים - מחושב השווי ההוגן באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון - ערך נוכחי של תזרימי המזומן העתידיים, המהוונים בריבית ניכיון בשיעור המשקף את שיעורי הריבית העדכניים בשוק למכשירים הפיננסיים ואת רמת הסיכון הגלומה בהם, לפי הערכת ההנהלה.

השיטות וההנחות העיקריות שישמשו בחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים:

- (1) מכשירים פיננסיים סחירים: ניירות ערך וכתבי התחייבויות נדחים - השווי ההוגן נקבע לפי שווי שוק.
- (2) מכשירים פיננסיים שאינם סחירים: אמדן השווי הוגן של מכשירים פיננסיים שאינם סחירים נקבע, בדרך כלל, על ידי היוון תזרים מזומן עתידי, לפי שיעורי ריבית שבהם ביצע הבנק או היה מבצע, עסקאות דומות במועד הדיווח.

החישובים נערכו בהתאם למפורט להלן:

אשראי לציבור - השווי הוגן של יתרת האשראי לציבור חושב לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. הערך הנוכחי נמדד עבור תזרים התקבולים העתידי (קרן וריבית) לכל הלוואה בנפרד בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי. קביעת רמת הסיכון, כאמור, נגזרת ממודל דירוג לווים המשמש את הבנק ובוחן את רמת הסיכון של הלקוח בהתבסס על פרמטרים פיננסיים, ניהוליים וענפיים. בדרך כלל שיעורי הריבית ששימשו לצורך היוון תזרימי המזומנים נקבעו על פי שיעורי הריבית שלפיהם נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

תזרימי המזומנים עבור האשראי לציבור, חושבו לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות להפסדי אשראי שנוכו מיתרות החוב הרשומות של האשראי לציבור.

תזרימי המזומנים בגין אשראי במערך המשכנתאות הניתן לפרעון מוקדם, ללא תשלום עמלת פרעון מוקדם - הוערכו על פי תחזית לפרעון מוקדם של אשראים אלו המבוססת על מודל כלכלי. היוון תזרים המזומנים, כאמור, על פי מועדי הפרעון הצפויים, במקום על פי מועדי הפרעון החוזיים של אותם אשראים, הקטין את השווי ההוגן של אותם אשראים בכ- 13 מיליון ש"ח.

בחישוב השווי ההוגן של אשראי לציבור הצמוד למדד (עם ריצפת מדד) הופרדה האופציה הגלומה ממכשיר זה. להפרדת האופציה הייתה השפעה זניחה על השווי ההוגן של המכשיר.

פקדונות וכתבי התחייבות נדחים - השווי ההוגן של פקדונות וכתבי התחייבות נדחים חושב בשיטת היוון תזרימי המזומנים עתידיים, לפי שיעור הריבית בו מגייס הבנק פקדונות דומים או כתבי התחייבות דומים לתאריך המאזן - בהתבסס על פרמטרים, כגון: תקופת הפקדון, סוג ההצמדה וגודל הפקדון. בחישוב השווי ההוגן של פקדונות הצמודים למדד או לשקל לפי ברירה - נלקחו בחשבון גם השינויים האפשריים בשווי ההוגן של הפקדון בהתחשב בערך הזמן של הברירה ובשינויים הצפויים במדד המחירים עד למועד הפרעון של הפקדונות. פקדונות הציבור כוללים "מכשירים מורכבים", כדלקמן:

- "תוכניות חסכון", המהווים פקדונות לתקופת פרעון ארוכה יחסית: על פי הנסיון שנצבר בבנק, חלק מהמפקידים נוהג לפרוע את הפקדונות קודם לתאריך הפרעון החוזי שלהם תמורת שוויים החוזי, בניכוי "קנס פרעון מוקדם". תזרימי המזומנים הצפויים בגין תוכניות החסכון הוצגו בהתבסס על נתונים סטטיסטיים, הכוללים תחזיות לפרעונות מוקדמים של אותן תוכניות. היוון תזרימי המזומנים, על פי התחזית לפרעונות מוקדמים של תוכניות החיסכון, הקטין את השווי ההוגן של אותן תוכניות חיסכון בכ- 22 מיליון ש"ח.
- פקדונות הציבור כוללים פקדונות עם אפשרות בחירה בין קבלת ריבית קבועה, לריבית משתנה: בחישוב השווי ההוגן הופרדה ה"אופציה הגלומה" במכשיר זה. הפרדת האופציה הגלומה, כאמור, הגדילה את השווי ההוגן של התוכנית בכ- 1 מיליון ש"ח.
- "תוכניות חסכון" עם אופציה לשינוי בסיס ההצמדה של התוכנית ואופציה להבטחת קרן ההפקדה: בחישוב השווי ההוגן הופרדה ה"אופציות הגלומות" מהתוכנית. הפרדת האופציות, כאמור, הגדילה את השווי ההוגן של התוכנית בכ- 2 מיליון ש"ח.

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים - השווי ההוגן של יתרות בגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים (המייצגות סיכון אשראי) ובגין התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות, הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח, תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיכות האשראי של הצד הנגדי. הערכת השווי ההוגן של "התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן" כללה התייחסות להפרש שבין הריבית שנקבעה בהסכם, לבין הריבית בעסקאות דומות במועד הדיווח.

מכשירים נגזרים - מכשירים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי השוק. מכשירים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת, הלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

הערה:

תהליך הערכת השווי ההוגן באמצעות היוון תזרים המזומנים העתידי, מבוסס על שיעורי ריבית ניכיון הנקבעים באופן סובייקטיבי. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המצורפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי ממומש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית.

בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון.

נתונים כמותיים וניתוח רגישות

(א) נתונים המבוססים על הוראות בנק ישראל

(1) שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2013

סך הכל	מטבע חוץ**		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
26,891	458	1,844	4,957	19,632	נכסים פיננסיים*
5,127	1,356	1,913	954	904	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים וחוזף מאזניים***
(25,132)	(726)	(2,169)	(4,250)	(17,987)	התחייבויות פיננסיות*
(5,351)	(1,085)	(1,561)	(674)	(2,031)	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים וחוזף מאזניים***
1,535	3	27	987	518	שווי הוגן, נטו, של מכשירים פיננסיים

30 בספטמבר 2012

סך הכל	מטבע חוץ**		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
25,573	464	2,161	5,149	17,799	נכסים פיננסיים*
3,727	1,593	950	647	537	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים וחוזף מאזניים***
(23,947)	(715)	(2,134)	(4,252)	(16,846)	התחייבויות פיננסיות*
(3,939)	(1,314)	(946)	(722)	(957)	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים וחוזף מאזניים***
1,414	28	31	822	533	שווי הוגן, נטו, של מכשירים פיננסיים

31 בדצמבר 2012

סך הכל	מטבע חוץ**		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
26,079	432	2,056	4,873	18,718	נכסים פיננסיים*
3,494	1,493	734	896	371	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים וחוזף מאזניים***
(24,294)	(774)	(2,017)	(4,296)	(17,207)	התחייבויות פיננסיות*
(3,732)	(1,137)	(770)	(724)	(1,101)	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים וחוזף מאזניים***
1,547	14	3	749	781	שווי הוגן, נטו, של מכשירים פיננסיים

* כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.

** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

*** הסכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ומכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהווים בשיעורי הריבית ששימשו לחישוב השווי הוגן.

נתונים כמותיים וניתוח רגישות (המשך)

(א) נתונים המבוססים על הוראות בנק ישראל (המשך)

(2) השפעת שינויים היפותטיים בשיעור הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2013

שינוי בשווי ההוגן		שווי הוגן, נטו, של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית*						שינוי בשיעור הריבית
אחוזים	מיליוני ש"ח	סך הכל	השפעות מקזזות	מטבע חוץ**		מטבע ישראלי		
				אחר	דולר	לא צמוד	צמוד	
0.1	1	1,536	-	1	25	1,019	491	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
(0.1)	(1)	1,534	-	3	26	990	515	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
(0.1)	(2)	1,533	-	5	28	951	549	קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד

30 בספטמבר 2012

שינוי בשווי ההוגן		שווי הוגן, נטו, של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית*						שינוי בשיעור הריבית
אחוזים	מיליוני ש"ח	סך הכל	השפעות מקזזות	מטבע חוץ**		מטבע ישראלי		
				אחר	דולר	לא צמוד	צמוד	
1.6	22	1,436	-	26	33	866	511	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
0.1	2	1,416	-	28	31	827	530	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
(2.2)	(32)	1,382	-	29	29	769	555	קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד

31 בדצמבר 2012

שינוי בשווי ההוגן		שווי הוגן, נטו, של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית*						שינוי בשיעור הריבית
אחוזים	מיליוני ש"ח	סך הכל	השפעות מקזזות	מטבע חוץ**		מטבע ישראלי		
				אחר	דולר	לא צמוד	צמוד	
1.6	24	1,571	-	13	5	799	754	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
0.2	3	1,550	-	13	4	754	779	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
(2.1)	(32)	1,515	-	15	2	690	808	קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד

* השווי ההוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצוין בשיעורי הריבית במגזר ההצמדה. סך הכל השווי ההוגן, נטו של המכשירים הפיננסיים הוא השווי ההוגן, נטו, של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים) בהנחה שחל השינוי שצוין בשיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

נתונים כמותיים וניתוח רגישות (המשך)

(ב) נתונים המשמשים לצורך ניהול חשיפת הריבית

ניהול חשיפת הריבית בבנק מבוסס על מודל, במסגרתו מהווים תזרימי המזומנים העתידיים בשיעורי ריבית שאינם זהים לאלו ששימשו את הבנק לצורך הדיווח על חשיפת הבנק לשינויים בשיעור הריבית (בעיקר בכל הנוגע למרווחי הריבית בגין סיכוני אשראי).

להלן נתונים כמותיים לגבי השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים והשפעת שינויים היפותטיים בשיעור הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים - המבוססים על המודל המשמש את הבנק בניהול חשיפת הריבית:

(1) שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2013

סך הכל	מטבע חוץ**		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
27,705	472	1,902	4,993	20,338	נכסים פיננסיים*
4,031	910	1,344	942	835	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים וחוזף מאזניים
(24,988)	(728)	(2,171)	(4,230)	(17,859)	התחייבויות פיננסיות*
(4,226)	(635)	(950)	(611)	(2,030)	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים וחוזף מאזניים
2,522	19	125	1,094	1,284	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

30 בספטמבר 2012

סך הכל	מטבע חוץ**		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
26,015	473	2,223	5,151	18,168	נכסים פיננסיים*
3,518	1,489	797	637	595	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים וחוזף מאזניים
(23,858)	(715)	(2,143)	(4,180)	(16,820)	התחייבויות פיננסיות*
(3,644)	(1,213)	(736)	(592)	(1,103)	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים וחוזף מאזניים
2,031	34	141	1,016	840	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

31 בדצמבר 2012

סך הכל	מטבע חוץ**		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
26,546	443	2,114	4,892	19,097	נכסים פיננסיים*
3,369	1,450	606	886	427	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים וחוזף מאזניים
(24,287)	(775)	(2,021)	(4,276)	(17,215)	התחייבויות פיננסיות*
(3,543)	(1,098)	(583)	(622)	(1,240)	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים וחוזף מאזניים
2,085	20	116	880	1,069	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

* כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוזף מאזניים.

** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוזף.

נתונים כמותיים וניתוח רגישות (המשך)

(ב) נתונים המשמשים לצורך ניהול חשיפת הריבית (המשך)

(2) השפעת שינויים היפותטיים בשיעור הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק (במיליוני ש"ח).

30 בספטמבר 2013

שינוי בשווי ההוגן	שווי הוגן, נטו, של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית**						מטבע ישראלי		שינוי בשיעור הריבית
	מיליוני ש"ח	השפעות סך הכל	מטבע חוץ*				לא צמוד	צמוד	
			מקזזות	אחר	דולר	צמוד מדד			
0.9	23	2,545	-	18	122	1,121	1,284	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד	
0.1	2	2,524	-	18	125	1,097	1,284	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז	
(1.0)	(26)	2,496	-	21	129	1,063	1,283	קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד ⁽¹⁾	

30 בספטמבר 2012

שינוי בשווי ההוגן	שווי הוגן, נטו, של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית**						מטבע ישראלי		שינוי בשיעור הריבית
	מיליוני ש"ח	השפעות סך הכל	מטבע חוץ*				לא צמוד	צמוד	
			מקזזות	אחר	דולר	צמוד מדד			
1.7	35	2,066	-	32	140	1,049	845	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד	
0.2	4	2,035	-	33	141	1,020	841	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז	
(2.1)	(42)	1,989	-	35	142	976	836	קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד ⁽¹⁾	

31 בדצמבר 2012

שינוי בשווי ההוגן	שווי הוגן, נטו, של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית**						מטבע ישראלי		שינוי בשיעור הריבית
	מיליוני ש"ח	השפעות סך הכל	מטבע חוץ*				לא צמוד	צמוד	
			מקזזות	אחר	דולר	צמוד מדד			
2.0	42	2,127	-	18	113	925	1,071	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד	
0.2	4	2,089	-	20	115	885	1,069	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז	
(2.4)	(49)	2,036	-	21	117	829	1,069	קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד ⁽¹⁾	

הערות:

- * לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- ** השווי ההוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצויין בשיעורי הריבית במגזר הצמדה. סך הכל השווי ההוגן, נטו של המכשירים הפיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים). בהנחה שחל השינוי שצויין בשיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.
- (1) בנוסף, הבנק נעזר במודל למדידת השינויים הצפויים ברווח החשבונאי, בשנה הקרובה - בגין שינויים בעקום הריבית. המודל מתבסס על הנחות שונות בנוגע להתפתחויות הצפויות בסעיפי המאזן ובמשטני שוק שונים.
- שיעור הקיטון הצפוי ברווח החשבונאי של הבנק, ביחס להון העצמי, בשנה הקרובה (בהתבסס על מודל זה) - עקב קיטון מקביל בשיעור של 1 נקודת האחוז בעקום הריבית, במגזרים: ה"לא צמוד", "צמוד המדד", וה"מט"ח" - מסתכם ב- 2.63%, 1.72% ו- 0.26% בהתאמה; (2012.9.30 - 2.32%, 1.68% ו- 0.17%, בהתאמה; 2012.12.31 - 2.38%, 1.81% ו- 0.22%, בהתאמה).
- (2) טווח השינויים בשווי ההוגן, בגין השינויים בשיעורי הריבית שנרשם בתקופת הדו"ח, הינו כדלקמן: עבור גידול מקביל של 1%: 2.2% - 0.3% (שנת 2012 - 1.7% - 0.3%); עבור גידול מקביל של 0.1%: 0.0% - 0.2% (שנת 2012: -0.3% - 0.2%); עבור קיטון מקביל של 1%: (-2.5%) - (-0.5%) (שנת 2012: (-3.8%) - (-2.0%)).

4. סיכוני מניות

סיכון מניות מוגדר כחשיפת הבנק להפסד, עקב ירידה במחירי השוק של המניות הכלולות בתיק ניירות הערך של הבנק. חישוב נכסי הסיכון והקצאת ההון בגין החשיפה לסיכון המניות, נערכו בהתאם להנחיות שנכללו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 208, לגבי התיק הסחיר של הבנק. ליום 30.9.2013 לא נכללו מניות בתיק הסחיר של הבנק (31.12.2012, ו- 30.9.2012 - זהה).

5. סיכון אופציות

סיכון אופציות מוגדר כחשיפת הבנק להפסד עקב שינוי בשווי ההון של אופציות הכלולות בתיק הבנקאי או בתיק למסחר של הבנק (כתוצאה משינוי בנתוני השוק המשמשים בחישוב השווי ההון).

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לביצוע עסקאות בתחום זה, כדלקמן:

- עסקאות בתיק הבנקאי יבוצעו בתנאי "BACK TO BACK" בלבד.
- לביצוע עסקאות בתיק למסחר נקבעה מגבלת היקף פרמיות (נטו) שנתית.

חישוב נכסי הסיכון והקצאת ההון בגין החשיפה לסיכון אופציות, נערכו בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 208, בשיטת "הדלתא פלוס" - הקצאת ההון בגין "הדלתא", "הגמא" ו"הווגא" של האופציות.

6. גילוי כמותי להקצאת ההון הנדרשת בגין החשיפה לסיכוני שוק

הבנק מקצה הון בגין החשיפה לסיכוני שוק על פי השיטה ה"סטנדרטית". על פי שיטה זו מחושבים "סיכון הריבית" ו"סיכון המניות" על ה"תיק למסחר" בלבד - הכולל יתרות בגין מכשירים פיננסיים המוחזקים למטרת מסחר, לרבות תיקי אגרות חוב למסחר ופעילות במכשירים פיננסיים נגזרים למטרת הפקת רווח. הגדרת התיק למסחר אושרה על ידי דירקטוריון הבנק. סיכון הריבית מחושב על פי שיטת ה"תקופה לפרעון".

סיכון "שער חליפין" ו"סיכון האופציות" מחושבים על כלל יתרות המכשירים הפיננסיים בבנק. החשיפה ל"סיכון אופציות" מחושבת בשיטת "דלתא פלוס" (דרישות ההון מחושבות על סיכון ה"דלתא", "הגמא" ו"הווגא").

להלן נתונים לגבי נכסי הסיכון של הבנק בגין החשיפה לסיכוני שוק (במיליוני ש"ח):

	31.12.2012		30.9.2012		30.9.2013		
	נכסי סיכון	דרישת ההון	נכסי סיכון	דרישת ההון	נכסי סיכון	דרישת ההון	
סיכון ריבית	9	1	23	2	11	1	
סיכון שער חליפין	27	2	55	7	39	4	
סיכון אופציות	43	4	76	7	47	4	
סה"כ נכסי סיכון	79	7	154	14	97	9	

ג. סיכון נזילות

סיכון הנזילות נובע מאי הוודאות לגבי היצע המקורות והרכבם וזמן הביקוש לשימושים והרכבם. סיכון זה הינו פונקציה של התנהגות הלקוחות והתממשותו עלולה לבוא לידי ביטוי בזמינות ובמחיר המקורות.

להלן נתונים על הנכסים הנזילים של הבנק:

- כ- 7.6% מנכסי הבנק הינם מזומנים ופקדונות בבנקים לתקופה של עד שלושה חדשים - מהם 40.1% פקדונות בבנק ישראל (31.12.2012: 13.2% ו- 70.0%, בהתאמה).
- כ- 22.9% מנכסי הבנק הינם ניירות ערך סחירים בבורסה (31.12.2012: 18.8%).

דהיינו, כ- 30.5% מסך נכסי הבנק ניתנים למימוש בזמן קצר (31.12.2012 - 31.9%). שיעורם הגבוה של הנכסים הנזילים, נובע מיישום מדיניות המכוונת לשפר את יחסי הנזילות בבנק - על רקע אי הודאות וחוסר היציבות השוררים במשק העולמי, כפועל יוצא מהמשבר הפיננסי והכלכלי הכלל עולמי.

על פי הוראת בנק ישראל בנושא: "ניהול סיכון הנזילות", נדרשו התאגידים הבנקאיים לקיים "יחס נזילות מזערי" (המהווה את היחס שבין "כרית הנזילות", לבין התשלומים החזויים, נטו, בחודש הקרוב), שלא יפחת מ- 1, בכל עת.

כמו כן הונחו התאגידים הבנקאיים לקיים מעקב אחרי "יחס המימון היציב", המהווה את היחס שבין מקורות המימון היציבים שלהם, הצפויים בטווח של שנה ומעלה - לבין השימושים ארוכי הטווח הצפויים להתממש בטווח זה - ולקבוע יעד ליחס זה. לאור הנחיות בנק ישראל נקבע בבנק יעד ל"יחס המימון היציב", שלא יפחת מ- 1. היעד אושר על ידי דירקטוריון הבנק בחודש אוקטובר 2013.

הבנק מנהל את סיכון הנזילות באמצעות כלים ניהוליים ומיחשוביים שפותחו בנושא זה, הכוללים אמצעים לפיקוח, מעקב ובקרה על נתוני הנזילות לטווח קצר. במסגרת זו פותח בבנק מודל עדכני ל"ניהול סיכון הנזילות". המודל משמש את הבנק בניהול סיכון הנזילות, ובדק את "פער הנזילות" (המהווה את הפער שבין הנכסים הנזילים להתחייבויות לפרעון של הבנק) ו"יחס הנזילות", לטווחים ותרשישים שונים, וכן את "אופק הישרדות" של הבנק (המוגדר כתקופה העתידית שבה הבנק צפוי לפעול ללא "גרעונות נזילות"), בתרשישים שונים. בנוסף, הבנק מנהל את סיכון הנזילות ובוחר את השינויים שחלו בסיכון זה באמצעות כלים ומדדים נוספים, לרבות:

שימוש ב"תרחישי לחץ הפוכים", במטרה לנטר תרחישים שעלולים לגרום לירידה ביחס הנזילות המזערי, מתחת לרף המינימלי הנדרש.

- בחינת התמהיל ומידת הריכוזיות של מקורות המימון.
- מעקב וניתוח באשר למצבת הנכסים הלא משועבדים.
- שימוש באינדיקטורים לצורך זיהוי מוקדם של סממנים המצביעים על הרעה אפשרית במצב הנזילות של הבנק.

למידע נוסף באשר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 342 בנושא: "ניהול סיכון הנזילות" - שפורסמה ביום 13 בינואר 2013, והשלכותיה הצפויות על תהליכי סיכון הנזילות בבנק במועדים שנקבעו לכניסתה לתוקף (בחלקה ביום 1 ביולי 2013, ובחלקה ביום 1 בינואר 2014) - ראה פרק 2 ט' בדוח לשנת 2012. הבנק מיישם את ההנחיות הרלוונטיות שנכנסו לתוקף ביום 1.7.2013 ונערך ליישום יתר ההנחיות שנכללו בהוראה - במועד שנקבע לכניסתן לתוקף.

ד. הסיכון התפעולי

הסיכון התפעולי מוגדר כ"חשיפת הבנק להפסד העלול להגרם כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים". הגדרה זו נוסחה על ידי "ועדת באזל" (שעניינה קביעת סטנדרטים בנושאי הגדרה וניהול חשיפות בבנקים המרכזיים, במדינות מפותחות) - ואינה כוללת חשיפה לסיכונים אסטרטגיים ותדמיתיים.

הבנק מקצה הון בגין החשיפה לסיכון התפעולי על פי "הגישה הסטנדרטית", הנחשבת לגישה מתקדמת יותר מגישה ה"אינדיקטור הבסיסי" (ששימשה את הבנק עד ליום 30.9.2012). הקצאת הון הנדרש בגישה זו, מבוססת על חלוקת פעילות הבנק לקוי עסקים שהוגדרו בהוראה - וחישוב ההון הנדרש בגין כל אחד מקוי העסקים על פי משקלות שנקבעו בהוראה. לצורך החישוב עושה הבנק שימוש במערכת מידע ייעודית, המפלחת את הכנסות הבנק בחתך קוי עסקים.

סקירה מפורטת של מגוון תחומים ופעילויות הכרוכים בניהול הסיכון התפעולי ובכללם: אסטרטגיות ותהליכים, המבנה הארגוני, מערכות הדיווח והאמצעים שנקטו על ידי הבנק לגידור הסיכון והפחתתו - כלולים בדין וחשבון של הבנק לשנת 2012.

ה. הסיכון המשפטי

הסיכון המשפטי מוגדר כחשיפת הבנק לפגיעה בפעולותיו העסקיות או במצבו הפיננסי העלולים להגרם עקב העדר אפשרות לאכוף חוזים, או עקב התממשות תביעות משפטיות או כתוצאה מהפעלת שיקול דעת מוטעה. הסיכון המשפטי כולל, בין היתר, חשיפה להטלת קנסות או צעדי עונשין בגין פעילות פיקוחית או בגין הסדרים פרטיים. מידע נוסף בכל הנוגע לניהול הסיכון המשפטי בבנק נכלל בדין וחשבון השנתי של הבנק לשנת 2012.

ו. הסיכון הסביבתי

בדין וחשבון השנתי של הבנק לשנת 2012 - נכלל מידע לגבי הנחיות וטיטות הוראות גילוי שפורסמו על ידי המפקח על הבנקים בנושא: "סיכונים סביבתיים", דרכי הפעולה אותן נדרשו התאגידים הבנקאיים ליישם במסגרת ניהול "הסיכון הסביבתי", והגילוי המוצע בדוחות הכספיים לגבי חשיפת התאגידים הבנקאיים לסיכון הסביבתי (למועד פרסום הדוח טרם אושרו התיקונים המוצעים להוראות הדיווח לציבור בנושא: "דיווח על החשיפה לסיכונים סביבתיים, שהופצו על ידי בנק ישראל ביום 12.4.2011).

הבנק מיישם את הנחיות בנק ישראל, בנושא: "ניהול הסיכון הסביבתי". במסגרת זו הוכן על ידי הבנק מסמך מדיניות בנושא: "ניהול הסיכון הסביבתי", נקבעו נהלי עבודה המרכזים את השיטות לאיתור, הערכה ודרכי הטיפול בתחום הסיכונים הסביבתיים, הוכנו מאגרי נתונים של גורמים החשופים לסיכון הסביבתי, וניתנו הדרכות לגורמי האשראי בנושא: "ניהול החשיפה לסיכון הסביבתי". יצוין בהקשר זה, כי היבטי החשיפה ל"סיכון סביבתי" של לקוחות הבנק נידונים באופן שוטף בפורומים הדנים באישור מסגרות אשראי ללקוחות הבנק.

ז. חשיפה לסיכונים אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות

בדין וחשבון השנתי של הבנק לשנת 2012, נכלל מידע לגבי התשתיות הטכנולוגיות וסביבת העבודה הממוחשבות הנמצאות בשימוש הבנק, מידת חשיפתן לסיכונים אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות, אמצעי ההגנה והאבטחה בהם נוקט הבנק לצמצום חשיפתו לסיכונים אלו והסתברות המימוש של סיכונים אלו.

בתקופת הדוח המשיך הבנק להטמיע מערכות בקרה וכלי הגנה המיועדים לצמצם, ככל האפשר, את חשיפת הבנק לסיכונים אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות. לאור הסטנדרטים הגבוהים בהם פועלים הבנק והחברה האם שלו ואמצעי ההגנה שנקטו על ידם בתחום זה, כמפורט לעיל, לא נרשמו בתקופת הדוח אירועי אבטחת מידע משמעותיים או תקריות קיברנטיות, שגרמו לנזקים כספיים או אחרים.

לפיכך, ולאור האמור לעיל, מעריכה הנהלת הבנק שקיימת הסתברות נמוכה להתממשות סיכונים אבטחת מידע והתקפות קיברנטיות שעלולים לגרום לנזקים כספיים משמעותיים לבנק.

ח. חשיפה לסיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או עם אויב

בעקבות הנחיות שהוצאו על ידי הרשות לניירות ערך בנושא זה, פרסם בנק ישראל ביום 23 בדצמבר 2012 תיקון להוראות הדיווח לציבור, לפיו נדרשים התאגידים הבנקאיים לכלול במסגרת הדיווח השנתי לציבור גילוי לגבי סיכונים ומגבלות המוטלים עליהם, בשל קשריהם עם איראן או עם אויב אחר. נהלי הבנק אינם מתירים קשרים או פעילות בנקאית (במישרין או בעקיפין) עם איראן או עם גופים אחרים שהוגדרו על ידי רשויות שלטוניות כ"אויב".

להערכת הנהלת הבנק, לא הייתה לבנק חריגה ממגבלות אלו. לפיכך, חשיפת הבנק לסיכונים ציית או כשל אחר הנובעים מקשרים (במישרין או בעקיפין) עם איראן או עם אויב אחר, אינה מהותית, אם בכלל.

11. באזל 2

א. כללי

הוראות "באזל 2" הינן הנחיות מפורטות בנושא ניהול סיכונים שפורסמו ע"י ועדת באזל לפיקוח בנקאי במסגרת "הבנק לקביעת סטנדרטים בינלאומיים" (ה-BIS), שנוסחו הסופי פורסם בשנת 2006. ביום 20 ביוני 2010 פרסם בנק ישראל שורת הוראות ניהול בנקאי תקין (מס' 211 - 201), המהוות את מכלול מסגרת העבודה ליישום הנחיות "באזל 2" בתאגידים הבנקאיים בישראל.

ההוראות כוללות הנחיות ושיטות פעולה ליישום שני הנדבכים הראשונים שנכללו בהנחיות "באזל 2", כדלקמן:

- **הנדבך הראשון** - לפיו נדרשים התאגידים הבנקאיים, להקצות הון כנגד סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים.
- **הנדבך השני** - כולל התייחסות לסיכונים שאינם מפורטים בנדבך הראשון ומפרט כללים לבדיקת נאותות ההון שהוקצה לסיכונים השונים בהתאם לתהליך הערכת סיכונים פנימי שייערך על ידי הבנק: "INTERNAL-ICAAP" (CAPITAL ADEQUACY ASSESSMENT PROCESS).

מרכיב נוסף בהנחיות "באזל 2", הינו הנדבך השלישי - לפיו נדרשים התאגידים הבנקאיים לתת גילוי נאות ולהרחיב את הדיווח לציבור בדבר הסיכונים הכרוכים בפעילות הבנק, באופן שיאפשר לציבור להבין טוב יותר את מכלול הסיכונים להם חשוף הבנק והאופן בו מנוהלים סיכונים אלו ("משמעת שוק").

ב. הנדבך הראשון

על פי הוראות "באזל 2" קיימות שלוש גישות אפשריות להקצאת ההון בגין סיכוני אשראי:

- "גישה הסטנדרטית" - לפיה, תתבצע הקצאת ההון בהתאם למשקולות שיקבע הפיקוח על הבנקים ובהתבסס על דירוגים של סוכנויות דירוג חיצוניות מאושרות.
- "גישת דירוגים פנימית בסיסית" - FIRB, לפיה נדרשים הבנקים לאמוד את סיכון האשראי על בסיס מודל פנימי הכולל הסתברות לכשל אשראי (PD).
- "גישת דירוגים פנימית מתקדמת" - AIRB, המבוססת גם היא על מודל פנימי, הכולל בנוסף להסתברות לכשל (PD) - גם אומדן של ההפסד הצפוי בהתרחש הכשל (LGD), והיקף חשיפת האשראי בעת ארוע הכשל (EAD).

כמו כן, נדרשו התאגידים הבנקאיים להקצות הון כנגד סיכונים תפעוליים. דרישת ההון בגין סיכונים תפעוליים מחושבת החל מיום 31 בדצמבר 2012 בגישה ה"סטנדרטית".

יחס הלימות ההון של הבנק ליום 30.9.2013, המחושב על פי כללים אלה מסתכם ב-14.6% (31.12.2012 - 15.0%). השינוי ביחס הלימות ההון בתקופת הדוח הושפע מהרווח השוטף שרשם הבנק, מחד - ומקיזוז דיבידנד ששולם בסך של 120 מיליון ש"ח.

בעקבות הזעזועים והמשברים שעברו על המערכת הפיננסית העולמית בשנים האחרונות, הגיעו הגורמים המפקחים על המערכות הבנקאיות בעולם להכרה, לפיה, נדרשת העלאה ברמת ואיכות ההון במערכות הבנקאיות בעולם.

על רקע מגמות אלו ובמסגרת התהליך ליישום כללי "באזל 2" במערכת הבנקאית, פרסם בנק ישראל ביום 30.6.2010 הוראה בנושא: "מדיניות הון לתקופות ביניים", לפיה נדרשים התאגידים הבנקאיים לקבוע רף מינימלי ליחס "הון ליבה" (המוגדר כ"הון ברובד הראשון", בניכוי מכשירי הון מורכבים שהוכרו כ"הון ברובד הראשון") לרכיבי הסיכון שלהם, שלא יפחת מ-7.5%.

יצוין בהקשר זה, כ:

- ביום 25.1.2011 קבע הדירקטוריון מגבלה, לפיה, יחס הלימות ההון הכולל של הבנק לא יפחת משיעור של 13% (כאמור, יחס הלימות ההון של הבנק ליום 30.9.2013, מסתכם בשיעור של 14.6%).
 - מכיוון שהבנק לא הנפיק מכשירי הון מורכבים, מסתכם יחס "הון הליכה" לרכיבי סיכון של הבנק ליום 30.9.2013 - בשיעור של 10.4% (31.12.2012 - 10.5%).
- לעניין המגבלות החדשות שהוחלו על ידי בנק ישראל בנושא יחס "הון הליכה", במסגרת הערכות התאגידיים הבנקאיים ליישום כללי "באזל 3" - ראה פרק 12 ב' להלן.

ג. הנדבך השני

הנדבך השני מהווה תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת אסטרטגיה להבטחת הלימות ההון (ICAAP). התהליך נועד להבטיח החזקת הון הולם על ידי התאגידיים הבנקאיים, שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם וקיום תהליכים נאותים לניהול סיכונים. התהליך יכלול, בין היתר: קביעת יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.

תהליך זה ייסקר ויוערך על ידי הפיקוח על הבנקים (תהליך SREP), במטרה לקבוע אם ההון ויעדי ההון שהגדיר התאגיד הבנקאי - נאותים, ולדרוש צעדי תיקון (כמידת הצורך), לרבות - חיזוק הממשל התאגידי וניהול הסיכונים והבקורות הפנימיים (לרבות דרישה לתוספת הון). הבנק מבצע באופן שוטף תהליך הערכה עצמית להלימות ההון הנדרשת (ICAAP), במסגרתו נבחנה הלימות ההון הנדרשת לבנק בכדי לתמוך במכלול הסיכונים הגלומים בפעילותו.

במסגרת התהליך נבחן מכלול הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק ונערך "מסמך ICAAP" (בתדירות שנתית), המפרט את המתודולוגיה להקצאת ההון הנדרשת בגין חשיפה לסיכונים שלא נלקחו בחשבון במסגרת חישוב יחס הלימות ההון, על פי הכללים שנקבעו בנדבך הראשון, כמפורט להלן:

- היבטים נוספים של חשיפה לסיכונים שנכללו כבר בנדבך הראשון, כגון: סיכון אשראי של צד נגדי וכו'.
- גרמי סיכון שלא נכללו במסגרת הנדבך הראשון, כגון: סיכונים ריכוזיות לווים, סיכונים נזילות, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכונים סליקה וכו'.
- גרמי סיכון "איכותיים", כגון: סיכונים ציות, סיכונים מוניטין, וסיכונים אסטרטגיים.
- גרמי סיכון הנגזרים מחשיפה אפשרית לתרחישי קיצון.

כחלק בלתי נפרד מביצוע התהליך, נדרשו התאגידיים הבנקאיים לערוך סקירה בלתי תלויה של תהליך הערכת הלימות ההון. התהליך נסקר בתדירות שנתית על ידי הביקורת הפנימית של הבנק, במקביל להתקדמות תהליך ההערכה העצמית של הלימות ההון.

הדירקטוריון אישר את העקרונות לביצוע תהליך ההערכה העצמית להלימות ההון הנדרשת, שגובשו על ידי הבנק ונכללו ב"מסמך ICAAP" כאמור, לרבות השיטות למיפוי הסיכונים והמתודולוגיה לחישוב הקצאת ההון הנדרשת בגין סיכונים אלו.

בהמשך לאמור לעיל, ולאור האומדנים לגבי הקצאת ההון הנוספת שתידרש לבנק בכדי לתמוך במכלול הסיכונים הגלום בפעילותו (שנכללה ב"מסמך ICAAP", כאמור), קבע הדירקטוריון ביום 25.1.2011 מגבלה, לפיה - יחס הלימות ההון הכולל של הבנק לא יפחת משיעור של 13%.

ליום 30.9.2013 מסתכם יחס הלימות ההון הכולל של הבנק, בשיעור של 14.6% (31.12.2012 - 15.0%).

ד. מידע נוסף לגבי ניהול הסיכונים בבנק ("הנדבך השלישי")

הוראות "באזל 2" כוללות דרישות גילוי איכותיות וכמותיות מפורטות לגבי ניהול הסיכונים בתאגיד הבנקאי (ה"נדבך השלישי" בהוראות "באזל 2").

במקביל לפרסום הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211 - 201 המהוות את מכלול מסגרת העבודה ליישום שני הנדבכים הראשונים בהנחיות "באזל 2" - פורסמה על ידי בנק ישראל ביום 13 באוקטובר 2009, הוראת שעה בנושא: "יישום דרישות הגילוי הנכללות בנדבך 3 של "באזל 2" - בדוחות הכספיים של התאגידים הבנקאיים.

בפרק זה נכלל חלק מהמידע והנתונים שגילויים נדרש בהוראת השעה, כאמור (יתרת המידע שנדרש על פי הוראת השעה נכללה בחלקים אחרים של הדוח). לפיכך, ובמטרה לרכז, את מלוא המידע הנדרש על פי הוראת השעה, במקשה אחת - נכללה בסעיף 7 לפרק זה, טבלה, הקושרת בין דרישות הגילוי של ההוראה, לבין הפרקים או הביאורים בדוח זה שבהם נכלל המידע הנדרש.

(1) הון

להלן פרטים על רכיבי ההון בבנק:

31 בדצמבר		30 בספטמבר		
2012	2012	2013	2013	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
				1. הון ברובד הראשון
51	51	51	51	• הון מניות נפרע
1,592	1,529	1,608	1,608	• עודפים
152	152	152	152	• קרנות הון
1,795	1,732	1,811	1,811	
(3)	(3)	(3)	(3)	• בניכוי: השקעות בחברות שאינן ריאליות שיש בהן השפעה מהותית
1,792	1,729	1,808	1,808	סה"כ הון ברובד הראשון
				2. הון ברובד השני
103	78	84	84	• הון רובד שני - עליון
680	685	665	665	• הון רובד שני - תחתון
783	763	749	749	
(2)	(2)	(3)	(3)	• ניכויים מההון ברובד השני
781	761	746	746	סה"כ הון ברובד השני
2,573	2,490	2,554	2,554	הון כולל כשיר

(2) הלימות הון

להלן נתונים לגבי נכסי הסיכון בגין סיכוני אשראי (כהגדרתם בהוראות בנק ישראל) ודרישת ההון בגינם, בחתך ישויות (במיליוני ש"ח):

סוג הישות	30.9.2013		30.9.2012		31.12.2012	
	נכסי סיכון	דרישת ההון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישת ההון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישת ההון ⁽¹⁾
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ריבנויות	22	2	-	-	1	-
סקטור ציבורי	158	14	164	15	170	15
תאגידים בנקאיים	760	68	1,022	92	895	81
תאגידים	7,734	696	7,977	718	7,794	701
בבטחון נדל"ן מסחרי	1,011	91	992	89	1,024	92
קמעונאיות ליחידים	1,506	136	1,272	115	1,311	118
עסקים קטנים	2,455	221	2,304	207	2,411	217
הלוואות לדיוור	1,159	104	946	85	958	86
נכסים אחרים	722	65	751	68	728	66
סך הכל	15,527	1,397	15,428	1,389	15,292	1,376

(1) דרישת ההון חושבה על פי שיעור של 9% מנכסי הסיכון.

- סך כל נכסי הסיכון בגין סיכוני השוק ליום 30.9.2013 הנמדדים על פי "הגישה הסטנדרטית" מסתכם ב- 97 מיליון ש"ח ודרישת ההון⁽¹⁾ בגינם מסתכמת בסך 9 מיליון ש"ח (30.9.2012: 154 מיליון ש"ח ו- 14 מיליון ש"ח, בהתאמה; 31.12.2012 - 79 מיליון ש"ח ו- 7 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- סך כל נכסי הסיכון בגין הסיכון התפעולי, ליום 30.9.2013 הנמדדים על פי "הגישה הסטנדרטית" מסתכם ב- 1,820 מיליון ש"ח, ודרישת ההון⁽¹⁾ בגינם מסתכמת בסך 164 מיליון ש"ח (30.9.2012: 1,942 מיליון ש"ח, ו- 174 מיליון ש"ח, בהתאמה - שחושבו בגישת ה"אינדיקטור הבסיסי"; 31.12.2012 - 1,734 מיליון ש"ח, ו- 156 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- להלן נתונים לגבי החשיפה הכוללת של הבנק (כהגדרתה בהוראות בנק ישראל) (במיליוני ש"ח).

הרכב החשיפה הכוללת	30.9.2013		30.9.2012		31.12.2012	
	נכסי סיכון	דרישת ההון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישת ההון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישת ההון ⁽¹⁾
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
חשיפה לסיכון אשראי	15,527	1,397	15,428	1,389	15,292	1,376
חשיפה לסיכון שוק	97	9	154	14	79	7
חשיפה לסיכון תפעולי	1,820	164	*1,942	*174	1,734	156
סך נכסי הסיכון	17,444	1,570	17,524	1,577	17,105	1,539

(1) דרישת ההון חושבה על פי שיעור של 9% מנכסי הסיכון.
* החשיפה לסיכון תפעולי ליום 30.9.2012, חושבה בשיטת ה"אינדיקטור הבסיסי".

- להלן נתונים לגבי התפלגות יחס הלימות ההון בבנק ובחברות המאוחדות שלו:

31.12.2012	30.9.2012	30.9.2013	
%	%	%	
10.5	9.9	10.4	יחס הון "ברובד הראשון"
10.5	9.9	10.4	יחס הון "ליבה"
15.0	14.2	14.6	יחס הון כולל

(3) מניות - גילוי לגבי פוזיציות בתיק הבנקאי

כעקרון, הבנק נמנע - בדרך כלל מהשקעה במניות בתיק הבנקאי. ליום 30.9.2013 כולל התיק הבנקאי ארבעה סוגי מניות:

- החזקה בשיעור של 31% מאמצעי ההון של החברה הכלולה: "תכלית דיסקונט - ניהול תיקים בע"מ" העוסקת בניהול תיקי השקעות ללקוחות קבוצת "דיסקונט".
- השקעה בקרנות הון סיכון - המתמחות בהשקעה בהון ובמתן אשראי ל"חברות הזנק" בתחום ה"היי-טק".
- אחזקות ריאליות בחברת א.י. אמריקה ישראל בע"מ (בשיעור של 14.8%).
- החזקות בשיעור זניח בחברות "היי-טק" שמניותיהן התקבלו בבנק במסגרת ביצוע עסקאות אשראי והחזרי השקעות אחרות.

גילוי כמותי

- להלן נתונים לגבי עלות המניות בתיק הבנקאי והשווי ההוגן שלהן:

31.12.2012	30.9.2012	30.9.2013	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
15	15	15	עלות
-	-	-	התאמה לשווי הוגן*
15	15	15	שווי הוגן**

* בגין מניות אלו נערכה הפרשה לירידת ערך בעלת אופי שונה מזמני המסתכמת ליום 30.9.2013 בסך של כ- 10 מיליון ש"ח (30.9.2012 ו- 31.12.2012 ז'ה).

** נתוני השווי ההוגן ליום 30.9.2013 אינם כוללים יתרות המבוססות על מחיר מצוטט בבורסה (31.12.2012 ו- 30.9.2012 ז'ה).

- להלן נתונים לגבי התפלגות ההשקעות במניות, בחתך סחירות:

31.12.2012	30.9.2012	30.9.2013	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
15	15	15	השקעות לא סחירות
-	-	-	השקעות סחירות
15	15	15	סך הכל

- דרישת ההון בגין פוזיציות בתיק הבנקאי

<u>31.12.2012</u>	<u>30.9.2012</u>	<u>30.9.2013</u>	
<u>מיליוני ש"ח</u>	<u>מיליוני ש"ח</u>	<u>מיליוני ש"ח</u>	
			(א) מניות שסווגו כ"נכסי סיכון"
			מניות שסווגו לתיק הזמין למכירה:
-	-	-	• קרנות הון סיכון
1	1	1	• חברה ריאלית
1	2	1	סה"כ דרישת הון
3	5	4	(ב) מניות שנכחו מההון*

* מהווה השקעה בחברה כלולה.

(4) חשיפות הקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי

- כללי

הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים מהווה חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק. פעילות הבנק בתחום זה מבוצעת עם לקוחות הבנק ועם תאגידי בנקאיים. הפעלת מכשירים פיננסיים נגזרים חדשים ושינוי במדיניות החשיפה של הבנק לגבי מכשירים פיננסיים נגזרים, מתבצעת לאחר אישור ועדת ניהול הסיכונים ודירקטוריון הבנק.

- חשיפה לסיכונים

הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים כרוכה בגורמי סיכון מיוחדים ובכללם סיכונים אשראי של צד נגדי, סיכונים שוק וסיכונים נזילות.

סקירה מפורטת של מגוון הסיכונים, מדיניות גידור הסיכונים, ההגנה על הבטחונות והשיטות להקצאת הון - הכרוכים בניהול הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים נכללה בדיון וחשבון של הבנק לשנת 2012.

- היבטים חשבונאיים

חוב נכסי הבסיס שחשיפתם לסיכונים שוק כאמור, כוסתה על ידי עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים - אינם סחירים. ההכנסות וההוצאות הנובעות מנכסים אלה נזקפות לדוח הרווח והפסד על בסיס צבירה, בעוד שתוצאות העסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים, שהוגדרו כ"עסקאות ALM", מחושבות לפי השווי ההוגן (המהווה את שווי השוק - במכשירים נגזרים שיש להם שוק פעיל, או שווי המחושב על פי מודל - במכשירים נגזרים אחרים). לפיכך, לא מתקיימת הקבלה בין עקרונות הרישום החשבונאי של נכסי הבסיס והתוצאות הנובעות מהם, לבין העסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים בגין אותם נכסי בסיס שנכללו ב"עסקאות אחרות".

הפרשים אלו (המהווים "הפרשי עיתוי"), הגדילו את הכנסות המימון שאינן מריבית של הבנק בתשעת החודשים הראשונים של השנה בסך של כ- 31 מיליון ש"ח, לעומת קיטון בסך של כ- 6 מיליון ש"ח שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד.

• נתונים כמותיים

31.12.2012	30.9.2012	30.9.2013	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
			שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽¹⁾
-	5	3	נגזרי ריבית
24	16	31	נגזרי מט"ח
14	9	8	נגזרי מניות
-	1	1	נגזרי סחורות
38	31	43	סה"כ שווי הוגן ברוטו חיובי
58	67	61	חשיפת אשראי חוץ מאזנית פוטנציאלית ⁽²⁾
(17)	(18)	(17)	הטבות קיזוז
79	80	87	חשיפת אשראי נוכחית לאחר קיזוז ⁽³⁾

- (1) היתרה כוללת שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים פיננסיים נגזרים כהגדרתם בהוראות בנק ישראל, בניכוי שווי הוגן של מכשירים נגזרים שחירים הנסלקים במסלקת מעו"ף, או על ידי צד נגדי מרכזי, ובתוספת חשיפה הנובעת מסיכון אשראי של צד נגדי בגין פעילות לקוחות בבורסה המחושבת על פי כללי הבורסה.
- (2) חשיפת אשראי חוץ מאזנית פוטנציאלית בגין מכשירים נגזרים, מחושבת כמכפלה של סכום הקרן הרעיונית של תיק הצד הנגדי כולו, במקדם התוספת (ADD ON).
- (3) חשיפת אשראי נוכחית הינה השווי ההוגן החיובי של חוזים, לאחר שנלקחו בחשבון הטבות מהסכמי קיזוז בני אכיפה, מבלי להביא בחשבון מקדמי בטחון בשל תנודתיות במחיר, נזילות וכו'. הבנק אינו נוהג להקצות בטחונות ספציפיים בשל עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים.

(5) טיטת הוראת שעה בנושא: "דרישות גילוי בגין תגמול"

בהמשך להוראת השעה שפרסם בנק ישראל ביום 13 באוקטובר 2009, הכוללת הנחיות ליישום דרישות הגילוי הכלולות בנדבך השלישי של הוראות "באזל 2", ובמסגרת יישום מדיניות המכוונת לשיפור איכות המידע הנכלל בדוחות הכספיים של התאגידים הבנקאיים, וליצירת בסיס למשמעת שוק אפקטיבית - הפיץ בנק ישראל ביום 26 באוגוסט 2013 טיטת הוראת שעה בנושא: "יישום דרישות גילוי לפי הנדבך השלישי של באזל 2: דרישות גילוי בגין תגמול". טיטת הוראה נועדה לאפשר למשתתפים בשוק להעריך את איכות שיטות התגמול בתאגיד הבנקאי וכוללת דרישות גילוי המתייחסות להיבטים איכותיים וכמותיים של מדיניות התגמול בתאגיד הבנקאי, כמפורט להלן:

א. היבטים איכותיים:

- מידע לגבי הגופים הקשורים להסדרי התגמול הנהוגים בתאגיד הבנקאי, לרבות: הגופים המפקחים על התגמול, (ככלל, צפוי שועדת התגמול של הדירקטוריון תהיה האורגן שיופקד על תחום זה), היועצים החיצוניים שעסקו בתחום זה, ופרטים לגבי קבוצות עובדים מסוימות, כגון: "נושאי משרה בכירה" (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור), ו"עובדים מרכזיים" (המוגדרים כעובדים שפעילותם עלולה להשפיע על פרופיל הסיכון של הבנק).
- תיאור מדיניות ומבנה תהליכי התגמול, לרבות תיאור המנגנונים שיבטיחו תגמול הולם לעובדים העוסקים בסיכונים ובציות.
- תיאור השיטות להטמעת הסיכונים אליהם חשוף התאגיד הבנקאי, בתהליך התגמול, לרבות: סקירת הסיכונים העיקריים המהווים מרכיב בתהליך קביעת התגמול, המדדים העיקריים הנכללים בחישוב רמת החשיפה לסיכונים, ותיאור הקשר שבין קביעת רמת חשיפה אלו לחישוב התגמול.
- תיאור השיטות ליצירת קשר בין היקף התגמול לבין הביצועים העסקיים בתקופת חישוב התגמול, לרבות: סקירת מדדי הביצוע העיקריים, השיטות להפחתת התגמול עקב ירידה במדדי הביצוע, והקשר שבין התגמול לביצועים האישיים.

- תיאור השיטות ליצירת זיקה בין התגמול, לביצועים ארוכי הטווח של התאגיד הבנקאי, לרבות: תיאור המדיניות לדחיית והבשלת "תגמול משתנה", והמדיניות להתאמת "תגמול נדחה".
- תיאור הסוגים השונים של "תגמול משתנה" הנהוגים בתאגיד הבנקאי, והמדיניות לקביעת קבוצות העובדים הזכאיות לכל אחד מסוגי תגמול אלה.

ב. היבטים כמותיים:

- מספר הדיונים שקיים הגוף המפקח על נושא התגמול בתאגיד הבנקאי.
- נתונים לגבי התגמולים ששולמו בתקופת הדיווח, לרבות: מספר העובדים שקיבלו "תגמול משתנה", "תגמול מובטח", מענק "בעת חתימה", ופיצויי פרישה - וההיקף הכספי של כל אחד מתשלומים אלו.
- פרטים לגבי ה"תגמול הנדחה", לרבות: יתרת התגמול שטרם שולמה והיקף הסכומים שנדחו בעבר ושולמו בתקופת הדיווח.
- פרטים לגבי סוגי התגמול ששולמו בתקופת הדיווח, תוך אבחנה בין: תגמול "קבוע" ו"משתנה", תגמול "נדחה" ו"שאינו נדחה", וסוגי התשלום (מזומן, מניות, וצורות תשלום אחרות).
- פרטים לגבי חשיפת העובדים להתאמות משתמעות או מפורשות לגבי תגמול שהוכרז וטרם שולם (תגמול נדחה), לרבות:
 - סכומי תגמול נדחה שטרם שולם, החשופים להתאמות בדיעבד.
 - היקף הסכומים שהופחתו בתקופת הדיווח מהתגמול הנדחה בגין התאמות מפורשות בדיעבד, ובגין התאמות משתמעות בדיעבד.

עד כה טרם נקבע מועד לכניסתן לתוקף של ההנחיות שנכללו בטיטת ההוראה וטרם פורסם נוסח מחייב להוראה. הבנק נערך ליישום ההנחיות לכשייכנסו לתוקף. להערכת הנהלת הבנק ליישום ההנחיות לא יהיו השלכות מהותיות על פעילות הבנק, מעבר להיבטי הגילוי שנכללו בטיטת ההוראה.

(6) הוראת שעה בנושא: "דרישות גילוי של באזל הנוגעות להרכב ההון"

בעקבות פרסום התיקון להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-208 (ראה פרק 12 ג' להלן), במסגרתו אומצו עקרונות "המסגרת הפיקוחית הגלובלית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית" (להלן: "כללי באזל 3"), ובהמשך למסמך "ועדת באזל" בנושא: "דרישות גילוי על הרכב ההון" שפורסם בחודש יוני 2012 (המהווה חלק אינטגרלי ממסגרת העבודה החדשה), פרסם בנק ישראל ביום 29 באוגוסט 2013 תיקון להוראות הדיווח לציבור בנושא: "דרישות גילוי של באזל הנוגעות להרכב ההון".

ההוראה מאמצת את הכללים שפורסמו במסמך "ועדת באזל", כאמור, וכוללת הנחיות המרחיבות את הגילוי שניתן למכשירי ההון שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי, לרבות:

- תיאור המאפיינים העיקריים של מכשירי ההון שהונפקו (יוצג באתר האינטרנט של הבנק, על פי מתכונת סטנדרטית שנקבעה על ידי בנק ישראל).
- גילוי מפורט על מרכיבי ההון הפיקוחי (יוצג באתר האינטרנט של הבנק, על פי מתכונת סטנדרטית שנקבעה על ידי בנק ישראל).
- תיאור הקשר שבין פריטים מסוימים שנכללו במאזן הבנק, לבין רכיבי ההון הפיקוחי.

ההנחיות שנכללו בהוראה ייכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2014. עם זאת, נדרשו התאגידים הבנקאיים להרחיב את הגילוי שייכלל בדוחות השנתיים ליום 31 בדצמבר 2013, ולכלול בו מידע נוסף לגבי ההשלכות הצפויות בגין יישום כללי "באזל 3" על הרכב ההון, נכסי הסיכון ויחסי הלימות ההון, במועד יישומם לראשונה של כללים אלו (1 בינואר 2014), כדלקמן:

- במסגרת הביאור על הלימות ההון (שייכלל בדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31.12.2013), ייכללו "נתוני פרופורמה" (המבוססים על הנתונים הכספיים של הבנק ליום 31.12.2013) שישקפו את ההשלכות הצפויות בשל יישום כללי "באזל 3", על נתונים מסויימים המשמשים כחישוב יחסי הלימות ההון, ליום 1 בינואר 2014 (בהתחשב בהקלות שנכללו ב"הוראות המעבר"), כדלקמן:

- הון עצמי, רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים.
- ההון הכולל, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים.
- היתרות המשוקללות של נכסי הסיכון.
- יחס הון עצמי, רובד 1, לרכיבי סיכון.
- יחס הון עצמי, רובד 1, הנדרש על ידי המפקח על הבנקים.
- יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון, הנדרש על ידי המפקח על הבנקים.
- בדוח הדירקטוריון לשנת 2013 ייכלל מידע (איכותי וכמותי) שיפרט את הגורמים העיקריים שצפויים להשפיע על ההון והיתרות המשוקללות של נכסי הסיכון, בגין אימוץ כללי "באזל 3".

הבנק נערך לאימוץ ההנחיות שנכללו בהוראה במועד שנקבע לכניסתן לתוקף. להערכת הנהלת הבנק, ליישום ההנחיות לא יהיו השלכות מהותיות על פעילות הבנק, מעבר להיבטי הגילוי שנכללו בטיטת ההוראה.

(7) טבלת קשר - בין דרישות הגילוי (בנדבך השלישי), לבין המידע שנכלל בדוח זה

במטרה לרכז את המידע שנדרש בהוראת השעה במקשה אחת, נדרשו התאגידים הבנקאיים לפרסם בדוח טבלה הקושרת בין דרישות הגילוי שבהוראה, לבין הפרקים או הבאורים שבהם נכלל המידע הנדרש בדוח זה. בטבלה המוצגת להלן, ניתנים הפרטים שגילויים נדרש בדוחות ביניים רבעוניים:

פרטים לגבי המידע שניתן (מיקום)				דרישות הגילוי בהוראת השעה	
בדוח לשנת 2012		בדוח זה		מס' טבלה	פרטי המידע הנדרש
עמוד	מיקום	עמוד	מיקום		
145-146	דוח דירקטוריון	-	-	1	תחולת היישום (איכותי)
146	דוח דירקטוריון	-	-	א.2	מבנה ההון (איכותי)
147	דוח דירקטוריון	95	דוח דירקטוריון	2 ב' - ה'	מבנה ההון (כמותי)
147	דוח דירקטוריון	-	-	א'3	הלימות ההון (איכותי)
148-149	דוח דירקטוריון	92	דוח דירקטוריון	33 ב' - ז'	הלימות ההון (כמותי)
95-99	דוח דירקטוריון	-	דוח דירקטוריון	א'4	סיכון אשראי - דרישות גילוי כלליות (איכותי)

(7) טבלת קשר - בין דרישות הגילוי (בנדבך השלישי), לבין המידע שנכלל בדוח זה (המשך)

פרטים לגבי המידע שניתן (מיקום)		דרישות הגילוי בהוראת השעה		מס' טבלה	פרטי המידע הנדרש
בדוח לשנת 2012		בדוח זה			
עמוד	מיקום	עמוד	מיקום		
101	דוח דירקטוריון	61	דוח דירקטוריון	ב'4	חשיפת אשראי - בחתך סוגי אשראי (כמותי)
214	סקירת הנהלה	125	סקירת הנהלה	ג'4	התפלגות חשיפת אשראי - בחתך אזור גאוגרפי (כמותי)
102	דוח דירקטוריון	61	דוח דירקטוריון	ד'4	התפלגות חשיפות אשראי - בחתך צד נגדי (כמותי)
103	דוח דירקטוריון	63	דוח דירקטוריון	ה'4	התפלגות חשיפות אשראי - לפי תקופה לפרעון (כמותי)
212	סקירת הנהלה	122	סקירת הנהלה	ו'4	התפלגות חשיפות אשראי - לפי ענף עיקרי (כמותי)
214	סקירת הנהלה	125	סקירת הנהלה	ז'4	חובות בעייתיים - בחתך אזור גאוגרפי (כמותי)
250	ביאור 4 א' (1)	149	ביאור 3 א' (1)	ח'4	תנועה בהפרשה להפסדי אשראי (כמותי)
104	דוח דירקטוריון	-	-	א'5	סיכון אשראי - תיקים המטופלים בגישה הסטנדרטית (איכותי)
104	דוח דירקטוריון	65	דוח דירקטוריון	ב'5	סיכון אשראי תיקים המטופלים בגישה הסטנדרטית (כמותי)
106-108	דוח דירקטוריון	-	-	א'7	הפחתת סיכון האשראי (איכותי)
109	דוח דירקטוריון	68	דוח דירקטוריון	ב'7 - ג'	הפחתת סיכון האשראי (כמותי)
152-156	דוח דירקטוריון	-	-	א'8	חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי (איכותי)
157	דוח דירקטוריון	99	דוח דירקטוריון	ב'8	חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי (כמותי)
-	לא רלבנטי	-	לא רלבנטי	9	איגוח - גילוי בגישה הסטנדרטית
117	דוח דירקטוריון	-	-	א'10	סיכון שוק - גילוי לגבי הגישה הסטנדרטית (איכותי)
130	דוח דירקטוריון	90	דוח דירקטוריון	ב'10	דרישות הון בגין סיכוני השוק
132-134	דוח דירקטוריון	-	-	12	סיכון תפעולי (איכותי)
149-151	דוח דירקטוריון	-	-	א'13	פוזיציות במניות בתיק הבנקאי (איכותי)
151-152	דוח דירקטוריון	97	דוח דירקטוריון	ב'13 - ו'	פוזיציות במניות בתיק הבנקאי (כמותי)
121-123	דוח דירקטוריון	83	דוח דירקטוריון	א'14	סיכון ריבית בתיק הבנקאי (איכותי)
127	דוח דירקטוריון	88	דוח דירקטוריון	ב'14	סיכון ריבית בתיק הבנקאי (כמותי)

א. כללי

בעקבות המשבר הפיננסי והכלכלי שהתחולל בשנת 2007 ולאחריה - במהלכו נחשפה המערכת הבנקאית העולמית להפסדי מסחר ואשראי מערכתיים שלא היה ביכולתה לספוג, ובעקבותיהם נאלצה המערכת הציבורית להתערב באמצעות הזרמה חסרת תקדים של נזילות, הון וערבויות - במטרה למנוע מחנק אשראי ונזילות, שעלולים היו לערער את הכלכלה הריאלית - החליטה "ועדת באזל" לערוך רפורמה מקיפה בכללים הקיימים לניהול סיכונים, שתחזק את כללי ההון והנזילות הגלובליים ותשפר את יכולת המגזר הבנקאי לספוג זעזועים הנגרמים ממצבים של לחצים פיננסיים או כלכליים מכל מקור שהוא ולהקטין בכך את הסיכון לזליגת משכרים עתידיים מהמגזר הפיננסי למגזר הריאלי.

בחודש דצמבר 2010 פרסמה "ועדת באזל" את המלצותיה לחבילת הרפורמות במסמך ל"מסגרת פיקוחית גלובלית לחיזוק המערכת הבנקאית" (להלן: כללי "באזל 3"). המסמך כולל הנחיות שנועדו לשפר את ניהול הסיכונים והממשל התאגידי ולחזק את הגילוי והשקיפות של התאגידים הבנקאיים, ובכללן:

- **שיפור האיכות של בסיס ההון** - המרכיבים הנכללים ברובד הראשון של ההון יצומצמו ויכללו בעיקר הון מניות ועודפים. בהתאמה לעקרון זה, יגרעו בהדרגה מבסיס ההון ברובד הראשון מכשירי הון מורכבים חדשניים (שההוראות הקיימות התירו את הכללתם בבסיס ההון).

בנוסף, תקבע מתכונת אחידה למכשירי הון שיכללו בבסיס ההון ברובד השני, ויגרעו מכשירי הון המיועדים לכיסוי סיכוני שוק מבסיס ההון ברובד השלישי.

- **חיזוק "כיסוי הסיכון"** - לדעת ועדת באזל, מתן משקל חסר לסיכונים מאזניים וחוזף מאזניים, לרבות חשיפות הקשורות לנגזרים - היווה גורם מפתח לחוסר היציבות שהתפתח בזמן המשבר. לפיכך, המליצה הועדה לחזק את כיסוי הסיכון של מסגרת ההון, באמצעות אימוץ כללים חדשים למדידת השפעת סיכוני צד נגדי בחישוב יחס הלימות ההון, לרבות:

- חיזוק דרישת ההון בגין סיכוני אשראי של צד נגדי.

- שימוש במבחני קיצון בחישוב דרישת ההון בגין סיכוני אשראי של צד נגדי.

- הקצאת הון בגין הפסדים פוטנציאליים שעלולים להיווצר בגין הידרדרות איכות האשראי של הצד הנגדי.

- מתן תמריץ לתאגידים הבנקאיים להגדיל את היקף העסקאות במכשירים נגזרים המבוצעות עם "צדדים נגדיים מרכזיים", באמצעות הפחתת משקל הסיכון של עסקאות אלו.

- הקשחת התקנים לניהול סיכון האשראי של צד נגדי במספר תחומים, לרבות טיפול ב"סיכון כוון השגוי".

- **קביעת "יחס מינוף"** - אחד ממאפייני המשבר הבסיסים עליהם הצביעה ועדת באזל, היה יחס מינוף מופרז במערכת הבנקאית. הצמצום הכפוי של יחס המינוף במהלך המשבר שחק את מחיר הנכסים וגרם להחרפת המשבר. לאור האמור לעיל, המליצה הועדה לצמצם את המינוף במערכת הבנקאית ולקבוע מדידה פשוטה ובלתי תלויה של מרכיב זה שתשלים את המדידה מבוססת הסיכון.

- **הקטנת "פרו - מחזוריות" וקביעת כריות "אנטי מחזוריות"** - הועדה הגיעה למסקנה שביצוע סימולטני של מהלכים זהים בעת משבר, על ידי משתתפי השוק, גרם לערעור היציבות בצורה משמעותית והחריף את המשבר.

במטרה להקטין את השפעת מרכיב זה, הציעה הועדה לאמץ סדרת אמצעים, ובכללם:

- שימוש בנתונים לטווח ארוך לצורך הערכת ההסתברויות לכשל, ושימוש במבחני קיצון המתחשבים בהורדת דירוג תיקי האשראי בעת מיתון.
- שימוש בתהליך ה"נדבך השני" ליצירת "כרית בטחון", באמצעות: שימוש באומדני הסתברות לכשל (PD) עבור תיקי אשראי בתנאי מיתון.
- התבססות על הפרשות להפסדי אשראי "צופות פני עתיד" (EL), במקום השיטה הנוהגת, המבוססת על ה"הפרשות הגלומות" בתיק האשראי.
- חיזוק הכלים העומדים לרשות גרמי הפיקוח לשימור ההון במגזר הבנקאי (באמצעות פיקוח על חלוקת דיבידנדים, רכישה עצמית של מניות, ותגמולי שכר חריגים). השימוש בכלים אלו יגדיל את עמידות המגזר הבנקאי בתקופות מיתון.
- פיקוח על גידול עודף באשראי - להערכת ועדת באזל, גידול עודף באשראי תורם לעליה בהיקף ההפסדים בתקופת מיתון. לפיכך, המליצה "ועדת באזל" לחזק את ההגנות ההוניות, באמצעות הקצאת כרית בטחון נאותה.

• **טיפול ב"סיכון מערכת" - לדעת הועדה יש לטפל בנפרד בקבוצות בנקאיות מסוימות שפגיעה אפשרית ביציבותן, עלולה לגרום לזעזוע בכל המערכת הפיננסית ולגלוש גם לכלכלה הריאלית.** הועדה המליצה להגדיר קבוצות בנקאיות אלו כ"בנקים חשובים מערכתית", ולקבוע עבורם סטנדרטים גבוהים יותר לספיגת הפסדים. בכדי לאפשר לבנקים אלה לעמוד בסטנדרטים הנ"ל, המליצה הועדה לקבוע עבורם דרישות הון מחמירות יותר ולהגדיל את הדרישות ל"כריות הון נוספות" בגינם.

• **קביעת "תקן נזילות גלובלי" - להערכת הועדה, החמרת הדרישות ההוניות לכדה אינה מספקת לשמירה על יציבות המגזר הבנקאי ויש לשלבה בחיזוק הפיקוח על סיכון הנזילות באמצעות קביעת תקנים בינלאומיים לניהול סיכון הנזילות.** התקנים עליהם המליצה הועדה מטפלים בשני היבטים של ניהול סיכון הנזילות:

• **ניהול סיכון הנזילות לטווח קצר -** הועדה מנחה את התאגידים הבנקאיים להחזיק כמות מספקת של נכסים נזילים שתספק לתאגיד הבנק אופק הישרדות שלא יפחת מ- 30 יום, גם בעיתות "לחץ קיצוני". עקרון זה יושג באמצעות שמירה על "יחס כיסוי נזילות" (שהוגדר על ידי הועדה) - בשיעור שלא יפחת מ- 1.

• **ניהול סיכון הנזילות לטווח בינוני -** הועדה המליצה לשפר את פרופיל הנזילות של התאגיד הבנקאי לטווח בינוני באמצעות מתן תמריצים לגיוס מקורות מימון יציבים וארוכי טווח.

בנוסף, המליצה הועדה לפתח כלים לניטור שינויים בפרופיל הנזילות של התאגיד הבנקאי, שיכללו, בין היתר, שימוש במדדים כמותיים סטנדרטים, ובכללם:

- אי התאמה חוזית במועדי הפרעון של נכסים והתחייבויות.

- ריכוזיות מקורות המימון.

- זמינות נכסים לא משועבדים.

- יחס כסוי הנזילות (משמש לפיקוח על סיכון הנזילות לטווח קצר).

- כלי ניטור מבוססי שוק.

למידע נוסף באשר להנחיות, לפרמטרים ולוחות זמנים שנקבעו על ידי בנק ישראל במסגרת התהליך לאימוץ כללי "באזל 3", במערכת הבנקאית בישראל - ראה סעיף ג' להלן.

ב. קביעת מגבלות ל"יחס הון הליבה"

ביום 28 במרס 2012 פרסם בנק ישראל הוראה בנושא: "מסגרת באזל 3 - יחסי הון ליבה מינימליים", במסגרת היערכות בנק ישראל לאימוץ כללי "באזל 3" בישראל.

לדעת בנק ישראל מתאפיין המשק הישראלי בכלל, והמערכת הבנקאית בישראל בפרט, בסיכונים ייחודיים, לרבות:

- חשיפה לזעזועים המתרחשים בחו"ל ולסיכונים בגין שינויים בשערי החליפין, הנובעים ממרכיב גבוה של יצוא בתוצר המקומי.
 - חשיפת אשראי מערכתית לקבוצות לווים מסוימות, הנובעת מריכוזיות אשראי גבוהה במערכת הבנקאית.
 - חשיפה גבוהה של המשק הישראלי לסיכון "משבר בנקאות מערכתית", בשל מספר נמוך של תאגידי בנקאיים הפועלים בישראל ולאור היקפה המשמעותי של המערכת הבנקאית ביחס למימדי המשק המקומי.
- לאור האמור לעיל, נקבע בהוראה יעד ליחס "הון ליבה" מינימלי בשיעור שלא יפחת מ- 9% (על פי כללי "באזל 3"), שיחול על כלל התאגידי הבנקאיים בישראל החל מיום 1.1.2015.

יחס הון הליבה של הבנק (המחושב על פי כללי "באזל 2") ליום 30.9.2013, מסתכם ב- 10.4%. על פי חישובים ראשוניים שנערכו על ידי הבנק, יישום כללי המדידה שנקבעו במסגרת "באזל 3", צפוי להקטין את יחס הון הליבה בכ- 0.4 נקודות האחוז.

ג. תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין בנושא: "באזל 3"

בהמשך להנחיות שפורסמו על ידי בנק ישראל בנושא "יחסי ההון המינימליים על פי כללי באזל 3" (ראה סעיף ב' לעיל), ובמסגרת ההיערכות לאימוץ כללי "באזל 3", פרסם בנק ישראל ביום 30 במאי 2013 תיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 205 - 201, 208 ו- 211, הכוללים התאמות לכללי המדידה הקיימים בנושא: "ניהול סיכונים" (כללי "באזל 2"), והנחיות חדשות המיועדות להטמיע את העקרונות שנכללו במסמך ועדת באזל שפורסם בחודש דצמבר 2010 (כללי "באזל 3"), המתייחסים בעיקר לשיפור איכות "בסיס ההון", ולחזוק "כיסוי הסיכון", כמפורט להלן:

- הוחמרו הקריטריונים להכרה במרכיבי הון שיכללו במסגרת ההון ב"רובד הראשון" והם יכללו בעיקר: הון מניות, עודפים וקרנות הון (לרבות פרמיה על מניות).
- נוסף רובד הון נוסף: "רובד ראשון נוסף", שיכלול מכשירי חוב הוניים צמיתים (ואפשרות לפדיון מוקדם רק לאחר שחלפו חמש שנים לפחות ממועד הנפקתם (בכפוף לקבלת אישור מוקדם מבנק ישראל), הכוללים מגנונים ל"ספיגת הפסדים", לרבות:
 - הפסקת תשלומי ריבית למחזיקים במכשיר, לפי שיקול דעתו הבלעדי של התאגיד הבנקאי המנפיק, מבלי שהפסקת התשלום תוגדר כ"אירוע כשל".
 - המרה אוטומטית של מכשיר החוב למניות, בכל עת שיחם "ההון העצמי ברובד הראשון", ירד מתחת לשיעור של 7%, או לאחר שהתקבלה הודעת המפקח על הבנקים, לפיה המרת מכשיר החוב למניות הכרחית לשמירת יציבות התאגיד הבנקאי המנפיק (אירוע "אי קיימות").
- בוטלה האבחנה הקיימת ב"כללי באזל 2", בין שני סוגי ההון ב"רובד השני" ("רובד שני" ו- "רובד שני עליון"). לפיכך, יכלול ההון ברובד השני רובד אחד בלבד. בנוסף, הוחמרו הקריטריונים להכרה במכשירי חוב הוניים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי, כ"מרכיבי הון ברובד השני", כדלקמן:
 - המכשירים יונפקו לתקופה של חמש שנים לפחות ויהיו ניתנים לפדיון מוקדם רק לאחר שחלפו חמש שנים ממועד הנפקתם (בכפוף לקבלת אישור מוקדם מבנק ישראל).

- המכשיר יכלול מנגנונים ל"ספיגת הפסדים", שיאפשרו המרה אוטומטית למניות בכל עת ש"יחס ההון העצמי ברובד הראשון" ייפול מתחת לשיעור של 5%, או לאחר שהתקבלה הודעת המפקח על הבנקים, לפיה המרת מכשיר החוב למניות הכרחית לשמירת יציבות התאגיד הבנקאי המנפיק (אירוע "אי קיימות").

מאידך, יותר לתאגידי הבנקאיים לכלול במסגרת מרכיבי ההון ב"רובד השני" גם את יתרת ה"הפרשה להפסדי אשראי המחושבת על בסיס קבוצתי" (ובתנאי שהסכום שיכלל בהון, כאמור, לא יעלה על 1.25% מנכסי הסיכון המשוקללים בגין סיכוני אשראי, כהגדרתם בהוראות).

• הוחמרו ההתאמות הפיקוחיות בגין אמצעי ההון, ונוספו מרכיבים נוספים שינוכו מההון ברובד הראשון, לרבות:

- התאמות חשבונאיות בגין סיכון האשראי של הבנק (DVA), שנכללו בשווי ההוגן של ההתחייבויות בגין מכשירים נגזרים.

- מסים נדחים לקבל שמימושם מתבסס על הרווחיות העתידית של התאגיד הבנקאי.

- "עודף מסים נדחים" המהווה את יתרת המיסים נדחים לקבל, שנוצרו מהפרשי עיתוי, העולה על 10% מההון ב"רובד הראשון" (בכפוף להוראות מעבר - ראה הרחבה להלן).

• בהמשך למגבלות שהוטלו על יחס ההון ברובד הראשון על ידי המפקח על הבנקים ביום 28.3.2012, נכללה בהוראה מגבלה, לפיה "יחס ההון המזערי" הכולל לנכסי סיכון משוקללים, בתאגידי הבנקאיים, לא יפחת משיעור של 12.5%.

• בנוסף, כוללים התיקונים שפורסמו על ידי בנק ישראל, כאמור: "הוראות מעבר" שיאפשרו אימוץ הדרגתי של ההנחיות החדשות שנכללו בהוראה - בכל הנוגע להחמרת הקריטריונים להכרה בהון, ולניכוי מההון, כדלקמן:

- הדרישות לניכוי "עודף מיסים נדחים", יופעלו בהדרגה בשנים 2017 - 2014 (להלן: "תקופת המעבר") ויאומצו במלואן החל מיום 1.1.2018. האימוץ הדרגתי יכלול ניכוי חלק מסוים בלבד מ"עודף המיסים הנדחים" (כהגדרתו בהוראה), והכרה בחלקו האחר כ"נכס סיכון".

- מאחר שכתבי ההתחייבות שהונפקו על ידי התאגידי הבנקאיים בעבר, אינם עומדים בקריטריונים להכרה כמרכיב הון ב"רובד השני" (מכיוון שאינם כוללים מנגנון לספיגת הפסדים), נכלל בהוראת המעבר, מנגנון לאימוץ הדרגתי של הקריטריונים להכרה בהון פיקוחי לגבי כתבי ההתחייבות אלה, שיופעל בשנים 2021 - 2014 (להלן: "תקופת המעבר"), לפיו - כתבי התחייבות אלו יוכרו בחלקם כ"הון ברובד השני" בתקופת המעבר, בשיעורים הולכים ופוחתים, עד לביטולם המלא בתום תקופת המעבר.

- ההפחתה הצפויה בהון העצמי של התאגידי הבנקאיים בגין אימוצם בעתיד של כללי המדידה החדשים בנושא: "זכויות עובדים" (תקן 19 - IASC), תידחה ותיפרס בחלקים שווים לאורך התקופה שממועד יישום ההנחיות החדשות ועד ליום 1 בינואר 2018.

התיקונים להוראות הניהול הבנקאי התקין, המפורטות לעיל, ייכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2014. הבנק נערך ליישום ההנחיות שנכללו בתיקונים להוראה, כאמור, במועד כניסתם לתוקף.

להערכת הנהלת הבנק, יישום ההמלצות שנכללו בהוראות, כמפורט לעיל, צפוי להקטין את יחס "הון הליבה" של הבנק, במועד היישום לראשונה של ההוראה, בכ- 0.4 נקודות אחוז (על בסיס הנתונים הכספיים ליום 30.9.2013).

חלק ה' - גילוי ובקרה

13. מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

א. כללי

הדוחות הכספיים של הבנק לתקופת הדוח ערוכים על פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם פורט בביאור 1 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012 וביאור 1 בתמצית הדוחות הכספיים ביניים לתקופת הדוח - תוך התאמות לכללי דיווח מקובלים לצורך עריכת דוחות כספיים לתקופות ביניים. יישומם של כללי חשבונאות אלו על ידי הנהלת הבנק בעת עריכת הדוחות הכספיים, דורש לעיתים שימוש בהנחות, הערכות ואומדנים שונים, שחלקם כרוך במידה רבה של אי ודאות או רגישות למשתנים שונים. אומדנים והערכות מסוג זה שהשתנתם עשויה להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, נחשבים לאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים".

סקירה תמציתית של ההערכות והאומדנים בנושאים חשבונאיים קריטיים, נכללה בדין וחשבון של הבנק לשנת 2012. כללי החשבונאות שישומו בעריכת תמצית הדוחות הכספיים לתקופת הדוח, אינם כוללים אומדנים והערכות ב"נושאים קריטיים" מעבר לנושאים שפורטו בדוחות הבנק לשנת 2012.

ב. הצגת מכשירים פיננסיים על פי שוויים ההוגן

כאמור בדוחות הבנק לשנת 2012, נמדדים המכשירים הנגזרים וההשקעות בניירות ערך על פי שוויים ההוגן. להלן נתונים לגבי יתרות המכשירים הפיננסיים (לרבות מכשירים נגזרים), הכלולים בדוחות הכספיים לפי שוויים ההוגן תוך אבחנה בין יתרות המבוססות על "נתונים נצפים", ליתרות המבוססות על "נתונים לא נצפים", וההכנסות (הוצאות) שנזקפו לדוח הרווח והפסד בגינם:

נתונים תוצאתיים		נתונים תוצאתיים		נתונים מאזניים		1. ניירות ערך זמינים למכירה
לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		יתרות שווי הוגן ליום		
2012	2013	2012	2013	31.12.2012	30.9.2013	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
						נתונים נצפים-
139	169	48	51	4,948	6,244	• נסחרים בשוק פעיל (רמה 1)
15	6	6	3	205	137	• אחרים (רמה 2)
154	175	54	54	5,153	6,381	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
						2. מכשירים נגזרים
						נתונים נצפים-
-	-	-	-	-	-	• נסחרים בשוק פעיל (רמה 1)
(22)*	15	(12)*	(7)	(68)	(36)	• אחרים (רמה 2)
18	(30)	8	(4)	(150)	(176)	"נתונים לא נצפים" - (רמה 3)
(4)	(15)	(4)	(11)	(218)	(212)	סך הכל מכשירים נגזרים

* סווג מחדש

השינויים בשווי ההוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים המשתייכים לקבוצת האיכות הנמוכה ("רמה 3"), בתקופת הדו"ח נובעים מהגורמים הבאים:

- הפער בין שיעור עליית מדד המחירים לצרכן, לבין שינוי השיעור בשער החליפין של השקל לעומת המטבעות הזרים, הקטין את השווי ההוגן של מכשירים אלו בתשעת החודשים הראשונים של השנה, בסך של 40 מיליון ש"ח.
 - הפער בין השינוי בשיעור ריבית השוק במגזר המט"ח, לבין השינוי בשיעור ריבית השוק במגזר הצמוד למדד, הגדיל את השווי ההוגן של מכשירים אלו בתשעת החודשים הראשונים של השנה, בסך של 6 מיליון ש"ח.
 - צבירת הריבית השוטפת, הגדילה את השווי ההוגן של מכשירים אלו בתשעת החודשים הראשונים של השנה, בסך של כ- 5 מיליון ש"ח.
 - השינוי ב"מרכיב סיכון האשראי" הקטין את השווי ההוגן של מכשירים אלו בתשעת החודשים הראשונים של השנה, בסך של כ- 1 מיליון ש"ח.
- קביעת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים (לרבות מכשירים נגזרים) המשתייכים לדרגות איכות 2 ו-3 מבוססת על הערכות והנחות, הנשענות בין היתר, על שיקול דעת סובייקטיבי.
- לפיכך, סטייה אפשרית בגורמים אלו עלולה להטות את שוויים ההוגן של מכשירים אלו בצורה מהותית.

14. גילוי בדבר תהליך אישור הדוחות הכספיים

על פי הוראות בנק ישראל הוטל על התאגידים הבנקאים לכלול בדוחות הדירקטוריון הרבעוניים והשנתיים, מידע בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים, כמפורט להלן:

א. דירקטוריון הבנק הינו האורגן המופקד על בקרת העל בבנק. בהתאם להוראות בנק ישראל נקבעה "ועדת הביקורת" של הדירקטוריון, כאורגן המופקד על הפיקוח, הבקרה וההכוונה של תהליך אישור הדוחות הכספיים בבנק, ובאחריותה להגיש לדירקטוריון בסיום עבודתה את המלצותיה בנוגע לאישור הדוחות הכספיים. "ועדת הביקורת" כוללת שישה דירקטורים, ששלושה מהם הינם דירקטורים "בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית" (כמוגדר בהוראות בנק ישראל), כדלקמן:

לאה בנאי - יו"ר ועדת הביקורת.

אבי אקשטיין*

יוסי ברסי*

אייל הירדני*

חנן זלינגר

שמואל זיו - זוסמן

* דירקטור בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית.

ב. תהליך אישור הדוחות הכספיים הרבעוניים כולל את השלבים והאורגנים הבאים:

ועדת גילוי

כחלק מיישום הוראות בנק ישראל בנושא הגילוי בדוחות הכספיים, המתבססת על סעיף 302 בחוק Sarbanes Oxley (ראה פרק 16 להלן) - הוקמה בבנק ועדת גילוי, בראשות מנכ"ל הבנק, בה חברים כל חברי ההנהלה של הבנק, המבקר הפנימי ומנהלים בכירים נוספים.

הועדה מתכנסת אחת לרבעון (קודם לתחילת הדיונים בדוחות הכספיים), בהשתתפות רואי החשבון המבקרים, ודנה בהתפתחויות שחלו בנושאים שונים במהלך פעילותו העסקית של הבנק ברבעון האחרון, שעשויה להיות להם השלכה על הגילוי בדוחות הכספיים, לרבות: שינויי חקיקה והוראות חדשות, שינויים במדיניות החשבונאית, התפתחות כתביעות משפטיות, שינויים בבקורות הפנימיים (אם היו כאלה), תרמיות ומעילות (במידה ואירעו). המלצות ועדת הגילוי מיושמות בדוחות הכספיים של הבנק.

ועדת ביקורת

כאמור, הארגון המופקד מטעם הדירקטוריון על בקרת תהליך אישור הדוחות הכספיים הינו ועדת הביקורת. לקראת הדיון בפורום "ועדת ביקורת", נמסרת לעיונם של חברי "ועדת הביקורת" טיוטת הדוחות הכספיים בצרוף מסמכים נוספים שסייעו להם בהבנת וניתוח הדוחות הכספיים, לרבות: ניתוח השינויים בתוצאות הכספיות על "בסיס אחיד", התפתחות רב שנתית ורב רבעונית של נתונים מאזניים ותוצאתיים (לרבות נתונים בחתך מגזרי פעילות), ופרטים נרחבים בנושא "חובות בעייתיים והפרשות להפסדי אשראי".

לאחר קבלת מסמכים אלו - מקיימת ועדת הביקורת דיון מפורט בדוחות, בו נוטלים חלק, מלבד חברי ועדת הביקורת, גם נושאי משרה בכירה הקשורים לדיווח הכספי (לרבות: המנכ"ל והחשבונאי הראשי), ורואי החשבון המבקרים של הבנק.

במסגרת הדיון סוקרים המנכ"ל והחשבונאי הראשי בהרחבה את הדוחות הכספיים, תוך מתן הסברים מפורטים לגבי הגורמים לשינויים ולהתפתחויות בנכסים, בהתחייבויות, בתוצאות הכספיות, ונושאים אחרים, כגון: שינויים במדיניות החשבונאית, שינויים בחוקים ובהוראות בנק ישראל, שינויים במדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים והתפתחויות בהתחייבויות התלויות והשפעתן על הדוחות הכספיים. בנוסף, מתקיים דיון נרחב בהתפתחויות שחלו בחובות הבעייתיים בבנק ובהפרשות להפסדי אשראי.

רואי החשבון המבקרים מדווחים על ממצאים שעלו במהלך סקירת הדוחות הרבעוניים ועל עניינים אחרים שלדעתם יש להביאם לידיעת חברי ועדת הביקורת.

בתום הדיון מגישה ועדת הביקורת את המלצותיה לדירקטוריון בנוגע לאישור הדוחות הכספיים, לקראת הדיון שעורך הדירקטוריון בעניין זה.

דירקטוריון הבנק

לאחר הדיון בוועדת הביקורת, מתקיים דיון נוסף במליאת הדירקטוריון, לצורך אישור הדוחות הכספיים. לקראת הדיון נמסרת לחברי הדירקטוריון הטייטה המתוקנת של הדוחות הכספיים (לאחר ששולבו בה המלצות וההחלטות שהתקבלו בוועדת הביקורת), בצרוף כל המסמכים שהונחו בפני חברי ועדת הביקורת, ומסמכים נוספים, במידת הצורך, על פי החלטת ועדת הביקורת.

בדיון במליאת הדירקטוריון נוכחים - מלבד חברי הדירקטוריון, גם נושאי משרה בכירה הקשורים לדיווח הכספי (לרבות: המנכ"ל והחשבונאי הראשי), ורואי החשבון המבקרים של הבנק.

הדיון כולל: סקירת הדוחות הכספיים על ידי המנכ"ל והחשבונאי הראשי (לרבות הנושאים שנכללו בסקירה בפני ועדת הביקורת), דיווח על הדיון שקיימה ועדת הביקורת בדוחות הכספיים ועל המלצותיה, עמידת הבנק במגבלות החשיפה לסיכונים הקבועות בהוראות, או כאלו שנקבעו על ידי הדירקטוריון, ודיווח על עסקאות חריגות או מהותיות לעסקי הבנק.

רואי החשבון המבקרים מדווחים על ממצאי סקירת הדוחות הרבעוניים ועל עניינים אחרים שלדעתם ראוי להביאם לידיעת חברי הדירקטוריון.

במהלך הדיון מפנים חברי הדירקטוריון להנהלה ולגורמים אחרים הקשורים לדיווח הכספי שאלות ובקשות לקבלת הבהרות לגבי נושאים שונים שנכללו (או שאמורים היו להכלל) בדוחות הכספיים. בתום הדיון, בכפוף לקבלת תשובות מספקות מצד הנהלת הבנק, מאשר הדירקטוריון את הדוחות הכספיים.

15. המבקר הפנימי

פרטים לגבי המבקרת הפנימית, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם היא פועלת, תכנית הביקורת השנתית והשיקולים בקביעתה - נכללו בדוח השנתי לשנת 2012. בתקופת הדוח לא חלו שינויים בפרטים אלו.

ברבעון השלישי של שנת 2013 הוגשו על ידי המבקרת הפנימית 17 דוחות ליו"ר הדירקטוריון, יו"ר ועדת הביקורת של הדירקטוריון והמנהל הכללי. כמו כן נידונו בתקופה זו 10 דוחות, בישיבות ועדת הביקורת של הדירקטוריון.

16. בקורות ונהלים לגבי דיווח כספי

א. בקורות לגבי הגילוי בדוחות הכספיים

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 309 (העוסקת הן בבקורות ונהלים לגבי הגילוי (סעיף 302 בחוק Sarbanes Oxley - להלן: "SOX") והן בבקרה הפנימית על דוח כספי (סעיף 404 SOX - ראה סעיף ב' להלן) - קובעת בכל הנוגע לבקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים התקופתיים, כדלקמן:

- תאגיד בנקאי חייב לקיים בקורות ונהלים לגבי הגילוי על דיווח כספי.
- הנהלת התאגיד הבנקאי תעריך, בשיתוף המנהל הכללי והחשבונאי הראשי, את אפקטיביות הבקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים, לסוף כל רבעון.
- בנוסף, חויבו המנהל הכללי והחשבונאי הראשי של כל תאגיד בנקאי, להצהיר אישית, במסגרת הדוחות הכספיים - הצהרות (הכלולות בדוחות אלו) לגבי הגילוי הנכלל בדוחות, בהסתמך על סקירת הדוחות הכספיים והערכת יעילות הבקורות ונהלים לגבי המידע שנכלל בדוחות.
- קיומן של בקורות אלו ותקפותן נבחנות ביחידות השונות של הבנק מידי רבעון. בנוסף, הוקמה בבנק "ועדת גילוי" בראשות המנהל הכללי הכוללת את כל חברי הנהלת הבנק. הועדה מתכנסת אחת לרבעון ודנה בנושאים שונים שהתעוררו במהלך פעילותו העסקית של הבנק, שעשויה להיות להם השלכה על הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים.

ב. בקרה פנימית על דיווח כספי

בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 309 מפורטות גם חובות הנהלת התאגיד הבנקאי, לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי (סעיף 404 SOX).

ההוראה קובעת, בכל הנוגע לבקרה הפנימית על דיווח כספי, כדלקמן:

- תאגיד בנקאי חייב לקיים בקרה פנימית על דיווח כספי.
- הנהלת התאגיד הבנקאי תעריך מדי רבעון - כל שינוי בבקרה הפנימית של התאגיד הבנקאי על דיווח כספי שיש לו השפעה מהותית, או שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של התאגיד הבנקאי על דיווח כספי.

בתקופת הדוח עודכן התייעוד הקיים בגין מספר תהליכים עסקיים המשליכים על דיווח כספי, נסקרו הבקורות הקיימות בגין תהליכים אלו, לרבות בקורות חדשות שנוספו בתקופת הדוח, ונערכו בדיקות שוטפות על הבקורות הקיימות.

ג. הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

בהתבסס על בחינת הבקורות הקיימות בתהליכי הפקת והעברת המידע הקשורים לדיווח הכספי, ועל תוצאות הדיונים שנערכו ב"ועדת הגילוי", העריכה הנהלת הבנק בשיתוף המנהל הכללי והחשבונאי הראשי של הבנק את אפקטיביות הבקורות ונהלים בתקופה המכוסה בדוח זה - לגבי הגילוי של הבנק.

על בסיס הערכה זו, המנהל הכללי והחשבונאי הראשי של הבנק, הסיקו - כי לתום תקופה זו, הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק - הינן אפקטיביות כדי: לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני, בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

ד. שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון שהסתיים ביום 30.9.2013, לא ארעו שינויים בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי אשר השפיעו באופן מהותי, או שסביר שצפויים להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

חלק ו' - מידע נוסף

17. עניינים אחרים

א. מכירת קופות הגמל

בפרק 22' לדין וחשבון לשנת 2012, נכלל מידע באשר למחלוקת שהתגלעה בין הבנק לבין "קבוצת הרוכשים", בעקבות הודעת הבנק על החלטתו לממש בחודש אפריל 2010 את אופציית ה- PUT שניתנה לו, ולמכור ל"קבוצת הרוכשים" את החזקותיו בחברת "הדס מרכנתיל קופות גמל בע"מ", במחיר שנקבע בהסכמים שנחתמו בעבר על ידי הצדדים.

המחלוקת נגעה לפרשנות הראויה של סעיפים מסוימים הנוגעים לשיבוש תמורת המכירה, והיקפה הכספי הוערך בכ- 16 - 14 מיליון ש"ח. על פי מנגנון ליישוב מחלוקת שנקבע בהסכמי העבר שנחתמו בין הצדדים - מונה פוסק לביור המחלוקת. ביום 6 בפברואר 2012 נמסרה לצדדים החלטת הפוסק, לפיה נפסק לבנק סך של כ- 11 מיליון ש"ח בגין הסכומים שנתבעו על ידו מ"קבוצת הרוכשים".

בעקבות הפסיקה ובהתאם לכללים שנקבעו במנגנון ליישוב מחלוקות, כאמור, קיימו הצדדים, מספר פגישות בניסיון להגיע להסכמה, על בסיס העובדות שנקבעו על ידי הפוסק. במהלך הדיונים התברר כי הבנק יתקשה לממש בהסכמה את הסכום שנפסק לזכותו, כאמור, מכיוון שהנימוקים שפורטו על ידי הפוסק - לא היו חד משמעיים. לאור האמור לעיל, ובמטרה להימנע מהליכים משפטיים ממושכים ויקרים החליטו הצדדים ליישב את המחלוקת ביניהם באמצעות מתווה פשרה.

ביום 31 במרס 2013 נחתם הסכם בין הצדדים, במסגרתו הסכימה קבוצת הרוכשים להגדיל את תמורת המכירה בסך של כ- 8 מיליון ש"ח, בתמורה למיצוי טענות הבנק בכל הסוגיות שבמחלוקת. לאור האמור לעיל, זקף הבנק בתקופת הדוח את סכום התמורה הנוספת, כאמור, כהכנסה בדוח הרווח והפסד וסיווג אותה בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

ב. דוח ביקורת בנושא: "ציות לחוק איסור מימון טרור"

בדוחות לשנת 2012 נכלל מידע באשר לדוח ביקורת בנושא: "ציות לחוק איסור מימון טרור" (המבוסס על ביקורת שנערכה על ידי בנק ישראל, בנושא זה בשנת 2010), לרבות הממצאים שנכללו בדוח והפעולות שנקטו על ידי הבנק לתיקון הליקויים.

הגילוי הצביע על אפשרות לקיום הליכים נוספים על ידי בנק ישראל בגין ביקורת זו. בהמשך לתגובת הבנק לממצאי הדוח, המפרטת בין היתר, את הפעולות שנקטו לתיקון הליקויים, הודיע בנק ישראל ביום 20.6.2013 על החלטתו להימנע מנקיטת צעדים נוספים בנושא זה.

18. שינויים בהנהלת הבנק

- ביום 31 במרס 2013 סיים מר יעקב טננבאום את תפקידו כמנכ"ל הבנק, לאחר כשבע שנות כהונה בתפקיד. הדירקטוריון מודה למר יעקב טננבאום על תרומתו הרבה לבנק בתקופת כהונתו.
- לאור נסיונו הרב של מר טננבאום בתחומי הבנקאות הקמעונאית, נחתם ביום 20 במרס 2013 הסכם בין הבנק לבין מר טננבאום, במסגרתו התחייב מר טננבאום לספק לבנק שירותי ייעוץ לתקופה של שנה אחת (הניתנת להארכה בשנה אחת נוספת, לפי החלטת הבנק), בהיקף של 600 אלפי ש"ח לשנה.
- ביום 1 באפריל 2013 נכנס מר אורי ברוך לתפקידו כמנכ"ל הבנק.
- בישיבות הדירקטוריון שהתקיימו בתקופת הדוח אושרו שינויים בהנהלת הבנק, כדלקמן:
 - מר יאיר פלדמן מונה למנהל אגף תפעול ומידע בדרגת סמנכ"ל וחבר הנהלת הבנק, במקומו של מר צבי שובל שיסיים את עבודתו בבנק ביום 31 בדצמבר 2013, לאחר כ- 21 שנות עבודה. המינוי נכנס לתוקף ביום 1 בנובמבר 2013.
 - גב' מיכל הנר - דויטש מונתה ליועצת המשפטית הראשית של הבנק בדרגת סמנכ"ל וחברת הנהלת הבנק, במקומה של גב' אורית אליאש שכיהנה בתפקיד זה משנת 2007. המינוי נכנס לתוקף ביום 1 בנובמבר 2013.

אורי ברוך
מנהל כללי

ראובן שפיגל
יו"ר הדירקטוריון

26 בנובמבר, 2013

נתונים כספיים עיקריים

שיעור השני באחוזים	לתשעה חודשים שנסתיימו ביום		
	30.9.2012 מיליוני ש"ח	30.9.2013 מיליוני ש"ח	
(0.7)	543	539	רווח ורווחיות
150.0	28	70	הכנסות ריבית, נטו
29.2	274	354	הוצאות בגין הפסדי אשראי
5.2	593	624	הכנסות שאינן מריבית
1.5	196	199	הוצאות תפעוליות ואחרות
6.3	128	136	רווח לפני מסים
			רווח נקי

שיעור השני לעומת					
31.12.2012 באחוזים	30.9.2012 באחוזים	31.12.2012 מיליוני ש"ח	30.9.2012 מיליוני ש"ח	30.9.2013 מיליוני ש"ח	
3.2	4.9	*26,534	26,095	27,370	מאזן - סעיפים עיקריים
5.2	6.4	16,629	16,433	17,492	סך כל המאזן
22.2	28.5	5,486	5,216	6,703	אשראי לציבור, נטו
2.6	4.0	22,254	21,946	22,832	ניירות ערך
(0.7)	4.7	1,889	1,791	1,876	פקדונות הציבור
					הון עצמי

31.12.2012 באחוזים	30.9.2012 באחוזים	30.9.2013 באחוזים	
7.1	6.9	6.9	
15.0	14.2	14.6	הון עצמי לסך מאזן
62.7	63.0	63.9	הון לרכיבי סיכון
83.9	84.1	83.4	אשראי לציבור לסך המאזן
*45.7	*45.5	43.9	פקדונות הציבור לסך המאזן
70.8	72.6	69.9	הכנסות מעמלות להוצאות תפעוליות
0.2	0.2	0.5	הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות
2.7	2.7	2.5	הוצאות בגין הפסדי אשראי, מתוך האשראי לציבור
10.8	9.8	9.8	מרווח פיננסי כולל
			תשואת הרווח הנקי להון העצמי

* סווג מחדש

סקירת ההנהלה

תוספת א' - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים - מאוחד ⁽¹⁾

א יתרות ממוצעות ושיעורי הריבית

בסכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2012			לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2013			
שיעור הכנסה אחוזים	הכנסות ריבית מיליוני ש"ח	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ מיליוני ש"ח	שיעור הכנסה אחוזים	הכנסות ריבית מיליוני ש"ח	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ מיליוני ש"ח	
						נכסים נושאי ריבית*
6.62	⁽⁶⁾ 259	16,011	6.02	⁽⁶⁾ 253	17,167	אשראי לציבור ⁽³⁾
1.62	6	1,440	1.95	8	1,681	פקדונות בבנקים
2.28	13	2,312	1.28	1	263	פקדונות בבנקים מרכזיים
1.30	49	5,081	3.32	53	6,557	אג"ח מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽⁴⁾
4.76	-	47	4.44	1	60	אגרות חוב למסחר
-	1	-	-	-	1	נכסים אחרים
5.38	328	24,891	5.01	316	25,729	סך כל הנכסים נושאי ריבית
-	-	316	-	-	339	חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאי ריבית
-	-	1,014	-	-	1,114	נכסים אחרים שאינם נושאי ריבית ⁽⁵⁾
5.38	328	26,221	5.01	316	27,182	סך כל הנכסים
						התחייבויות נושאות ריבית*
(0.32)	(1)	960	(0.07)	-	1,013	פקדונות הציבור - לפי דרישה
(2.59)	(123)	19,226	(2.25)	(107)	19,260	פקדונות הציבור - לזמן קצוב
(3.15)	(1)	168	(2.18)	(1)	167	פקדונות הממשלה
(1.93)	(1)	135	(1.56)	(2)	432	פקדונות מבנקים
(7.30)	(17)	992	(9.01)	(20)	927	כתבי התחייבות נדחים
(2.70)	(143)	21,481	(2.42)	(130)	21,799	סך כל התחייבויות נושאות ריבית
-	-	2,040	-	-	2,460	פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
-	-	316	-	-	339	זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
-	-	660	-	-	776	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽⁷⁾
(2.70)	(143)	24,497	(2.42)	(130)	25,374	סך כל ההתחייבויות
-	-	1,724	-	-	1,808	אמצעים הוניים
(2.70)	(143)	26,221	(2.42)	(130)	27,182	סך כל ההתחייבויות והאמצעים הוניים
2.68	-	-	2.59	-	-	פער הריבית
2.97	185	24,891	2.89	186	25,729	תשואה נטו על הנכסים נושאי הריבית⁽⁸⁾

* הנתונים מתייחסים לנכסים ולהתחייבויות של הבנק ולהכנסות והוצאות הריבית הנגזרים מהם.

סקירת ההנהלה

תוספת א' - שיעורי הכנסות והוצאות הריבית, וניתוח השינויים - מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי הריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2012			לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2013			
שיעור הכנסה**	הכנסות ריבית ⁽²⁾	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה**	הכנסות ריבית ⁽²⁾	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
5.78	242	17,074	4.77	219	18,747	מטבע ישראלי לא צמוד
(2.21)	(81)	14,833	(1.39)	(52)	15,024	סך נכסים נושאי ריבית סך התחייבויות נושאות ריבית
3.57			3.38			פער הריבית
5.78	73	5,197	7.60	87	4,707	מטבע ישראלי צמוד למדד
(5.73)	(57)	4,119	(7.45)	(75)	4,155	סך נכסים נושאי ריבית סך התחייבויות נושאות ריבית
0.05			0.15			פער הריבית
2.03	13	2,620	1.63	10	2,275	מטבע חוץ*
(0.72)	(5)	2,529	(0.49)	(3)	2,620	סך נכסים נושאי ריבית סך התחייבויות נושאות ריבית
1.31			1.14			פער הריבית
5.38	328	24,891	5.01	316	25,729	סך פעילות בישראל
(2.70)	(143)	21,481	(2.42)	(130)	21,799	סך נכסים נושאי ריבית סך התחייבויות נושאות ריבית
2.68			2.59			פער הריבית

* לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ
** באחוזים

ג. ניתוח השינויים בהכנסות הריבית ובהוצאות הריבית (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30.9.2013 לעומת התקופה המקבילה אשתקד			
שינוי, נטו	גידול (קטון)		
	"מחיר" ⁽¹⁰⁾	"כמות" ⁽⁹⁾	
			נכסים נושאי ריבית
(6)	(23)	17	אשראי לציבור
(6)	1	(7)	נכסים נושאי ריבית אחרים
(12)	(22)	10	סך הכל הכנסות ריבית
			התחייבויות נושאות ריבית
17	17	-	פקדונות הציבור
(4)	(2)	(2)	התחייבויות נושאות ריבית אחרות
13	15	(2)	סך הכל הוצאות ריבית

הערות:

- (1) הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (כמגזר מטבע ישראלי לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).
- (3) לפני ניכוי היתרה המאזניות הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (4) מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמניות למכירה נוכחה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אג"ח זמניות למכירה הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמניים למכירה לפי שווי הוגן" בסך 0.2 ו-99.8 מיליוני ש"ח בהתאמה (בשלושה חודשים שהסתימו ביום 30.9.12 בסך 0.3 ו-82.1 מיליוני ש"ח בהתאמה).
- (5) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (6) הכנסות הריבית בתקופה של שלושה חודשים שהסתימו ביום 30.9.2013 כוללות עמלות בסך 12 מיליון ש"ח (בתקופה המקבילה אשתקד - 10 מיליון ש"ח).
- (7) לרבות מכשירים נגזרים.
- (8) תשואה נטו- הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (9) השפעת הכמות חושבה על ידי הכפלת המחיר הנוכחי בשינוי בכמות.
- (10) השפעת המחיר חושבה על ידי הכפלת השינוי במחיר ביתרות הממוצעות בתקופה המקבילה אשתקד.

סקירת ההנהלה

תוספת א' - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים - מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

א יתרות ממוצעות ושיעורי הריבית

בסכומים מדווחים

לתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2012			לתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2013			
שיעור הכנסה אחוזים	הכנסות ריבית מיליוני ש"ח	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ מיליוני ש"ח	שיעור הכנסה אחוזים	הכנסות ריבית מיליוני ש"ח	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ מיליוני ש"ח	
						נכסים נושאי ריבית*
6.59	⁽⁶⁾ 770	15,699	5.77	⁽⁶⁾ 722	16,805	אשראי לציבור ⁽³⁾
1.67	19	1,529	1.36	17	1,679	פקדונות בבנקים
2.42	31	1,698	1.63	14	1,133	פקדונות בבנקים מרכזיים
3.70	142	5,158	2.79	125	6,023	אג"ח מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽⁴⁾
2.89	1	64	3.00	2	70	אגרות חוב למסחר
-	1	-	16.80	1	7	נכסים אחרים
5.36	964	24,148	4.59	881	25,717	סך כל הנכסים נושאי ריבית
-	-	302	-	-	325	חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאי ריבית
-	-	1,030	-	-	1,061	נכסים אחרים שאינם נושאי ריבית ⁽⁵⁾
5.36	964	25,480	4.59	881	27,103	סך כל הנכסים
						התחייבויות נושאות ריבית*
(0.35)	(2)	949	(0.12)	(1)	1,001	פקדונות הציבור - לפי דרישה
(2.60)	(362)	18,579	(1.98)	(290)	19,606	פקדונות הציבור - לזמן קצוב
(3.25)	(4)	164	(2.36)	(3)	167	פקדונות הממשלה
(2.06)	(2)	129	(1.53)	(3)	258	פקדונות מבנקים
(6.81)	(51)	1,016	(6.60)	(45)	923	כתבי התחייבות נדחים
(2.70)	(421)	20,837	(2.08)	(342)	21,955	סך כל התחייבויות נושאות ריבית
-	-	1,922	-	-	2,272	פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
-	-	302	-	-	325	זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
-	-	699	-	-	750	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽⁷⁾
(2.70)	(421)	23,760	(2.08)	(342)	25,302	סך כל ההתחייבויות
-	-	1,720	-	-	1,801	אמצעים הוניים
(2.70)	(421)	25,480	(2.08)	(342)	27,103	סך כל ההתחייבויות והאמצעים הוניים
2.66	-	-	2.51	-	-	פער הריבית
3.00	543	24,148	2.79	539	25,717	תשואה נטו על הנכסים נושאי הריבית⁽⁸⁾

* הנתונים מתייחסים לנכסים ולהתחייבויות של הבנק ולהכנסות והוצאות הריבית הנגזרים מהם.

סקירת ההנהלה

תוספת א' - שיעורי הכנסות והוצאות הריבית, וניתוח השינויים - מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי הריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית (במיליוני ש"ח)

לתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2012			לתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2013			
שיעור הכנסה**	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה**	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
5.93	717	16,219	4.86	674	18,609	מטבע ישראלי לא צמוד
(2.33)	(247)	14,177	(1.59)	(182)	15,264	סך נכסים נושאי ריבית
3.60			3.27			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
5.26	207	5,288	5.08	176	4,655	מטבע ישראלי צמוד למדד
(5.16)	(159)	4,142	(4.91)	(150)	4,103	סך נכסים נושאי ריבית
0.10			0.17			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
2.01	40	2,641	1.64	31	2,453	מטבע חוץ*
(0.76)	(15)	2,518	(0.51)	(10)	2,588	סך נכסים נושאי ריבית
1.25			1.13			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
5.36	964	24,148	4.59	881	25,717	סך פעילות בישראל
(2.70)	(421)	20,837	(2.08)	(342)	21,955	סך נכסים נושאי ריבית
2.66			2.51			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית

* לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ
** באחוזים

ג. ניתוח השינויים בהכנסות הריבית ובהוצאות הריבית (במיליוני ש"ח)

לתשעה חודשים שנתיים ביום 30.9.2013 לעומת התקופה המקבילה אשתקד			
שינוי, נטו	גידול (קטונן)		
	"מחיר" ⁽¹⁰⁾	"כמות" ⁽⁹⁾	
			נכסים נושאי ריבית
(48)	(96)	48	אשראי לציבור
(35)	(41)	6	נכסים נושאי ריבית אחרים
(83)	(137)	54	סך הכל הכנסות ריבית
			התחייבויות נושאות ריבית
73	88	(15)	פקדונות הציבור
6	8	(2)	התחייבויות נושאות ריבית אחרות
79	96	(17)	סך הכל הוצאות ריבית

הערות:

- (1) הנתונים כלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבע ישראלי לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).
- (3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (4) מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמינות למכירה נוכחה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אג"ח זמינות למכירה הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת נירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בסך 0.2 מיליוני ש"ח בהתאמה (לתשעה חודשים שהסתומו ביום 30.9.12 בסך 0.2) ו-61.6 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (5) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (6) הכנסות הריבית בתקופה של תשעה חודשים שהסתומו ביום 30.9.2013 כוללות עמלות בסך 32 מיליון ש"ח (בתקופה המקבילה אשתקד-31 מיליון ש"ח).
- (7) לרבות מכשירים נגזרים.
- (8) תשואה נטו- הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (9) השפעת הכמות חושבה על ידי הכפלת המחיר הנוכחי בשינוי בכמות.
- (10) השפעת המחיר חושבה על ידי הכפלת השינוי במחיר בירתות הממוצעות בתקופה המקבילה אשתקד.

31 בדצמבר 2012			30 בספטמבר 2012							
משך חיים ממוצע אפקטיבי שנים	שיעור תשואה פנימי אחוזים	סך הכל שווי הוגן מיליוני ש"ח	משך חיים ממוצע אפקטיבי שנים	שיעור תשואה פנימי אחוזים	סך הכל שווי הוגן מיליוני ש"ח	משך חיים ממוצע אפקטיבי שנים	שיעור תשואה פנימי אחוזים	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל 20 שנה
0.51	5.12	18,718	0.52	5.69	17,799	0.54	4.45	19,632	91	2
0.52		269	0.41		433	0.12		820	-	-
-		102	-		104	-		84	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
**0.51		19,089	**0.51		18,336	**0.52		20,536	91	2
0.35	1.30	17,207	0.36	1.65	16,846	0.38	0.70	17,987	-	-
0.59		1,085	0.62		942	0.16		2,017	-	-
-		6	-		5	-		6	-	-
0.60		10	0.61		10	0.71		8	-	-
**0.36		18,308	**0.37		17,803	**0.36		20,018	-	-
								518	91	2
		781			533				518	427
3.60	1.55	4,873	3.54	1.62	5,149	3.02	1.30	4,957	2	4
0.93		891	1.29		645	0.77		951	-	-
-		5	-		2	-		3	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
**3.18		5,769	**3.29		5,796	**2.66		5,911	2	4
4.54	1.10	4,296	4.61	1.24	4,252	3.55	0.70	4,250	-	-
6.41		643	6.49		639	5.79		615	-	-
-		72	-		73	-		52	-	-
0.64		9	0.65		10	0.72		7	-	-
**4.71		5,020	**4.78		4,974	**3.79		4,924	-	-
								987	2	4
		749			822				987	985

הערות ספציפיות :

* למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
 ** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

סקירת הנהלה

תוספת ב' - החשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית (המשך)

30 בספטמבר 2013							סכומים מדווחים
עם דרישה ועד חודש 3 חודשים	מעל חודש ועד 3 חודשים	מעל 3 שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנה ועד 10 שנים	מעל 10 שנה ועד 20 שנה	מיליוני ש"ח		
1,619	376	96	54	13	8	מטבע חוץ***	
1,249	598	970	38	343	-	נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים נכסים פיננסיים*	
30	4	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	
-	-	-	-	-	-	אופציות (במונחי נכס הבסיס)	
-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים	
2,898	978	1,066	92	356	8	סה"כ שווי הוגן	
1,788	422	645	12	13	9	התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות	
985	799	277	75	354	3	התחייבויות פיננסיות*	
30	5	4	10	2	-	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	
-	-	1	-	-	-	אופציות (במונחי נכס הבסיס)	
-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים	
2,803	1,226	927	97	369	12	סה"כ שווי הוגן	
95	(248)	139	(5)	(13)	(4)	מכשירים פיננסיים, נטו	
95	(153)	(14)	(19)	34	30	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר החשיפה המצטברת במגזר	
15,328	1,977	3,529	2,491	1,124	127	חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית	
2,040	751	1,765	39	370	3	נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים נכסים פיננסיים****	
31	9	12	39	3	-	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	
-	-	-	-	-	-	אופציות (במונחי נכס הבסיס)****	
-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים	
17,399	2,737	5,306	2,569	1,497	130	סה"כ שווי הוגן	
14,333	1,389	5,068	2,154	1,355	324	התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות	
2,179	888	1,033	121	856	3	התחייבויות פיננסיות*	
30	10	10	36	2	-	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	
-	2	12	2	-	-	אופציות (במונחי נכס הבסיס)****	
-	-	-	-	-	-	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים****	
16,542	2,289	6,123	2,313	2,213	327	סה"כ שווי הוגן	
857	448	(817)	256	(716)	(197)	מכשירים פיננסיים, נטו	
857	1,305	488	744	1,633	1,436	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר החשיפה המצטברת במגזר	

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן בגין המכשיר הפיננסי.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שייגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול בשיעור של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

31 בדצמבר 2012			30 בספטמבר 2012							
משך חיים ממוצע אפקטיבי שנים	שיעור תשואה פנימי אחוזים	סך הכל שווי הוגן מיליוני ש"ח	משך חיים ממוצע אפקטיבי שנים	שיעור תשואה פנימי אחוזים	סך הכל שווי הוגן מיליוני ש"ח	משך חיים ממוצע אפקטיבי שנים	שיעור תשואה פנימי אחוזים	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל 20 שנה
0.40	1.47	2,488	0.37	1.49	2,625	0.43	1.33	2,302	-	-
1.62		2,226	1.55		2,533	1.04		3,235	-	-
-		1	-		10	-		34	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
**0.98		4,715	**0.95		5,168	**0.78		5,571	-	-
0.27	0.60	2,791	0.26	0.68	2,849	0.24	0.54	2,895	-	-
2.13		1,881	2.01		2,227	1.36		2,590	-	-
-		25	-		32	-		55	-	-
0.67		1	0.67		1	0.67		1	-	-
**1.01		4,698	**1.02		5,109	**0.76		5,541	-	-
								30	-	-
		17			59				30	30
1.08	4.10	26,091	1.12	4.44	25,585	0.99	3.60	26,902	104	6
1.35		3,386	1.37		3,611	0.84		5,006	-	-
-		108	-		116	-		121	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
**1.11		29,585	**1.14		29,312	**0.96		32,029	104	6
1.08	1.18	24,294	1.10	1.46	23,947	0.90	0.68	25,132	-	-
2.43		3,609	2.42		3,808	1.42		5,222	-	-
-		103	-		110	-		113	-	-
0.62		33	0.63		35	0.71		30	14	-
**1.25		28,039	**1.28		27,900	**0.99		30,497	14	-
								1,532	90	6
		1,546			1,412				1,532	1,442

הערות ספציפיות:

- * למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- ** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- *** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- **** כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פרעון".
- ***** כולל אופציות על מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פרעון".
- ***** כולל התחייבויות לא כספיות המוצגות בטור "ללא תקופת פרעון".

סקירת הנהלה

תוספת ג' - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2013									
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾									
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾									
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾									
סך הכל	בעייתי	סך הכל*	מזה: חובות ⁽²⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	פגום	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	
פעילות בישראל: ציבור-מסחרי									
296	17	295	263	17	15	3	1	9	חקלאות
2,128	122	2,095	1,846	122	82	11	17	44	תעשייה
3,252	148	3,248	1,504	148	48	4	13	55	ביוניו ⁽⁶⁾
1,693	25	1,682	1,617	25	19	(5)	-	9	נדל"ן
335	-	43	31	-	-	-	-	-	חשמל ומים
3,476	160	3,434	3,067	160	67	19	6	80	מסחר
281	13	281	255	13	10	-	1	4	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
886	28	886	800	28	16	2	1	11	תחבורה ואחסנה
97	9	97	74	9	9	1	-	3	תקשורת ושירותי מחשב
1,001	4	356	338	3	3	2	1	2	שירותים פיננסיים
1,534	48	1,524	1,305	48	32	11	5	31	שירותים עסקיים אחרים
772	12	771	638	12	4	1	-	6	שירותים ציבוריים וקהילתיים
15,751	586	14,712	11,738	585	305	49	45	254	סך הכל מסחרי
2,962	48	2,962	2,741	48	-	5	-	14	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
3,526	81	3,505	2,716	81	40	(12)	(4)	65	אנשים פרטיים-אחר
22,239	715	21,179	17,195	714	345	42	41	333	סך הכל ציבור בישראל
714	-	683	683	-	-	1	-	1	בנקים
5,661	-	-	-	-	-	-	-	-	ממשלה
28,614	715	21,862	17,878	714	345	43	41	334	סה"כ פעילות בישראל
פעילות בחו"ל									
329	-	307	292	-	-	1	-	4	תעשייה
412	58	331	172	58	1	(3)	-	1	ביוניו ונדל"ן
65	-	65	60	-	-	-	-	1	מסחר
110	48	110	110	48	48	18	-	34	תחבורה ואחסנה
32	26	32	32	26	26	11	-	12	אחר
948	132	845	666	132	75	27	-	52	סך הכל ציבור בחו"ל
938	-	910	887	-	-	-	-	-	בנקים
4	-	-	-	-	-	-	-	-	ממשלות
1,890	132	1,755	1,553	132	75	27	-	52	סך הכל פעילות בחו"ל
30,504	847	23,617	19,431	846	420	70	41	386	סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 19,431 מיליון ש"ח, 6,692 מיליון ש"ח, 194 מיליון ש"ח ו-4,187 מיליון ש"ח, בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים. למעט אג"ח.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של כ-90 יום ומעלה.

(6) כולל סיכון אשראי מאזני בגין הלוואות לדיור שניתנו "לקבוצות רכישה" בסך 105 מיליון ש"ח, וסיכון אשראי חוץ מאזני בגין לווים אלו בסך 124 מיליון ש"ח.

סקירת הנהלה

תוספת ג' - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (המשך)

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

		30 בספטמבר 2012		חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾		סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾			
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾									
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי ⁽⁵⁾	מזה: חובות ⁽²⁾	סך הכל*	בעייתי	סך הכל	
7	3	1	15	16	288	314	16	324	פעילות בישראל: ציבור-מסחרי
49	4	10	135	163	1,882	2,168	163	2,200	תעשייה
64	3	10	73	185	1,478	3,520	185	3,524	בינוי ⁽⁶⁾
12	-	1	16	22	1,468	1,514	22	1,526	נדל"ן
1	-	-	-	-	107	112	-	394	חשמל ומים
62	7	11	88	121	2,612	2,960	121	2,989	מסחר
4	(1)	(1)	14	14	248	274	14	274	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
11	(1)	3	15	28	1,072	1,160	28	1,160	תחבורה ואחסנה
2	1	1	5	6	77	102	6	110	תקשורת ושירותי מחשב
2	-	-	2	2	437	480	13	1,305	שירותים פיננסיים
26	2	5	47	56	1,095	1,330	56	1,335	שירותים עסקיים אחרים
5	1	1	8	11	505	639	11	639	שירותים ציבוריים וקהילתיים
245	19	42	418	624	11,269	14,573	635	15,780	סך הכל מסחרי
10	-	2	-	43	2,350	2,526	43	2,526	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
71	(3)	(16)	62	86	2,267	3,050	86	3,070	אנשים פרטיים-אחר
326	16	28	480	753	15,886	20,149	764	21,376	סך הכל ציבור בישראל
-	-	-	-	-	1,081	1,101	-	1,128	בנקים
-	-	-	-	-	-	-	-	3,985	ממשלה
326	16	28	480	753	16,967	21,250	764	26,489	סה"כ פעילות בישראל
פעילות בחו"ל									
4	-	1	-	-	323	363	-	381	תעשייה
4	-	(2)	-	55	292	379	55	470	בינוי ונדל"ן
3	-	-	6	6	83	95	6	95	מסחר
16	-	-	53	54	132	132	54	132	תחבורה ואחסנה
2	-	1	1	1	50	51	1	51	אחר
29	-	-	60	116	880	1,020	116	1,129	סך הכל ציבור בחו"ל
-	-	-	-	-	351	351	-	396	בנקים
-	-	-	-	-	-	-	-	4	ממשלות
29	-	-	60	116	1,231	1,371	116	1,529	סך הכל פעילות בחו"ל
355	16	28	540	869	18,198	22,621	880	28,018	סך הכל

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות 2, אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 18,198 מיליון ש"ח, 5,205 מיליון ש"ח, 192 מיליון ש"ח, ו-4,423 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי מאזני וחובות מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של כ-90 יום ומעלה.
- (6) כולל סיכון אשראי מאזני בגין הלוואות לדיור שניתנו "לקבוצות רכישה" בסך 69 מיליון ש"ח, וסיכון אשראי חוץ מאזני בגין לווים אלו בסך 121 מיליון ש"ח.

* הוצג מחדש

סקירת ההנהלה

תוספת ג' - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (המשך)

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2012

הפסדי אשראי ⁽⁴⁾			חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾			סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾		
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתית ⁽⁵⁾	מזה: חובות ⁽²⁾	סך הכל*	בעייתי	סך הכל
פעילות בישראל: ציבור-מסחרי								
7	4	2	15	16	283	314	16	316
49	6	13	122	151	1,804	2,068	151	2,103
64	4	9	83	174	1,471	3,442	174	3,446
12	-	1	23	26	1,537	1,595	26	1,608
1	-	-	-	-	91	107	-	469
68	7	20	81	112	2,820	3,218	112	3,239
4	(1)	(2)	15	16	253	277	16	277
11	(1)	3	19	23	1,043	1,137	23	1,138
2	1	1	10	11	76	100	11	108
2	-	-	5	5	394	429	17	1,167
25	4	6	39	50	1,079	1,334	50	1,338
5	1	1	8	13	531	677	13	678
250	25	54	420	597	11,382	14,698	609	15,887
9	-	1	-	44	2,414	2,637	44	2,637
73	(6)	(17)	64	89	2,353	3,096	89	3,114
332	19	38	484	730	16,149	20,431	742	21,638
-	-	-	-	-	837	837	-	**849
-	-	-	-	-	-	-	-	4,279
332	19	38	484	730	16,986	21,268	742	26,766
פעילות בחו"ל								
4	-	1	-	-	275	294	-	314
4	-	(2)	-	55	319	363	55	449
1	2	(2)	4	4	66	70	4	70
16	-	-	51	51	124	124	51	124
-	-	-	-	1	33	34	1	34
25	2	(3)	55	111	817	885	111	991
-	-	-	-	-	408	428	-	464
-	-	-	-	-	-	-	-	4
25	2	(3)	55	111	1,225	1,313	111	1,459
357	21	35	539	841	18,211	22,581	853	28,225

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 18,211 מיליון ש"ח, 5,474 מיליון ש"ח, 27 מיליון ש"ח, ו-4,513 מיליון ש"ח, בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של כ-90 יום ומעלה.

(6) כולל סיכון אשראי מאזני בגין הלוואות לדיור שניתנו "לקבוצות רכישה" בסך 75 מיליון ש"ח, וסיכון אשראי חוץ מאזני בגין לווים אלו בסך 123 מיליון ש"ח.

** סוג מחדש

סקירת הנהלה

תוספת ד' - חשיפות למדינות זרות - על בסיס מאוחד⁽¹⁾

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות

מועד הפרעון של החשיפה המאזנית		חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽⁴⁾							
מכל שנה	עד שנה	חשיפה חוץ מאזנית ⁽³⁾⁽²⁾	חובות פגומים	סיכון אשראי בעייתי	סך הכל	לאחרים	לבנקים	למשלות	
									מיליוני ש"ח
									סך כל החשיפה למדינות זרות:
									• ליום 30.9.2013:
									ארה"ב ⁽¹⁾
31	322	6	-	-	353	39	314	-	
112	618	63	-	1	730	135	591	4	אחר
143	940	69	-	1	1,083	174	905	4	סך הכל
14	2	25	-	-	16	15	1	-	מזה LDC
141	406	59	3	3	547	159	384	4	• ליום 30.9.2012: סה"כ
13	2	22	-	-	15	15	-	-	מזה LDC
142	450	71	1	1	592	162	426	4	• ליום 31.12.2012: סה"כ
14	3	**23	-	-	17	16	1	-	מזה LDC

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות ובטחונות נזילים. בלוח זה נכלל מידע מפורט לגבי מדינות שחשיפות האשראי של הבנק בגין עולה על 1% מסך נכסי הבנק (ליום 30.9.2012 ו-31.12.2012 - לא הייתה בבנק חשיפה בגין מדינות כנ"ל).
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה.
- (3) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים, מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה וקבוצת לווים.

ב. מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן עולה על 0.75% מסך נכסי הבנק

קיימת בבנק חשיפת אשראי בגין מדינה אחת (קנדה) - ששיעורה עולה על 0.75% מכלל נכסי הבנק (אך נופל מ-1%) ומסתכמת ליום 30.9.2013 בסך של 222 מיליון ש"ח (ליום 30.9.2012 וליום 31.12.2012 - לא הייתה בבנק חשיפה בגין מדינות זרות העונה לקריטריון זה).

ג. מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות

חשיפת הבנק בגין מדינות זרות עם בעיות נזילות מסתכמת ליום 30.9.2013 בסך של 1 מיליון ש"ח (30.9.2012 - 9 מיליון ש"ח; 31.12.2012 - 10 מיליון ש"ח).

* חשיפת הבנק למדינות: פורטוגל, ספרד, יוון, איטליה, אירלנד וקפריסין שנכללו בתכנית הסיוע שהושקה על ידי הבנק המרכזי האירופאי וקרן המטבע הבינלאומית ליום 30.9.2013 - מסתכמת בסך 4 מיליון ש"ח (30.9.2012 - 9 מיליון ש"ח; 31.12.2012 - 4 מיליון ש"ח). בנוסף, קיימת חשיפה חוץ מאזנית למדינות הנ"ל שמסתכמת ליום 30.9.2013 בסך של 2 מיליון ש"ח (ליום 30.9.2012 וליום 31.12.2012 - לא הייתה לבנק חשיפה חוץ מאזנית בגין מדינות אלה).

** הוצג מחדש

אני, אורי ברוך, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2013 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים ברווח הכולל, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾, וכן:
 - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח.
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לראוי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.
- (1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

אני, אבי רישפן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2013 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים ברווח הכולל, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ והבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾, וכן:
 - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח.
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה, שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק מרכנתיל דיסקונט בערבון מוגבל והחברות הבנות שלו (להלן - "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר 2013 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך.

הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli Gaap) ל"דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מכירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli Gaap) ל"דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הדגש עניין

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בכיאוור 7 ב' (5) בדבר בקשות לאשר תביעות מסוימות, כתובענות ייצוגיות.

זיו האפט

סומך חייקין

רואי חשבון

רואי חשבון

26 בנובמבר 2013

תמצית מאזנים מאוחדים

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2012 (מבוקר)	30 בספטמבר 2012 (לא מבוקר)	30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)	
			נכסים
3,672	3,681	2,405	מזומנים ופקדונות בבנקים
5,486	5,216	6,703	ניירות ערך ⁽²⁾
16,966	16,766	17,861	אשראי לציבור, ברוטו
(337)	(333)	(369)	הפרשה להפסדי אשראי
16,629	16,433	17,492	אשראי לציבור, נטו
5	5	6	השקעה בחברות כלולות
442	457	429	בניינים וציוד
⁽¹⁾ 27	21	54	נכסים בגין מכשירים נגזרים
273	282	281	נכסים אחרים
26,534	26,095	27,370	סך הכל נכסים
			התחייבויות והון
22,254	21,946	22,832	פקדונות הציבור
137	164	534	פקדונות מבנקים
167	169	166	פקדונות הממשלה
923	923	816	כתבי התחייבות נדחים
⁽¹⁾ 250	218	272	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
914	884	874	התחייבויות אחרות ⁽³⁾
24,645	24,304	25,494	סך הכל התחייבויות
1,889	1,791	1,876	הון עצמי
26,534	26,095	27,370	סך הכל התחייבויות והון

אבי רישפן
סמנכ"ל בכיר, חשבונאי ראשי

אורי ברוך
מנהל כללי

ראובן שפיגל
יו"ר הדירקטוריון

- (1) סוג מחדש-ראה ביאור ד1
- (2) היתרה כוללת ניירות ערך ששועבדו למלווים בסך 757 מיליוני ש"ח (30.09.2012 - 557 מיליוני ש"ח; 31.12.2012 - 552 מיליוני ש"ח).
- (3) היתרה כוללת ניירות ערך המוצגים לפי השווי ההוגן בסך 6,405 מיליוני ש"ח (30.09.2012 - 4,916 מיליוני ש"ח; 31.12.2012 - 5,187 מיליוני ש"ח)
- (3) היתרה כוללת הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך 16 מיליוני ש"ח (30.09.2012 - 21 מיליוני ש"ח; 31.12.2012 - 20 מיליוני ש"ח)

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 26 בנובמבר 2013
הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2012	2013	2012	2013	
מבוקר	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
1,224	964	881	328	316	הכנסות ריבית
495	421	342	143	130	הוצאות ריבית
729	543	539	185	186	הכנסות ריבית, נטו
35	28	70	14	36	הוצאות בגין הפסדי אשראי
694	515	469	171	150	הכנסות ריבית, נטו, לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
					הכנסות שאינן מריבית
7	*5	80	*(5)	-	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
363	*270	274	*89	96	עמלות
23	(1)	-	(1)	-	הכנסות (הוצאות) אחרות
393	274	354	83	96	סך הכל הכנסות שאינן מריבית
					הוצאות תפעוליות ואחרות
479	361	391	112	125	משכורות והוצאות נלוות
152	112	114	38	39	אחזקה ופחת בנינים וציוד
163	120	119	41	39	הוצאות אחרות
794	593	624	191	203	סך הכל הוצאות תפעוליות ואחרות
293	196	199	63	43	רווח לפני מיסים
102	68	64	19	8	הפרשה למיסים על הרווח
191	128	135	44	35	רווח לאחר מיסים
-	-	1	-	-	חלק הבנק ברווחי חברה כלולה
191	128	136	44	35	רווח נקי
					רווח למניה (באלפי שקלים חדשים)
1.53	1.03	1.09	0.35	0.28	מניה בת 0.1 שקלים חדשים - ערך נקוב
0.15	0.10	0.11	0.03	0.03	מניה בת 0.01 שקלים חדשים - ערך נקוב

* סווג מחדש

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על הרווח הכולל

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	*2012 (מבוקר)	*2013 (לא מבוקר)	*2012 (לא מבוקר)	*2013 (לא מבוקר)	
191	128	136	44	35	רווח נקי
133	78	(43)	45	-	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים**
(49)	(29)	14	(17)	(1)	השפעת המס המתייחס
84	49	(29)	28	(1)	רווח (הפסד) כולל אחר, לאחר מיסים
275	177	107	72	34	סך הכל הרווח הכולל

תמצית דוחות על השינויים בהון העצמי

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013						
(לא מבוקר)						
סך הכל הון	יתרת רווח	רווח כולל אחר מצטבר*	סך הכל הון וקרנות הון	קרנות הון	הון מניות נפרע	
1,882	1,613	66	203	152	51	יתרה לתחילת התקופה
35	35	-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
(40)	(40)	-	-	-	-	דיבידנד ששולם
(1)	-	(1)	-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו, לאחר השפעת המס*
1,876	1,608	65	203	152	51	יתרה לסוף התקופה

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012						
(לא מבוקר)						
סך הכל הון	יתרת רווח	רווח כולל אחר מצטבר*	סך הכל הון וקרנות הון	קרנות הון	הון מניות נפרע	
1,719	1,485	31	203	152	51	יתרה לתחילת התקופה
44	44	-	-	-	-	רווח נקי לתקופה
28	-	28	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו, לאחר השפעת המס*
1,791	1,529	59	203	152	51	יתרה לסוף התקופה

* ראה ביאור 11(3)

** מהווה התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות על השינויים בהון העצמי (המשך)

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013					
(לא מבוקר)					
הון מניית נפרע	קרנות הון	סך הכל הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	יתרת רווח	סך הכל הון
51	152	203	94	1,592	1,889
-	-	-	-	136	136
-	-	-	-	(120)	(120)
-	-	-	(29)	-	(29)
51	152	203	65	1,608	1,876

יתרה לתחילת התקופה (מבוקר)
רווח נקי לתקופה
דיבידנד ששולם
הפסד כולל אחר, נטו, לאחר השפעת המס*
יתרה לסוף התקופה

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012					
(לא מבוקר)					
הון מניית נפרע	קרנות הון	סך הכל הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	יתרת רווח	סך הכל הון
51	152	203	10	1,551	1,764
-	-	-	-	128	128
-	-	-	-	(150)	(150)
-	-	-	49	-	49
51	152	203	59	1,529	1,791

יתרה לתחילת התקופה (מבוקר)
רווח נקי לתקופה
דיבידנד ששולם
רווח כולל אחר, נטו, לאחר השפעת המס*
יתרה לסוף התקופה

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012					
(מבוקר)					
הון מניית נפרע	קרנות הון	סך הכל הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	יתרת רווח	סך הכל הון
51	152	203	10	1,551	1,764
-	-	-	-	191	191
-	-	-	-	(150)	(150)
-	-	-	84	-	84
51	152	203	94	1,592	1,889

יתרה לתחילת השנה
רווח נקי לשנה
דיבידנד ששולם
רווח כולל אחר, נטו, לאחר השפעת המס*
יתרה לסוף התקופה

* ראה ביאור 1 ו' (1) הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על תזרימי המזומנים - מאוחדים

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2012	2013	2012	2013	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
191	128	136	44	35	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
					רווח נקי לתקופה
					התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים
209	165	231	55	67	מפעולות (נספח א')
400	293	367	99	102	סך הכל
					שינוי נטו בנכסים שוטפים -
138	170	245	(39)	207	פקדונות בבנקים
(1,036)	(813)	(1,007)	(452)	(409)	אשראי לציבור
*7	6	(27)	(11)	2	נכסים בגין מכשירים נגזרים
33	18	9	5	37	ניירות ערך למסחר
(26)	(24)	12	(16)	17	נכסים אחרים
(884)	(643)	(768)	(513)	(146)	סך הכל שינוי בנכסים שוטפים
					שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות -
1,269	961	578	322	(555)	פקדונות מהציבור
(11)	16	397	55	47	פקדונות מבנקים
10	12	(1)	-	2	פקדונות הממשלה
*(1)	(26)	22	(3)	(2)	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
77	34	(43)	32	(26)	התחייבויות אחרות
1,344	997	953	406	(534)	סך הכל שינוי בהתחייבויות שוטפות
860	647	552	(8)	(578)	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) שוטפת
					תזרימי מזומנים לפעילות השקעה
-	-	7	-	-	תמורה ממכירת חברה מוחזקת
(1)	(1)	-	-	-	מזומנים בגין חברה בת שנגרעה (נספח ג')
(3,066)	(2,249)	(3,888)	(856)	(706)	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
(299)	(299)	-	(25)	-	רכישת אגרות חוב מוחזקות לפדיון
2,530	1,860	2,064	475	346	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
571	571	236	363	65	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
(49)	(35)	(43)	(10)	(11)	רכישת בניינים וציוד
38	-	-	-	-	תמורה ממימוש בניינים וציוד
(276)	(153)	(1,624)	(53)	(306)	מזומנים, נטו מפעילות השקעה
					תזרימי מזומנים לפעילות מימון
(150)	(150)	(120)	-	(40)	דיבידנד ששולם לבעלי המניות
150	150	-	-	-	הנפקת כתבי התחייבות נדחים
(196)	(193)	(152)	(124)	(124)	פרעון כתבי התחייבות נדחים
(196)	(193)	(272)	(124)	(164)	מזומנים, נטו, לפעילות מימון
388	301	(1,344)	(185)	(1,048)	גידול (קטיון) במזומנים
(22)	28	(42)	(2)	(4)	השפעת השינויים בשער החליפין על יתרת המזומנים
3,103	3,103	3,469	3,619	3,135	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
3,469	3,432	2,083	3,432	2,083	יתרת המזומנים לסוף התקופה

* סווג מחדש ראה ביאור 1 ד'

דוחות על תזרימי המזומנים - מאוחדים (המשך)

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2012	2013	2012	2013	
	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
					נספח א'
					התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת
					פחת והפחתות
64	48	48	16	16	חלק הבנק ברווחי חברה כלולה
-	-	(1)	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
121	96	142	33	58	הפסד (רווח) נטו מניירות ערך זמינים למכירה ומוחזקים לפדיון
(1)	4	(48)	9	(29)	הפרשה לירידת ערכם של ניירות ערך זמינים למכירה
20	19	-	1	-	רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
(1)	(2)	1	-	1	רווח ממימוש בניינים וציוד
(23)	-	-	-	-	רווח ממכירת חברה מוחזקת
-	-	(8)	-	-	מסים נדחים, נטו
(52)	(42)	(5)	(27)	(8)	גידול בעתודה לפיצויי פרישה, נטו
5	19	15	4	5	התאמת ערכם של כתבי התחייבות נדחים
54	51	45	17	20	הפרשי שער שנזקפו על יתרת המזומנים
22	(28)	42	2	4	
209	165	231	55	67	סה"כ התאמות לתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
					נספח ב'
					פעולות שלא במזומן
12	10	4	10	4	• רכישת בניינים וציוד
(103)	(24)	366	(29)	46	• השאלת ניירות ערך (החזר ניירות ערך שהושאלו)
5	5	-	-	-	• מניות שהתקבלו בעסקה למיזוג סטטורי של חברה בת
-	-	1	-	-	• מכירת חברה מוחזקת
					נספח ג'
					נכסים והתחייבויות של חברה בת שנגרעה בעקבות מיזוג סטטורי, ליום המיזוג:
6	6	-	-	-	נכסים
(1)	(1)	-	-	-	התחייבויות
5	5	-	-	-	נכסים והתחייבויות שנגרעו, נטו
5	5	-	-	-	מניות שהתקבלו - שלא במזומן
-	-	-	-	-	
(1)	(1)	-	-	-	בניכוי - מזומנים שנגרעו
(1)	(1)	-	-	-	מזומנים של חברה בת שנגרעה
					נספח ד'
					מידע על ריבית ומיסים שהתקבלו (שולמו)
1,298	988	854	326	270	• ריבית שהתקבלה
-	7	-	-	-	• דיבידנדים שהתקבלו
(505)	(408)	(336)	(145)	(133)	• ריבית ששולמה
(124)	(99)	(67)	(39)	(20)	• מיסים על הכנסה ששולמו

1. מדיניות חשבונאית

א. כללי

- (1) בנק מרכנתיל דיסקונט הינו תאגיד בנקאי. תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים (להלן: "הדוחות הכספיים ביניים") המאוחדים של הבנק ליום 30 בספטמבר 2013, כוללת את אלה של הבנק ושל החברות הבנות שלו (להלן: "הקבוצה" או "המאוחד"). תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים ערוכה בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי רבעוני של תאגיד בנקאי ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli Gaap) לדיווח כספי לתקופות ביניים, ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים.
- (2) דוחות הביניים הנ"ל ערוכים (בכפוף לאמור בסעיפים ה', ו-1' להלן), בהתבסס על כללי החשבונאות שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2012. יש לעיין בהם יחד עם הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2012 והביאורים המצורפים להם.
- (3) תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 26.11.2013.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

- תמצית הדוחות הכספיים ביניים הוכנה על פי מדרג תקני דיווח כספי, כדלקמן:
- ככלל, הדוחות הכספיים ביניים ערוכים על פי הכללים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו (להלן: "הוראות המפקח").
 - בנושאים מסוימים שצוינו בהוראות המפקח - יושמו תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים שאומצו. עם זאת, במקרים בהם עושה התקן הבינלאומי שימוש בהגדרות שקיימות כבר ב"הוראות המפקח" - יושמו ההגדרות שב"הוראות המפקח".
 - בנושאים שלגביהם התקן הבינלאומי שאומץ, מפנה לתקן בינלאומי שטרם אומץ - יושמו "הוראות המפקח".
 - בנושאים הנמצאים בתכולת היישום של תקני הדיווח הבינלאומי, שלא נקבע לגביהם טיפול ספציפי בתקני הדיווח הבינלאומי, או ב"הוראות המפקח" - יושמו כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

ג. שימוש באומדנים

עריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli Gaap) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, כרוכה בשיקול דעת, הנחות ושימוש באומדנים שהשפיעו על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות ועל הגילוי המתייחס לנכסים והתחייבויות תלויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות בתקופות הדיווח. האומדנים מבוססים על הנחות שנערכו על ידי הנהלת הבנק והן כרוכות באי ודאות או רגישות למשתנים שונים. הערכות ההנהלה מבוססות על ניסיון העבר, נתונים נצפים והנחות סבירות המותאמות לנסיבות של כל אומדן. האומדנים וההנחות שבבסיסם מתעדכנים באופן שוטף, ותוצאותיהם נזקפות לדוחות הכספיים בתקופה שבה נערך העדכון. יובהר עם זאת, שהתממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים הנ"ל, עשויה להיות שונה מההערכות שנכללו בדוחות הכספיים.

ההערכות והאומדנים ששימשו בדוחות הכספיים ביניים ליום 30.9.2013, עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31.12.2012, בכפוף לאומדנים שנערכו בעקבות יישום כללי חשבונאות והוראות דיווח חדשות, כמפורט להלן.

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

ד. שינוי סיווג

- בביאור 1ב(6) בדוחות הכספיים לשנת 2012 נכלל מידע באשר לתוכנית לשינוי במבנה הארגוני שיושמה ביום 1 במאי 2012, וכללה שינויים בתחומי האחריות של חטיבות האשראי, לרבות הסטת חלק מהפעילות המסחרית של הבנק מהחטיבה ה"קמעונאית", לחטיבה ה"עסקית - מסחרית". כפועל יוצא משינויים ארגוניים אלו, הוגדרה מחדש תכולתם של מרבית מגזרי הפעילות בבנק, לרבות הקצאה מחדש של ההכנסות וההוצאות התקופתיות המיוחסות למגזרים אלו.
- הקצאת ההוצאות התבססה על סקר הוצאות מקיף שנערך על ידי הבנק במחצית השניה של שנת 2012. לפיכך, סווגו מחדש בדוחות כספיים אלו נתוני ההשוואה לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שנסתיימו ביום 30.9.2012, המתייחסים להתפלגות ההוצאות התפעוליות בחתך מגזרי פעילות, בכדי לשקף את סיווג העדכני של הוצאות אלו.
- בעקבות יישום הוראות הדיווח החדשות בנושא: "קיזוז נכסים והתחייבויות" (ראה סעיף 2' להלן), סיווג הבנק מחדש בתקופת הדוח נכסים והתחייבויות הנובעים מעסקאות בגין מכשירים נגזרים שקוזזו על ידו בעבר. בעקבות השינוי בסיווג, כאמור, גדלו יתרות הנכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים ליום 31.12.2012 בסך של 4 מיליון ש"ח.
- פעילות הבנק בתחום גיוס פקדונות מתאגידים מסוימים (בעיקר גופים מוסדיים) המשמשת בעיקרה לניהול החשיפה לסיכונים - נכללה עד ליום 31.3.2013 במגזר "בנקאות פרטית". בעקבות החלטת הבנק לכלול פעילות זו במגזר "בנקאות עסקית", סווגו מחדש נתוני ההשוואה לשנת 2012 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שנסתיימו ביום 30.9.2012, על מנת להתאים את תוצאות הפעילות במגזרים אלו, לסיווג העדכני. הסיווג מחדש של נתוני ההשוואה כאמור, הגדיל את ההכנסות במגזר "בנקאות עסקית" (והקטין בהתאמה את ההכנסות במגזר "בנקאות פרטית"). לשנת 2012 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שנסתיימו ביום 30.9.2012 בסך של 2 מיליון ש"ח, 2 מיליון ש"ח, ו-1 מיליון ש"ח, בהתאמה.

ה. מידע לגבי השפעה של תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

(1) אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)

בחדש יולי 2006, פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, בדבר אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) (להלן: "התקן"). התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ה - 1968 ומחויבות לדווח על פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS - לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2008. האמור אינו חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בהקשר לכך, פרסם בנק ישראל ביום 7 ביוני 2009 מסמך, הכולל מתווה לאימוץ תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים בדיווחים הכספיים של התאגידים הבנקאיים בישראל. המתווה עורך אבחנה בין תקני דיווח הנוגעים לנושאים הנמצאים בליבת העסק הבנקאי, לבין תקני דיווח אחרים, כדלקמן:

א. תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים שאינם נוגעים בנושאים הקשורים לליבת העסק הבנקאי יאומצו בהדרגה בשנים 2011-2012 (לגבי ישום תקנים אלו על ידי הבנק בתקופת הדוח - ראה סעיף 1' להלן). על אף האמור לעיל, טרם אומץ התקן הבינלאומי 19 - IAS, בנושא: "זכויות עובדים" (על פי טיוטת תיקון להוראות הדיווח לציבור שהופצו על ידי בנק ישראל ביום 18 ביוני 2012, צפויים התאגידים הבנקאיים לאמץ את כללי המדידה והדיווח שנכללו בתקן זה, החל מיום 1 בינואר 2014).

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

ה. מידע לגבי השפעה של תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

(1) אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) (המשך)

ב. תאריך היעד המקדמי שהוצע ליישום תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים הנוגעים לנושאים הקשורים לליבת העסק הבנקאי היה 1.1.2013, בכפוף להחלטה סופית שהיה עתיד בנק ישראל לקבל בעניין זה, המושפעת, בין היתר מלוח הזמנים שייקבע בארה"ב, ומהתקדמות "תהליך ההתכנסות" - בין גוף התקינה הבינלאומית וגוף התקינה בארה"ב. מכיוון שעד כה טרם הסתיים תהליך ההתכנסות, כאמור, ממשיך בנק ישראל לקיים מעקב אחר תהליך זה.

(2) אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית

ביום 29 בדצמבר 2011 פרסם בנק ישראל הוראה בנושא: "אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית".

ההוראה מאמצת את כללי החשבונאות הנהוגים בבנקים בארה"ב בכל הנוגע למדידה, סיווג והכרה בהכנסות והוצאות של סעיפים תוצאתיים מסוימים, לרבות:

- הכנסות מעמלות הקשורות ל"יצירת הלוואה" - יהו חלק מהכנסות הריבית האפקטיביות שזוקף התאגיד הבנקאי בגין הלוואה, וייזקפו לפיכך לדוח הרווח והפסד לאורך חיי הלוואה (ולא עם גבייתן בפועל).
- הוצאות ישירות בגין "יצירת הלוואה" יידחו וייזקפו לדוח הרווח והפסד במקביל לזקיפת ההכנסות בגין הלוואה זו (בכפוף לאמור להלן).

ההנחיות שנכללו בהוראה, מהוות שינוי מרחיק לכת ביחס לכללי המדידה וההכרה בהכנסה הנהוגים כיום. המועד המקורי ליישום ההנחיות שנכללו בהוראה, נקבע ליום 1.1.2013. עקב מורכבות ההנחיות שנכללו בהוראה ולאור פניות שהתקבלו מהתאגידים הבנקאיים, פרסם בנק ישראל ביום 25 ביולי 2012 תיקון להוראה זו, הדוחה את המועד שנקבע ליישום ההוראה ליום 1 בינואר 2014.

בהמשך לאמור לעיל, פרסם בנק ישראל ביום 31 באוקטובר 2013 מסמך המבהיר את עמדת בנק ישראל לגבי היבטים שונים הכרוכים ביישום ההוראה. בהתאם להבהרות אלו, דחיית הוצאות הכרוכות ב"יצירת הלוואה", כאמור לעיל - תותנה באישור מוקדם של בנק ישראל ובעמידה בתנאים מקדמיים, לרבות:

- קיום תהליך שיטתי מהימן לזיהוי ומדידה של עלויות כשירות לדחיה.

- קיום בקורות אפקטיביות בתהליך הזיהוי המדידה והדחיה של עלויות אלו.

בנוסף פרסם בנק ישראל ביום 17 באוקטובר 2013 הוראות מעבר המתייחסות לטיפול החשבונאי הנדרש באשר להכנסות מסוימות שלא הוכרו ברווח והפסד עד ליום 31.12.2013, במועד היישום לראשונה של ההוראה, ומפרטות את דרישות הגילוי בדוחות הכספיים לשנת 2014.

הבנק נערך ליישום הכללים שנקבעו בהוראה, במועד כניסתם לתוקף (בכפוף לאמור להלן). לאור עמדת בנק ישראל בנושא: "דחיית עלויות בגין יצירת הלוואה", כמפורט לעיל, המחייבות תקופת היערכות ממושכת לצורך גיבוש שיטות מדידה מהימנות, ובקורות אפקטיביות בנושא זה - הבנק מתעתד, בשלב הראשון ליישום ההוראה, שלא לדחות עלויות הכרוכות ביצירת הלוואה, ולזקוף אותן לדוח הרווח והפסד במועד היווצרותן. לאור האמור לעיל, ומכיוון שהערכות הבנק ליישום ההוראה נמצאת עדיין בשלבים מוקדמים, לא ניתן לאמוד במדויק בשלב זה, את ההשלכות שיהיו ליישום הכללים שנקבעו בהוראה, על התוצאות הכספיות של הבנק בעתיד. על אף האמור לעיל, להערכת הנהלת הבנק, יישום כללים אלו צפוי לפגוע בהכנסות שיציג הבנק בשנה הראשונה ליישום ההוראה ובמידה מסוימת גם בשנים שלאחריה (עם זאת, מדובר ב"הפרשי עיתוי", שיוכרו כהכנסה בשנים הבאות).

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

ה. מידע לגבי השפעה של תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

(3) טיוטת הוראה בנושא: "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי"

חישוב ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי מבוסס על "הוראת שעה" שפורסמה על ידי בנק ישראל ביום 18.2.2010 (להלן: "הוראת השעה"), הכוללת הנחיות לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי, נגזר ממכפלת יתרות החוב הרשומות של האשראים שנכללו בתכולת "הוראת השעה" (המפולחות בחתך "ענפי משק"), ב"מקדם הפרשות להפסדי אשראי" (כמפורט להלן), עבור כל אחד מענפי המשק, כאמור - תוך אבחנה בין אשראי בעייתי (בסיווג "נחות", או "השגחה מיוחדת"), ואשראי אחר ("תקין"). "מקדמי הפרשות להפסדי אשראי" נקבעו עבור כל אחד מענפי המשק וכל אחד מסוגי האשראי, כאמור לעיל, בהתבסס על "טווח הפרשות" (שחושב על בסיס נתוני ה"מחיקות החשבונאיות" (עד לשנת 2010 - ה"הפרשות לחובות מסופקים") השנתיות שדווחו על ידי הבנק), בגין כל אחד מענפי המשק, משנת 2008 ואילך - ומייצגים את האומדן הטוב ביותר (בתוך "טווח הפרשות"), עבור שיעורי ההפסדים הבלתי מזוהים, הגלומים בתיק האשראי לכל אחת מהקבוצות שפורטו לעיל. לאור הניסיון שנצבר עד כה בחישוב ההפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי, ומכיוון שתוקף "הוראת השעה" פג בתום שנת 2012 - הפיץ בנק ישראל ביום 10 באפריל 2013, טיוטת הוראה חדשה בנושא: "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי" (להלן: "ההוראה החדשה"). "ההוראה החדשה" מאמצת את המתודולוגיה שנקבעה ב"הוראת השעה" (לפיה, חישוב ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי נגזר ממכפלת יתרות החוב הרשומות של האשראי לציבור ב"מקדמי הפרשות להפסדי אשראי", הנקבעים לכל ענף משק, ולכל סוג אשראי), וכוללת הבהרות ותוספות להוראת השעה, לרבות:

- טווח ההפרשות יחושב עבור תקופה של חמש שנים קלנדריות המסתיימות בתקופת דיווח שנתי, או ארבע שנים קלנדריות (בתקופת דיווח רבעונית).
- הדרישה לשימור "הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי", בהיקף מינימלי שלא יפחת מסכום ההפרשה "הנוספת והכללית" המחושבת על פי הכללים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 315 - תהיה בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2014, ותפקע לאחר מועד זה.

בנוסף, כוללת טיוטת ההוראה נספח, המרחיב את דרישות התייעוד המבססות את תהליך ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי וכולל, בנוסף, מתודולוגיה לחישוב ותייעוד "מרכיב ההתאמה" שנכלל ב"מקדם ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי".

הכללים וההנחיות שנכללו בטיטת ההוראה ייכנסו לתוקף במדורג, כדלקמן:

- ההנחיות הכלולות בגוף ההוראה ועוסקות בעיקר בעדכון המועדים שנקבעו ב"הוראת השעה", ייכנסו לתוקף רטרואקטיבית, מיום 1 בינואר 2013.
- ההנחיות הכלולות בנספח שצורף להוראה ודנות בעיקר בדרישות התייעוד שיידרשו התאגידים לקיים ובשיטות לחישוב ותייעוד "מקדם ההתאמה" - ייכנסו לתוקף ביום 31.12.2013.

הבנק יישם בתקופת הדוח את הכללים שצפויים להיכנס לתוקף רטרואקטיבית מיום 1 בינואר 2013, ונערך ליישום ההנחיות ודרישות התייעוד שנכללו בנספח שצורף להוראה החדשה, במועד שנקבע. לאור מורכבות ההנחיות החדשות שנכללו בנספח, והצורך להטמיע בסיס נתונים חדש שיבסס את תהליך קביעת ההפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי, לא ניתן להעריך בשלב זה, את ההשלכות שיהיו ליישום הכללים החדשים שנקבעו בנספח שצורף לטיטת ההוראה, על התוצאות הכספיות של הבנק במועד יישומם.

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

ה. מידע לגבי השפעה של תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישום (המשך)

(4) תיקון הוראות הדיווח לציבור בנושא: נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופות לפירעון

בהתאם להוראות הדיווח לציבור כוללים הדוחות הכספיים השנתיים ביאור לגבי: "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופה לפירעון".

לאור הניסיון שנצבר בנושא זה, פרסם בנק ישראל ביום 30 בספטמבר 2013, תיקון להוראות הדיווח לציבור, לפיו שונה הדיווח הקיים, כדלקמן:

- הנתונים לגבי נכסים והתחייבויות במטבעי ישראלי הצמודים למדד המחירים לצרכן, או למטבע חוץ, ירוכזו - ויצורפו לנתוני הנכסים והתחייבויות במטבעי ישראלי לא צמוד.
- תזרימי מזומנים בגין מכשירים נגזרים המסולקים נטו, יקוזזו ויסווגו כ"מטבעי ישראלי", או כ"מטבע חוץ", בהתאם למטבע בו ייסלקו, ולא ידווחו הסכומים החוץ מאזניים בגין מכשירים נגזרים אלו.

ההנחיות שנכללו בתיקון להוראה, יחולו על הדוחות כספיים לשנת 2013 ואילך. הבנק נערך ליישום ההנחיות במועד כניסתן לתוקף. להערכת הנהלת הבנק ליישום ההנחיות לא תהינה השלכות מהותיות על התוצאות הכספיות של הבנק, מעבר להיבטי הגילוי שנכללו בהוראה.

(5) יישום כללי "באזל 3"

בעקבות פרסום התיקון להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 208 - 201, במסגרתו אומצו עקרונות "המסגרת הפיקוחית הגלובלית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית (להלן: "כללי באזל 3"), פרסם בנק ישראל ביום 29 באוגוסט 2013 תיקון להוראות הדיווח לציבור, בנושא: "דרישות גילוי של באזל הנוגעות להרכב ההון", במסגרתו יורחב הגילוי שייכלל בדוחות הכספיים לשנת 2013, ויכלול, במסגרת הביאור על הלימות ההון, "נתוני פרופורמה" (המבוססים על הנתונים הכספיים של הבנק ליום 31.12.2013), שישקפו את ההשלכות הצפויות בשל יישום כללי "באזל 3", על נתונים מסוימים המשמשים בחישוב יחסי הלימות ההון, ליום 1 בינואר 2014 (בהתחשב בהקלות שנכללו ב"הוראות המעבר"), כדלקמן:

- ההון העצמי, רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים.
- ההון הכולל, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים.
- היתרות המשוקללות של נכסי הסיכון.
- יחס הון עצמי, רובד 1, לרכיבי סיכון.
- יחס הון עצמי, רובד 1, הנדרש על ידי המפקח על הבנקים.
- יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון, הנדרש על ידי המפקח על הבנקים.

הבנק נערך ליישום ההנחיות שנכללו בהוראה, במועד כניסתן לתוקף (1 בינואר 2014). להערכת הנהלת הבנק ליישום הנחיות אלו לא תהינה השלכות מהותיות על התוצאות הכספיות של הבנק מעבר להיבטי הגילוי שנכללו בהוראה.

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

ו. מידע לגבי תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים שישומו לראשונה בתקופת הדיווח

(1) אימוץ תקני דיווח בינלאומיים (IFRS) מסוימים

בהמשך למתווה שנקבע על ידי בנק ישראל ביום 7 ביוני 2009, במסגרתו החליט בנק ישראל ליישם, בשלב הראשון את תקני הדיווח הבינלאומיים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי (ראה סעיף ה'1) לעיל), פרסם בנק ישראל ביום 23 בדצמבר 2012 הוראה, במסגרתה נדרשו התאגידים הבנקאיים לאמץ החל מיום 1.1.2013 ארבעה תקני דיווח בינלאומיים חדשים, כדלקמן:

- **תקן דיווח כספי בינלאומי מס' 10** - בדבר דוחות כספיים מאוחדים, המחליף את הדרישות בנושא "דוחות כספיים מאוחדים", שנכללו בתקן החשבונאות הבינלאומי מספר 27, בדבר דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים.
- **תקן דיווח כספי בינלאומי מס' 11** - בדבר הסדרים משותפים, המחליף את תקן החשבונאות הבינלאומי מס' 31, בדבר זכויות בעסקאות משותפות.
- **תקן דיווח כספי בינלאומי מס' 12** - בדבר זכויות בישויות אחרות, המרכז את דרישות הגילוי לגבי חברות בנות, עסקאות משותפות, חברות כלולות וישויות מובנות שאינן מאוחדות.
- **תקן חשבונאות בינלאומי מס' 28 (מתוקן)** - בדבר השקעות בחברות כלולות ובעסקאות משותפות. הבנק מיישם את הכללים שנכללו בתקני החשבונאות הבינלאומיים שאומצו, כאמור לעיל, החל מהמועד שנקבע בהוראה - 1.1.2013. ליישום התקנים לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

(2) הוראה בנושא: "קיזוז נכסים והתחייבויות"

בעקבות שינויים שחלו בתקינה החשבונאית בארה"ב, פרסם בנק ישראל ביום 12 בדצמבר 2012 תיקון להוראות הדיווח לציבור (להלן: "הוראות הדיווח") בנושא: "קיזוז נכסים והתחייבויות", במטרה להתאים את הוראות הדיווח הקיימות בנושא זה, לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב.

הוראות הדיווח הקיימות מאפשרות לתאגידים הבנקאיים לקזז נכסים והתחייבויות הנובעים מעסקאות שבוצעו עם אותו צד נגדי, בהתקיים תנאים מסוימים.

התיקון להוראות הדיווח, כולל הרחבות להוראות הדיווח והבהרות נוספות ובכללן:

- התאגידים הבנקאיים יידרשו לשקול קיומם של תנאים לגריעת נכסים והתחייבויות, הכלולים בדוחות הכספיים - קודם לקיזוזם של נכסים והתחייבויות אלו.
- קיזוז נכסים והתחייבויות יותר רק אם קיים בטחון סביר שזכות התאגיד הבנקאי לקיזוז תהיה תקפה גם במקרה שהצד הנגדי יפשוט את הרגל.

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

1. מידע לגבי תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים שישומו לראשונה בתקופת הדיווח (המשך)

(2) הוראה בנושא: "קיצוז נכסים והתחייבויות" (המשך)

• הותר לתאגידים הבנקאיים לקזז סכומי שווי הוגן בגין מכשירים נגזרים הנובעים מעסקאות מכשירים נגזרים שבוצעו עם אותו צד נגדי, בכפוף לקיום הסדר להתחשבות נטו בין הצדדים (אף אם אין בכוונת התאגיד הבנקאי לפרוע את ההתחייבויות, או לממש את הנכסים, על בסיס נטו).
התיקונים שנכללו בהוראת הדיווח נכנסו לתוקף ביום 1.1.2013, בדרך של "יישום למפרע". הבנק מיישם את ההנחיות החדשות ממועד כניסתן לתוקף, וכלל אותן בדוחות כספיים אלה בדרך של "יישום למפרע". ליישום הכללים החדשים לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים, למעט הרחבת הגילוי בביאור על מכשירים פיננסיים נגזרים.

(3) הוראה בנושא: "דוח על הרווח הכולל"

ביום 9 בדצמבר 2012 פרסם בנק ישראל הוראה בנושא: "דוח על הרווח הכולל", במטרה להתאים את מתכונת הצגת הדוחות הכספיים למתכונת שאושרה על ידי המוסד לתקינה חשבונאית בארה"ב בשנת 2011.

על פי ההנחיות שפורטו בהוראה, יש לכלול את השינויים בפריטים מסוימים המהווים "רווח כולל אחר" בדוח נפרד שייקרא: "דוח על הרווח הכולל", במקום בדוח על השינויים בהון העצמי.

ההנחיות שנכללו בהוראה נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2013. הבנק מיישם את הכללים שנקבעו בהוראה ממועד כניסתן לתוקף וכלל אותן בדוחות כספיים אלה, בדרך של "יישום למפרע". ההנחיות החדשות מהוות שינוי בכללי הדיווח בלבד.

(4) הוראה בנושא: "גילוי על פקדונות"

ביום 13 בינואר 2013, פרסם בנק ישראל תיקון להוראות הדיווח לציבור בנושא: "גילוי על פקדונות", המתאים את דרישות הגילוי הקיימות, למתכונת הגילוי המקובלת בתאגידים בנקאיים באירופה ובארה"ב. ההוראה כוללת הנחיות המרחיבות את הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים בנושא זה, לרבות:

- המידע לגבי הפקדונות יכלול הכחנה בין פקדונות נושאי ריבית, לכאלו שאינם נושאים ריבית.
- התאגידים הבנקאיים יידרשו לכלול מידע על התפלגות הפקדונות בחתך מדרגות מפקידים.
- הביאור על פקדונות הציבור יכלול מידע על התפלגות הפקדונות בחתך מקור הפקדון (כגון: "אנשים פרטיים", "תאגידים" ו"גופים מוסדיים").

ההנחיות שנכללו בהוראה ייכנסו לתוקף החל מהדיווח לשנת 2013 ואילך. על אף האמור לעיל, נדרשו התאגידים הבנקאיים להרחיב את המידע שייכלל בדיווחים הרבעוניים בשנת 2013, ולכלול בהם גם נתונים המתייחסים להיקף הפקדונות שגויסו מגופים מוסדיים.

הבנק מיישם את ההנחיות שנכללו בהוראה המתייחסות לדוחות הכספיים ביניים אלו ונערך ליישומן של יתר ההנחיות ממועד שנקבע לכניסתן לתוקף. ליישום ההנחיות לא הייתה השפעה על הדיווח הכספי, למעט הרחבת הגילוי בנושא פקדונות, כמפורט לעיל.

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

ו. מידע לגבי תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים שישומו לראשונה בתקופת הדיווח (המשך)

(5) הרחבת הגילוי בנושא: "איכות האשראי והפרשות להפסדי אשראי"

בעקבות עדכון דרישות הגילוי על איכות האשראי ועל הפרשות להפסדי אשראי שפורסמו בחודש יולי 2010 על ידי גוף התקינה החשבונאי בארה"ב (FASB), פרסם בנק ישראל ביום 25 במרס 2012, תיקונים להוראות הדיווח לציבור המאמצות את הכללים שפורסמו בארה"ב.

התיקון להוראות כולל דרישות להרחבת הגילוי בדוחות הכספיים בנושא זה, המתייחסות הן להיבטים כמותיים והן להיבטים איכותיים, כדלקמן:

• היבטים כמותיים

הביאורים בנושא: "אשראי לציבור והפרשות להפסדי אשראי", יכללו מידע נוסף, לרבות:

- מידע לגבי הפרשות להפסדי אשראי, בחתך מגזרים עיקריים.
- מידע לגבי: "אשראי לציבור", "חובות בעייתיים", "חובות פגומים", ו"חובות שאורגנו מחדש" - בחתך ענפי משק.
- הרחבת הדיווח על "חובות פגומים".
- הרחבת הדיווח על "חובות שאורגנו מחדש", לרבות: היקף החוזים שאורגנו מחדש בתקופת הדיווח ומידע לגבי היקף הארגונים מחדש שכוצעו בתקופות קודמות וכשלו בתקופת הדיווח.
- הרחבת הדיווח על הלוואות לדיור, בחתך סוגי שיעבוד ובחתך שיעור המימון.

• היבטים איכותיים

התאגידים הבנקאיים נדרשו להרחיב את הגילוי לגבי היבטים מסוימים בהפרשות להפסדי אשראי כדלקמן:

- הפרשות להפסדי אשראי בחתך מגזרים עיקריים:
 - החלטות על הפרשות להפסדי אשראי בגין מגזרים מסוימים, מתקבלות במסגרת הדיונים המתקיימים לגבי הפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי. בקביעת שיעור הפרשות להפסדי אשראי בכל אחד מהמגזרים נלקחים בחשבון, בין היתר: המחיקות החשבונאיות התקופתיות, לרבות מגמת השינוי במחיקות התקופתיות במגזר, ההתפתחויות הסביבתיות הקשורות במגזר זה וכו'.
 - המתאם שבין החובות שאורגנו מחדש לבין הפרשות להפסדי אשראי:
 - החובות שאורגנו מחדש נבחנים על בסיס פרטני וההפרשות להפסדי אשראי בגינם נגזרות מתחזית מעודכנת לגבי תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים בגין חובות אלו.
- למידע נוסף המתייחס לאיכות תיק האשראי בבנק, ראה ביאור צב(2).

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

1. מידע לגבי תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים שישומו לראשונה בתקופת הדיווח (המשך)

(5) הרחבת הגילוי בנושא: "איכות האשראי והפרשות להפסדי אשראי" (המשך)

ההנחיות וכללי הגילוי החדשים שנכללו בתיקון להוראות הדיווח לציבור נכנסו לתוקף במדורג, כדלקמן:

- הגילוי לגבי הנתונים המאזניים נכנס לתוקף ביום 31.12.2012 ונכלל בדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2012, ואילך.
- הגילוי לגבי יתרות ממוצעות, נתונים תוצאתיים וביצועים של ארגונים מחדש, נכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2013, ונכלל בתמצית הדוחות הכספיים לתקופת הדיווח הנוכחית.

(6) עדכון ההנחיות בנושא: "נדל"ן לדיר"ן

ההתפתחויות שחלו בשוק הדיור גרמו, להערכת בנק ישראל, לגידול בסיכונים הגלומים בתיקי האשראי לדירור של התאגידים הבנקאיים בישראל. לאור התפתחויות אלו, פרסם בנק ישראל במהלך שנת 2013 הוראות המטילות מגבלות על מתן הלוואות לדירור, כדלקמן:

- ביום 21 במרס 2013 פורסמה הוראה המחמירה את כללי המדידה של סיכון האשראי בתחום זה, לרבות:
 - העלאת משקל הסיכון של הלוואות לדירור שניתנו החל מיום 1 בינואר 2013 ומימנו למעלה מ- 45% משווי הנכס: מ- 35%, ל- 75% - 50%.
 - מאידך, הופחת יחס ההמרה ל"שווה ערך אשראי" (מקדם C.C.F) בגין כלל ה"ערכויות לרוכשי דירות" המתייחסות לדירות שנמסרו למשתכן: מ- 20%, ל- 10%.
 - שימור הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי (החל מיום 1 באפריל 2013) בהיקף שלא יפחת מ- 0.35% מתיק הלוואות לדירור (למעט הלוואות לדירור שבגינן נערכו הפרשות להפסדי אשראי לפי "עומק הפיגור").
 - ביום 29 באוגוסט 2013 פורסמה הוראה נוספת המטילה מגבלות על מתן הלוואות לדירור ברמת סיכון בינונית ומעלה (בהיבט כושר החזר של הלווים), לרבות:
 - הטלת איסור על מתן הלוואות לדירור שהחזר החודשי בגינן עולה על 50% מכושר החזר של הלווה.
 - העלאת משקל הסיכון של הלוואות לדירור שהחזר החודשי בגינן עולה על 40% מכושר החזר של הלווה, ל- 100%.
- המגבלות מיושמות לגבי כל הלוואות לדירור שאושרו החל מיום 1 בספטמבר 2013, ואילך.
- הבנק יישם את ההנחיות שנכללו בהוראות המפורטות לעיל, במועדים שנקבעו לכניסתן לתוקף. ליישום ההנחיות היו השלכות כדלקמן:
- יישום ההנחיה לשימור הפרשה מינימלית להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי בגין הלוואות לדירור, הגדיל את הוצאות הבנק בגין הפסדי אשראי בתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013, בסך של 4 מיליון ש"ח.
 - יישום השינוי במשקלות הסיכון של הלוואות לדירור מסוימות כמפורט לעיל, ושל "ערכויות לרוכשי הדירות", כאמור, הגדיל את היקף נכסי הסיכון ליום 30.9.2013 בסך של כ- 63 מיליון ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

2. ניירות ערך (המשך)

30 בספטמבר 2013

(לא מבוקר)

הערך במאזן מיליוני ש"ח	התאמה לשווי הוגן		עלות מופחתת* מיליוני ש"ח	הערך במאזן מיליוני ש"ח	
	רווחים	הפסדים			
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח			
					אגרות חוב מוחזקות לפדיון ⁽⁴⁾
211	10	-	211	211	• של ממשלת ישראל
87	6	-	87	87	• של מוסדות פיננסיים בישראל
298	16	-	298	298	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון
					ניירות ערך זמינים למכירה
					אגרות חוב ⁽¹⁾
5,450	75	-	5,375	5,450	• של ממשלת ישראל
530	12	-	518	530	• של מוסדות פיננסיים בישראל
390	15	-	375	390	• של אחרים בישראל ⁽³⁾
6,370	102	-	6,268	6,370	סך הכל אגרות חוב
11	-	-	11	11	מניות ⁽²⁾
6,381	102	-	6,279	6,381	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
					ניירות ערך למסחר
					אגרות חוב ⁽¹⁾
1	-	-	1	1	• של ממשלת ישראל
4	-	-	4	4	• של ממשלות זרות
11	-	-	11	11	• של מוסדות פיננסיים זרים
6	-	-	6	6	• של אחרים בישראל
2	-	-	2	2	• של אחרים זרים
24	-	-	24	24	סך הכל ניירות ערך למסחר
6,719	118	-	6,601	6,703	סך הכל ניירות ערך

* במניות - עלות, בניכוי הפרשה לירידת ערך - במידת הצורך.
 ** נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים. כן כוללים נתוני השווי הוגן בתיק הזמין למכירה - מניות בסך 11 מיליון ש"ח, שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי העלות, בניכוי הפרשה לירידת ערך - שעל פי הערכת ההנהלה אינה עולה על שוויין ההוגן.
 *** כוללים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן", בניכוי השפעת המס.
 הערות:
 (1) לגבי תוצאות הפעילות בגין השקעה באגרות חוב - ראה ביאורים 11 ו-12.
 (2) הסעיף כולל יתרה בסך 8 מיליון ש"ח, בגין החזקה בשיעור של 14.8% בחברת א.י. אמריקה ישראל בע"מ.
 (3) כולל אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית בסך של 1 מיליון ש"ח.
 (4) אגרות החוב המוחזקות לפדיון מוצגות במאזן על בסיס העלות המופחתת.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

2. ניירות ערך

30 בספטמבר 2012				
(לא מבוקר)				
הערך במאזן מיליוני ש"ח	עלות מופחתת* מיליוני ש"ח	התאמה לשווי הוגן		שווי הוגן** מיליוני ש"ח
		רווחים מיליוני ש"ח	הפסדים מיליוני ש"ח	
אגרות חוב מוחזקות לפדיון^{(4),(1)}				
212	212	2	-	214
88	88	1	-	89
300	300	3	-	303
סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון				
ניירות ערך זמינים למכירה				
אגרות חוב⁽¹⁾				
3,760	3,685	75	-	3,760
719	703	18	2	719
375	377	9	11	375
4,854	4,765	102	13	4,854
12	12	-	-	12
4,866	4,777	102	13	4,866
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה				
ניירות ערך למסחר				
אגרות חוב⁽¹⁾				
13	13	-	-	13
4	4	-	-	4
25	24	1	-	25
6	6	-	-	6
2	2	-	-	2
50	49	1	-	50
5,219	5,126	106	13	5,219
סך הכל ניירות ערך				

* מניות - עלות, בניכוי הפרשה לירידת ערך - במידת הצורך.
 ** נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים. כן כוללים נתוני השווי הוגן בתיק הזמין למכירה - מניות בסך 12 מיליון ש"ח, שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי העלות, בניכוי הפרשה לירידת ערך - שעל פי הערכת ההנהלה אינה עולה על שווי הוגן.
 *** כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן", בניכוי השפעת המס.
 **** נזקף לדוח רווח והפסד.

הערות:

- (1) לגבי תוצאות הפעילות בגין השקעה באגרות חוב - ראה ביאורים 11 ו-12.
- (2) הסעיף כולל יתרה בסך 8 מיליון ש"ח, בגין החזקה בשיעור של 14.8% בחברת א.י. אמריקה ישראל בע"מ.
- (3) בתקופת הדוח סיווג הבנק הפרשות לירידת ערך מניות ואגרות חוב זמינות למכירה בסך של 19 מיליון ש"ח כ"ירידת ערך בעלות ואופי שונה מזמני" וזקף אותן לדוח הרווח והפסד.
- (4) אגרות החוב המוחזקות לפדיון מוצגות במאזן על בסיס העלות המופחתת.
- (5) כולל אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית בסך 11 מיליון ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

2. ניירות ערך (המשך)

31 בדצמבר 2012				
(מבוקר)				
שווי הוגן**	התאמה לשווי הוגן		עלות מופחתת* מיליוני ש"ח	הערך במאזן מיליוני ש"ח
	הפסדים	רווחים		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
אגרות חוב מוחזקות לפדיון⁽⁴⁾				
223	-	11	212	212
91	-	4	87	87
314	-	15	299	299
ניירות ערך זמינים למכירה				
אגרות חוב⁽¹⁾				
4,057	-	119	3,938	4,057
626	-	13	613	626
458	2	15	445	458
5,141	2	147	4,996	5,141
12	-	-	12	12
5,153	***2	***147	5,008	5,153
ניירות ערך למסחר				
אגרות חוב				
10	-	-	10	10
4	-	-	4	4
18	-	1	17	18
2	-	-	2	2
34	-	****1	33	34
5,501	2	163	5,340	5,486

* במניות - עלות, בניכוי הפרשה לירידת ערך - במידת הצורך.
 ** נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים. כן כוללים נתוני השווי הוגן בתיק הזמין למכירה - מניות בסך 12 מיליון ש"ח, שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי העלות, בניכוי הפרשה לירידת ערך - שעל פי הערכת ההנהלה אינה עולה על שוויין ההוגן.
 *** כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן", בניכוי השפעת המס.
 **** נזקף לדוח רווח והפסד

הערות:

- (1) הסעיף כולל יתרה בסך 8 מיליון ש"ח, בגין החזקה בשיעור של 14.8% בחברת א.י. אמריקה ישראל בע"מ.
- (2) בתקופת הדוח סיווג הבנק הפרשות לירידת ערך מניות ואגרות חוב זמינות למכירה בסך של 20 מיליון ש"ח כ"ירידת ערך בעלת אופי שונה מזמני" וזקף אותן לדוח רווח והפסד.
- (3) כולל אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית בסך 12 מיליון ש"ח.
- (4) אגרות החוב המוחזקות לפדיון מוצגות במאזן על בסיס העלות המופחתת.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירים אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה בהפרשה להפסדי אשראי (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013						
(לא מבוקר)						
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי		מסחרי	
			אחר	לדיוור		
363	-	363	71	13	279	יתרת הפרשה לתחילת התקופה
36	1	35	(8)	1	42	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(35)	-	(35)	(10)	-	(25)	מחיקות חשבונאיות
22	-	22	12	-	10	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
(13)	-	(13)	2	-	(15)	מחיקות חשבונאיות, נטו
386	1	385	65	14	306	יתרת הפרשה לסוף התקופה*
16	-	16	3	-	13	*מזה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012						
(לא מבוקר)						
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי		מסחרי	
			אחר	לדיוור		
348	-	348	68	11	269	יתרת הפרשה לתחילת התקופה
14	-	14	4	(1)	11	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(26)	-	(26)	(9)	-	(17)	מחיקות חשבונאיות
19	-	19	8	-	11	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
(7)	-	(7)	(1)	-	(6)	מחיקות חשבונאיות, נטו
355	-	355	71	10	274	יתרת הפרשה לסוף התקופה*
22	-	22	4	-	18	*מזה בגין מכשירים אשראי חוץ מאזניים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירים אשראי חוץ מאזניים (המשך)

1. תנועה בהפרשה להפסדי אשראי (במיליוני ש"ח) (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013						
(לא מבוקר)						
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי		מסחרי	
			אחר	לדיור		
357	-	357	73	9	275	יתרת הפרשה לתחילת התקופה (מבוקר)
70	1	69	(12)	5	76	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(113)	-	(113)	(31)	-	(82)	מחיקות חשבוניות
72	-	72	35	-	37	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
(41)	-	(41)	4	-	(45)	מחיקות חשבוניות, נטו
386	1	385	65	14	306	יתרת הפרשה לסוף התקופה*
16	-	16	3	-	13	*מזה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012						
(לא מבוקר)						
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי		מסחרי	
			אחר	לדיור		
343	-	343	84	8	251	יתרת הפרשה לתחילת התקופה (מבוקר)
28	-	28	(16)	2	42	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(84)	-	(84)	(31)	-	(53)	מחיקות חשבוניות
68	-	68	34	-	34	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
(16)	-	(16)	3	-	(19)	מחיקות חשבוניות, נטו
355	-	355	71	10	274	יתרת הפרשה לסוף התקופה*
22	-	22	4	-	18	*מזה בגין מכשירים אשראי חוץ מאזניים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירים אשראי חוץ מאזניים (המשך)

1. תנועה בהפרשה להפסדי אשראי (במיליוני ש"ח) (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012						
(מבוקר)						
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי		מסחרי	
			אחר	לדיוור		
343	-	343	84	8	251	יתרת הפרשה לתחילת השנה
35	-	35	(17)	1	51	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(107)	-	(107)	(38)	-	(69)	מחיקות חשבונאיות
86	-	86	44	-	42	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
(21)	-	(21)	6	-	(27)	מחיקות חשבונאיות, נטו
357	-	357	73	9	275	יתרת הפרשה לסוף השנה*
20	-	20	4	-	16	*מזה בגין מכשירים אשראי חוץ מאזניים

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾ ועל החובות⁽¹⁾ כגינם היא חושבה

30 בספטמבר 2013						
(לא מבוקר)						
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	אחר	לדיוור	מסחרי	
2,829	-	2,829	-	2,724	105	• שנבדקו על בסיס פרטי
1,250	-	1,250	928	17	305	• שנבדקו על בסיס קבוצתי: - לפי עומק הפיגור
19,431	1,570	17,861	2,722	2,741	12,398	- אחר
						סך הכל חובות ⁽¹⁾
335	1	334	46	-	288	הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾
5	-	5	-	5	-	• שנבדקו על בסיס פרטי
30	-	30	16	9	5	• שנבדקו על בסיס קבוצתי: - לפי עומק הפיגור
370	1	369	62	*14	293	- אחר
						סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח. * כולל יתרת הפרשה להפסדי אשראי מעבר להפרשה המתחייבת מהחישוב לפי שיטת "עומק הפיגור", שחושבה על בסיס פרטי בסך של 1 מיליוני ש"ח, ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 9 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירים אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾ ועל החובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה (במיליוני ש"ח)(המשך)

30 בספטמבר 2012					
(לא מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	לדיור	אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
11,660	-	1,368	13,028	1,432	14,460
69	2,335	-	2,404	-	2,404
403	15	916	1,334	-	1,334
12,132	2,350	2,284	16,766	1,432	18,198
סך הכל חובות⁽¹⁾					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾					
256	-	38	294	-	294
-	4	-	4	-	4
-	6	29	35	-	35
256	**10	67	333	-	333
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					

יתרת חוב רשומה של חובות⁽¹⁾:

- שנבדקו על בסיס פרטני
- שנבדקו על בסיס קבוצתי:
- לפי עומק הפיגור
- אחר

הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾

- שנבדקו על בסיס פרטני
- שנבדקו על בסיס קבוצתי:
- לפי עומק הפיגור
- אחר

31 בדצמבר 2012

31 בדצמבר 2012					
(מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	לדיור	אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
11,714	-	1,427	13,141	*1,245	14,386
75	2,401	-	2,476	-	2,476
404	13	932	1,349	-	1,349
12,193	2,414	2,359	16,966	1,245	18,211
סך הכל חובות⁽¹⁾					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾					
258	-	43	301	-	301
-	4	-	4	-	4
1	5	26	32	-	32
259	**9	69	337	-	337
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים למעט אג"ח.

* הוצג מחדש.

** כולל יתרת הפרשה להפסדי אשראי מעבר להפרשה המתחייבת מחישוב לפי שיטת "עומק הפיגור" שחושבה על בסיס פרטני ליום 31.12.2012 בסך של 1 מיליון ש"ח (30.9.2012 - זהה), ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 5 מיליון ש"ח (30.9.2012 - 6 מיליון ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים (במליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2013

(לא מבוקר)

חובות לא פגומים			בעייתיים ⁽²⁾			סך הכל	אחר	פגומים ⁽³⁾	לא בעייתיים	
בפיגור של 30 יום ועד 89 יום ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 יום ומעלה ⁽⁴⁾									
פעילות בישראל:										
ציבור - מסחרי:										
2	-	1,504	59	43	1,402					• בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	1,617	2	19	1,596					- פעילות בנדל"ן
-	-	338	-	3	335					• שירותים פיננסיים
22	1	8,279	166	235	7,878					• אחר
24	1	11,738	227	300	11,211					סך הכל מסחרי
9	13	2,741	48 ⁽⁶⁾	-	2,693					אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
10	5	2,716	38	40	2,638					- אחר
43	19	17,195	313	340	16,542					סך הכל ציבור בישראל
-	-	683	-	-	683					בנקים בישראל
43	19	17,878	313	340	17,225					סך הכל פעילות בישראל
פעילות בחו"ל:										
ציבור - מסחרי:										
-	-	172	57	1	114					• בינוי ונדל"ן
-	-	494	-	73	421					• מסחרי אחר
-	-	666	57	74	535					סך הכל ציבור בחו"ל
-	-	887	-	-	887					בנקים בחו"ל
-	-	1,553	57	74	1,422					סך הכל פעילות בחו"ל
43	19	17,861	370	414	17,077					סך הכל ציבור
-	-	1,570	-	-	1,570					סך הכל בנקים
43	19	19,431	370	414	18,647					סך הכל

הערות:

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
2. סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיור אחרות הנמצאות בפיגור של 90 יום ומעלה.
3. ככלל חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש, ראה ביאור 33 (ג) (3) להלן.
4. מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.
5. צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 יום בסך של 32 מיליוני ש"ח, סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
6. כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 1 מיליון ש"ח (לגביהן נערכה הפרשה לפי עומק הפיגור), בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של הלוואה, הכולל שינוי בלוח הסילוקין של הלוואה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (במליוני ש"ח) (המשך)

31 בדצמבר 2012

(מבוקר)

חובות לא פגומים		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		לא בעייתיים	
בפיגור של 30 יום ועד 89 יום ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 יום ומעלה ⁽⁴⁾		אחר	פגומים ⁽³⁾		
פעילות בישראל:						
ציבור - מסחרי:						
4	-	1,471	47	77	1,347	• בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	1,537	-	23	1,514	- פעילות בנדל"ן
-	-	394	-	5	389	• שירותים פיננסיים
16	1	7,980	73	309	7,598	• אחר
20	1	11,382	120	414	10,848	סך הכל מסחרי
9	14	2,414	44 ⁽⁶⁾	-	2,370	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
12	6	2,353	23	64	2,266	- אחר
41	21	16,149	187	478	15,484	סך הכל ציבור בישראל
-	-	837	-	-	*837	בנקים בישראל
41	21	16,986	187	478	16,321	סך הכל פעילות בישראל
פעילות בחו"ל:						
ציבור - מסחרי:						
-	-	319	55	-	264	• בינוי ונדל"ן
-	-	498	-	55	443	• מסחרי אחר
-	-	817	55	55	707	סך הכל ציבור בחו"ל
-	-	408	-	-	408	בנקים בחו"ל
-	-	1,225	55	55	1,115	סך הכל פעילות בחו"ל
41	21	16,966	242	533	16,191	סך הכל ציבור
-	-	1,245	-	-	1,245	סך הכל בנקים
41	21	18,211	242	533	17,436	סך הכל

הערות:

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
 2. סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיור אחרות הנמצאות בפיגור של 90 יום ומעלה.
 3. ככלל חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש, ראה ביאור 3ב' (ג) (3).
 4. מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.
 5. צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 יום בסך של 29 מיליוני ש"ח, סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
 6. כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 1 מיליון ש"ח, (לגביהן נערכה הפרשה לפי עומק הפיגור), בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של הלוואה, הכולל שינוי בלוח הסילוקין של ההלוואה.
- * הוצג מחדש

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (במליוני ש"ח) (המשך)

30 בספטמבר 2012 (לא מבוקר)				
חובות לא פגומים				
פגומים ⁽²⁾	אחר	סך הכל	בפיגור של 90 יום ומעלה ⁽³⁾	בפיגור של 30 יום ועד 89 יום
534	12,494	13,028	-	27
-	2,404	2,404	17	7
-	1,334	1,334	7	6
534	16,232	16,766	24	40
-	1,432	1,432	-	-
534	17,664	18,198	24	40

אשראי לציבור

- נבדק על בסיס פרטני
- נבדק על בסיס קבוצתי:
- לפי עומק הפיגור
- אחר

סך הכל ציבור

בנקים

סך הכל

הערות:

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
2. ככלל חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש, ראה ביאור 33(ג) להלן.
3. מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.

2. איכות תיק האשראי

30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)			
-------------------------------	--	--	--

סך הכל	אנשים פרטיים		
	מסחרי	לדיוור	אחר
%	%	%	%
0.5	0.8	0.2	(0.6)
2.3	3.0	-	1.5
4.4	5.3	1.8	2.9
0.3	0.2	0.8	0.6

שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מתוך האשראי

שיעור החובות הפגומים מתוך האשראי

שיעור החובות הבעייתיים מתוך האשראי

שיעור החובות בפיגור מעל 30 יום מתוך האשראי

31 בדצמבר 2012 (מבוקר)			
---------------------------	--	--	--

סך הכל	אנשים פרטיים		
	מסחרי	הלוואות לדיוור	אחר
%	%	%	%
0.2	0.4	-	(0.7)
3.1	3.9	-	2.7
4.6	5.3	1.8	3.7
0.4	0.2	0.9	0.8

שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מתוך האשראי

שיעור החובות הפגומים מתוך האשראי

שיעור החובות הבעייתיים מתוך האשראי

שיעור החובות בפיגור מעל 30 יום מתוך האשראי

הנהלת הבנק עוקבת אחרי התפתחות אינדיקטורים אלו בתדירות רבעונית ובוחנת את משמעות התוצאות שהתקבלו, הן ביחס לתקופות קודמות והן ביחס לנתונים המקבילים במערכת הבנקאית. בתקופת הדוח נרשמה עליה משמעותית בשיעור הפרשות להפסדי אשראי מתוך יתרת האשראי לציבור, הנובעת בחלקה מעליה בהפרשות להפסדי אשראי בגין מספר לקוחות מצומצם בחטיבה העסקית שחלה הרעה בכושר החוזר שלהם ובחלקה מהחמרת הסיווג של קבוצת לקוחות עסקיים. להערכת הנהלת הבנק מגמה זו לא תמשך בתקופות הבאות. לפיכך, ובהתבסס על יתר הפרמטרים, מעריכה הנהלת הבנק כי בתקופת הדוח לא חלה הרעה באיכות תיק האשראי בבנק והיא אינה נופלת מאיכות האשראי הממוצעת במערכת הבנקאית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים

(א) חובות פגומים והפרשה פרטנית (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2013

(לא מבוקר)

חובות פגומים	סך הכל	חובות פגומים אחרים		חובות פגומים בגינם נערכה הפרשה להפסדי אשראי	
		יתרה רשומה	יתרה רשומה*	יתרה רשומה	יתרה רשומה*
פעילות בישראל:					
ציבור מסחרי:					
247	43	16	13	27	• בינוי ונדל"ן - בינוי
23	19	5	1	14	- פעילות בנדל"ן
6	3	1	1	2	• שירותים פיננסים
633	235	51	47	184	• אחר
909	300	73	62	227	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
198	40	18	9	22	- אחר
1,107	340	91	71	249	סך כל הציבור בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
1,107	340	91	71	249	סך הכל פעילות בישראל
פעילות בחו"ל					
ציבור מסחרי:					
1	1	1	-	-	• בינוי ונדל"ן
74	73	-	45	73	• אחר
75	74	1	45	73	סך הכל הציבור - בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים
75	74	1	45	73	סך הכל פעילות בחו"ל
1,182	414	92	116	322	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
1,182	414	92	116	322	סך הכל*
מזה:					
525	372	74	109	298	• נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
140	109	55	9	54	• חובות בארגון מחדש

הערות:

(1) אשראי לציבור, פקדונות בבנקים וחובות אחרים למעט אג"ח. הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני. *

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(א) חובות פגומים והפרשה פרטנית (במיליוני ש"ח) (המשך)

31 בדצמבר 2012					
(מבוקר)					
חובות פגומים	חובות פגומים		חובות פגומים בגינם נערכה הפרשה להפסדי אשראי		
	סך הכל	אחרים	יתרת הפרשה*	יתרת רשומה	
יתרה חוזית**	יתרה רשומה	יתרה רשומה			
פעילות בישראל:					
ציבור מסחרי:					
270	77	38	23	39	• בינוי ונדל"ן - בינוי
27	23	12	1	11	- פעילות בנדל"ן
11	5	5	-	-	• שירותים פיננסים
709	309	117	50	192	• אחר
1,017	414	172	74	242	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
212	64	33	13	31	- אחר
1,229	478	205	87	273	סך כל הציבור בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
1,229	478	205	87	273	סך הכל פעילות בישראל
פעילות בחו"ל					
ציבור מסחרי:					
-	-	-	-	-	• בינוי ונדל"ן
57	55	1	16	54	• אחר
57	55	1	16	54	סך הכל הציבור בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים
57	55	1	16	54	סך הכל פעילות בחו"ל
1,286	533	206	103	327	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
1,286	533	206	103	327	סך הכל*
מזה:					
638	448	129	98	319	• נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
222	184	75	23	109	• חובות בארגון מחדש

30 בספטמבר 2012

(לא מבוקר)

סך הכל	חובות פגומים		חובות פגומים בגינם נערכה הפרשה להפסדי אשראי		
	יתרה רשומה	יתרה רשומה	יתרת הפרשה*	יתרה רשומה	
534	193	98	341		סך הכל ציבור
-	-	-	-		סך הכל בנקים
534	193	98	341		סך הכל*
מזה:					
422	150	88	272		• נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
203	84	27	119		• חובות בארגון מחדש

הערות:

(1) אשראי לציבור, פקדונות בבנקים וחובות אחרים למעט אג"ח.

* הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני.

** הוצג מחדש

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ב) יתרה ממוצעת והכנסות ריבית (במיליוני ש"ח)

לתשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)			לשלושה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)			
הכנסות ריבית שנרשמו***	יתרה ממוצעת של חובות פגומים*	על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו***	יתרה ממוצעת של חובות פגומים*	על בסיס מזומן	
אחר			אחר			
-	62	1	-	1	49	פעילות בישראל:
1	20	-	1	-	19	ציבור מסחרי:
-	5	-	-	-	4	• בינוי ונדל"ן - בינוי
2	306	6	-	2	259	• שירותים פיננסיים
3	393	7	1	3	331	• אחר
-	-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
1	58	2	-	1	47	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
4	451	9	1	4	378	- אחר
-	-	-	-	-	-	סך כל הציבור בישראל
4	451	9	1	4	378	בנקים בישראל
						סך הכל פעילות בישראל
						פעילות בחו"ל
-	1	-	-	-	1	ציבור מסחרי:
1	76	-	-	-	74	• בינוי ונדל"ן
1	77	-	-	-	75	• אחר
-	-	-	-	-	-	סך הכל הציבור בחו"ל
1	77	-	-	-	75	בנקים
						סך הכל פעילות בחו"ל
5	528	9	1	4	453	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
5	528	9	1	4	453	סך הכל
לתשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2012****	לשלושה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2012****	לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2012****				
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)				
655	588	589				יתרת חוב רשומה ממוצעת* של אשראי לציבור פגום הכנסות ריבית שנרשמו בגין אשראי זה:**
11	4	14				• על בסיס מזומן
7	2	9				• אחר
25	9	27				הכנסות ריבית על בסיס חוזי בגין אשראי זה

הערות:

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

* יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

** הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

*** הכנסות הריבית על בסיס חוזי שהיו נרשמות אילו החובות הפגומים היו צבורים ריבית לפי התנאים המקוריים, הסתכמו בתקופות של תשעה ושלושה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2013 בסך של 20 ו-6 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

**** הוצג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ג) חובות בעייתיים בארגון מחדש (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2013					
(לא מבוקר)					
צובר הכנסות ריבית					
סך הכל*	חוב שאינו בפיגור	תקופת הפיגור		אינו צובר ריבית	
		בפיגור של 30 יום עד 89 יום	בפיגור של 90 יום ומעלה		
					פעילות בישראל:
					ציבור מסחרי:
15	2	-	-	13	• בינוי ונדל"ן - בינוי
10	9	-	-	1	- פעילות בנדל"ן
1	-	-	-	1	• שירותים פיננסיים
62	30	3	-	29	• אחר
88	41	3	-	44	סך הכל מסחרי
21	9	-	-	12	אנשים פרטיים - אחר
109	50	3	-	56	סך הכל ציבור בישראל
-	-	-	-	-	בנקים
109	50	3	-	56	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות בחו"ל:
-	-	-	-	-	ציבור מסחרי - בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	- אחר
-	-	-	-	-	סך הכל ציבור בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
109	50	3	-	56	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
109	50	3	-	56	סך הכל

30 בספטמבר 2012

(לא מבוקר)

צובר הכנסות ריבית					
סך הכל*	חוב שאינו בפיגור	תקופת הפיגור		אינו צובר ריבית	
		בפיגור של 30 יום עד 89 יום	בפיגור של 90 יום ומעלה		
203	170	8	-	25	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
203	170	8	-	25	סך הכל

(1) אשראי לציבור, פקדונות בבנקים וחובות אחרים למעט אג"ח. * נכלל בחובות פגומים

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ג) חובות בעייתיים בארגון מחדש (במיליוני ש"ח) (המשך)

31 בדצמבר 2012

(מבוקר)

סך הכל*	צובר הכנסות ריבית			אינו צובר ריבית	
	חוב שאינו בפיגור	תקופת הפיגור			
		בפיגור של 30 יום עד 89 יום	בפיגור של 90 יום ומעלה		
					פעילות בישראל:
					ציבור מסחרי:
16	10	-	-	6	• בינוי ונדל"ן - בינוי
13	13	-	-	-	- פעילות בנדל"ן
1	1	-	-	-	• שירותים פיננסיים
76	66	2	-	8	• אחר
106	90	2	-	14	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
23	20	2	-	1	- אחר
129	110	4	-	15	סך הכל ציבור בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
129	110	4	-	15	סך כל פעילות בישראל
					פעילות בחו"ל:
-	-	-	-	-	ציבור מסחרי - בינוי ונדל"ן
55	54	-	-	1	- מסחרי אחר
55	54	-	-	1	סך הכל ציבור בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים
55	54	-	-	1	סך הכל פעילות בחו"ל
184	164	4	-	16	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
184	164	4	-	16	סך הכל

(1) אשראי לציבור, פקדונות בבנקים וחובות אחרים למעט אג"ח * נכלל בחובות פגומים

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ג) חובות בעייתיים בארגון מחדש (במיליוני ש"ח) (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו

בתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013			בשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013		
(לא מבוקר)			(לא מבוקר)		
יתרת חוב רשומה			יתרת חוב רשומה		
מספר חוזים	לפני הארגון	אחרי הארגון*	מספר חוזים	לפני הארגון	אחרי הארגון*
56	10	9	7	7	18
4	1	1	1	1	4
1	3	3	-	-	-
285	34	30	6	7	100
346	48	43	14	15	122
-	-	-	-	-	-
783	17	15	6	6	269
1,129	65	58	20	21	391
-	-	-	-	-	-
1,129	65	58	20	21	391

פעילות בישראל:

ציבור מסחרי:

• בינוי ונדל"ן

- בינוי

- פעילות בנדל"ן

• שירותים פיננסיים

• אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים -

- הלוואות לדיור

- אחר

סך כל הציבור בישראל

בנקים בישראל

סך הכל פעילות בישראל

פעילות בחו"ל

ציבור מסחרי:

• בינוי ונדל"ן

• מסחרי אחר

סך הכל ציבור בחו"ל

בנקים

סך הכל פעילות בחו"ל

סך הכל ציבור

סך הכל בנקים

סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
* נכלל בפגומים

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ג) חובות בעייתיים בארגון מחדש (במיליוני ש"ח) (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו*

בתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013**		בשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013			
(לא מבוקר)		(לא מבוקר)			
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה		
פעילות בישראל:					
ציבור מסחרי:					
-	13	-	5	• בינוי ונדל"ן - בינוי	
-	-	-	-	- פעילות בנדל"ן	
-	1	-	-	• שירותים פיננסיים	
6	81	1	37	• אחר	
6	95	1	42	סך הכל מסחרי	
-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	
3	197	1	58	- אחר	
9	292	2	100	סך כל הציבור בישראל	
-	-	-	-	בנקים בישראל	
9	292	2	100	סך הכל פעילות בישראל	
פעילות בחו"ל					
ציבור מסחרי:					
-	-	-	-	• בינוי ונדל"ן	
-	1	-	-	• מסחרי אחר	
-	1	-	-	סך הכל ציבור בחו"ל	
-	-	-	-	בנקים	
-	1	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל	
9	293	2	100	סך הכל ציבור	
-	-	-	-	סך הכל בנקים	
9	293	2	100	סך הכל	

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
* חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים ומעלה, אשר אורגנו מחדש במהלך השנה שקדמה למועד סיווגם כ"חובות בפיגור".
** הוצג מחדש

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

3. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

4. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף התקופה בחתך שיעור המימון (LTV)* סוג ההחזר וסוג הריבית

ליום 30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)					
יתרת הלוואה לדיור					
שיעור המימון אחוזים	ללא מרכיבים נדחים	מרכיבים נדחים	מזה: ריבית משתנה	סיכון אשראי חוץ מאזני מיליוני ש"ח	סך הכל מיליוני ש"ח
• עד 60%	2,038	74	1,724	256	2,112
• מעל 60%	722	10	600	88	732
	2	-	2	-	2
	2,762	84	2,326	344	2,846

ליום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר)					
יתרת הלוואה לדיור					
שיעור המימון אחוזים	ללא מרכיבים נדחים	מרכיבים נדחים	מזה: ריבית משתנה	סיכון אשראי חוץ מאזני מיליוני ש"ח	סך הכל מיליוני ש"ח
• עד 60%	1,756	68	1,462	275	1,824
• מעל 60%	654	9	530	71	663
	2	-	2	-	2
	2,412	77	1,994	346	2,489

ליום 30 בספטמבר 2012 (לא מבוקר)

* היחס שבין המסגרת המאושרת לבין שווי הנכס - במועד אישור המסגרת. (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

4. פקדונות הציבור (במיליוני ש"ח)

ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר	
2013	2012	2013	2012
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)
3,419	2,994	3,219	2,994
19,411	18,935	19,031	18,935
2	17	4	17
22,832	21,946	22,254	21,946
786	401	534	401

*מזה: פקדונות שהתקבלו מגופים מוסדיים

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

5. הלימות ההון

א. כללי

נתוני הלימות ההון חושבו בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 203 - 201, ולפי הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 206 ו-208 (להלן: "כללי באזל 2") והנחיות אחרות שפורסמו על ידי בנק ישראל מעת לעת בנושא זה, (ראה ביאור 11(6) לעיל).

ב. יחס הלימות ההון

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		
2012	2012	2013	2013	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
1. הון לצורך חישוב יחס ההון				
1,792	1,729	1,808		הון ברובד הראשון, לאחר ניכויים
781	761	746		הון ברובד השני, לאחר ניכויים
<u>2,573</u>	<u>2,490</u>	<u>2,554</u>		סה"כ הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון				
15,292	15,428	15,527		סיכון אשראי
79	154	97		סיכונים שוק
1,734	1,942	1,820		סיכון תפעולי
<u>17,105</u>	<u>17,524</u>	<u>17,444</u>		סה"כ יתרות משוקללות של נכסי סיכון
ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		
2012	2012	2013	2013	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים	
3. יחס ההון לרכיבי סיכון				
10.5	9.9	10.4		• יחס הון ברובד הראשון לרכיבי סיכון
15.0	14.2	14.6		• יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.0	9.0	9.0		• יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

6. מידע על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

(לא מבוקר)

30 בספטמבר 2013						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים**	מטבע חוץ*		מטבע ישראלי		
		אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
						נכסים
2,405	-	212	1,015	512	666	מזומנים ופקדונות בבנקים
6,703	11	-	37	1,815	4,840	ניירות ערך
17,492	-	249	777	2,465	14,001	אשראי לציבור, נטו
6	4	-	-	2	-	השקעה בחברות כלולות
429	429	-	-	-	-	בניינים וציוד
54	6	5	22	9	12	נכסים בגין מכשירים נגזרים
281	18	4	-	7	252	נכסים אחרים
27,370	468	470	1,851	4,810	19,771	סך הכל נכסים
						התחייבויות
22,832	-	723	2,066	3,233	16,810	פקדונות הציבור
534	-	7	50	-	477	פקדונות מבנקים
166	-	-	31	-	135	פקדונות הממשלה
816	-	-	-	816	-	כתבי התחייבות נדחים
272	6	56	19	178	13	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
874	28	4	10	11	821	התחייבויות אחרות
25,494	34	790	2,176	4,238	18,256	סך הכל התחייבויות
1,876	434	(320)	(325)	572	1,515	הפרש
						מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	326	365	504	(1,195)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	(25)	-	25	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	-	-	-	-	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
1,876	434	6	15	1,076	345	סך הכל כללי
-	-	-	(28)	-	28	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	-	-	-	-	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

* כולל צמודי מטבע חוץ.

** לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

6. מידע על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

(לא מבוקר)

30 בספטמבר 2012						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים**	מטבע חוץ*		מטבע ישראלי		
		אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
נכסים						
3,681	-	159	1,024	253	2,245	מזומנים ופקדונות בבנקים
5,216	12	-	47	2,368	2,789	ניירות ערך
16,433	-	305	1,072	2,390	12,666	אשראי לציבור, נטו
5	3	-	-	2	-	השקעה בחברות כלולות
457	457	-	-	-	-	בניינים וציוד
21	6	3	1	8	3	נכסים בגין מכשירים נגזרים
282	18	4	-	-	260	נכסים אחרים
26,095	496	471	2,144	5,021	17,963	סך הכל נכסים
התחייבויות						
21,946	-	706	2,017	3,167	16,056	פקדונות הציבור
164	-	9	40	-	115	פקדונות מבנקים
169	-	-	35	-	134	פקדונות הממשלה
923	-	-	-	923	-	כתבי התחייבות נדחים
218	6	85	11	114	2	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
884	24	15	22	18	805	התחייבויות אחרות
24,304	30	815	2,125	4,222	17,112	סך הכל התחייבויות
1,791	466	(344)	19	799	851	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	-	360	38	113	(511)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	(25)	-	25	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	-	-	-	-	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
1,791	466	16	32	912	365	סך הכל כללי
-	-	-	(39)	-	39	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	-	(1)	-	1	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

* כולל צמודי מטבע חוץ.

** לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

6. מידע על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

(מבוקר)

31 בדצמבר 2012						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים***	מטבע חוץ**		מטבע ישראלי		
		אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
נכסים						
3,672	-	129	973	171	2,399	מזומנים ופקדונות בבנקים
5,486	12	-	43	2,211	3,220	ניירות ערך
16,629	-	302	1,028	2,342	12,957	אשראי לציבור, נטו
5	3	-	-	2	-	השקעה בחברות כלולות
442	442	-	-	-	-	בניינים וציוד
27	*7	*4	1	4	*11	נכסים בגין מכשירים נגזרים
273	10	-	-	-	263	נכסים אחרים
26,534	474	435	2,045	4,730	18,850	סך הכל נכסים
התחייבויות						
22,254	-	766	1,906	3,140	16,442	פקדונות הציבור
137	-	9	58	-	70	פקדונות מבנקים
167	-	-	32	-	135	פקדונות הממשלה
923	-	-	-	923	-	כתבי התחייבות נדחים
250	*7	*81	5	144	*13	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
914	30	2	10	8	864	התחייבויות אחרות
24,645	37	858	2,011	4,215	17,524	סך הכל התחייבויות
הפרש						
1,889	437	(423)	34	515	1,326	
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	-	430	(4)	387	(813)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	(27)	-	27	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	-	-	-	-	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
1,889	437	7	3	902	540	סך הכל כללי
-	-	-	(36)	-	36	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	-	-	-	-	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

* סווג מחדש.

** כולל צמודי מטבע חוץ.

*** לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

7. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

31 בדצמבר 2012		30 בספטמבר 2012		30 בספטמבר 2013		
(מבוקר)		(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
הפרשה להפסדי אשראי	יתרת החוזה ⁽¹⁾	הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾	יתרת החוזה ⁽¹⁾	הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾	יתרת החוזה ⁽¹⁾	
-	91	-	105	-	78	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי (במיליוני ש"ח)
6	419	7	431	5	332	אשראי תעודות ערביות להבטחת אשראי
1	970	1	916	1	1,176	ערבויות לרוכשי דירות
5	643	5	638	3	605	ערבויות והתחייבויות אחרות
1	473	1	495	1	551	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו*
3	962	3	934	3	944	מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
1	990	1	1,059	1	806	התחייבויות להוצאת ערביות
3	862	4	893	2	814	התחייבויות בלתי חוזרות למתן אשראי שאושר ועדיין לא ניתן

* מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי ניתנות לביטול בכל עת - ללא תנאי.
 (1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
 (2) יתרת הפרשה להפסדי אשראי.

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

(1) קיימות התחייבויות והתקשרויות אחרות לתאריך המאזן כדלקמן (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2012*	30 בספטמבר 2012	30 בספטמבר 2013	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
26	27	19	התקשרות להשקעה בבניינים וצויד
238	176	225	חוזי שכירות לזמן ארוך
			להלן פירוט דמי השכירות לתשלום בשנים הבאות:
21	19	21	שנה ראשונה
21	17	21	שנה שניה
20	16	20	שנה שלישית
20	16	19	שנה רביעית
19	16	18	שנה חמישית
137	92	126	שנה שישית ואילך
238	176	225	סך הכל דמי שכירות לתשלום

(2) בנוסף לאמור לעיל, חלק מסניפי הבנק נמצאים במבנים השכורים בשכירות מוגנת. דמי השכירות לתשלום בשנה הקרובה, מסתכמים בכ- 0.8 מיליון ש"ח (30.9.2012 - 0.4 מיליון ש"ח; 31.12.2012 - 1.0 מיליון ש"ח).

* הוצג מחדש

7. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

(3) הבנק התקשר בהסכמים להשקעה בשש קרנות הון סיכון. ההתחייבות העתידית המכסימלית של הבנק להשקעה בקרנות אלו, מעבר להשקעה שבוצעה עד ליום המאזן, מסתכמת בכ- 4 מיליון ש"ח (30 בספטמבר 2012 ו- 31 בדצמבר 2012 - זהה).

(4) במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק תובענות משפטיות, לרבות תביעות ייצוגיות ובקשות לאישור תביעות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור התביעות הייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החבות שתגרם לבנק כתוצאה מהתובענות האמורות.

סכום החשיפה המירבי הנוסף בשל כלל התובענות שהוגשו נגד הבנק, כאמור לעיל, בנושאים שונים, שהתממשותן אפשרית - מסתכם ליום 30 בספטמבר 2013, בסך של כ- 17 מיליון ש"ח (30.9.2012 - 12 מיליון ש"ח; 31.12.2012 - 21 מיליון ש"ח).

בתקופת הדוח לא חלו התפתחויות משמעותיות בתובענות המהותיות שהוגשו כנגד הבנק, בכפוף לאמור להלן:

- ביום 24.3.2013 הוגשה כנגד החברה האם ונתבע נוסף, תביעה על ידי עובד לשעבר של החברה האם שפרש בשנת 2006 מעבודתו במסגרת "תוכנית לפרישה מוקדמת", בטענה שהחברה האם הפרה את ההסכם לפרישה מוקדמת שנחתם עימו ושגתה בחישוב הסכומים להם היה זכאי בעת פרישתו. סכום הנזק שנגרם לעובד מסתכם, לטענתו, בכ- 2 מיליון ש"ח.

במקביל, הגיש התובע לבית המשפט המחוזי, בקשה להכיר בתביעתו האישית כ"תובענה ייצוגית" המופנית, מלבד לנתבעים כתביעה אישית, גם כנגד שני בנקים הנמצאים בבעלות החברה האם (ובכללם הבנק), מכיוון שהעילות בגין נתבעת החברה האם (שעיקרן חישוב שגוי ותשלום חסר של פיצויי פרישה לעובדים בעת פרישתם) חלות, לדעתו, גם על הבנק.

סכום הנזק שגרמו כל הנתבעים שנכללו בבקשה לתביעה ייצוגית לעובדיהם בעת פרישתם, מוערך על ידי התובע בכ- 40 מיליון ש"ח (מכתב התביעה לא ניתן היה ללמוד על חלקו של הבנק בנזק שגרם לכאורה לכלל הנפגעים).

לדעת הנהלת הבנק, מכיוון שהסכמי העבודה בבנק שונים מאלו הקיימים בחברה האם, ההנחות העומדות בבסיס הבקשה לתביעה ייצוגית, אינן מתקיימות בבנק, ולפיכך טענות התובע אינן רלוונטיות לבנק. לפיכך, הגיש הבנק לבית המשפט ביום 15 ביולי 2013 בקשה למחיקה על הסף של הבקשה להכרה בתביעה כתובענה ייצוגית. עד כה טרם התקבלה תשובת בית המשפט לגבי בקשת הבנק.

- בביאור ג' 18(ג) (6) בדוחות הכספיים ליום 31.12.2012 תוארה תביעה שהוגשה כנגד הבנק ובנקים אחרים שהיו שותפים ב"קונסורציום בנקאי" (להלן: "הקונסורציום") על ידי לווה שקיבל בעבר הלוואה מהקונסורציום לרכישת מניותיה של חברת "בזק" - בגין "ריבית חריגה" עודפת בסך 830 מיליון ש"ח בה חויב, לטענתו, על ידי "הקונסורציום", לאחר שלא עמד בתנאי הלוואה.

ביום 21.7.2013 החליט בית המשפט המחוזי לקבל חלקית את בקשה התובע, והפחית את שיעור הריבית החריגה החוזית בה חויב הלקוח מ- 3.0% ל- 2.5%, החל מיום 1 בינואר 2007. לאור האמור לעיל, חישב הבנק מחדש בתקופת הדוח את סכומי הריבית החריגה שנוקפו לחובת הלקוח, בהתאם לפסיקת בית המשפט וערך הפרשה בגין סכומי החזר המגיעים ללקוח. בחודש אוגוסט 2013, התקבלה החלטה על ידי הבנקים החברים ב"קונסורציום" (ובכללם הבנק) להגיש ערעור על פסק הדין.

7. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

(5) להלן פרטים בקשר לתובענות מהותיות שהוגשו כנגד הבנק, שלא ניתן להעריך, בשלב זה, את סיכוייהן:

- ביום 1 בספטמבר 2013, הוגשה כנגד הבנק תביעה ובקשה לאשרה כתובענה ייצוגית, על ידי לקוח שנטל בשנת 2010 הלוואה מהבנק במסגרת ה"קרן לעסקים קטנים" (המובטחת בחלקה בערבות המדינה), ונדרש במסגרת תהליך אישור הלוואה, להעמיד בטוחה נוספת בגין חלק הלוואה שלא הובטח בערבות, כאמור.

לטענת התובע, דרישת הבנק להעמדת בטוחה, כאמור, כמו גם שיעור הסיכון המופרז (לדעתו) שנקבע להלוואה, מהווים פעולות והתניות ל"קשירת עסקה בנקאית בתנאים בלתי סבירים", העומדים בסתירה, לכאורה, להוראות "חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א - 1981". להערכת התובע מכלול פעולות והתניות אלה, מהווה חלק מדפוס פעולה קבוע המשמש את הבנק לגבי כלל הלוואות מסוג זה.

הסכום הנקוב בבקשה לתביעה ייצוגית, המייצג לטענת התובע, את העלות העודפת שנגרמה לכלל לקוחות הבנק שנטלו הלוואות מסוג זה מסתכם להערכתו בכ- 129 מיליון ש"ח. ככל הידוע לבנק, הגיש הלקוח תביעות ייצוגיות דומות בנושא זה כנגד שני בנקים נוספים.

הנהלת הבנק סבורה כי הבנק פעל כשורה, והסכומים אותם גבה הבנק מהתובע, כמו גם מיתר הלקוחות שנטלו הלוואות מסוג זה, תואמים את מערכת ההסכמים שבין הבנק ללקוחותיו ועומדים בהוראות החוק והנחיות בנק ישראל.

עם זאת, לאור פרק הזמן הקצר שחלף ממועד הגשת התביעה, לא ניתן להעריך בשלב מוקדם זה, את סיכויי התביעה.

- ביום 30 באוקטובר 2013 הוגשה כנגד הבנק וארבעה תאגידי בנקאיים אחרים (להלן: "הבנקים הנתבעים") תביעה, ובקשה לאשרה כתובענה ייצוגית, על ידי לקוח שנטל מהבנקים הנתבעים, במועדים שונים, הלוואות בסכומים שונים, ובסמוך למועד פרעון הגיש בקשה לקבל הלוואות בסכומים ובתנאים דומים - מבלי שיתבקש לשנות את הבטוחות שהועמדו על ידו, עבור הלוואות המקוריות.

לטענת התובע, למרות שההלוואות החדשות שהועמדו לו, חלף הלוואות המקוריות, מהוות לדעתו: "הלוואות שחודשו" כהגדרתן בתוספת הראשונה ל"כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשס"ח-2008" (להלן: "כללי הבנקאות"), חשבונו חויב על ידי הבנקים הנתבעים ב"עמלת טיפול באשראי ובטחונות" בגין הלוואות החדשות, בניגוד ל"כללי הבנקאות", האוסרים גביית עמלות אלו בעת "חידוש הלוואה", שאינו כרוך בשינוי בטחונות.

סכום העמלות העודפות שגבו לכאורה כלל הבנקים הנתבעים מוערך על ידי התובע בכ- 2 מיליארד ש"ח, ומזה מסתכם חלקו של הבנק בכ- 195 מיליון ש"ח.

הנהלת הבנק סבורה כי הבנק פעל כשורה, בהתאם להוראות החוק, לרבות "כללי הבנקאות", ובהתאם למערכת ההסכמים שנחתמה בין הבנק לתובע.

עם זאת, לאור פרק הזמן הקצר שחלף ממועד הגשת התביעה, לא ניתן להעריך בשלב מוקדם זה, את סיכויי התביעה.

7. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

(6) בכיאר 18ג(10) בדוחות הכספיים ליום 31.12.2012, נכלל מידע באשר למחלוקת שהתגלעה בין הבנק לבין "קבוצת הרוכשים", בעקבות הודעת הבנק על החלטתו לממש בחודש אפריל 2010 את אופציית ה- PUT שניתנה לו, ולמכור ל"קבוצת הרוכשים" את החזקותיו בחברת "הדס מרכנתיל קופות גמל בע"מ", במחיר שנקבע בהסכמים שנחתמו בעבר על ידי הצדדים. המחלוקת נגעה לפרשנות הראויה של סעיפים מסוימים הנוגעים לחישוב תמורת המכירה, והיקפה הכספי הוערך בכ- 16 - 14 מיליון ש"ח.

על פי מנגנון ליישוב מחלוקות שנקבע בהסכמי העבר שנחתמו בין הצדדים - מונה פוסק לבירור המחלוקת. ביום 6 בפברואר 2012 נמסרה לצדדים החלטת הפוסק, לפיה נפסק לבנק סך של כ- 11 מיליון ש"ח בגין הסכומים שנתבעו על ידו מ"קבוצת הרוכשים". בעקבות הפסיקה ובהתאם לכללים שנקבעו במנגנון ליישוב מחלוקות, כאמור, קיימו הצדדים, מספר פגישות בניסיון להגיע להסכמה, על בסיס העובדות שנקבעו על ידי הפוסק. במהלך הדיונים התברר כי הבנק יתקשה לממש בהסכמה את הסכום שנפסק לזכותו, כאמור, מכיוון שהנימוקים שפורטו על ידי הפוסק - לא היו חד משמעיים.

לאור האמור לעיל, ובמטרה להימנע מהליכים משפטיים ממושכים ויקרים החליטו הצדדים ליישב את המחלוקת ביניהם באמצעות מתווה פשרה. ביום 31 במרס 2013 נחתם הסכם בין הצדדים, במסגרתו הסכימה קבוצת הרוכשים להגדיל את תמורת המכירה בסך של כ- 8 מיליון ש"ח, בתמורה למיצוי טענות הבנק בכל הסוגיות שבמחלוקת.

לאור האמור לעיל, זקף הבנק בתקופת הדוח את סכום התמורה הנוספת, כאמור, כהכנסה בדוח הרווח והפסד וסיווג אותה בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

(7) פעילות הבנק בתחום ההלוואות לדיור לרבות תהליכי העבודה והדיווחים הנגזרים מפעילות זו, מבוססים על מערכת מידע מקומית שנרכשה על ידי הבנק בעבר מספק חיצוני. לאור תהליכי ההסדרה ושינויי החקיקה התכופים המאפיינים תחום זה בשנים האחרונות - נדרש הבנק להשקיע משאבים רבים בעדכונה ותחזוקתה של מערכת מידע זו.

לפיכך, ולאור האסטרטגיה הנוהגת בבנק בתחום המחשוב, המבוססת על הטמעת מערכות מידע מרכזיות הנמצאות בשימוש החברה האם, והפחתת השימוש במערכות מקומיות, החליטה הנהלת הבנק בשלהי שנת 2012 להיערך לביצוע פרויקט, במסגרתו יוסבו תהליכי העבודה ובסיסי הנתונים בתחום ההלוואות לדיור, ממערכת המידע המקומית, למערכת המחשב המרכזית המשמשת את החברה האם בתחום זה.

היערכות המעשית לביצוע הפרויקט החלה ברבעון השני של שנת 2013 ומבוצעת על ידי צוותים משותפים לבנק (בהיבטים העסקיים) ולחברה האם (בהיבטי מערכות המידע). בשלבים הראשונים של הפרויקט נותחו הפערים שבין תהליכי העבודה והמוצרים הקיימים בבנק לבין האיפיונים ותכולת מערכת המידע החדשה. בסיום שלב זה הושקו מהלכים לסגירת הפערים (לרבות עריכת שינויים מסוימים במערכת המידע), ובשלב מאוחר יותר יוסבו בסיסי הנתונים של ההלוואות הקיימות בבנק, למערכת המידע החדשה.

הפרויקט צפוי להסתיים במחצית השנייה של 2014. בתום התהליך תעמוד לרשות הבנק מערכת מידע מתקדמת המהווה חלק אינטגרלי ממערכת המחשב המרכזית ותקנה לבנק כלים נוספים שיאפשרו גמישות רבה יותר בפיתוח תחום זה בעתיד.

7. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

(8) ביום 31 במרס 2013 סיים מר יעקב טננבאום את תפקידו כמנכ"ל הבנק, לאחר כשבע שנות כהונה בתפקיד. לאור נסיונו הרב של מר טננבאום בתחומי הבנקאות הקמעונאית, נחתם ביום 20 במרס 2013 הסכם בין הבנק לבין מר טננבאום, במסגרתו התחייב מר טננבאום לספק לבנק שירותי ייעוץ לתקופה של שנה אחת (הניתנת להארכה בשנה אחת נוספת, לפי החלטת הבנק), בהיקף של 600 אלפי ש"ח לשנה.

ביום 1 באפריל 2013 נכנס מר אורי ברוך לתפקידו כמנכ"ל הבנק.

(9) התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות נוספות של הבנק פורטו בבאור ג'18 בדוחות הכספיים ליום 31.12.2012.

8 חקיקה בתחום המיסים

בעקבות הגידול החרגי שנרשם בנתוני הגירעון התקציבי של מדינת ישראל, והחשש מהשלכותיו האפשריות על יציבות המשק המקומי, קיבלה הממשלה ביום 13 במאי 2013 (במסגרת הדיונים לאישור מסגרת התקציב לשנים 2014 - 2013) שורת החלטות בתחום הפיסקאלי, ובכללן:

- העלאת שיעור מס ערך מוסף ב-1%, לשיעור של 18% (בתוקף מיום 1.6.2013).

- העלאת שיעור המס המוטל על חברות מ-25%, ל-26.5% (בתוקף מיום 1.1.2014).

ביום 2.6.2013 פורסם צו מס ערך מוסף, במסגרתו הועלה שיעור מס ערך מוסף מ-17% ל-18%. בעקבות העדכון בשיעור מס ערך מוסף, כאמור (כמו גם בשיעור מס השכר החל על תאגידים בנקאיים), חישב הבנק מחדש את התחייבויותיו לתשלום זכויות עובדים מסוימות. עדכון החישוב כאמור, הגדיל את הפרשות הבנק ליום 30.9.2013 בגין התחייבויות אלו בסך של כ-3 מיליון ש"ח.

מאידך, העליה בשיעור מס הרווח החל על מוסדות בנקאיים (שאף היא נכללה בצו), הגדילה את שיעור המס הסטטוטורי החל על הבנק משיעור של 35.9%, ל-36.4%. בעקבות העליה בשיעור המס, כאמור, עדכן הבנק בתקופת הדוח את שיעורי המס לפיהם מחושבות הפרשות למסים נדחים בדוחות הכספיים. עדכון הפרשות כאמור, הקטין את הוצאות המס בתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30.9.2013 בסך של כ-4 מיליון ש"ח.

בהמשך לפעולות אלו, ובמסגרת הליכי החקיקה לאישור תקציב המדינה, אישרה הכנסת ביום 21.7.2013 את החוק לשינוי סדרי עדיפויות (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2014 - 2013), התשע"ג - 2013, במסגרתו הועלה שיעור המס החל על חברות מ-25%, ל-26.5% (בתוקף מיום 1.1.2014). לפיכך, צפוי שיעור המס הסטטורי החל על הבנק לעלות משיעור של 36.4% כיום, ל-37.7% ביום 1 בינואר 2014.

בעקבות העדכון בשיעור מס החברות כאמור, חישב הבנק מחדש ברבע השלישי של שנת 2013, את הפרשות למסים נדחים, בהתאם לשיעורי המס הסטטוטוריים המעודכנים שיחולו עליו בעתיד. עדכון הפרשות למסים נדחים, כאמור, הקטין את הוצאות המס של הבנק בתקופת של תשעה ושלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013, בסך של כ-9 מיליון ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

9. מכשירים נגזרים

1. היקף הפעילות (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2013
(לא מבוקר)

סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				במטבע חוץ	שקל-מדד

(א) סכום נקוב של מכשירים נגזרים

1,679	-	-	425	337	917
8	-	-	8	-	-
50	-	-	50	-	-
2,990	-	-	2,013	977	-
4,727	-	-	2,496	1,314	917
26	26	-	-	-	-
755	-	643	112	-	-
755	-	643	112	-	-
43	-	-	43	-	-
43	-	-	43	-	-
1,622	26	1,286	310	-	-
125	-	-	125	-	-

1. נגזרים ALM^{(1),(2)}

חוזי Forward

חוזי אופציה לא סחירים⁽⁴⁾:

• אופציות שנכתבו

• אופציות שנקנו

Swaps⁽³⁾

סה"כ נגזרים ALM

2. נגזרים אחרים⁽¹⁾

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:

• אופציות שנכתבו

• אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים:

• אופציות שנכתבו

• אופציות שנקנו

סה"כ נגזרים אחרים

3. חוזי החלפת מטבע חוץ (SPOT)

(ב) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

37	-	-	33	1	3
249	-	-	193	54	2
23	1	6	16	-	-
23	1	6	16	-	-
60	1	6	49	1	3
-	-	-	-	-	-
60	1	6	49	1	3
272	1	6	209	54	2
-	-	-	-	-	-
272	1	6	209	54	2

1. נגזרים ALM^{(1),(2)}

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

2. נגזרים אחרים⁽¹⁾

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

3. סך הכל

שווי הוגן ברוטו חיובי⁽⁵⁾

סכומים שקוזזו במאזן

יתרה מאזנית של נכסים בגין

מכשירים נגזרים

שווי הוגן ברוטו שלילי⁽⁶⁾

סכומים שקוזזו במאזן

יתרה מאזנית של התחייבויות בגין

מכשירים נגזרים

הערות:

1. למעט חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.
2. נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
3. מזה חוזי החלפת שעורי ריבית בסך של 566 מיליון ש"ח בהם הסכים הבנק לשלם שעור ריבית קבוע.
4. כולל יתרת ערך נקוב של "מכשירים נגזרים משוכצים" שהופרדו מ"החוזים המארחים".
5. מזה שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משוכצים בסך 11 מיליון ש"ח.
6. מזה סך של 177 מיליון ש"ח, המהווה יתרת התחייבויות בגין חוזי מטבע חוץ שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו (ליום 30.9.2013 - לא היו בבנק יתרות נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות, נטו).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

9. מכשירים נגזרים (המשך)

1. היקף הפעילות (במיליוני ש"ח) (המשך)

30 בספטמבר 2012
(לא מבוקר)

סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				במטבע חוץ	שקל-מדד
1,100	-	-	489	-	611
12	-	-	12	-	-
57	-	-	57	-	-
2,125	-	-	1,363	762	-
3,294	-	-	1,921	762	611

(א) סכום נקוב של מכשירים נגזרים

1. נגזרים ALM ^{(1),(2)}					
חוזי Forward					
1,100	-	-	489	-	611
חוזי אופציה לא סחירים ⁽⁴⁾ :					
12	-	-	12	-	-
57	-	-	57	-	-
• אופציות שנכתבו					
• אופציות שנקנו					
Swaps ⁽³⁾					
2,125	-	-	1,363	762	-
סה"כ נגזרים ALM					
3,294	-	-	1,921	762	611
2. נגזרים אחרים ⁽¹⁾					
חוזי Forward					
35	35	-	-	-	-
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:					
390	-	384	6	-	-
390	-	384	6	-	-
• אופציות שנכתבו					
• אופציות שנקנו					
חוזי אופציה אחרים:					
4	-	-	4	-	-
4	-	-	4	-	-
• אופציות שנכתבו					
• אופציות שנקנו					
823	35	768	20	-	-
סה"כ נגזרים אחרים					
247	-	-	247	-	-
3. חוזי החלפת מטבע חוץ (SPOT)					

(ב) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

1. נגזרים ALM ^{(1),(2)}					
שווי הוגן ברוטו חיובי					
21	-	-	16	-	5
שווי הוגן ברוטו שלילי					
214	-	-	129	85	-
2. נגזרים אחרים ⁽¹⁾					
שווי הוגן ברוטו חיובי					
7	1	6	-	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי					
7	1	6	-	-	-

הערות:

1. למעט חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.
2. נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
3. מזה חוזי החלפת שעוירי ריבית בסך של כ- 660 מיליון ש"ח בהם הסכים הבנק לשלם שעור ריבית קבוע.
4. כולל יתרת ערך נקוב של "מכשירים נגזרים משובצים" שהופרדו מ"החוזים המארחים".

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

9. מכשירים נגזרים (המשך)

1. היקף הפעילות (במיליוני ש"ח) (המשך)

31 בדצמבר 2012
(מבוקר)

סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				במטבע חוץ	שקל-מדד

(א) סכום נקוב של מכשירים נגזרים

1,232	-	-	377	-	855
5	-	-	5	-	-
50	-	-	50	-	-
1,938	-	-	1,236	702	-
3,225	-	-	1,668	702	855
16	16	-	-	-	-
544	-	541	3	-	-
544	-	541	3	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
1,104	16	1,082	6	-	-
101	-	-	101	-	-

1. נגזרים ALM^{(2),(1)}

חוזי Forward
חוזי אופציה לא סחירים⁽⁴⁾:
• אופציות שנכתבו
• אופציות שנקנו
Swaps⁽³⁾

סה"כ נגזרים ALM

2. נגזרים אחרים⁽¹⁾

חוזי Forward
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:
• אופציות שנכתבו
• אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים:
• אופציות שנכתבו
• אופציות שנקנו

סה"כ נגזרים אחרים

3. חוזי החלפת מטבע חוץ (SPOT)

(ב) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

25	-	-	25	-	-
243	-	-	155	82	6
7	-	7	-	-	-
7	-	7	-	-	-
32	-	7	25	-	-
-	-	-	-	-	-
32	-	7	25	-	-
250	-	7	155	82	6
-	-	-	-	-	-
250	-	7	155	82	6

1. נגזרים ALM^{(2),(1)}

שווי הוגן ברוטו חיובי
שווי הוגן ברוטו שלילי

2. נגזרים אחרים⁽¹⁾

שווי הוגן ברוטו חיובי
שווי הוגן ברוטו שלילי

3. סך הכל

שווי הוגן ברוטו חיובי⁽⁵⁾

סכומים שקוּזוּ במאזן

יתרה מאזנית של נכסים

בגין מכשירים נגזרים

שווי הוגן ברוטו שלילי^{(6),(5)}

סכומים שקוּזוּ במאזן

יתרה מאזנית של התחייבויות

בגין מכשירים נגזרים

הערות:

1. למעט חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.
2. נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
3. מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית בסך של 604 מיליון ש"ח, בהם הסכים הבנק לשלם שיעור ריבית קבוע.
4. כולל יתרת ערך נקוב של "מכשירים נגזרים משובצים" שהופרדו מ"החוזים המארחים".
5. מזה שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 9 מיליון ש"ח ושווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 1 מיליון ש"ח.
6. מזה סך של 144 מיליון ש"ח, המהווה יתרת התחייבויות בגין חוזי מטבע חוץ שאינם כפופים להסדר התחשבות, נטו (ליום 31.12.2012 - לא היו בבנק יתרות נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות, נטו).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

9. מכשירים נגזרים (המשך)

2. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה, במאוחד (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)					
בורסות	בנקים	ממשלות ובנקים מרכזיים	אחרים	סה"כ	
19	20	-	21	60	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(1)	(8)	-	(5)	(14)	• הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	• הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שנתקבל
18	12	-	16	46	נכסים בגין מכשירים נגזרים, נטו
-	28	-	111	139	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
18	40	-	127	185	סך סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים
4	61	-	207	272	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(1)	(8)	-	(5)	(14)	• מכשירים פיננסיים
-	(53)	-	-	(53)	• בטחון במזומן ששועבד
3	-	-	202	205	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים, נטו

30 בספטמבר 2012 (לא מבוקר)					
בורסות	בנקים	ממשלות ובנקים מרכזיים	אחרים	סה"כ	
3	10	-	15	28	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים ⁽²⁾
-	1	-	2	3	בניכוי הסכמי קיזוז
3	9	-	13	25	יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽³⁾
-	38	-	135	173	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
3	47	-	148	198	סה"כ סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

הערות:

- ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך הסכומים בגין מכשירים נגזרים שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון האשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווים.
- מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך 7 מיליון ש"ח.
- מתוך זה יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 18 מיליון ש"ח ויתרה בסך 3 מיליון ש"ח בגין מכשירים נגזרים משובצים, שלא יוחסו למכשיר פיננסי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

9. מכשירים נגזרים (המשך)

2. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה, במאוחד (במיליוני ש"ח) (המשך)

31 בדצמבר 2012 (מבוקר)					
סה"כ	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	בנקים	בורסות	
32	19	-	10	3	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(8)	(3)	-	(4)	(1)	• הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	• הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שנתקבל
24	16	-	6	2	נכסים בגין מכשירים נגזרים, נטו
143	121	-	22	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ¹⁾
167	137	-	28	2	סך סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים
250	155	-	90	5	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(8)	(3)	-	(4)	(1)	• מכשירים פיננסיים
-	-	-	-	-	• בטחון במזומן ששועבד
242	152	-	86	4	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים, נטו

(1) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך הסכומים בגין מכשירים נגזרים שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות חבות של לוה, לפני הפחתת סיכון האשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווים.

3. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים במאוחד (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)					
סה"כ	מעל 5 שנים	מעל 5 שנים ועד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
917	-	-	664	253	חוזי ריבית: שקל - מדד
1,314	358	113	506	337	מטבע חוץ
2,931	401	25	239	2,266	חוזי מטבע חוץ
1,286	-	-	4	1,282	חוזים בגין מניות
26	-	-	-	26	חוזי סחורות ואחרים
6,474	759	138	1,413	4,164	סה"כ
4,364	863	416	916	2,169	30 בספטמבר 2012 (לא מבוקר)
4,430	817	336	904	2,373	31 בדצמבר 2012 (מבוקר)

10. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי הוגן של מכשירים פיננסיים.

לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי הוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי, המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי, לפי הערכת ההנהלה.

חישובי השווי הוגן מבוססים על הערכה סוביקטיבית של תזרימי מזומנים עתידיים ושיעורי הריבית המנכים אותם לערכם הנוכחי. לפיכך, הערכת השווי הוגן עבור רוב המכשירים הפיננסיים, אינה מהווה בהכרח אינדיקציה לשווי מימושו של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח.

הערכת השווי הוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית.

בנוסף, בקביעת ערכי השווי הוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי הוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון.

בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי הבנק. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי הוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים

(1) מכשירים פיננסיים סחירים:

ניירות ערך וכתבי התחייבויות נדחים - השווי הוגן נקבע לפי שווי שוק.

(2) מכשירים פיננסיים שאינם סחירים (למעט מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים):

השווי הוגן של מכשירים פיננסיים שאינם סחירים בריבית קבועה נקבע, בדרך כלל, על ידי היוון תזרים מזומן עתידי לפי שיעורי הריבית שבהם ביצע הבנק או היה מבצע, עסקאות דומות במועד הדיווח, כמפורט להלן:

אשראי לציבור - השווי הוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. הערך הנוכחי נמדד עבור תזרים התקבולים העתידי (קן וריבית) לכל הלואה בנפרד, בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי.

קביעת רמת הסיכון, כאמור, נגזרת ממודל דירוג לווים המשמש את הבנק ובוחר את רמת הסיכון של הלקוח בהתבסס על פרמטרים פיננסיים, ניהוליים וענפיים. בדרך כלל שיעורי הריבית ששימשו לצורך היוון תזרימי המזומנים נקבעו לפי שיעורי ריבית בהן נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

10. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

- ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים (המשך)
(2) מכשירים פיננסיים שאינם סחירים (למעט מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים): (המשך)

השווי ההוגן של חובות בעייתיים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגלום בהם. בכל מקרה שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומנים עבור חובות בעייתיים, חושבו לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות להפסדי אשראי.

פקדונות וכתבי התחייבות נדחים - השווי ההוגן של יתרת הפקדונות וכתבי התחייבות נאמד בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים, לפי שיעור הריבית בו מגייס הבנק פקדונות דומים או כתבי התחייבות דומים לתאריך המאזן - בהתבסס על פרמטרים, כגון: תקופת הפקדון, סוג ההצמדה וגודל הפקדון.

בחישוב השווי ההוגן של פקדונות הצמודים למדד או לשקל לפי ברירה, נלקחו בחשבון גם השינויים האפשריים בשווי ההוגן של הפקדון בהתחשב בערך הזמן של הברירה ובשינויים הצפויים במדד המחירים עד למועד הפרעון של הפקדונות. השווי ההוגן של כתבי התחייבות נדחים הנסחרים בשוק פעיל מבוסס על מחירי השוק של אותם כתבי התחייבות למועד הדיווח.

פקדונות הציבור כוללים "תכניות חסכון" המהווים פקדונות לתקופת פרעון ארוכה יחסית. על פי הנסיון שנצבר בבנק, חלק מהמפקידים נוהג לפרוע את הפקדונות קודם לתאריך הפרעון החוזי שלהם תמורת שוויים החוזי בניכוי "קנס פרעון מוקדם".

תזרימי המזומנים הצפויים בגין תכניות החסכון הוצגו בהתבסס על נתונים סטטיסטיים הכוללים תחזיות לפרעונות מוקדמים של אותן תכניות.

- (3) מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים המייצגים סיכון אשראי ובגין התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיכות האשראי של הצד הנגדי.

הערכת השווי ההוגן של "התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן" כללה התייחסות להפרש שבין הריבית שנקבעה בהסכם, לבין הריבית בעסקאות דומות במועד הדיווח.

מכשירים נגזרים - מכשירים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק. מכשירים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת ולוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

10. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. ההרכב

30 בספטמבר 2013					
(לא מבוקר)					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	
	רמה 3 ⁽³⁾	רמה 2 ⁽²⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
נכסים פיננסיים					
2,427	1,226	-	1,201	2,405	מזומנים ופקדונות בבנקים
6,719	-	154	6,565	6,703	ניירות ערך*
17,702	17,517	6	179	17,492	אשראי לציבור, נטו
54	9	23	22	54	נכסים בגין מכשירים נגזרים
2	2	-	-	2	הלוואה לחברה כלולה
52	48	4	-	52	נכסים פיננסיים אחרים
26,956	18,802	187	7,967	**26,708	סך הכל נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
23,049	8,275	14,774	-	22,832	פקדונות הציבור
534	222	312	-	534	פקדונות מבנקים
172	36	136	-	166	פקדונות הממשלה
878	767	1	110	816	כתבי התחייבות נדחים
272	179	71	22	272	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
499	499	-	-	499	התחייבויות פיננסיות אחרות
25,404	9,978	15,294	132	**25,119	סך הכל התחייבויות פיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
14	14	-	-	14	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

הערות:

1. הנתונים מבוססים על מחירי שוק שצוטטו ב"שוק פעיל".
2. הנתונים מבוססים על מידע נצפה משמעותי אחר.
3. הנתונים מבוססים על מידע לא נצפה משמעותי.

* לפירוט נוסף לגבי היתרות במאזן ונתוני השווי הוגן - ראה ביאור 2.

** מזה נכסים בסך 8,015 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 4,332 מיליון ש"ח שיתרתם במאזן זהה לשווי הוגן.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

10. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. ההרכב (המשך)

30 בספטמבר 2012				
(לא מבוקר)				
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן
	רמה 3 ⁽³⁾	רמה 2 ⁽²⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
נכסים פיננסיים				
3,708	1,381	-	2,327	3,681
				מזומנים ופקדונות בבנקים
5,219	-	231	4,988	5,216
				ניירות ערך*
16,595	16,410	4	181	16,433
				אשראי לציבור
24	9	9	6	24
				נכסים בגין מכשירים נגזרים
2	2	-	-	2
				הלוואה לחברה כלולה
61	61	-	-	61
				נכסים פיננסיים אחרים
25,609	17,863	244	7,502	25,417
(3)	(2)	(1)	-	(3)
				השפעת הסכמי קיזוז
25,606	17,861	243	7,502	**25,414
				סך הכל נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות				
22,108	7,847	14,261	-	21,946
				פקדונות הציבור
164	-	164	-	164
				פקדונות מבנקים
176	41	135	-	169
				פקדונות הממשלה
962	737	3	222	923
				כתבי התחייבות נדחים
221	114	101	6	221
				התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
537	537	-	-	537
				התחייבויות פיננסיות אחרות
24,168	9,276	14,664	228	23,960
(3)	-	(3)	-	(3)
				השפעת הסכמי קיזוז
24,165	9,276	14,661	228	**23,957
				סך הכל התחייבויות פיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
14	14	-	-	14
				עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

הערות:

1. הנתונים מבוססים על מחירי שוק שצוטטו ב"שוק פעיל".
2. הנתונים מבוססים על מידע נצפה משמעותי אחר.
3. הנתונים מבוססים על מידע לא נצפה משמעותי.

* לפירוט נוסף לגבי היתרות במאזן ונתוני השווי ההוגן - ראה ביאור 2.

** מזה נכסים בסך 7,498 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 3,871 מיליון ש"ח שיתרתם במאזן זהה לשווי ההוגן.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

10. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. ההרכב (המשך)

31 בדצמבר 2012					
(מבוקר)					
שווי הוגן					יתרה
סך הכל	רמה 3 ⁽³⁾	רמה 2 ⁽²⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	רמה 0 ⁽¹⁾	במאזן
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
נכסים פיננסיים					
3,697	1,268	-	2,429	3,672	מזומנים ופקדונות בבנקים
5,501	-	229	5,272	5,486	ניירות ערך*
16,814	16,630	5	179	16,629	אשראי לציבור
27	6	14	7	27	נכסים בגין מכשירים נגזרים
2	2	-	-	2	הלוואה לחברה כלולה
77	69	8	-	77	נכסים פיננסיים אחרים
26,118	17,975	256	7,887	25,893	
-	-	-	-	-	השפעת הסכמי קיזוז***
26,118	17,975	256	7,887	**25,893	סך הכל נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
22,425	7,767	14,658	-	22,254	פקדונות הציבור
137	-	137	-	137	פקדונות מבנקים
176	42	134	-	167	פקדונות הממשלה
996	763	13	220	923	כתבי התחייבות נדחים
250	150	93	7	250	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
560	560	-	-	560	התחייבויות פיננסיות אחרות
24,544	9,282	15,035	227	24,291	
-	-	-	-	-	השפעת הסכמי קיזוז***
24,544	9,282	15,035	227	**24,291	סך הכל התחייבויות פיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
13	13	-	-	13	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

הערות:

1. הנתונים מבוססים על מחירי שוק שצוטטו ב"שוק פעיל".

2. הנתונים מבוססים על מידע נצפה משמעותי אחר.

3. הנתונים מבוססים על מידע לא נצפה משמעותי.

* לפירוט נוסף לגבי היתרות במאזן ונתוני השווי הוגן - ראה ביאור 2.

** מזה נכסים בסך 6,158 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 4,122 מיליון ש"ח שיתרתם במאזן זהה לשווי הוגן.

*** סווג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

10. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

30 בספטמבר 2013					
(לא מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המתבססות על					
יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים (רמה 3)	נתונים נצפים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
367	-	-	-	367	נכסים מזומנים ופקדונות בבנקים
5,450	-	-	-	5,450	ניירות ערך זמינים למכירה
920	-	-	126	794	• אגרות חוב - ממשלתיות
					- אחרות
5	-	-	4	1	ניירות ערך למסחר
19	-	-	13	6	• אגרות חוב - ממשלתיות
					- אחרות
6,394	-	-	143	6,251	סך הכל ניירות ערך
179	-	-	-	179	אשראי לציבור - השאלת ניירות ערך
6	-	-	6	-	- נגזרים משוכצים
185	-	-	6	179	סה"כ אשראי לציבור
4	-	-	4	-	נכסים פיננסיים אחרים
					נכסים בגין מכשירים נגזרים:
3	-	3	-	-	• חוזי ריבית - שקל מדד
1	-	-	1	-	- במטבע חוץ
43	-	6	21	16	• חוזי מטבע חוץ
6	-	-	-	6	• חוזים בגין מניות
1	-	-	1	-	• חוזי סחורות
54	-	9	23	22	סה"כ נכסים בגין מכשירים נגזרים
7,004	-	9	176	6,819	סך הכל נכסים
					התחייבויות
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
					• חוזי ריבית:
2	-	2	-	-	- שקל מדד
54	-	-	54	-	- במטבע חוץ
209	-	177	16	16	• חוזי מטבע חוץ
6	-	-	-	6	• חוזים בגין מניות
1	-	-	1	-	• חוזי סחורות
272	-	179	71	22	סה"כ התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

10. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

30 בספטמבר 2012					
(לא מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המתבססות על					
יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים (רמה 3)	נתונים נצפים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
78	-	-	-	78	נכסים
					מזומנים ופקדונות בבנקים
					ניירות ערך זמינים למכירה
3,760	-	-	-	3,760	• אגרות חוב - ממשלתיות
1,094	-	-	188	906	- אחרות
					ניירות ערך למסחר
17	-	-	4	13	• אגרות חוב - ממשלתיות
33	-	-	27	6	- אחרות
4,904	-	-	219	4,685	סך הכל ניירות ערך
181	-	-	-	181	אשראי לציבור - השאלת ניירות ערך
4	-	-	4	-	- נגזרים משוכצים
185	-	-	4	181	סה"כ אשראי לציבור
					נכסים בגין מכשירים נגזרים:
5	-	5	-	-	• חוזי ריבית - שקל מדד
10	2	4	8	-	• חוזי מטבע חוץ
6	-	-	-	6	• חוזים בגין מניות
-	1	-	1	-	• חוזי סחורות
21	3	9	9	6	סה"כ נכסים בגין מכשירים נגזרים
5,188	3	9	232	4,950	סך הכל נכסים
					התחייבויות
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
					• חוזי ריבית:
-	-	-	-	-	- שקל מדד
85	-	-	85	-	- במטבע חוץ
127	2	114	15	-	• חוזי מטבע חוץ
6	-	-	-	6	• חוזים בגין מניות
-	1	-	1	-	• חוזי סחורות
218	3	114	101	6	סה"כ התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

10. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2012

(מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המתבססות על					
יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים (רמה 3)	נתונים נצפים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
1	-	-	-	1	נכסים
					מזומנים ופקדונות בבנקים
					ניירות ערך זמינים למכירה
4,057	-	-	-	4,057	• אגרות חוב - ממשלתיות
1,084	-	-	193	891	- אחרות
					ניירות ערך למסחר
14	-	-	4	10	• אגרות חוב - ממשלתיות
20	-	-	20	-	- אחרות
5,175	-	-	217	4,958	סך הכל ניירות ערך
179	-	-	-	179	אשראי לציבור - השאלת ניירות ערך
5	-	-	5	-	- נגזרים משבצים
184	-	-	5	179	סה"כ אשראי לציבור
8	-	-	8	-	נכסים פיננסיים אחרים
					נכסים בגין מכשירים נגזרים:
-	-	-	-	-	• חוזי ריבית - שקל מדד
*20	*-	6	14	-	• חוזי מטבע חוץ
*7	*-	-	-	7	• חוזים בגין מניות
-	-	-	-	-	• חוזי סחורות
27	-	6	14	7	סה"כ נכסים בגין מכשירים נגזרים
5,395	-	6	244	5,145	סך הכל נכסים
					התחייבויות
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
					• חוזי ריבית:
6	-	6	-	-	- שקל מדד
82	-	-	82	-	- במטבע חוץ
*155	*-	144	11	-	• חוזי מטבע חוץ
*7	*-	-	-	7	• חוזים בגין מניות
-	-	-	-	-	• חוזי סחורות
250	-	150	93	7	סה"כ התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

* סווג מחדש - ראה ביאור 1 ד'

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

10. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ה. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013⁽²⁾

(לא מבוקר)				
שווי הוגן לתחילת התקופה	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו ^{(3),(1)}	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו ⁽³⁾	סילוקים	שווי הוגן לסוף התקופה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(6)	5	2	1	5
(144)	(35)	2	(177)	(35)
(150)	(30)	4	(176)	(30)

התחייבויות, נטו, בגין מכשירים נגזרים:

• חוזי ריבית

• חוזי מטבע חוץ

סך הכל

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012⁽²⁾

(לא מבוקר)				
שווי הוגן לתחילת התקופה	רווחים שטרם מומשו ⁽³⁾	רווחים שטרם מומשו ^{(3),(1)}	סילוקים	שווי הוגן לסוף התקופה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(4)	4	5	5	4
(129)	14	1	(114)	14
(133)	18	6	(109)	18

התחייבויות, נטו, בגין מכשירים נגזרים:

• חוזי ריבית

• חוזי מטבע חוץ

סך הכל

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012⁽²⁾

(מבוקר)				
שווי הוגן לתחילת השנה	הפסדים שטרם מומשו ⁽³⁾	הפסדים שטרם מומשו ^{(3),(1)}	סילוקים	שווי הוגן לסוף השנה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(4)	(7)	5	(6)	(7)
(129)	(16)	1	(144)	(16)
(133)	(23)	6	(150)	(23)

התחייבויות, נטו, בגין מכשירים נגזרים:

• חוזי ריבית

• חוזי מטבע חוץ

סך הכל

(1) בגין מכשירים המוחזקים לסוף התקופה.
 (2) הביאור אינו כולל מידע לגבי השינויים התקופתיים ביתרות של מכשירים נגזרים מסוימים ששוויים ההוגן ליום 30.9.2013 הסתכם ב- 6 מיליון ש"ח (30.9.2012 - 4 מיליון ש"ח, 31.12.2012 - 6 מיליון ש"ח), בהעדר נתונים זמניים (ראה סעיף 1' להלן).
 (3) נכלל בדוח הרווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

10. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ה. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013⁽²⁾

(לא מבוקר)				
רווחין (הפסדים) שטרם מומשו ^{(1),(3)}	שווי הוגן לסוף התקופה	סילוקים	רווחים (הפסדים) שמומשו וטרם מומשו ⁽³⁾	שווי הוגן לתחילת התקופה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
				התחייבויות, נטו, בגין מכשירים נגזרים:
4	1	(1)	4	• חוזי ריבית (2)
(8)	(177)	-	(8)	• חוזי מטבע חוץ (169)
(4)	(176)	(1)	(4)	סך הכל (171)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012⁽²⁾

(לא מבוקר)				
רווחים שטרם מומשו ^{(1),(3)}	שווי הוגן לסוף התקופה	סילוקים	רווחים שמומשו וטרם מומשו ⁽³⁾	שווי הוגן לתחילת התקופה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
				התחייבויות, נטו, בגין מכשירים נגזרים:
5	5	3	5	• חוזי ריבית (3)
3	(114)	-	3	• חוזי מטבע חוץ (117)
8	(109)	3	8	סך הכל (120)

(1) בגין מכשירים המוחזקים לסוף התקופה.

(2) הביאור אינו כולל מידע לגבי השינויים התקופתיים ביתרות של מכשירים נגזרים מסוימים ששוויים הוגן ליום 30.9.2013 הסתכם ב- 6 מיליון ש"ח (30.9.2012 - 4 מיליון ש"ח; 31.12.2012 - 6 מיליון ש"ח), בהעדר נתונים זמינים (ראה סעיף ו' להלן).

(3) נכלל בדוח הרווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

1. העברות בין רמות במדרג השווי הוגן

בהתאם להבהרות שפורסמו על ידי בנק ישראל, שינה הבנק את דירוגם של מכשירים נגזרים מסוימים, מ"רמה 2", ל"רמה 3" - מכיוון שחישבו מרכיב סיכון האשראי בגינם מבוסס על נתונים שאינם נצפים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

10. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ז. פריטים הנמדדים בשווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2013

(לא מבוקר)

מדידות השווי הוגן המתבססות על

	<u>סך הכל</u>	<u>"רמה 3"</u>	<u>"רמה 2"</u>	<u>"רמה 1"</u>	
רווח					
(11)	40	40	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
-	11	-	11	-	ניירות ערך
(11)	51	40	11	-	סך הכל

30 בספטמבר 2012

(לא מבוקר)

מדידות השווי הוגן המתבססות על

	<u>סך הכל</u>	<u>"רמה 3"</u>	<u>"רמה 2"</u>	<u>"רמה 1"</u>	
הפסד					
(1)	107	*107	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
(2)	12	-	12	-	ניירות ערך
(3)	119	107	12	-	סך הכל

31 בדצמבר 2012

(מבוקר)

מדידות השווי הוגן המתבססות על

	<u>סך הכל</u>	<u>"רמה 3"</u>	<u>"רמה 2"</u>	<u>"רמה 1"</u>	
הפסד					
(3)	80	*80	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
(2)	12	-	12	-	ניירות ערך
(5)	92	80	12	-	סך הכל

* הוצג מחדש

ח. מידע נוסף בגין נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה ששימשו במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו ל"רמה 3"
 1. מידע כמותי

30 בספטמבר 2013 (לא מבוקר)				
מידע כמותי טווח תוצאה ⁽¹⁾	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן מיליוני ש"ח	אשראי פגום שגבייתו מותנית בבטחון מכשירים נגזרים:
	אמדן שווי הבטוחה	ציטוט שווי הוגן	40	
			1	חוזי ריבית - שקל מדד
1.8	ציפיות אינפלציה ⁽²⁾	היוון תזרימי מזומנים	(177)	חוזי מטבע חוץ
0.9	ציפיות אינפלציה ⁽²⁾	היוון תזרימי מזומנים		

30 בספטמבר 2012 (לא מבוקר)				
מידע כמותי טווח תוצאה ⁽¹⁾	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן מיליוני ש"ח	אשראי פגום שגבייתו מותנית בבטחון מכשירים נגזרים:
	אמדן שווי הבטוחה	ציטוט שווי הוגן	*107	
			5	חוזי ריבית - שקל מדד
2.3	ציפיות אינפלציה ⁽²⁾	היוון תזרימי מזומנים	(114)	חוזי מטבע חוץ
1.8	ציפיות אינפלציה ⁽²⁾	היוון תזרימי מזומנים		

31 בדצמבר 2012 (מבוקר)				
מידע כמותי טווח תוצאה ⁽¹⁾	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן מיליוני ש"ח	אשראי פגום שגבייתו מותנית בבטחון מכשירים נגזרים:
	אמדן שווי הבטוחה	ציטוט שווי הוגן	*80	
			(6)	חוזי ריבית - שקל מדד
1.5	ציפיות אינפלציה ⁽²⁾	היוון תזרימי מזומנים	(144)	חוזי מטבע חוץ
0.3	ציפיות אינפלציה ⁽²⁾	היוון תזרימי מזומנים		

* הוצג מחדש
 (1) ממוצע משוקלל
 (2) עד שנה

2. מידע איכותי

עקום "ציפיות האינפלציה" לשנה הקרובה הינו הנתון הלא נצפה המשמעותי המשמש במדידת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים. עליה בתחזית האינפלציה תגרום לירידה בשווי ההוגן של התחייבות צמודה למדד בגין מכשיר פיננסי נגזר (ולעליית השווי ההוגן של נכס צמוד למדד) - ולהיפך.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

11. הכנסות והוצאות ריבית

בסכומים מדווחים

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
2012	2013	2012	2013	
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	
				א. הכנסות ריבית
770	722	259	253	מאשראי לציבור
31	14	13	1	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
19	17	6	8	מפקדונות בבנקים
143	127	49	54	מאגרות חוב
1	1	1	-	מנכסים אחרים
964	881	328	316	סך כל הכנסות הריבית
				ב. הוצאות ריבית
(364)	(291)	(124)	(107)	על פקדונות הציבור
(4)	(3)	(1)	(1)	על פקדונות הממשלה
(2)	(3)	(1)	(2)	על פקדונות מבנקים
(51)	(45)	(17)	(20)	על כתבי התחייבות נדחים
(421)	(342)	(143)	(130)	סך כל הוצאות הריבית
543	539	185	186	סך כל הכנסות הריבית, נטו
				ג. פרוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה
				מאגרות חוב
4	9	3	3	מוחזקות לפדיון
138	116	46	50	זמינות למכירה
1	2	-	1	למסחר
143	127	49	54	סך כל הכנסות ריבית מאגרות חוב

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

12. הכנסות מימון שאינן מריבית

בסכומים מדווחים

לתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)		לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר (לא מבוקר)		
2012	2013	2012	2013	
				א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
(4)*	(15)	(4)*	(11)	הוצאות נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽¹⁾
28	59	9	4	רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה
(16)	-	(1)	-	הפרשה לירידת ערכן של אגרות חוב זמינות למכירה
(11)	31	(10)	8	הפרשי שער, נטו
(3) ⁽²⁾	(3)	-	(1)	הפסדים ממכירת מניות זמינות למכירה
7	-	-	-	דיבינד ממוניות זמינות למכירה
-	8	-	-	רווח ממכירת מניות של חברות כלולות
1	80	(6)	-	סך הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
				ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר⁽³⁾
4	-	1	-	רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו ⁽⁴⁾
4	-	1	-	סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר ⁽⁵⁾
5	80	(5)	-	סך הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית

* סווג מחדש.

(1) מכשירים נגזרים מהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(2) מהווה הפרשה לירידת ערך.

(3) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

(4) מזה רווחים בסך של 3 מיליון ש"ח בגין אגרות חוב למסחר שטרם מומשו ליום 30.9.2012.

(5) למידע נוסף לגבי הכנסות מהשקעה באגרות חוב למסחר - ראה ביאור 11

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

13. מידע על מגזרי פעילות

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013							
(לא מבוקר)							
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות פרטית	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	משקי בית	
186	34	(27)	29	19	89	42	הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
-	(30)	37	(2)	(4)	(8)	7	- בינמגזרי
186	4	10	27	15	81	49	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
-	(1)	-	1	-	-	-	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
96	-	8	9	5	44	30	עמלות והכנסות אחרות
282	3	18	37	20	125	79	סך ההכנסות
35	(3)	2	(2)	-	29	9	רווח נקי (הפסד)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012							
(לא מבוקר)							
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות פרטית	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	משקי בית	
185	39	*(35)	*26	24	94	37	הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
-	(39)	*45	*4	(9)	(13)	12	- בינמגזרי
185	-	10	30	15	81	49	סך הכל הכנסות ריבית, נטו
(5)	(7)	-	1	-	-	*1	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
88	(1)	9	7	6	39	*28	עמלות והכנסות אחרות
268	(8)	19	38	21	120	78	סך ההכנסות
44	(10)	2	7	-	34	11	רווח נקי (הפסד)

* סווג מחדש בגין השינוי בהגדרת תכולתם של מגזרי הפעילות - ראה ביאור 1 ד' בתמצית הדוחות הכספיים.

הערה:

הנתונים הכלולים בנספח זה, מבוססים בחלקם על הנחות ואומדנים שונים (בעיקר בנושא הקצאת עלויות). בעתיד, לאחר שהמידע המופק מהמערכת יילמד וינתח לאורך זמן, ייתכן שיחולו שינויים בהנחות ובאומדנים הנ"ל.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

13. מידע על מגזרי פעילות (המשך)

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2013						
(לא מבוקר)						
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות פרטית	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	משקי בית
539	98	(88)	80	56	268	125
-	(92)	117	2	(13)	(32)	18
539	6	29	82	43	236	143
80	73	-	6	-	-	1
274	-	25	25	16	120	88
893	79	54	113	59	356	232
136	38	2	12	8	66	10

הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים

- בינמגזרי

סך הכל הכנסות ריבית, נטו

הכנסות מימון שאינן מריבית

עמלות והכנסות אחרות

סך ההכנסות

רווח נקי

לתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2012						
(לא מבוקר)						
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות פרטית	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	משקי בית
543	118	*(109)	*78	63	273	120
-	(121)	*145	*6	(21)	(46)	37
543	(3)	36	84	42	227	157
5	(6)	-	10	-	-	*1
269	(1)	*25	*25	15	115	*90
817	(10)	61	119	57	342	248
128	(19)	7	29	5	75	31

הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים

- בינמגזרי

סך הכל הכנסות ריבית, נטו

הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית

עמלות והכנסות אחרות

סך ההכנסות

רווח נקי (הפסד)

לשנה שנתייה ביום 31 בדצמבר 2012						
(מבוקר)						
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות פרטית	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	משקי בית
729	160	*(142)	*112	76	366	157
-	(154)	*188	*1	(21)	(60)	46
729	6	46	113	55	306	203
7	(6)	*1	11	-	-	*1
386	20	*32	31	21	160	*122
1,122	20	79	155	76	466	326
191	(1)	7	41	8	93	43

הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים

- בינמגזרי

סך הכל הכנסות ריבית, נטו

הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית

עמלות והכנסות אחרות

סך ההכנסות

רווח נקי (הפסד)

* סווג מחדש בגין השינוי בהגדרת תכולתם של מגזרי הפעילות - ראה ביאור 1 ד'.

הערה:

הנתונים הכלולים בנספח זה, מבוססים בחלקם על הנחות ואומדנים שונים (בעיקר בנושא הקצאת עלויות). בעתיד, לאחר שהמידע המופק מהמערכת יילמד וינתח לאורך זמן, ייתכן שיחולו שינויים בהנחות ובאומדנים הנ"ל.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

14. רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת המס, ואחריו (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013		
(לא מבוקר)		
לפני מס	השפעת המס	אחרי מס
4	(1)	3
(4)	-	(4)
-	(1)	(1)
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן: <ul style="list-style-type: none"> • רווחים, נטו, שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן • רווחים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד סך הכל השינוי, נטו		
לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012		
(לא מבוקר)		
לפני מס	השפעת המס	אחרי מס
53	(20)	33
(8)	3	(5)
45	(17)	28
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן: <ul style="list-style-type: none"> • רווחים, נטו, שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן • רווחים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד סך הכל השינוי, נטו		
לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2013		
(לא מבוקר)		
לפני מס	השפעת המס	אחרי מס
16	(5)	11
(59)	19	(40)
(43)	14	(29)
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן: <ul style="list-style-type: none"> • רווחים, נטו, שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן • רווחים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד סך הכל השינוי, נטו		
לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012		
(לא מבוקר)		
לפני מס	השפעת המס	אחרי מס
90	(33)	57
(12)	4	(8)
78	(29)	49
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן: <ul style="list-style-type: none"> • רווחים, נטו, שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן • רווחים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד סך הכל השינוי, נטו		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012		
(מבוקר)		
לפני מס	השפעת המס	אחרי מס
158	(58)	100
(25)	9	(16)
133	(49)	84
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן: <ul style="list-style-type: none"> • רווחים, נטו, שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן • רווחים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד סך הכל השינוי, נטו		